

รายงานประจำปี 2560

องค์กร แห่งความรับผิดชอบ

เราเชื่อว่าการสร้างความมั่นคงทางพลังงาน ควบคู่ไปกับการดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อมจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ปตท.สผ. จึงมีปณิธานแรงกล้าที่จะพิชิตทุกเป้าหมายในการแสวงหาแหล่งพลังงาน ไม่ว่าจะอยู่ภายใต้สถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่ท้าทายเพียงใด เรายังคงมุ่งพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ทำตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ใส่ใจและสนับสนุนด้านความปลอดภัย และสิทธิมนุษยชน ดูแลเข้าถึงชุมชนในทุกพื้นที่ปฏิบัติการ โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย และบริหารจัดการอย่างสมดุลทั้งด้านธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ความเป็นเลิศทางธุรกิจ

ปตท.สผ. ดำเนินธุรกิจตามกลยุทธ์การเติบโตอย่างยั่งยืน โดยรักษาสมาดุลของการมุ่งสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสประสบความสำเร็จในการสำรวจและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต วิเคราะห์ และบริหารจัดการโอกาสและความเสี่ยง เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน เพื่อการเติบโตทางธุรกิจที่ต่อเนื่องและมอบคุณค่าระยะยาวให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย

การกำกับดูแลกิจการที่ดี

ปตท.สผ. มุ่งมั่นดำเนินธุรกิจด้วยความถูกต้อง โปร่งใส และปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจ ยึดปณิธานสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของพนักงานเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ

การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ปตท.สผ. มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนและสังคมในทุกพื้นที่ปฏิบัติการ ภายใต้แนวคิด “นักบุกเบิก ผู้พิทักษ์สิ่งแวดล้อม และร่วมพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน” ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาใน 4 ด้าน ได้แก่ สิ่งแวดล้อม ความต้องการพื้นฐาน การศึกษา และวัฒนธรรม ที่ไม่เพียงตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคม ตลอดจนความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง แต่ยังเป็นความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ในระยะยาวและเติบโตไปพร้อมกับองค์กรอย่างยั่งยืน

สารบัญ

04

จุดเด่นการดำเนินงาน

06

สารประธานกรรมการ
และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

08

การประกอบธุรกิจ

09

นโยบายและภาพรวม
การประกอบธุรกิจ

27

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

47

ปัจจัยความเสี่ยง

55

ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

62

ข้อพิพาททางกฎหมาย

63

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

84

การจัดการ
และการกำกับดูแลกิจการ

85

ข้อมูลหลักทรัพ์และผู้ถือหุ้น

93

โครงสร้างการจัดการ

122

การกำกับดูแลกิจการ

169

ความรับผิดชอบต่อสังคม

171

การควบคุมภายใน
และการบริหารจัดการความเสี่ยง

178

รายการระหว่างกัน

194

ฐานะการเงิน
และผลการดำเนินงาน

195

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

201

การวิเคราะห์และคำอธิบาย
ของฝ่ายจัดการ

218

เอกสารแนบ

219

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ
ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท
และเลขานุการบริษัท

266

รายละเอียดเกี่ยวกับ
กรรมการของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

271

รายละเอียดเกี่ยวกับ
หัวหน้างานตรวจสอบภายใน
และหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท

274

รายละเอียดเกี่ยวกับ
รายการประเมินราคาหลักทรัพย์

จุดเด่นการดำเนินงาน

กระแสเงินสด

จากกิจกรรมดำเนินงาน*

2,864	2,308	2,687
2558	2559	2560

กระแสเงินสด

จากกิจกรรมลงทุน

(1,872)	(1,002)	(1,576)
2558	2559	2560

กระแสเงินสด

จากกิจกรรมจัดหาเงิน

(1,662)	(544)	(665)
2558	2559	2560

เงินสดและรายการเทียบเท่า
เงินสดต้นงวด**

3,930	3,260	4,022
2558	2559	2560

เงินสดและรายการเทียบเท่า
เงินสดปลายงวด**

3,260	4,022	4,468
2558	2559	2560

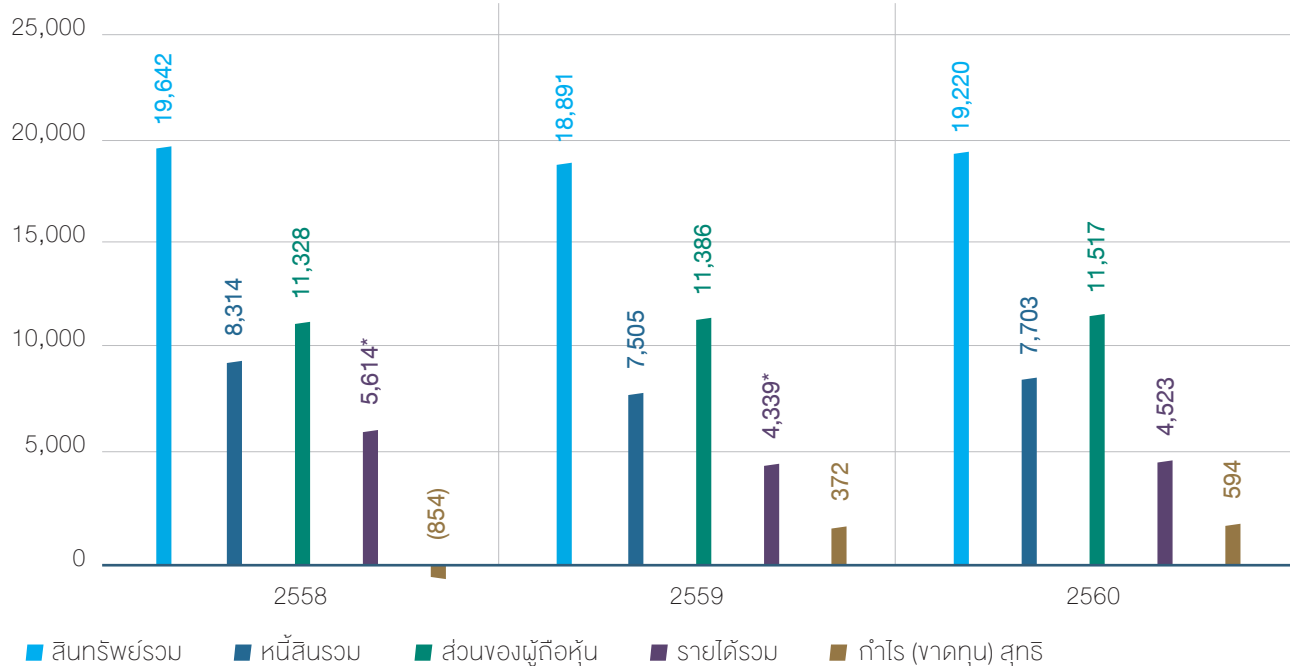
(ล้านบาท สอ.)

* รวมผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยน

** รวมเงินลงทุนระยะสั้น

ข้อมูลสำคัญทางการเงิน

(ล้านบาท สอ.)

* รายได้ของ PTTEP OM ถูกรวมอยู่ในส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก

เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)

3.00

3.25

4.25*

Dividend Yield (%)**

5.24

3.38

4.25

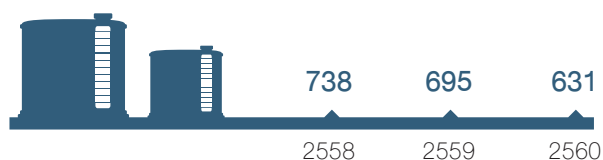
* เงินปันผลประจำปี 2560 ในอัตรา 4.25 บาทต่อหุ้น ประกอบด้วยเงินปันผลระหว่างกาลในอัตรา 1.50 บาทต่อหุ้น และเงินปันผลสำหรับงวดหกเดือนหลังในอัตรา 2.75 บาทต่อหุ้น ซึ่งจะมีการนำเสนอเพื่อทราบการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลและอนุมัติเงินปันผลสำหรับงวดหกเดือนหลังในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ในวันที่ 2 เมษายน 2561

** คำนวณจากราคาหุ้น ณ วันสิ้นสุดงวด

อัตราส่วนทางการเงิน		2558	2559	2560
	อัตรา EBITDA ต่อรายได้จากการขาย (%)	71	71	70
	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.27	0.25	0.25
	อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	(7)	3	5
	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	(4)	2	3

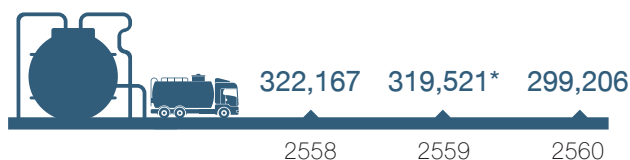
ปริมาณสำรองปิโตรเลียมพิสูจน์แล้ว

(ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ)

ปริมาณการขายปิโตรเลียม

(บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน)

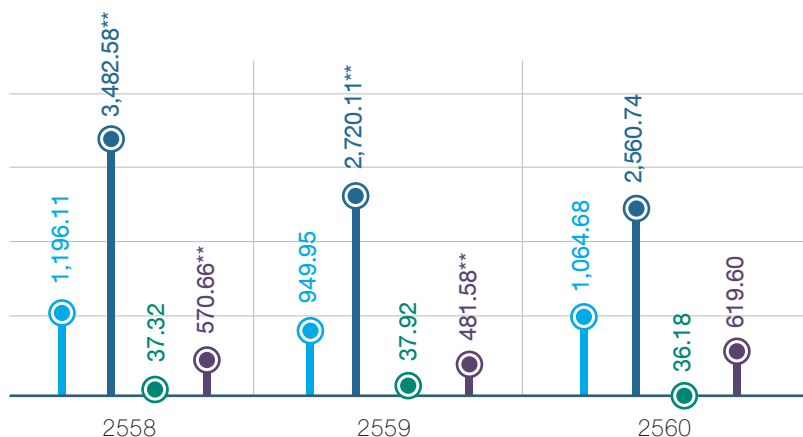
ปริมาณการขายปิโตรเลียม

ผลิตภัณฑ์	2558	2559	2560
น้ำมันดิบ (ล้านบาร์เรล)	23.63	23.06	20.35
ก๊าซธรรมชาติ (ล้านลูกบาศก์ฟุต)	505,840.79	505,337.18*	473,696.75
หรือเท่ากับล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ	81.05	81.05	76.29
ก๊าซแอลพีจี (เมตริกตัน)	96,529.19	96,731.01	88,981.10
หรือเท่ากับล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ	0.80	0.80	0.74
คอนเดนเสท (ล้านบาร์เรล)	12.11	12.03*	11.83

มูลค่าการขายปิโตรเลียม

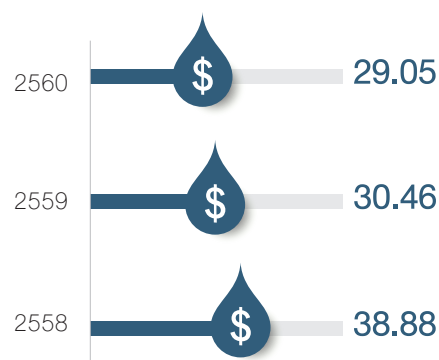
(ล้านดอลลาร์ สรอ.)

- น้ำมันดิบ
- ก๊าซแอลพีจี
- ก๊าซธรรมชาติ
- คอนเดนเสท

ราคาต้นทุนต่อหน่วย

(ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ)

* รวมปริมาณขายของโครงการโอมาน 44 จนถึงเดือนสิงหาคม 2559

** รายได้ของ PTTEP OM ถูกรวมอยู่ในส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก

สารปรธานกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

ในรอบปีที่ผ่านมา สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อผลประกอบการของ ปตท.สม. ยังคงมีความผันผวน แต่ปรับตัวดีขึ้นจากปี 2559 ที่มราคาส่งน้ำมันดิบดูไบที่ 41.27 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล เป็น 53.14 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล ในปี 2560 ในส่วนของสถานการณ์ LNG ปี 2560 ยังคงอยู่ในสภาวะอุปทานล้นตลาด เนื่องจากมีโครงการใหม่ที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศออสเตรเลีย รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา เป็นผลให้ราคา LNG ในตลาดจะอยู่ในระดับต่ำ โดยในปี 2560 ราคาเฉลี่ยของ Asian Spot LNG อยู่ที่ 7.1 ดอลลาร์ สรอ. ต่อล้านบีทียู ทำให้มีผลกระทบต่อปริมาณการขายของ ปตท.สม. จากการที่ผู้ซื้อเรียกปรับก๊าซในอ่าวไทยในปริมาณที่น้อยลง และชดเชยด้วยการนำเข้า LNG มากขึ้น

ในปี 2560 ปตท.สม. ยังคงดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ RESET REFOCUS RENEW อย่างต่อเนื่อง และสามารถดำเนินงานบรรลุแผนกลยุทธ์ตามเป้าหมาย โดยมีแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

บริหารการลงทุน และการลดต้นทุน

เพื่อรักษาความสามารถในการทำกำไร และการสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้น ปตท.สม. พยายามรักษาปริมาณการผลิตของโครงการปัจจุบัน ด้วยต้นทุนการดำเนินงานที่ต่ำ เน้นการเพิ่มการผลิตทั้งในส่วนของคอนเดนเสทและน้ำมันดิบของโครงการหลัก ทั้งในประเทศไทย เมียนมาร์ และออสเตรเลีย ประกอบกับความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องของนโยบายการลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ทำให้ ปตท.สม. สามารถปรับลดต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost) จากปี 2559 ที่ 30.46 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ เป็น 29.05 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ ในปี 2560 เพื่อให้สามารถแข่งขันได้กับบริษัทชั้นนำในอุตสาหกรรมเดียวกัน

ขยายการลงทุน เพื่อเพิ่มปริมาณสำรองปิโตรเลียม

ความต้องการใช้พลังงานของโลกในปัจจุบันพึ่งพาพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล (Fossil Fuel) ร้อยละ 84 จากน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ และถ่านหิน และคาดการณ์ว่าในอีก 20 ปีข้างหน้า พลังงานฟอสซิลในส่วนของน้ำมันดิบจะปรับตัวลดลงในขณะที่ความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติของภาคอุตสาหกรรมยังมีแนวโน้มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ ปตท.สม. ให้ความสำคัญกับทิศทางการดำเนินงานที่เน้นก๊าซธรรมชาติเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการต้องการใช้พลังงานโลก สะท้อนผ่านสัดส่วนปริมาณการขายก๊าซธรรมชาติต่อการขายน้ำมันดิบและคอนเดนเสทที่ประมาณร้อยละ 70 ต่อร้อยละ 30 และมีเป้าหมายในการเพิ่มปริมาณสำรองปิโตรเลียมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เน้นการขยายการลงทุนและเติบโตในพื้นที่ที่ ปตท.สม. มีความเชี่ยวชาญ หาโอกาสในการเข้าซื้อกิจการ โดยให้ความสำคัญกับโครงการที่ผลิตแล้วหรือใกล้ผลิตในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ การเจรจาเข้าซื้อสัดส่วนเพิ่มร้อยละ 22.222 ในโครงการบงกชจากบริษัทเชลล์ฯ เตรียมความพร้อมในการเข้าประมูลแหล่งสัมปทานที่จะหมดอายุในอ่าวไทย ทั้งแหล่งบงกชและเอราวัณเร่งรัดการพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ที่ ปตท.สม. มีอยู่ใน

ปัจจุบัน ได้แก่ โครงการโมซัมบิก โรมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน และแหล่งแคช เมเปิล ในประเทศออสเตรเลีย รวมทั้งเตรียมแผนการสำรวจในแหล่งสำรวจที่มีอยู่ และมองหาโอกาสในแหล่งสำรวจในพื้นที่ที่มีต้นทุนต่ำ โดยเข้าประมูลพื้นที่สัมปทานในประเทศมาเลเซียเพิ่ม 2 โครงการ พื้นที่ในตะวันออกกลาง และพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง เช่น ในประเทศเม็กซิโกด้วย เป็นต้น

ต่อยอดธุรกิจ และเตรียมความพร้อม รองรับธุรกิจใหม่ในอนาคต

ปตท.สม. ได้มองหาแนวทางในการเพิ่มรายได้และสร้างผลตอบแทนจากธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจปัจจุบัน ในปี 2560 ปตท.สม. ได้ขยายความร่วมมือในการลงทุนและดำเนินธุรกิจ LNG ครบวงจร (LNG Value Chain) กับ ปตท. โดยเข้าร่วมทุนจัดตั้งบริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด กับ ปตท. เพื่อเข้าซื้อสัดส่วนร้อยละ 10 ในโครงการ MLNG Train 9 ประเทศมาเลเซีย ที่มีกำลังการผลิตปัจจุบัน 3.6 ล้านตันต่อปี และแสวงหาโอกาสการลงทุนในโครงการ LNG ต่างๆ เพิ่มเติม

ปตท.สม. ตระหนักถึงภาพธุรกิจพลังงานที่เปลี่ยนแปลงไป ความต้องการใช้พลังงานทางเลือก (Renewable Energy) มีแนวโน้มสูงขึ้นในหลายประเทศ เนื่องจากความกังวลในเรื่องปัญหาโลกร้อนและการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล ในส่วนของประเทศไทย ภาครัฐกำลังอยู่ระหว่างการพัฒนาแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า (Power Development Plan หรือ PDP) เพื่อให้สะท้อนกับสถานการณ์และพฤติกรรมใช้ไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไป ปตท.สม. จึงได้เตรียมการและมีการปรับโครงสร้างองค์กรในเดือนพฤศจิกายน ปี 2560 โดยจัดตั้งหน่วยงานธุรกิจใหม่ (New Business) เพื่อศึกษาโอกาสทางธุรกิจ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และธุรกิจใหม่ๆ ที่มีโอกาสเติบโตในอนาคตที่สามารถต่อยอดประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของ ปตท.สม. และจัดตั้งหน่วยงานบริหารการเปลี่ยนแปลงธุรกิจและองค์กร (Business and Organization Transformation) เพื่อพิจารณาศึกษาโครงสร้างรูปแบบการทำงาน รวมถึงเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เพื่อรองรับการดำเนินงานการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในรูปแบบใหม่ รวมถึงโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ เพื่อให้องค์กรเติบโตได้อย่างยั่งยืนในอนาคต โดยจะมีการวางแผนกลยุทธ์ กรอบเป้าหมายได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมในปี 2561 ต่อไป

ผลประกอบการประจำปี 2560

ปตท.สผ. มีกำไรสุทธิ 594 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้น 222 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือปรับตัวสูงขึ้นถึงร้อยละ 60 เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่มีกำไรสุทธิ 372 ล้านดอลลาร์ สรอ. มีรายได้จากการขาย 4,281 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปี 2559 สามารถรักษาปริมาณการขายเฉลี่ยต่อวันที่ 299,206 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ เป็นไปตามเป้าหมายที่ 300,000 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ ภายใต้แรงกดดันจากผู้ซื้อเรียกก๊าซในอาเซียนไทย ในปริมาณที่ลดลง

ปตท.สผ. มีกำไรจากการดำเนินงานตามปกติ (Recurring Net Profit) 836 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขาดทุนจากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานตามปกติ (Non-Recurring Items) 242 ล้านดอลลาร์ สรอ. เป็นผลสุทธิต่อขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์ตามมาตรฐานบัญชีจากการปรับแผนการลงทุนของโครงการ มาเรียนาออยล์ แชนด์ โดยไม่กระทบกับเงินสดในมือและกระแสเงินสดของ ปตท.สผ. แต่อย่างใด

ณ สิ้นปี 2560 ปตท.สผ. มีสถานะการเงินที่แข็งแกร่งด้วยสินทรัพย์จำนวน 19,220 ล้านดอลลาร์ สรอ. มีหนี้สินรวม 7,703 ล้านดอลลาร์ สรอ. มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่ต่ำกว่า 0.3 เท่า ภายใต้กรอบนโยบายการเงินของ ปตท.สผ. และมีสภาพคล่องด้วยเงินสดในมือจำนวน 4,468 ล้านดอลลาร์ สรอ. พร้อมรองรับแผนการลงทุนเพื่อรักษาระดับการผลิตให้เป็นไปตามแผนงาน และค่าใช้จ่ายเพื่อเร่งพัฒนาโครงการต่างๆ ให้เป็นผล การเข้าร่วมประมูลแหล่งสัมปทานในอาเซียนที่กำลังจะหมดอายุลงตามเงื่อนไขและกรอบเวลาที่กระทรวงพลังงานกำหนด รวมถึงแผนการเข้าซื้อกิจการตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้

องค์กรแห่งความยั่งยืน

ปตท.สผ. ยึดแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวปฏิบัติที่เป็นสากลส่งผลให้ ปตท.สผ. ได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนีความยั่งยืน

ดาวโจนส์หรือ Dow Jones Sustainability Index (DJSI) ระดับโลกในกลุ่มธุรกิจน้ำมันและก๊าซ ประเภทธุรกิจขั้นต้นและธุรกิจครบวงจร (Oil and Gas Upstream & Integrated Industry) ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 และเป็น 1 ใน 32 บริษัทน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกของดัชนี FTSE4Good Index Series ประเภท FTSE4Good Emerging Index ประจำปี 2560 เป็นปีที่ 2 ได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืน “ดีเยี่ยม” จากโครงการประกาศรางวัลรายงานความยั่งยืนประจำปี 2560 และเป็นหนึ่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่อยู่ในรายชื่อหุ้นยั่งยืน (Thailand Sustainability Investment) ที่มอบให้กับบริษัทจดทะเบียน ที่มีผลงานโดดเด่นในการดำเนินธุรกิจ โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม และมีบรรษัทภิบาลที่ดีควบคู่ไปกับผลประกอบการที่ดี

นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังตระหนักดีว่าการพัฒนาเทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินงานในปี 2560 ปตท.สผ. ได้ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เช่น การพัฒนาเทคโนโลยีตรวจสอบสภาพท่อส่งปิโตรเลียมใต้ทะเล และกระบวนการรื้อถอนตามมาตรฐานสากล โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic) เพื่อติดตามการไหลของน้ำและน้ำมันในแหล่งกักเก็บปิโตรเลียม การพัฒนาหุ่นยนต์เคลื่อนที่ได้น้ำอัตโนมัติ (Autonomous Underwater Vehicle หรือ AUV) เพื่อตรวจสอบสภาพอุปกรณ์การผลิตใต้ทะเล เป็นต้น โดย ปตท.สผ. ได้รับรางวัลบริษัทดีเด่นด้านนวัตกรรมปี 2560 (Outstanding Innovative Company Awards) จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วย

ปตท.สผ. ดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับการรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชนในทุกพื้นที่ปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมพัฒนา 4 ด้านหลัก คือ ความต้องการพื้นฐาน การศึกษา สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ในปี 2560 ปตท.สผ. ได้ดำเนินการโครงการเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง และได้รับรางวัลแห่งความสำเร็จมากมาย เช่น รางวัล Bronze Stevie Award ของ The Asia-Pacific Stevie Awards และ Platinum Award ของ The 9th Annual Global CSR Summit and Awards จากโครงการศูนย์พัฒนาเด็กอ่อนก่อนวัยเรียน (SIOLA) ในประเทศอินโดนีเซีย และโครงการศูนย์การเรียนรู้เพาะฟักลูกปูที่จังหวัดสงขลา เป็นต้น

ตลอดระยะเวลาการดำเนินธุรกิจที่ผ่านมา ปตท.สผ. ได้พิสูจน์ให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน และจะยังคงทุ่มเทให้กับการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงาน ปตท.สผ. ทุกคน ขอขอบคุณท่านผู้ถือหุ้น ที่สนับสนุนการดำเนินงานของ ปตท.สผ. ด้วยดีมาโดยตลอด และขอให้เชื่อมั่นว่า ปตท.สผ. จะสานต่อความมุ่งมั่น ทุ่มเท ในการดำเนินธุรกิจอย่างรอบคอบ รัดกุม โปร่งใส ยึดมั่นในหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม เป็นองค์กรของคนไทยที่เจริญก้าวหน้าควบคู่ไปกับประเทศไทย ได้อย่างสง่างามตลอดไป

(นายปรัชญา ภิญาธรณ์)

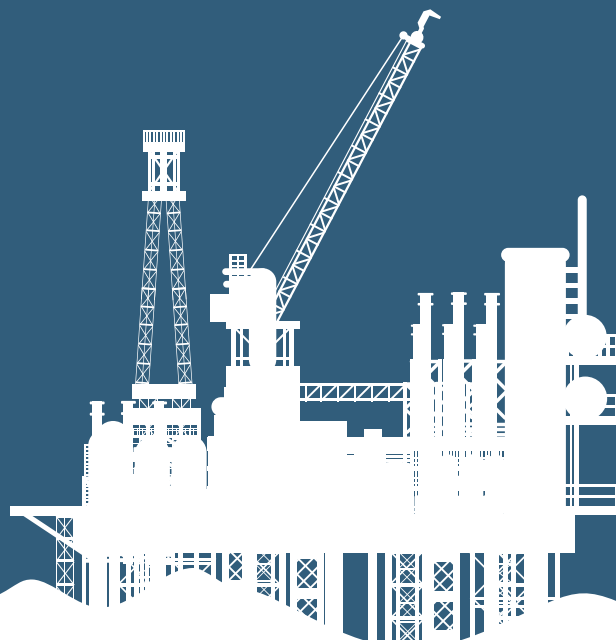
ประธานกรรมการ

(นายสมพร ว่องวุฒิพรชัย)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ส่วนที่ 1

การประกอบธุรกิจ

นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

1.1 วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือกลยุทธ์

กลุ่ม ปตท.สผ. เป็นผู้ประกอบธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมชั้นนำของประเทศไทย มีภารกิจในการจัดหาแหล่งปิโตรเลียมที่มั่นคงให้กับประเทศไทยและประเทศที่บริษัทเข้าลงทุน เพื่อเพิ่มปริมาณสำรองปิโตรเลียมและปริมาณการผลิตทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงสร้างผลตอบแทนอย่างเป็นธรรมแก่ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ภายใต้ภาวะราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับต่ำและมีความผันผวนสูง บัณฑิตสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อีกทั้งแหล่งปิโตรเลียมที่มีปริมาณลดน้อยลง ความซับซ้อนทางด้านธรณีวิทยาที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้การดำเนินงานทางด้านการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมมีความท้าทายมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงการคำนึงถึงคุณภาพทางด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยรวม บริษัท จึงกำหนดพันธกิจ (Mission) และวิสัยทัศน์ (Vision) ดังนี้

พันธกิจ ปตท.สผ. มุ่งมั่นดำเนินธุรกิจทั่วโลก เพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ควบคู่ไปกับการสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืนแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

วิสัยทัศน์ บริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมชั้นนำในเอเชีย ที่ขับเคลื่อนด้วยผลการดำเนินงานที่สามารถแข่งขันได้ เทคโนโลยี และหัวใจสีเขียว

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย กลุ่ม ปตท.สผ. ได้ติดตามสถานการณ์และแนวโน้มของเศรษฐกิจในประเทศและเศรษฐกิจโลกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์สถานการณ์พลังงาน และวางแผนกลยุทธ์และกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการสร้างความสมดุลใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านผลการดำเนินงานและผลตอบแทนจากการใช้เงินลงทุน (Strong Performance) และด้านความยั่งยืนขององค์กร (Business Sustainability) และมีการกำหนดเป้าหมาย ดังนี้

ด้านผลการดำเนินงานและผลตอบแทนจากการใช้เงินลงทุน (Strong Performance) กลุ่ม ปตท.สผ. มีเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจให้มีผลตอบแทนจากการใช้เงินลงทุน (ROCE) ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และต้นทุนการดำเนินการต่อหน่วย (Unit Cost) ให้อยู่ในระดับ Top Quartile ของกลุ่มบริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในเอเชีย

ด้านความยั่งยืนขององค์กร (Business Sustainability) กลุ่ม ปตท.สผ. มีเป้าหมายในการรักษาอัตราส่วนของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วต่ออัตราการผลิต (R/P Ratio หรือ Proved Reserve/Production) ไม่ต่ำกว่า 7 ปี ในปี 2568 และมีเป้าหมายกำลังการผลิต 600,000 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวันในปีเดียวกันด้วย

กลยุทธ์ ปตท.สผ. ยังคงมุ่งเน้นแผนกลยุทธ์ 3 ด้าน ได้แก่ (1) RESET (2) REFOCUS และ (3) RENEW โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) **กลยุทธ์ในการลดต้นทุนการดำเนินการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและอยู่รอดในสภาวะราคาน้ำมันที่ผันผวน (RESET)** ซึ่งครอบคลุมโครงการที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Existing Assets) มีแผนการลงทุนต่อเนื่องที่ชัดเจน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มงานหลัก ได้แก่ กลุ่มโครงการผลิต (Producing Assets) กลุ่มโครงการพัฒนา (Development Projects) และกลุ่มโครงการสำรวจ (Exploration Projects) รวมถึงส่วนสำนักงาน เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กร

(1.1) **กลุ่มโครงการผลิต (Producing Assets)** เป็นกลุ่มที่สร้างรายได้ให้แก่บริษัท โดยมีแผนธุรกิจเพื่อรักษาหรือเพิ่มระดับการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพ และลดค่าใช้จ่ายในโครงการหลักของบริษัทเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าภายใต้ภาวะราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับต่ำ รวมถึงจัดหาปริมาณสำรองปิโตรเลียม เพื่อชดเชยส่วนที่ผลิตไปด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย

(1.2) **กลุ่มโครงการพัฒนา (Development Projects)** เป็นกลุ่มที่ต้องเตรียมการเพื่อเพิ่มการผลิต และสร้างรายได้ในอนาคตโดยการเพิ่มปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว เพื่อทดแทนปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่ลดลงจากกลุ่มโครงการผลิต ซึ่งแผนธุรกิจเป็นการปรับแผนการพัฒนาเพื่อให้โครงการสามารถพัฒนาต่อไปได้ภายใต้สภาวะการณ์ราคาน้ำมันดิบที่ลดลง

(1.3) **กลุ่มโครงการสำรวจ (Exploration Projects)** เป็นกลุ่มที่จะเพิ่มปริมาณสำรองปิโตรเลียม (2P) และปริมาณทรัพยากร (2C) ให้กับบริษัทในอนาคต แผนธุรกิจจะมุ่งเน้นการบริหารจัดการการลงทุนในภาพรวมของโครงการสำรวจต่างๆ ให้มีความเหมาะสม มีความเสี่ยงต่ำ ด้วยการปรับใช้เทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาใหม่ๆ และเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มความสำเร็จในการสำรวจ

(1.4) **ส่วนสำนักงาน เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กร** ความสามารถขององค์กรเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำแผนกลยุทธ์ของบริษัทไปสู่การดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเร่งพัฒนาความสามารถขององค์กรในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ด้านการพัฒนาระบบ กระบวนการทำงาน และโครงสร้างองค์กร และด้านการเร่งพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและความสามารถด้านงานวิจัยพัฒนาขององค์กร

ทั้งนี้ ในส่วนของนโยบาย RESET ภายใต้การบริหารจัดการโครงการ SAVE to be SAFE และโครงการ SPEND SMART ได้ช่วยส่งเสริมและผลักดันการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดผ่านโครงการริเริ่ม (Initiative) ต่างๆ จำนวนกว่า 200 โครงการ อาทิ การบริหารจัดการทางด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชน กิจกรรมการเจาะหลุม การก่อสร้างและวิศวกรรม แผนการซ่อมแซมและบำรุงรักษา และกระบวนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

(2) **กลยุทธ์ในการขยายธุรกิจจากจุดแข็งขององค์กรและมุ่งเน้นในพื้นที่ที่มีความชำนาญ (REFOCUS)** แบ่งเป็น 2 กลุ่มหลัก ดังนี้

(2.1) **E&P Conventional** เน้นขยายการลงทุนและโอกาสทางธุรกิจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่บริษัทมีประสบการณ์และมีความชำนาญ ตามทิศทางและแนวนโยบายการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มสัดส่วนโครงการทั้งในโครงการปัจจุบันและโครงการใหม่ โดยเฉพาะโครงการแหล่งก๊าซธรรมชาติ และยังมีแผนที่จะขยายการลงทุนในประเทศที่มีต้นทุนการผลิตต่ำอีกด้วย

(2.2) **E&P Transformative** เน้นขยายการลงทุนในก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ซึ่งจะมีความต้องการมากขึ้นในอนาคตจากภาวะโลกร้อนที่ทำให้การใช้พลังงานถ่านหินและน้ำมันลดลง โดยผ่านบริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด ซึ่งได้ทำการจัดตั้งร่วมกับ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) รองรับการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ LNG แบบครบวงจร

(3) **กลยุทธ์ในการสร้างความยั่งยืนขององค์กรโดยการเพิ่มศักยภาพทางเทคโนโลยี และการหาโอกาสทางธุรกิจอื่นๆ (RENEW)** บริษัทมุ่งเน้นการเร่งพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และความสามารถด้านงานวิจัยพัฒนาขององค์กรที่ส่งเสริมธุรกิจปัจจุบันให้สอดคล้องกับแผนการเติบโตของบริษัท โดยเน้นด้านการเพิ่มความสำเร็จในการสำรวจ (Increase Exploration Success Rate) ด้านการเพิ่มระดับการผลิต (Enhance More Production) และด้านเทคโนโลยีเพื่อสิ่งแวดล้อม (Green Practices) นอกจากนี้ บริษัทยังให้ความสำคัญในการศึกษาโอกาสทางธุรกิจอื่นๆ เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับความยั่งยืนในการดำเนินธุรกิจในอนาคตอีกด้วย

ขั้นตอนหรือกระบวนการการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัท

คณะกรรมการ ปตท.สผ. พิจารณาทบทวนและอนุมัติวิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัททุกปี โดยจะมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อร่วมปรึกษาร่วมกับฝ่ายจัดการในการทบทวนและกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทให้สอดคล้องกับสถานการณ์ขณะนั้น ทั้งนี้ กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ได้จัดทำอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการพิจารณาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต รวมถึงสถานการณ์ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมที่เปลี่ยนแปลง และผลกระทบต่อบริษัทในแง่ของโอกาสและความเสี่ยงในการดำเนินงาน รวมทั้งหน้าที่ของการเป็นบริษัทน้ำมันแห่งชาติที่มีหน้าที่จัดหาปริมาณสำรองปิโตรเลียมเพื่อความมั่นคงทางพลังงานของประเทศไทย อีกทั้งมีการวิเคราะห์สถานะการลงทุนของบริษัท ความสมดุลระหว่างผลตอบแทนกับความเสี่ยงในการลงทุน เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางการดำเนินการเชิงกลยุทธ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจที่เกิดขึ้น หลังจากนั้น ฝ่ายจัดการจะรับแนวนโยบายการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ดังกล่าวมาใช้ในการกำหนดแผนงาน งบประมาณ และดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงานประจำปี

และนำกลับมาเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้พิจารณาทบทวนทิศทางและนโยบายการดำเนินงาน พร้อมทั้งอนุมัติแผนงาน งบประมาณ และดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงานประจำปีถัดไป

หลังจากคณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้พิจารณาอนุมัติวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ฝ่ายจัดการจะมีการสื่อสารและถ่ายทอดทิศทางการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์และเป้าหมายองค์กรที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการให้กับผู้บริหารและพนักงานทุกคน เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนงานย่อยและการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย แผนงานรวม และค่านิยมขององค์กร ทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ของบริษัท

1.2 การบริหารจัดการความยั่งยืนของ ปตท.สผ.

1.2.1 ภาพรวมการบริหารจัดการความยั่งยืนของ ปตท.สผ.

การบริหารจัดการความยั่งยืน (Sustainability Management) ของ ปตท.สผ. คือ การดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินใจทางธุรกิจเพื่อให้เป็นที่ยอมรับจากนักลงทุน ผู้ถือหุ้น ผู้ร่วมธุรกิจ รัฐบาลของประเทศที่บริษัทเข้าลงทุน ชุมชน รวมถึงพนักงานของ ปตท.สผ. โดยบริษัทได้พัฒนากระบวนการทำงานต่างๆ อย่างต่อเนื่องทั้งในด้านธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม รวมถึงการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการกำกับปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Governance, Risk Management, Control & Compliance หรือ GRC) การคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดค่าใช้จ่าย และสร้างพนักงานให้มีความรู้ ความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างคุณค่าให้กับองค์กรและผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ โดย ปตท.สผ. ได้นำมาตรฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจ และมีการดำเนินงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (UN Sustainable Development Goals หรือ UN SDGs) โดยมุ่งเน้นเป้าหมายที่ 3, 4, 7, 8 และ 16 ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืนของบริษัท นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังใช้ Dow Jones Sustainability Index (DJSI) เป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์กรในระดับสากลอีกด้วย

โดยในปี 2560 ปตท.สผ. ได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนีความยั่งยืนของดาวโจนส์ ระดับโลกในกลุ่มธุรกิจน้ำมันและก๊าซ ประเภทธุรกิจขั้นต้นและธุรกิจครบวงจร (Oil and Gas Upstream & Integrated Industry) ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 ซึ่ง ปตท.สผ. มีเป้าหมายที่จะรักษาสถานะการเป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนี DJSI ไว้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังได้รับการคัดเลือกให้เป็น 1 ใน 32 บริษัทน้ำมันและก๊าซธรรมชาติให้เป็นสมาชิกของดัชนี FTSE4Good Index Series ประเภท FTSE4Good Emerging Index ประจำปี 2560 เป็นปีที่ 2 รวมถึงได้รับการคัดเลือกให้เป็น 1 ใน 100 บริษัทพลังงานระดับโลก หรือ “Top 100 Global Energy Leaders” ประจำปี 2560 จากการจัดอันดับของ “ทอมสัน รอยเตอร์ส์” อีกด้วย

1.2.2 การประเมินประเด็นที่สำคัญต่อความยั่งยืน (Materiality Assessment)

ปตท.สผ. ได้ประเมินประเด็นที่สำคัญต่อความยั่งยืน และได้คัดกรองประเด็นสำคัญตามระดับความสำคัญของบริษัท และระดับความสนใจของผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก ภายใต้กรอบ Global Reporting Initiative (GRI G4) ในระดับ Core ที่ยึดหลักการรายงานความยั่งยืนในกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซ (Sustainability Reporting Guidelines & Oil and Gas Sector Supplement หรือ OGSS) และกรอบการรายงานและบริหารจัดการความยั่งยืน เช่น Oil and Gas Industry Guidance on Voluntary Sustainability ของ International Petroleum Industry Environmental Conservation Association (IPIECA), Dow Jones Sustainability Index (DJSI), AA1000 AccountAbility Principles Standard (2008) (AA1000APS) ของ AccountAbility, SASB Materiality Map™ ของ Sustainability Standards Board (SASB) เป็นต้น ซึ่งเป็นแนวทางที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลที่ครอบคลุมประเด็นสำคัญด้านธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยรวมถึงการทบทวนความเสี่ยงและโอกาสที่มีอยู่อย่างมีระบบ ทั้งนี้ เพื่อระบุและจัดลำดับความสำคัญของแต่ละประเด็นที่จะนำมาทำแผนการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Master Plan) และบรรจุอยู่ในกลยุทธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวขององค์กร

ประเด็นสำคัญของ ปตท.สผ. ในปี 2560 ประกอบด้วย 16 ประเด็น ซึ่งมาจากการสรุปประเด็นจากการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประเด็นสำคัญของบริษัทที่อยู่ในระดับสูง โดยบริษัทได้จัดกลุ่มประเด็นสำคัญต่างๆ ออกเป็น 10 ประเด็น เพื่อจัดทำรายงานความยั่งยืน ซึ่งผลของการคัดกรองประเด็นที่มีความสำคัญบางเรื่องได้ถูกนำไปใช้เป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของบริษัทด้วย ดังนี้

ด้านธุรกิจ

- การกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการกำกับการปฏิบัติตามกฎหมาย
- การพัฒนาศักยภาพบุคลากร
- ปริมาณปีโตรเลียมสำรองและอัตราการผลิต
- นวัตกรรมและเทคโนโลยี
- การบริหารห่วงโซ่อุปทาน

ด้านสังคม

- อาชีวอนามัยและความปลอดภัย
- การพัฒนาสังคม

ด้านสิ่งแวดล้อม

- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม
- การอนุรักษ์แหล่งสิ่งแวดล้อม

การทบทวนการคัดกรองประเด็นสำคัญปี 2560 ของ ปตท.สผ. สะท้อนประเด็นและมุมมองที่สำคัญในด้านธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมทั้งของบริษัทและผู้มีส่วนได้เสีย โดยมีกระบวนการที่สำคัญโดยสังเขป ได้แก่ การระบุประเด็นสำคัญต่อ ปตท.สผ. การกำหนดขอบเขตการรายงานของแต่ละประเด็น การจัดลำดับความสำคัญของประเด็น และการนำเสนอผลที่ได้ต่อคณะทำงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Working Team) และคณะกรรมการการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Council) เพื่อทบทวนและอนุมัติเนื้อหาในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการตรวจสอบ ซึ่งสามารถหารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <https://www.pttep.com/en/Sustainabledevelopment/Disclosure/Approachtoreporting.aspx>

1.2.3 การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม

ปตท.สผ. มีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมตามแผนงานด้านความยั่งยืน ซึ่งในปีที่ผ่านมา มีการดำเนินงานที่สำคัญด้านสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นโครงการใหม่และโครงการต่อเนื่อง โครงการที่สำคัญ ได้แก่ การดำเนินโครงการลดการรั่วไหลของก๊าซมีเทนในกระบวนการผลิต การนำความร้อนเหลือทิ้งจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามาใช้ในการผลิตไอน้ำ และการติดตั้งระบบการนำก๊าซส่วนเกินจากกระบวนการผลิตกลับเข้าสู่ระบบเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ฐานผลิตหนองตูม-เอ โครงการเอส 1 สำหรับแหล่งบงกชใต้ ได้มีโครงการนำก๊าซไฮโดรคาร์บอนกลับเข้าสู่กระบวนการผลิต ส่วนโครงการอาทิตย์ยังคงดำเนินการเปิดการทำงานของเครื่องสูบน้ำทะเลเพียงบางส่วนเพื่อใช้หล่อเย็นเครื่องจักร นอกจากนี้ ยังมีโครงการบริหารจัดการกองเรือส่งกำลังบำรุง ซึ่งโครงการทั้งหมดในปี 2560 สามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้มากกว่า 300,000 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี โดยโครงการบริหารจัดการกองเรือส่งกำลังบำรุงสามารถลดค่าใช้จ่ายจากการบริหารจัดการกองเรือ รวมถึงลดการใช้พลังงานและเชื้อเพลิงในการดำเนินงานได้ประมาณ 52,700,000 บาทต่อปี ส่วนโครงการอื่นๆ ที่กล่าวมาข้างต้น นอกเหนือจากโครงการบริหารจัดการกองเรือส่งกำลังบำรุง สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้กับบริษัทจากการนำก๊าซไฮโดรคาร์บอนกลับเข้าสู่กระบวนการผลิต โดยคิดเป็นมูลค่ารวมโดยประมาณ 564,000,000 บาทต่อปี

ทั้งนี้ ปตท.สผ. ยังมีโครงการที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมอื่นๆ เช่น การท่องเที่ยว โดย ปตท.สผ. ได้ร่วมมือกับ กองทัพเรือ ตัวแทนผู้ประกอบการ และชุมชนในพื้นที่เกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี จัดทำโครงการแหล่งเรียนรู้เรือหลวงไทยใต้ทะเล โดยนำเรือหลวงสัตกุดไปวางที่พื้นทะเลใกล้เกาะเต่า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และจุดดำน้ำระดับโลกแห่งใหม่ในพื้นที่ รวมไปถึงการได้รับการสนับสนุนจากชุมชนรอบพื้นที่ปฏิบัติการของบริษัท ซึ่งปัจจุบันแหล่งเรียนรู้นี้ดังกล่าวได้กลายเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วย นอกจากนี้ จากรายงานผลของโครงการดังกล่าวในปี 2560 บ่งชี้ว่า ผู้ประกอบการ นักดำน้ำ และชุมชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการที่มีนักดำน้ำมาดำน้ำที่แหล่งเรียนรู้เรือหลวงไทยใต้ทะเลมากกว่า 166 คนต่อวัน หรือ 60,500 คนต่อปี ส่งผลให้ชุมชนมีรายได้จากทัวร์ดำน้ำถึงประมาณ 55 ล้านบาทต่อปี โดย ปตท.สผ. เชื่อว่าความพยายามเหล่านี้จะทำให้เกิดการยอมรับของสังคมต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท และเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบที่สำคัญต่อทั้งสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ ปตท.สผ. ในทางอ้อมอีกด้วย

1.3 พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในปี 2560

สำหรับปี 2560 ปตท.สผ. ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับธุรกิจพลังงานที่เปลี่ยนแปลงไป พร้อมทั้งมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการลงทุนและการดำเนินงาน มีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม รวมทั้งประสบความสำเร็จในการขยายการลงทุนเพื่อรองรับการเติบโต ตามรายละเอียดดังนี้

โครงการในประเทศไทย

ในเดือนกันยายน 2560 โครงการปี 6/27 ได้รับอนุมัติการโอนสัดส่วนการลงทุนจากผู้ร่วมทุนอื่นจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เป็นผลให้บริษัทมีสัดส่วนการลงทุนร้อยละ 100

ในเดือนพฤศจิกายน 2560 บริษัทได้ปรับโครงสร้างองค์กรโดยนายสมพร ว่องวุฒิพรชัย ดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (Chief Executive Officer) รับผิดชอบผลการดำเนินงานภาพรวมขององค์กร วางแผนกลยุทธ์และพัฒนาธุรกิจทั้งธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และการต่อยอดการลงทุนในธุรกิจใหม่ นายพงศธร ทวีสิน ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ สำรวจและผลิตปิโตรเลียม (President, Exploration and Production) รับผิดชอบการบริหารธุรกิจต้นน้ำครบวงจร (Upstream Value Chain) ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมสำรวจ พัฒนาโครงการและการผลิตปิโตรเลียม ให้เป็นไปตามเป้าหมายและสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของบริษัท

โครงการในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2560 โครงการเมียนมาร์ MD-7 ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลเมียนมาร์ในการโอนสัดส่วนการลงทุนร้อยละ 50 ให้ Total E&P Myanmar (TOTAL) เข้าเป็นผู้ร่วมทุนในโครงการ ซึ่งเป็นการช่วยกระจายความเสี่ยงและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่โครงการ เป็นผลให้บริษัทมีสัดส่วนการลงทุนร้อยละ 50 และเป็นผู้ดำเนินการ

ในเดือนกรกฎาคม 2560 บริษัท PTTGL Investment Limited (PTTGLI) บริษัทร่วมทุนระหว่าง ปตท.สผ. และ ปตท. ในสัดส่วนร้อยละ 50:50 ได้เข้าซื้อสัดส่วนร้อยละ 10 จาก Petronas ในโครงการ MLNG Train 9 ประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นโรงงาน LNG Liquefaction ด้วยกำลังการผลิตปัจจุบัน 3.6 ล้านตันต่อปี และโครงการเมียนมาร์ พีเอสซี จี และอีพี 2 ได้ยื่นขอยุติการสำรวจและคืนพื้นที่แปลงสำรวจในต่อรัฐบาลเมียนมาร์ หลังจากดำเนินการตามข้อผูกพันตามสัญญาแบ่งปันผลผลิตครบถ้วนแล้ว โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2560 นอกจากนี้ บริษัทได้บริหารจัดการโครงสร้างทางการเงินของกลุ่มบริษัทโดยการซื้อคืนและออกหุ้นกู้ใหม่ในสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. ด้วยจำนวนที่เท่ากัน เพื่อช่วยลดต้นทุนทางการเงินและส่งเสริมการใช้บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด เป็นศูนย์กลางการบริหารเงินให้กับกลุ่ม ปตท.สผ. ทั้งนี้ การบริหารโครงสร้างทางการเงินดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่อจำนวนหนี้สินที่มีดอกเบี้ยของบริษัทแต่อย่างใด

โครงการในอเมริกาเหนือ

ในเดือนตุลาคม 2560 บริษัทได้จัดตั้งบริษัท PTTEP Mexico E&P Limited, S. de R.L. de C.V. เพื่อรองรับการเข้าร่วมประมูลสิทธิในการดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในประเทศเม็กซิโก รวมทั้ง ได้มีการปรับแผนการพัฒนาโครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์ในประเทศแคนาดา ซึ่งรวมถึงการชะลอการตัดสินใจลงทุนขั้นสุดท้าย (Final Investment Decision) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะอุตสาหกรรมปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์จำนวน 558 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานบัญชี ทั้งนี้ ไม่ส่งผลกระทบต่อเงินสดในมือและกระแสเงินสดของ ปตท.สผ. แต่อย่างใด

1.4 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

1.4.1 ภาพรวมการประกอบธุรกิจ

ปตท.สผ. ประกอบธุรกิจหลักด้านการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมทั้งในและต่างประเทศ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่ม ปตท.สผ. มีโครงการด้านการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมจำนวน 36¹ โครงการใน 10 ประเทศ โดยอยู่ในระยะการสำรวจ 13 โครงการ และระยะการผลิต 23 โครงการ แบ่งตามประเทศได้ดังนี้

ลำดับ	ชื่อโครงการ	ระยะการดำเนินงาน	ที่ตั้ง	สัดส่วนการร่วมทุน	ผู้ดำเนินการ
ประเทศไทย 14 โครงการ ได้แก่					
1	โครงการบงกช	ผลิต	อ่าวไทย	44.4445%	ปตท.สผ.
2	โครงการเอส 1	ผลิต	ภาคกลางตอนบน	100%	ปตท.สผ.
3	โครงการพีทีทีอีพี 1	ผลิต	ภาคกลาง	100%	ปตท.สผ.
4	โครงการบี 6/27	ผลิต	อ่าวไทย	100% ²	ปตท.สผ.
5	โครงการอาทิตย์	ผลิต	อ่าวไทย	80%	ปตท.สผ.
6	โครงการแอล 22/43	ผลิต	ภาคกลางตอนบน	100%	ปตท.สผ.
7	โครงการแอล 53/43 และแอล 54/43	ผลิต	ภาคกลาง	100%	ปตท.สผ.
8	โครงการอี 5	ผลิต	ภาคตะวันออก เฉิงเหเนื่อ	20%	ExxonMobil
9	โครงการคอนแทร์ค 3	ผลิต	อ่าวไทย	5%	Chevron
10	โครงการคอนแทร์ค 4	ผลิต	อ่าวไทย	60%	Chevron
11	โครงการจี 4/43	ผลิต	อ่าวไทย	21.375%	Chevron
12	โครงการสินภูฮ่อม	ผลิต	ภาคตะวันออก เฉิงเหเนื่อ	55%	ปตท.สผ.
13	โครงการบี 8/32 และ 9 เอ	ผลิต	อ่าวไทย	25.001%	Chevron
14	โครงการจี 4/48	ผลิต	อ่าวไทย	5%	Chevron

¹ ไม่รวมโครงการที่ ปตท.สผ. แจ้งขอคืนสิทธิการลงทุนและอยู่ระหว่างรอการอนุมัติจากรัฐบาลอินโดนีเซียอีก 2 โครงการ ได้แก่ (1) โครงการอินโดนีเซีย เซไม ทุ และ (2) โครงการอินโดนีเซีย มาลูนด้า

² ปตท.สผ. ได้รับอนุมัติจากกระทรวงพลังงานในการรับโอนสัดส่วนการลงทุนในโครงการบี 6/27 จากผู้ร่วมทุนอื่น เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2560 ทำให้สัดส่วนการร่วมลงทุนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 60 เป็นร้อยละ 100

ลำดับ	ชื่อโครงการ	ระยะการดำเนินงาน	ที่ตั้ง	สัดส่วนการร่วมทุน	ผู้ดำเนินการ
พื้นที่คาบเกี่ยว 2 โครงการ ได้แก่					
1	โครงการจี 9/43	สำรวจ	ไทย-กัมพูชา	100%	ปตท.สผ.
2	โครงการพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย	ผลิต	ไทย-มาเลเซีย	50%	CPOC
ต่างประเทศ 20³ โครงการ ได้แก่					
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์					
1	โครงการเมียนมาร์ เอ็ม 3	สำรวจ	อ่าวมะตะมะ	80%	ปตท.สผ.
2	โครงการเมียนมาร์ เอ็ม 11	สำรวจ	อ่าวมะตะมะ	100%	ปตท.สผ.
3	โครงการชอดิก้า	ผลิต	อ่าวมะตะมะ	80%	ปตท.สผ.
4	โครงการยาดานา	ผลิต	อ่าวมะตะมะ	25.5%	TOTAL
5	โครงการเยตากูน	ผลิต	อ่าวมะตะมะ	19.31784%	Petronas
6	โครงการเมียนมาร์ MD-7 ⁴	สำรวจ	ทะเลอันดามัน	50%	ปตท.สผ.
7	โครงการเมียนมาร์ เอ็มไอจี 3	สำรวจ	บนบก	75%	ปตท.สผ.
เวียดนาม					
8	โครงการเวียดนาม 9-2	ผลิต	นอกชายฝั่ง	25%	HV JOC
9	โครงการเวียดนาม 16-1	ผลิต	นอกชายฝั่ง	28.5%	HL JOC
10	โครงการเวียดนาม บี และ 48/95	สำรวจ	นอกชายฝั่ง	8.5%	Petrovietnam
11	โครงการเวียดนาม 52/97	สำรวจ	นอกชายฝั่ง	7%	Petrovietnam
อินโดนีเซีย					
12	โครงการนาทูน่า ซี เอ	ผลิต	นอกชายฝั่ง	11.5%	Premier Oil
มาเลเซีย					
13	โครงการซาราวักเอสเค 410 บี	สำรวจ	นอกชายฝั่ง	42.5%	ปตท.สผ.
แอลจีเรีย					
14	โครงการแอลจีเรีย ฮาสลิ เบอร์ วาเคซ	สำรวจ	บนบก	24.5%	ปตท.สผ.
15	โครงการแอลจีเรีย 433 เอ และ 416 บี	ผลิต	บนบก	35%	GBRS
ออสเตรเลีย					
16	โครงการพีทีทีพี ออสตราเลเซีย	ผลิต	นอกชายฝั่ง	90 - 100% ⁵	ปตท.สผ.
แคนาดา					
17	โครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์	สำรวจ	บนบก	100%	ปตท.สผ.

³ ไม่รวมโครงการที่ ปตท.สผ. ได้ยื่นขอคืนยุติการสำรวจและคืนพื้นที่แปลงสำรวจในโครงการเมียนมาร์ พีเอสซี จี และอีพี 2 ต่อรัฐบาลเมียนมาร์ หลังจากดำเนินการตามข้อผูกพันตามสัญญาแบ่งปันผลผลิตครบถ้วนแล้ว โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2560

⁴ ปตท.สผ. ได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลเมียนมาร์ในการโอนสัดส่วนการลงทุนในโครงการเมียนมาร์ MD-7 ให้ Total E&P Myanmar เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560 ทำให้สัดส่วนการลงทุนลดลงจากร้อยละ 100 เป็นร้อยละ 50

⁵ โครงการพีทีทีพี ออสตราเลเซีย มีแปลงสัมปทานหลายแปลง ซึ่งแต่ละแปลงมีสัดส่วนการร่วมทุนระหว่าง 90 - 100%

ลำดับ	ชื่อโครงการ	ระยะการดำเนินงาน	ที่ตั้ง	สัดส่วนการร่วมทุน	ผู้ดำเนินการ
โมซัมบิก					
18	โครงการโมซัมบิก โรวมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน	สำรวจ	นอกชายฝั่ง	8.5%	Anadarko
บราซิล					
19	โครงการบารารินเนียส เอฟี 1	สำรวจ	นอกชายฝั่ง	25%	BG Brasil
20	โครงการบราซิล บีเอ็ม อีเอส 23	สำรวจ	นอกชายฝั่ง	20%	Petrobras

โครงการหลักที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

ข้อมูลและกิจกรรมหลักในปี 2560 ของแต่ละโครงการมีรายละเอียดดังนี้ ทั้งนี้ ตัวเลขปริมาณการผลิตและปริมาณการขายที่กล่าวถึงในหัวข้อนี้แสดงปริมาณการผลิตและปริมาณการขายทั้งหมดของโครงการ

(1) **โครงการในประเทศไทย** ปตท.สผ. มีโครงการในประเทศ ซึ่งรวมถึงพื้นที่คาบเกี่ยวจำนวน 16 โครงการ ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่ดำเนินการผลิตแล้ว (Producing Phase) ทั้งในอ่าวไทยและบนบก โดยในปี 2560 ปตท.สผ. ได้ดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

โครงการบงกช

โครงการบงกช ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของอ่าวไทย ประกอบด้วยแหล่งบงกชเหนือและแหล่งบงกชใต้ บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 44.4445 และเป็นผู้ดำเนินการ โครงการได้เริ่มการผลิตมาตั้งแต่ปี 2536 และขายก๊าซธรรมชาติและคอนเดนเสทที่ผลิตทั้งหมดให้แก่ ปตท. ภายใต้เงื่อนไข Take or Pay ตามสัญญาซื้อขายระยะยาว

สำหรับปี 2560 โครงการได้เจาะหลุมผลิตเพิ่มเติม ดำเนินการก่อสร้างและติดตั้งแท่นผลิต รวมถึงท่อส่งก๊าซธรรมชาติอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาระดับการผลิต ปัจจุบันบริษัทอยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าร่วมประมวลแหล่งสัมปทานบงกชที่กำลังจะหมดอายุในปี 2565-2566 ทั้งนี้ โครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติที่ 856 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 139,101 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) และมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของคอนเดนเสทที่ 26,109 บาร์เรลต่อวัน

โครงการเอส 1

โครงการเอส 1 เป็นแหล่งน้ำมันดิบบนบกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดสุโขทัยและจังหวัดพิษณุโลก บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 100 และเป็นผู้ดำเนินการ ผลิตภัณฑ์ของโครงการ ประกอบด้วยน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ และก๊าซปิโตรเลียมเหลว โดยน้ำมันดิบที่ผลิตได้จะถูกขายให้แก่ ปตท. ขนส่งทางรถบรรทุกและรถไฟไปยังโรงกลั่นบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (บางจาก) บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) และบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) ส่วนก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้จะขายให้ ปตท. โดยส่วนหนึ่งจะผ่านกระบวนการแยกและขายในรูปของก๊าซปิโตรเลียมเหลว ก๊าซธรรมชาติส่วนที่เหลือจะถูกส่งต่อไปให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นเชื้อเพลิงสำหรับการผลิตกระแสไฟฟ้าส่วนหนึ่ง และเพื่อผลิต NGV อีกส่วนหนึ่ง

ในปี 2560 โครงการได้เจาะหลุมผลิตเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในพื้นที่การผลิตเดิมและแหล่งผลิตใหม่อื่นๆ รวมทั้งมีแผนขุดเจาะหลุมสำรวจในปี 2561 เพื่อช่วยเพิ่มปริมาณการผลิตในอนาคต โดยโครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของน้ำมันดิบที่ 25,919 บาร์เรลต่อวัน ปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติที่ 21 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 4,034 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) และปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ 244 เมตริกตันต่อวัน (หรือ 2,020 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน)

โครงการพีทีทีอีพี 1

โครงการพีทีทีอีพี 1 ตั้งอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดนครปฐม บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 100 และเป็นผู้ดำเนินการ น้ำมันดิบที่ผลิตได้จะถูกขายให้แก่ ปตท. โดยขนส่งทางรถบรรทุกไปยังโรงกลั่นบางจาก

สำหรับปี 2560 โครงการได้เจาะหลุมผลิตเพิ่มเติมเพื่อรักษากำลังการผลิต โดยมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของน้ำมันดิบเท่ากับ 253 บาร์เรลต่อวัน

โครงการบี 6/27

โครงการบี 6/27 ตั้งอยู่ในอ่าวไทย ห่างจากชายฝั่งทะเลของจังหวัดชุมพร บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 100 และเป็นผู้ดำเนินการ

ปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างการดำเนินการศึกษาศักยภาพของปิโตรเลียมในพื้นที่สำรวจเพื่อหาแนวทางในการพัฒนา รวมทั้งศึกษาและจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม

โครงการอาทิตย์

โครงการอาทิตย์ ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของอ่าวไทย บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 80 และเป็นผู้ดำเนินการ โดยโครงการได้ทำสัญญาซื้อขายระยะยาวสำหรับก๊าซธรรมชาติและคอนเดนเสทกับ ปตท. ภายใต้เงื่อนไข Take-or-Pay

สำหรับปี 2560 โครงการได้เจาะหลุมผลิตเพิ่มเติม ดำเนินการก่อสร้างและติดตั้งแท่นผลิตรวมถึงท่อส่งก๊าซธรรมชาติอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาระดับการผลิต รวมไปถึง โครงการจี 8/50 ซึ่งอยู่ติดกับพื้นที่ทางด้านเหนือของแปลงสัมปทานอาทิตย์ บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 80 และเป็นผู้ดำเนินการ โดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติได้อนุมัติพื้นที่ผลิตพร้อมแผนพัฒนาในเดือนมีนาคม 2555 และโครงการได้เริ่มผลิตในปี 2559 ผ่านแท่นผลิตกลางของโครงการอาทิตย์ ปริมาณการขายของโครงการจี 8/50 ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติร่วมกับโครงการอาทิตย์ ซึ่งทั้งสองโครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติที่ 218 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 35,321 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) และปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของคอนเดนเสทที่ 9,767 บาร์เรลต่อวัน

โครงการแอล 22/43

โครงการแอล 22/43 ตั้งอยู่ที่จังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดพิจิตร บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 100 และเป็นผู้ดำเนินการ โครงการ น้ำมันดิบที่ผลิตได้จะถูกขายให้แก่ ปตท. โดยขนส่งทางรถบรรทุกไปยังโรงกลั่นบางจาก

ในปี 2560 โครงการใช้เทคนิค Artificial Lift เพื่อรักษาระดับการผลิต ส่งผลให้โครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของน้ำมันดิบที่ 141 บาร์เรลต่อวัน

โครงการแอล 53/43 และ แอล 54/43

โครงการแอล 53/43 และแอล 54/43 ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดอุทัยและจังหวัดอ่างทอง บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 100 และเป็นผู้ดำเนินการ โดยน้ำมันดิบที่ผลิตได้จะถูกขายให้แก่ ปตท. ผ่านทางรถบรรทุกไปยังโรงกลั่นบางจาก

สำหรับปี 2560 โครงการทำการเจาะหลุมสำรวจและหลุมพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อรักษากำลังการผลิต โดยมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของน้ำมันดิบที่ 627 บาร์เรลต่อวัน

โครงการอี 5

โครงการอี 5 ตั้งอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 20 และมี ExxonMobil เป็นผู้ดำเนินการ ก๊าซธรรมชาติทั้งหมดจะถูกขายให้แก่ ปตท. ภายใต้เงื่อนไข Take-or-Pay ตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติระยะยาว โดยก๊าซธรรมชาติจะถูกส่งผ่านท่อไปยังโรงผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

ในปี 2560 โครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติที่ 9 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 1,466 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน)

โครงการคอนแท็ค 3

โครงการคอนแท็ค 3 ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเลอ่าวไทยที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 5 และมี Chevron เป็นผู้ดำเนินการ โดยก๊าซธรรมชาติและคอนเดนเสททั้งหมดจะถูกส่งขายให้แก่ ปตท. ตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติและคอนเดนเสทระยะยาว สำหรับน้ำมันดิบที่ผลิตจะมีสัญญาซื้อขายแบบรายปี รวมทั้งการจำหน่ายในตลาดร่วมกับผู้ซื้อน้ำมันดิบรายอื่นๆ ด้วย

ในปี 2560 โครงการได้เจาะหลุมพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาระดับการผลิต โดยโครงการมีระดับปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติที่ 577 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 97,767 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) ปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของน้ำมันดิบที่ 21,980 บาร์เรลต่อวัน และปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของคอนเดนเสทที่ 21,092 บาร์เรลต่อวัน

โครงการคอนแท็ค 4

โครงการคอนแท็ค 4 ซึ่งรวมถึงแปลง จี 7/50 ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเลอ่าวไทยที่จังหวัดสงขลา บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 60 (เดิมร้อยละ 45) และมี Chevron เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนดังกล่าวเกิดจากที่ ปตท.สผ. ได้เข้าซื้อบริษัทย่อยของบริษัท Hess Corporation เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2557 อนึ่ง ก๊าซธรรมชาติและคอนเดนเสททั้งหมดจะถูกขายให้แก่ ปตท. ตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติและคอนเดนเสทระยะยาว

ในปี 2560 โครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติที่ 347 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 58,863 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) และปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของคอนเดนเสทที่ 15,769 บาร์เรลต่อวัน และมีการเจาะหลุมพัฒนาเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาระดับการผลิต รวมไปถึงการเร่งพัฒนาแหล่งอูบล ซึ่งเป็นแหล่งน้ำมัน ที่ปัจจุบันอยู่ระหว่างการหารือกับผู้ดำเนินการเพื่อเตรียมการพัฒนาและคาดว่าจะสามารถผลิตปิโตรเลียมเชิงพาณิชย์ได้ภายในปี 2565 ด้วยกำลังการผลิตของโครงการที่ 25,000-30,000 บาร์เรลต่อวัน

โครงการจี 4/43

โครงการจี 4/43 ตั้งอยู่ในอ่าวไทย บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 21.375 และมี Chevron เป็นผู้ดำเนินการ โครงการมีสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติและน้ำมันดิบร่วมกับโครงการปี 8/32 และ 9 เอ

สำหรับปี 2560 โครงการได้เจาะหลุมพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาระดับการผลิตน้ำมัน ทั้งนี้ โครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของน้ำมันดิบที่ 6,107 บาร์เรลต่อวัน และปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติที่ 2 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 393 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน)

โครงการสินภูฮ่อม (อียู-1 และอี 5 เหนือ)

โครงการสินภูฮ่อม ตั้งอยู่ที่จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดขอนแก่น บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 55 (เดิมร้อยละ 20) และเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนดังกล่าว เกิดจากที่ ปตท.สผ. ได้เข้าซื้อบริษัทย่อยของบริษัท Hess Corporation ในวันที่ 22 เมษายน 2557 โดยโครงการมีสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติระยะยาวกับ ปตท.

ในปี 2560 โครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติที่ 78 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 12,794 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) และปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของคอนเดนเสทที่ 250 บาร์เรลต่อวัน

โครงการปี 8/32 และ 9 เอ

โครงการปี 8/32 และ 9 เอ ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเลอ่าวไทยที่จังหวัดชุมพร บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 25 และมี Chevron เป็นผู้ดำเนินการ โครงการมีสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติระยะยาวกับ ปตท. และมีสัญญาซื้อขายน้ำมันดิบแบบรายปีรวมทั้งการจำหน่ายในตลาดร่วมกับผู้ซื้อน้ำมันดิบรายอื่นๆ ด้วย

ในปี 2560 โครงการได้เจาะหลุมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งดำเนินการทำ Waterflooding เพื่อเพิ่มศักยภาพและรักษา ระดับการผลิตน้ำมัน โดยโครงการมีปริมาณการขายน้ำมันดิบโดยเฉลี่ยที่ 25,434 บาร์เรลต่อวัน และปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของ ก๊าซธรรมชาติที่ 94 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 16,836 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน)

โครงการจี 4/48

โครงการ จี 4/48 ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเลอ่าวไทยที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี บริษัทมีสัดส่วนการร่วมลงทุนร้อยละ 5 และมี Chevron เป็นผู้ดำเนินการ โดยโครงการมีสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติและน้ำมันดิบร่วมกับโครงการคอนแทร็ค 3

ในปี 2560 โครงการปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติ 5 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 861 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) และปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของน้ำมันดิบ 1,323 บาร์เรลต่อวัน

โครงการในพื้นที่คาบเกี่ยว

โครงการจี 9/43

โครงการจี 9/43 ตั้งอยู่ในอ่าวไทย โดยบริษัทมีสัดส่วนการร่วมลงทุนร้อยละ 100 และเป็นผู้ดำเนินการ ปัจจุบันโครงการ อยู่ในระหว่างกระบวนการดำเนินการ เพื่อรอข้อยุติในเรื่องความขัดแย้งทางเขตแดนระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลกัมพูชา

โครงการพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย

สำหรับโครงการพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย นั้น บริษัทมีสัดส่วนการร่วมลงทุนร้อยละ 50 และมี Carigali PTTEPI Operating Company Sdn. Bhd. เป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ ปตท.สผ. และ PC JDA Ltd. ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ PETRONAS (บริษัทน้ำมันแห่งประเทศไทย) รวมถึงองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย ได้ทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติที่ผลิตจากโครงการพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย ให้แก่ ปตท. และมาเลเซีย ส่วนน้ำมันดิบและคอนเดนเสทที่ผลิตได้ถูกจำหน่ายผ่านการประมูล

ในปี 2560 โครงการเสร็จสิ้นดำเนินการเจาะหลุมผลิตตามแผนพัฒนาระยะที่ 3 ตามแผนที่วางไว้ และอยู่ระหว่างดำเนินการ ก่อสร้างแท่นหลุมผลิตและเตรียมแผนการเจาะหลุมผลิตตามแผนพัฒนาระยะที่ 4 เพื่อรักษาอัตราการผลิตของโครงการ ทั้งนี้ โครงการ มีปริมาณการขายก๊าซธรรมชาติเฉลี่ยที่ 263 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 42,316 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) และปริมาณการขาย คอนเดนเสทเฉลี่ยที่ 6,991 บาร์เรลต่อวัน

(2) **โครงการต่างประเทศ** ปตท.สผ. มีโครงการในต่างประเทศจำนวน 20 โครงการ โดยแบ่งออกตามภูมิภาค ดังนี้

(2.1) **โครงการในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้**

ปตท.สผ. มีโครงการในภูมิกาณีนีจำนวน 13 โครงการ ซึ่งตั้งอยู่ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (เมียนมาร์) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เวียดนาม) มาเลเซีย และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (อินโดนีเซีย) โดยมีการดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

โครงการเมียนมาร์ เอ็ม 3

โครงการเมียนมาร์เอ็ม 3 ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเล อ่าวเบงกอลของเมียนมาร์ โดยบริษัทมีสัดส่วนการร่วมลงทุน ร้อยละ 80 และเป็นผู้ดำเนินการ

ปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างการเจรจากรอบการพัฒนาเชิงพาณิชย์ร่วมกับรัฐบาล เมียนมาร์ เพื่อศึกษาหา รูปแบบ การพัฒนาโครงการที่เหมาะสม

โครงการเมียนมาร์ เอ็ม 11

โครงการเมียนมาร์เอ็ม 11 ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเล อ่าวเบงกอลของเมียนมาร์ โดยบริษัทมีสัดส่วนการร่วมลงทุน ร้อยละ 100 และเป็นผู้ดำเนินการ โดยเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2560 รัฐบาลเมียนมาร์ได้อนุมัติการขายระยะเวลาสำรวจเพิ่ม รวมเป็นระยะเวลา ทั้งหมด 4 ปี (23 ตุลาคม 2557 – 22 ตุลาคม 2561)

สำหรับปี 2560 โครงการได้ทำการศึกษาด้านธรณีวิทยาเพื่อประเมินศักยภาพทางปิโตรเลียมและมีแผนเจาะหลุมสำรวจจำนวน 1 หลุมในปี 2561 รวมทั้งกำลังดำเนินการหาผู้ร่วมทุนเพื่อบริหารความเสี่ยงของโครงการ

โครงการชอติก้า

โครงการชอติก้าเป็นโครงการก๊าซธรรมชาติ ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเล อ่าวมะละเกาะของเมียนมาร์ โดยบริษัทมีส่วนการร่วมทุนร้อยละ 80 และเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีหน่วยงานรัฐบาลที่กำกับดูแลกิจการการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมของเมียนมาร์ (Myanmar Oil and Gas Enterprise หรือ MOGE) ร่วมทุนร้อยละ 20 ทั้งนี้ ก๊าซธรรมชาติจะขายให้แก่ ปตท. ภายใต้เงื่อนไข Take-or-Pay ตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติระยะยาว และบางส่วนขายให้แก่ MOGE เพื่อใช้ภายในเมียนมาร์ ทั้งนี้ การขนส่งก๊าซธรรมชาติจากโครงการชอติก้ามายังประเทศไทยนั้น บริษัทและผู้ร่วมทุนได้ก่อสร้างและดำเนินการวางท่อส่งบนบกและท่อส่งนอกชายฝั่งจากโครงการชอติก้าไปยังชายแดนประเทศไทย ภายใต้ชื่อบริษัท Andaman Transportation Limited (ATL) โดยได้เริ่มส่งก๊าซธรรมชาติให้กับ MOGE ในเดือนมีนาคม 2557 และขายให้แก่ ปตท. ในเดือนสิงหาคม 2557

ในปี 2560 โครงการเสร็จสิ้นการก่อสร้างแท่นผลิตเฟส 1C จำนวน 1 แท่น และจะดำเนินการติดตั้งแท่นผลิตที่เหลือจำนวน 3 แท่นในปี 2561 รวมทั้งมีแผนการเจาะหลุมผลิตอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาระดับการผลิต โดยมีปริมาณการผลิตและการขายตามเป้าหมาย โดยมีปริมาณการขายรวมโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 301 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 47,747 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน)

โครงการยาดานา

โครงการยาดานาเป็นโครงการก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ในอ่าวมะละเกาะของเมียนมาร์ บริษัทมีส่วนการร่วมทุนร้อยละ 25.5 และมี Total E&P Myanmar (TEPM) เป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ ก๊าซธรรมชาติจะถูกขายให้แก่ ปตท. ภายใต้เงื่อนไข Take-or-Pay ตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติระยะยาว และบางส่วนขายให้แก่ MOGE เพื่อใช้ภายในเมียนมาร์ ทั้งนี้ การขนส่งก๊าซธรรมชาติจากโครงการยาดานามายังประเทศไทยนั้น บริษัทและผู้ร่วมทุนได้ก่อสร้างและดำเนินการวางท่อส่งบนบกและท่อส่งนอกชายฝั่งจากโครงการยาดานาไปยังชายแดนประเทศไทย ภายใต้ชื่อ Moattama Gas Transportation Company (MGTC) ต่อมา ปตท. ได้ดำเนินการวางท่อส่งบนบกจากชายแดนประเทศไทยไปยังโรงผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ในจังหวัดราชบุรี

ในปี 2560 โครงการเสร็จสิ้นงานก่อสร้างแท่นผลิตในแหล่งบาดัมยาร์ และเริ่มจำหน่ายก๊าซธรรมชาติจากหลุมพัฒนาจำนวน 4 หลุม โดยโครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติที่ 741 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 90,223 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน)

โครงการเยตากุน

โครงการเยตากุนเป็นโครงการผลิตก๊าซธรรมชาติและคอนเดนเสท ตั้งอยู่ในอ่าวมะละเกาะของเมียนมาร์ โดยบริษัทมีส่วนการร่วมทุนร้อยละ 19.31784 และมี PC Myanmar (Hong Kong) Limited เป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ ก๊าซธรรมชาติจะถูกขายให้แก่ ปตท. ภายใต้เงื่อนไข Take-or-Pay ตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติระยะยาว โดยการขนส่งก๊าซธรรมชาติจากโครงการเยตากุนมายังประเทศไทยนั้น บริษัทและผู้ร่วมทุนได้ก่อสร้างและดำเนินการวางท่อส่งนอกชายฝั่งและท่อส่งบนบก (ขนานไปกับท่อส่งของโครงการยาดานา) จากโครงการไปยังชายแดนประเทศไทย ภายใต้ชื่อ Taninthayi Pipeline Company (TPC)

ในปี 2560 โครงการอยู่ระหว่างการประมวลผลคลื่นไหวสะเทือนแบบ 3 มิติ และมีแผนการเจาะหลุมสำรวจและหลุมผลิตอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาอัตราการผลิต โดยโครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติเท่ากับ 215 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 33,948 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) และคอนเดนเสท 5,458 บาร์เรลต่อวัน ตามลำดับ

โครงการเมียนมาร์ MD-7

โครงการเมียนมาร์ MD-7 ตั้งอยู่ในทะเลลึก อ่าวมะละเกาะของเมียนมาร์ โดยบริษัทมีส่วนการร่วมทุนร้อยละ 50 และเป็นผู้ดำเนินการโครงการ โดยในปี 2560 บริษัท TOTAL E&P Myanmar (TEPM) ได้เข้าเป็นผู้ร่วมทุนในสัดส่วนร้อยละ 50

ปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างการดำเนินการศึกษาด้านธรณีวิทยาและศักยภาพทางปิโตรเลียมเพื่อเตรียมความพร้อมในการวางแผนเจาะหลุมสำรวจ

โครงการเมียนมาร์ เอ็มโอจี 3

โครงการเมียนมาร์ เอ็มโอจี 3 ซึ่งเป็นโครงการบนบกในเมียนมาร์ บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 75 และเป็นผู้ดำเนินการ

ในปี 2560 โครงการได้รับอนุมัติการขยายระยะเวลาการสำรวจศึกษาปิโตรเลียมเบื้องต้นเป็นระยะเวลาเพิ่มเติมอีก 2 ปี (21 สิงหาคม 2558 – 20 สิงหาคม 2563) และอยู่ระหว่างการประมวลผลข้อมูลเพื่อการศึกษาด้านธรณีวิทยาและศักยภาพทางปิโตรเลียม เพื่อเตรียมการเจาะหลุมสำรวจในปี 2561

โครงการเวียดนาม 9-2

โครงการเวียดนาม 9-2 ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเล ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเวียดนาม บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 25 และมี Hoan Vu Joint Operating Company เป็นผู้ดำเนินการ น้ำมันดิบที่ผลิตได้จะถูกจำหน่ายให้กับโรงกลั่นภายในประเทศ ส่วนก๊าซธรรมชาติจะขายให้กับ Vietnam Oil and Gas Group ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของเวียดนามเพื่อใช้ภายในประเทศ

ในปี 2560 โครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของน้ำมันดิบ 4,164 บาร์เรลต่อวัน และมีปริมาณการขายเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติ 12 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 2,623 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน)

โครงการเวียดนาม 16-1

โครงการเวียดนาม 16-1 ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเลของเวียดนาม บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 28.5 และมี Hoang-Long Joint Operating Company เป็นผู้ดำเนินการ น้ำมันดิบที่ผลิตได้ถูกจำหน่ายให้กับโรงกลั่นภายในประเทศ และส่งออกโดยผ่านการประมวล ในส่วนของก๊าซธรรมชาติจะถูกจำหน่ายให้แก่ Vietnam Oil and Gas Group ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของเวียดนามเพื่อใช้ภายในประเทศ

ในปี 2560 โครงการได้เริ่มผลิตจากหลุมพัฒนาเพิ่มเติมอีก 4 หลุมตามแผนที่วางไว้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระดับการผลิตให้ได้ตามเป้าหมาย ทั้งนี้ โครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของน้ำมันดิบ 21,087 บาร์เรลต่อวัน และมีปริมาณการขายเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติ 2 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 486 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน)

โครงการเวียดนาม บี และ 48/95

โครงการเวียดนาม บี และ 48/95 ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเลของเวียดนาม บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 8.5 และมี Petrovietnam เป็นผู้ดำเนินการ

ในปี 2560 โครงการได้มีการลงนามในสัญญา Letter of Agreement ระหว่างผู้ร่วมทุนในเรื่องราคาก๊าซและค่าผ่านท่อก๊าซ และอยู่ระหว่างการเจรจาสัญญาเชิงพาณิชย์เพื่อรองรับการตัดสินใจลงทุนขั้นสุดท้าย (Final Investment Decision หรือ FID) โดยคาดว่าจะสามารถผลิตปิโตรเลียมเชิงพาณิชย์ได้ในช่วงปลายปี 2564 ด้วยกำลังการผลิตเมื่อรวมกับโครงการเวียดนาม 52/97 ที่ 490 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน

โครงการเวียดนาม 52/97

โครงการเวียดนาม 52/97 ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเลของเวียดนาม บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 7 โดยมี Petrovietnam เป็นผู้ดำเนินการ

ในปี 2560 โครงการได้มีการลงนามในสัญญา Letter of Agreement ระหว่างผู้ร่วมทุนในเรื่องราคาก๊าซและค่าผ่านท่อก๊าซ และอยู่ระหว่างการเจรจาสัญญาเชิงพาณิชย์ เพื่อรองรับการตัดสินใจลงทุนขั้นสุดท้าย (Final Investment Decision หรือ FID) โดยคาดว่าจะสามารถผลิตปิโตรเลียมเชิงพาณิชย์ได้ในช่วงปลายปี 2564 ด้วยกำลังการผลิตเมื่อรวมกับโครงการเวียดนาม บี และ 48/95 ที่ 490 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน

โครงการนาทูน่า ซี เอ

โครงการนาทูน่า ซี เอ ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของทะเล Natuna ในอินโดนีเซีย โดยในปี 2556 PTTEP Netherlands Holding Coöperatie U.A. (PTTEP NH) บริษัทย่อยของ ปตท.สผ. ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายหุ้นร่วมกันกับบริษัท Pertamina Hulu Energy บริษัทย่อยของ Pertamina ในอัตราส่วนร้อยละ 50:50 เพื่อเข้าซื้อบริษัทย่อยของบริษัท Hess Corporation ซึ่งถือสัดส่วนร้อยละ 23 ในโครงการดังกล่าว ทำให้ ปตท.สผ. มีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 11.5 และมี Premier Oil เป็นผู้ดำเนินการ โดยน้ำมันดิบและคอนเดนเสทที่ผลิตได้ถูกจำหน่ายผ่านการประมูล ในส่วนของก๊าซธรรมชาติจะถูกจำหน่ายเพื่อใช้ภายในประเทศสิงคโปร์

ในปี 2560 โครงการมีการวางแผนเร่งพัฒนาโครงการ เพื่อรักษาศักยภาพการผลิตในอนาคต โดยโครงการมีปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติที่ 221 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (หรือ 38,797 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) และปริมาณการขายโดยเฉลี่ยของน้ำมันดิบเฉลี่ยที่ 1,491 บาร์เรลต่อวัน

โครงการซาราวัก เอสเค 410 บี

โครงการซาราวัก เอสเค 410 บี ตั้งอยู่นอกชายฝั่งซาราวักของมาเลเซีย บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 42.5 และเป็นผู้ดำเนินการ

ในปี 2560 โครงการได้เสร็จสิ้นการสำรวจคลื่นไหวสะเทือนแบบ 3 มิติและอยู่ในระหว่างการประมวลผลข้อมูลเพื่อการศึกษาด้านธรณีวิทยาและศักยภาพทางปิโตรเลียม เพื่อเตรียมการเจาะหลุมสำรวจในปี 2561

(2.2) **โครงการในแอฟริกา** ปตท.สผ. มีโครงการในภูมิภาคนี้ จำนวน 3 โครงการ ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศแอลจีเรียและสาธารณรัฐโมซัมบิก (โมซัมบิก) โดยมีการดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

โครงการแอลจีเรีย ฮาสลิ เบอร์ ราเคช

โครงการแอลจีเรีย ฮาสลิ เบอร์ ราเคช ตั้งอยู่บนบกทางทิศตะวันออกของประเทศแอลจีเรีย บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 24.5 และเป็นผู้ดำเนินการ

ปัจจุบันโครงการได้นำส่งแผนพัฒนาเพื่อขออนุมัติการพัฒนาต่อรัฐบาลแอลจีเรียในเดือนธันวาคม 2560 และคาดว่าจะได้รับอนุมัติภายในไตรมาส 1 ปี 2561 ด้วยกำลังการผลิตปิโตรเลียมเชิงพาณิชย์ในเฟสแรกที่อัตรา 10,000-13,000 บาร์เรลต่อวันในปี 2562 และหลังจากนั้นจะพิจารณาการลงทุนเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตรวมเป็น 50,000 บาร์เรลต่อวัน

โครงการแอลจีเรีย 433 เอ และ 416 บี

โครงการแอลจีเรีย 433 เอ และ 416 บี ตั้งอยู่บนบกทางทิศตะวันออกของประเทศแอลจีเรีย บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 35 และมี Groupement Bir Seba Joint Operating Company เป็นผู้ดำเนินการ ในปี 2560 โครงการได้ดำเนินการผลิตน้ำมันดิบด้วยอัตราการผลิตเฉลี่ยประมาณ 17,360 บาร์เรลต่อวัน

โครงการโมซัมบิก โรวุมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน

โครงการโมซัมบิก โรวุมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน ซึ่งเป็นโครงการก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ ตั้งอยู่นอกชายฝั่งของโมซัมบิก บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 8.5 และมี Anadarko เป็นผู้ดำเนินการ

ในปี 2560 โครงการมีความคืบหน้าหลายด้าน ได้แก่ ด้านการเจรจากับรัฐบาลโมซัมบิกโดยได้รับการอนุมัติกฎหมายและกฎระเบียบ (Legal & Contractual Framework) การอนุมัติสัมปทานการบริหารจัดการทางทะเลและท่าเรือ (Marine Concessions) รวมถึงได้เริ่มการเคลื่อนย้ายชุมชนออกจากพื้นที่ก่อสร้างโครงการ (Resettlement) ในเดือนพฤศจิกายนปี 2560 และอยู่ระหว่างการขออนุมัติแผนการพัฒนาโครงการ (Plan of Development) ขั้นสุดท้ายจากรัฐบาลโมซัมบิก ซึ่งคาดว่าจะได้รับการอนุมัติในต้นปี 2561 นอกจากนี้ โครงการยัง

เร่งผลักดันการเจรจาสัญญาซื้อขาย LNG ระยะยาวกับผู้ซื้อ และการเจรจาสัญญาเงินกู้ในรูปแบบ Project Finance กับสถาบันการเงิน เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจลงทุนขั้นสุดท้าย โดยคาดว่าจะสามารถผลิตปิโตรเลียมเชิงพาณิชย์ได้ในปี 2566 ด้วยกำลังการผลิตระยะแรกที่ 12 ล้านตันต่อปี

(2.3) **โครงการในออสเตรเลีย** ปตท.สผ. มีโครงการในภูมิภาคนี้จำนวน 1 โครงการ ประกอบด้วยแปลงสัมปทานทั้งสิ้น 12 แปลง ซึ่งตั้งอยู่ในเครือรัฐออสเตรเลีย (ออสเตรเลีย) มีการดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

โครงการพีทีทีพี ออสเตรเลีย

ในปี 2552 บริษัทได้ซื้อหุ้นสามัญทั้งหมดของ Coogee Resources Limited ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น PTTEP Australasia Pty Ltd (“PTTEP AA”) โดยมีแปลงสัมปทานที่อยู่ระหว่างการสำรวจ พัฒนาและผลิตในทะเลติมอร์ของออสเตรเลีย ปัจจุบันบริษัทถือสัมปทานทั้งสิ้น 12 แปลง โดยมีแปลงหลัก ได้แก่ แหล่งมอนทารา ที่อยู่ระหว่างการผลิต, แหล่งแคช-เมเปิล ที่อยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนา ส่วนแปลงสัมปทานอื่นๆ อยู่ในช่วงการสำรวจ

แหล่งมอนทารา

ตั้งอยู่ในทะเลติมอร์ของออสเตรเลีย บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 100 สำหรับในปี 2560 โครงการมีการเจาะหลุมผลิตเพื่อเร่งอัตราการผลิต ทำให้สามารถรักษาปริมาณการขายเฉลี่ยสำหรับปี 2560 ได้ตามแผนที่ 10,580 บาร์เรลต่อวัน

แหล่งแคช เมเปิล

สำหรับแหล่งแคช-เมเปิล บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 100 ปัจจุบันโครงการได้เสร็จสิ้นการศึกษาวิศวกรรมเบื้องต้น (Pre-FEED Study) และอยู่ระหว่างการเตรียมการทำ FEED Study โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2561

สำหรับแปลงสัมปทานอื่นๆ ซึ่งบริษัทได้ร่วมลงทุนในสัดส่วนร้อยละ 90 ถึงร้อยละ 100 ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาด้านธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์เพื่อยืนยันถึงศักยภาพปิโตรเลียม

(2.4) **โครงการในอเมริกาเหนือ** ปตท.สผ. มีโครงการในภูมิภาคนี้จำนวน 3 โครงการ ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศแคนาดาและสหพันธรัฐบราซิล (บราซิล) โดยมีการดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

โครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์

โครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์ (เดิมชื่อโครงการแคนาดา ออยล์ แชนด์ เคเคดี) ตั้งอยู่ในแคว้นอัลเบอร์ต้า ประเทศแคนาดา บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 100 และเป็นผู้ดำเนินการในแหล่ง Thornbury, Hangingstone และ South Leismer ซึ่งโครงการได้ดำเนินการยื่นขออนุมัติพัฒนาแหล่ง Thornbury Phase 1 ต่อรัฐบาลอัลเบอร์ต้า เมื่อเดือนพฤษภาคม 2558 และปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างวางแผนพัฒนาเพื่อหาแนวทางบริหารจัดการโครงการที่เหมาะสม

โครงการบารารินเนียส เอพี 1

โครงการบารารินเนียส เอพี 1 ตั้งอยู่บริเวณแอ่ง Barreirinhas นอกชายฝั่งทางตะวันออกของบราซิล บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 25 และมีบริษัท Shell Brasil Petroleo Ltda. เป็นผู้ดำเนินการ แปลงสำรวจของโครงการประกอบไปด้วย BAR-M-215, BAR-M-217, BAR-M-252 และ BAR-M-254 ปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างการศึกษาด้านธรณีวิทยาและศักยภาพปิโตรเลียมเพื่อการพัฒนาในอนาคต

โครงการบราซิล บีเอ็ม อีเอส 23

โครงการบราซิล บีเอ็ม อีเอส 23 ตั้งอยู่บริเวณแอ่ง Espirito Santo นอกชายฝั่งทางตะวันออกของบราซิล บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 20 และมีบริษัท Petrobras เป็นผู้ดำเนินการ ปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างการศึกษาด้านธรณีวิทยาและศักยภาพปิโตรเลียมเพื่อการพัฒนาในอนาคต

ความคืบหน้าโครงการที่ขายและคืนสิทธิในปี 2560

โครงการเมียนมาร์ พีเอสซี จี และอีพี 2

โครงการเมียนมาร์ พีเอสซี จี และอีพี 2 ซึ่งเป็นโครงการบนบกในเมียนมาร์ บริษัทมีสัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ 70 และเป็นผู้ดำเนินการ โครงการได้เสร็จสิ้นการเจาะหลุมสำรวจตามข้อผูกพันตามสัญญาแบ่งปันผลผลิตครบถ้วนแล้วและไม่พบศักยภาพเชิงพาณิชย์ บริษัทจึงได้ยื่นขอยุติการสำรวจและคืนพื้นที่ให้กับรัฐบาลเมียนมาร์ไปเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2560 โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2560 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการอนุมัติจากรัฐบาลเมียนมาร์

1.4.2 นโยบายการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่ม ปตท.สผ.

ปตท.สผ. มีการขยายการดำเนินธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมทั้งในประเทศและต่างประเทศ การจัดตั้งบริษัทย่อยและบริษัทร่วมขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ จึงจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการลงทุน และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ตลอดจนให้สามารถแข่งขันกับบริษัทน้ำมันนานาชาติ และเกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน การจัดตั้งบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมดังกล่าวจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ให้รอบคอบ ทั้งในเรื่องของบทบัญญัติของกฎหมาย โครงสร้างทางการเงิน ภาษีอากร เงื่อนไขทางธุรกิจและเงื่อนไขการลงทุนต่างๆ ตลอดจนการบริหารความเสี่ยง เป็นต้น

ปตท.สผ. มีนโยบายบริหารบริษัทย่อยตามนโยบายและทิศทางการยุทธศาสตร์ของ ปตท.สผ. โดยมีการจัดส่งผู้บริหารในตำแหน่งที่สำคัญ และพนักงานจาก ปตท.สผ. ไปสังกัดในบริษัทย่อย ที่มีการดำเนินงานในโครงการต่างๆ ด้วย โดยมีนโยบายหลักที่สำคัญและมีมาตรฐานเดียวกับ ปตท.สผ. ส่วนการบริหารบริษัทร่วม ปตท.สผ. จะแต่งตั้งตัวแทนเข้าไปร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายและแผนการดำเนินงานของบริษัทในฐานะผู้ถือหุ้น และ/หรือ กรรมการของบริษัทร่วมภายใต้เงื่อนไขการลงทุนในธุรกิจนั้นๆ ทั้งนี้ ในการบริหารจัดการบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ปตท.สผ. ยึดถือตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม และบรรลุผลการดำเนินงานตามเป้าหมายที่วางไว้

ในการพิจารณาแต่งตั้งกรรมการบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ปตท.สผ. จะพิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารของ ปตท.สผ. ที่รับผิดชอบในความสำเร็จของโครงการที่อยู่ภายใต้บริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมนั้น เข้าเป็นกรรมการ เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทย่อย และบริษัทร่วมเป็นไปตามกรอบนโยบายและทิศทางการยุทธศาสตร์ทางธุรกิจของ ปตท.สผ. ภายใต้นโยบายและการกำกับดูแลของ ปตท.สผ. และอาจมีการแต่งตั้งกรรมการท้องถิ่น (Local Director) เป็นกรรมการบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือเงื่อนไขการลงทุนของประเทศที่เข้าไปลงทุน ทั้งนี้ ปตท.สผ. จะมีการติดตามและกำกับกับการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมโดยกำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อ ปตท.สผ. เป็นรายไตรมาส

1.5 ความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจของผู้ถือหุ้นรายใหญ่

ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมของบริษัทเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มธุรกิจของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่ประกอบธุรกิจปิโตรเลียมและปิโตรเคมีครบวงจรในฐานะบริษัทพลังงานแห่งชาติ โดยมีการลงทุนตลอดห่วงโซ่ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ซึ่ง ปตท. ประกอบด้วยธุรกิจที่ดำเนินเองและธุรกิจที่ลงทุนผ่านบริษัทในกลุ่ม ปตท.

ปัจจุบัน ปตท. ถือหุ้น ปตท.สผ. ร้อยละ 65.29 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท ซึ่งการดำเนินธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมผ่าน ปตท.สผ. ส่งผลให้กลุ่ม ปตท. ประกอบธุรกิจก๊าซธรรมชาติอย่างครบวงจรเพียงรายเดียวในประเทศไทย ทั้งนี้ ปตท. เป็นผู้ซื้อที่สำคัญของ ปตท.สผ. ซึ่งจะนำผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมไปผ่านกระบวนการแยกและผลิตเพื่อจำหน่ายเป็นเชื้อเพลิงและวัตถุดิบสำหรับธุรกิจไฟฟ้า ปิโตรเคมี ภาควิชาขนส่ง ภาควิชาอุตสาหกรรม และการใช้ในครัวเรือน

ในปี 2560 ปตท.สผ. มีการจัดหาวัตถุดิบให้แก่ ปตท. โดยเป็นการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ซึ่งประกอบด้วยการขายน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซแอลพีจี และคอนเดนเสท ซึ่งการกำหนดราคาและเงื่อนไขของทุกรายการเป็นไปตามปกติของธุรกิจ มีความยุติธรรมเหมาะสม และ/หรือ เทียบเท่ากับธุรกรรมที่ทำกับบุคคลภายนอก (Arm's length basis) นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังมีรายการระหว่างกันอื่นๆ กับ ปตท. โดยมีรายละเอียดปรากฏในหัวข้อ “รายการระหว่างกัน”

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

2.1 โครงสร้างรายได้

รายได้ของ ปตท.สผ. และบริษัทย่อย ส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยรายได้จากการขายปิโตรเลียมซึ่งราคาขายอ้างอิงกับราคาน้ำมันตามราคาตลาดโลกซึ่งเป็นสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. ดังนั้น ในการแสดงโครงสร้างรายได้ของ ปตท.สผ. และบริษัทย่อย สำหรับปี 2558 - 2560 จึงแสดงเป็นสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. เพื่อให้สะท้อนถึงโครงสร้างรายได้ของกลุ่มบริษัท สำหรับ โครงการของ ปตท.สผ. และบริษัทย่อย เฉพาะส่วนที่เป็นธุรกิจหลักในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมที่มีการผลิตเชิงพาณิชย์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีทั้งสิ้น 23 โครงการ ประกอบด้วย โครงการบงกช โครงการอาทิตย์ โครงการบี 6/27 โครงการพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย โครงการคอนแทร์ค 4 โครงการ บี 8/32 และ 9 เอ โครงการจี 4/43 โครงการคอนแทร์ค 3 โครงการจี 4/48 โครงการเอส 1 โครงการแอล 22/43 โครงการพีทีทีอียูพี 1 โครงการแอล 53/43 และแอล 54/43 โครงการสินภูฮ่อม โครงการอี 5 โครงการซอติกา โครงการยาดานา โครงการเยตากูน โครงการเวียดนาม 16-1 โครงการเวียดนาม 9-2 โครงการนาทูน่า ซี เอ โครงการ พีทีทีอียูพี ออสตราเลเซีย และโครงการแอลจีเรีย 433 เอ และ 416 บี

นอกจากนี้ ปตท.สผ. และบริษัทย่อย ยังมีรายได้จากการบริการท่อขนส่งก๊าซ ซึ่งเป็นรายได้ตามสัดส่วนใน Moattama Gas Transportation Company (MGTC) Taninthayi Pipeline Company LLC (TPC) และ Andaman Transportation Limited (ATL)

โครงสร้างรายได้ของ ปตท.สผ. และบริษัทย่อยตั้งแต่ปี 2558 - 2560

ผลิตภัณฑ์	ดำเนินการโดย	% การถือหุ้น ของบริษัท	2558		2559		2560	
			รายได้ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	%	รายได้ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	%	รายได้ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	%
รายได้จากการขาย								
น้ำมันดิบ	ปตท.สผ.	-	141.37	2.51	115.46	2.66	137.42	3.03
	ปตท.สผ.อ.	100	40.18	0.71	36.30	0.83	45.38	1.00
	ปตท.สผ.ส.	100	367.76	6.54	290.41	6.68	346.92	7.65
	ออเน่นส์	53.9496	87.69	1.56	75.49	1.74	87.08	1.92
	บี 8/32 พาร์ทเนอร์	25.0009	35.04	0.62	28.75	0.66	36.84	0.81
	PTTEP HV	100	22.34	0.40	17.34	0.40	20.49	0.45
	PTTEP AP	100	334.62	5.95	235.79	5.42	220.59	4.87
	PTTEP HL	100	162.18	2.88	114.77	2.64	113.58	2.51
	Natuna 2 B.V.	50	2.05	0.04	1.54	0.04	2.80	0.06
	PTTEP AG	100	2.88	0.05	34.10	0.78	53.58	1.18
ก๊าซธรรมชาติ	ปตท.สผ.	-	1,899.45	33.78	1,560.28	35.89	1,492.21	32.92
	ปตท.สผ.อ.	100	1,218.06	21.66	856.73	19.71	789.76	17.42
	ปตท.สผ.ส.	100	45.42	0.81	36.34	0.84	42.44	0.94
	ออเน่นส์	53.9496	28.66	0.51	31.84	0.73	23.95	0.53
	บี 8/32 พาร์ทเนอร์	25.0009	11.02	0.20	9.90	0.23	10.09	0.22
	PTTEP HV	100	1.54	0.03	1.36	0.03	1.51	0.03
	PTTEP OM*	100	-	-	-	-	-	-
	PTTEP HL	100	2.52	0.04	1.70	0.04	0.32	0.01
	Natuna 2	50	64.64	1.15	43.97	1.01	61.35	1.35
	PTTEP SP	100	211.27	3.76	177.99	4.09	139.11	3.07
ก๊าซแอสฟัลท์	ปตท.สผ.	-	9.33	0.17	9.48	0.22	9.04	0.20
	ปตท.สผ.ส.	100	27.99	0.50	28.44	0.65	27.14	0.60

ผลิตภัณฑ์	ดำเนินการโดย	% การถือหุ้น ของบริษัท	2558		2559		2560	
			รายได้ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	%	รายได้ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	%	รายได้ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	%
คอมเดนเสท	ปตท.สผ.	-	480.31	8.54	401.05	9.22	522.10	11.52
	ปตท.สผ.อ.	100	48.08	0.85	43.02	0.99	49.70	1.10
	ปตท.สผ.ส.	100	1.32	0.02	1.07	0.02	0.76	0.02
	PTTEP OM*	100	-	-	-	-	-	-
	PTTEP SP	100	40.95	0.73	36.44	0.84	47.04	1.04
รวมรายได้จากการขาย			5,286.67	94.01	4,189.56	96.36	4,281.20	94.44
รายได้จากการบริการขนส่งท่อก๊าซ								
การบริการขนส่งก๊าซ	MGTC	25.5	53.16	0.95	28.20	0.65	36.20	0.80
	TPC	19,3178	19.80	0.35	9.30	0.21	9.35	0.21
	ATL	80	45.53	0.81	28.99	0.67	32.26	0.71
รวมรายได้จากการบริการขนส่งก๊าซ			118.49	2.11	66.49	1.53	77.81	1.72
รายได้อื่น								
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ดอกเบี้ยรับ กำไรจากอนุพันธ์ทางการเงิน รายได้อื่นๆ			-	-	11.59	0.27	51.40	1.13
			31.92	0.57	30.06	0.69	59.58	1.31
			132.16	2.35	-	-	-	-
			45.20	0.80	41.48	0.95	53.27	1.18
รวมรายได้อื่น			209.28	3.72	83.13	1.91	164.25	3.62
รวมรายได้			5,614.44	99.84	4,339.18	99.80	4,523.26	99.78
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า			9.03	0.16	8.55	0.20	9.75	0.22
รวมรายได้หลังรวมส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า			5,623.47	100.00	4,347.73	100.00	4,533.01	100.00

*รายได้ของ PTTEP OM ถูกรวมอยู่ในส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 14 เรื่องการขาย PTTEP Oman Company Limited และการดำเนินงานที่ยกเลิก

สำหรับปี 2560 ปตท.สผ. และบริษัทย่อยมีรายได้รวมทั้งสิ้น 4,533 ล้านดอลลาร์ สรอ. (เทียบเท่า 153,526 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 185 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือร้อยละ 4 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 ที่มีจำนวน 4,348 ล้านดอลลาร์ สรอ. (เทียบเท่า 153,047 ล้านบาท) สาเหตุหลักจากรายได้จากการขายที่เพิ่มขึ้น 92 ล้านดอลลาร์ สรอ. ส่วนใหญ่เป็นผลเนื่องจากรายได้จากการขายคอนเดนเสทและน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้นจากราคาขายเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น โดยหลักจากโครงการที่ดำเนินงานภายใต้ ปตท.สผ. และบริษัท ปตท.สผ. สยาม จำกัด (ปตท.สผ.ส.)

2.2 ลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการ

2.2.1 ปิโตรเลียม

ปิโตรเลียม (Petroleum) หมายถึง สารประกอบไฮโดรคาร์บอนที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ซึ่งได้แก่ น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ คอนเดนเสท สารพลอยได้ และสารประกอบไฮโดรคาร์บอนอื่นๆ ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและอยู่ในสภาพอิสระ

น้ำมันดิบ (Crude Oil) หมายถึง ส่วนของปิโตรเลียมที่อยู่ในรูปของเหลวตามธรรมชาติที่อุดมภูมิและความดันบรรยากาศ ซึ่งได้จากบ่อหรือหลุมน้ำมันและยังมิได้ทำการกลั่น

ก๊าซธรรมชาติ (Natural Gas) หมายถึง สารประกอบไฮโดรคาร์บอนที่อยู่ในสถานะก๊าซหรือไอ ณ อุณหภูมิและความดันบรรยากาศ โดยปกติมีก๊าซมีเทน (Methane) เป็นองค์ประกอบหลัก

คอนเดนเสท (Condensate) หมายถึง สารประกอบไฮโดรคาร์บอนเหลวที่มีความถ่วงจำเพาะต่ำ ที่ได้จากการควบแน่นของสารประกอบไฮโดรคาร์บอนที่อยู่ในสถานะเป็นไอในแหล่งกักเก็บ โดยการควบแน่นจะเกิดขึ้นเมื่อสารประกอบไฮโดรคาร์บอนนั้นถูกผลิตขึ้นมาที่ปากหลุม ซึ่งมีอุณหภูมิและความดันลดลง

ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (Liquefied Petroleum Gas หรือ LPG) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ได้จากขบวนการกลั่นน้ำมันดิบ หรือขบวนการแยกก๊าซธรรมชาติ ประกอบไปด้วยสารประกอบไฮโดรคาร์บอนที่เรียกว่า บิวเทน (Butane) และโพรเพน (Propane) เป็นองค์ประกอบหลัก

น้ำมันดิบ คอนเดนเสท และก๊าซปิโตรเลียมเหลว มีหน่วยวัดเป็นบาร์เรล ขณะที่ปิโตรเลียมที่อยู่ในสถานะก๊าซ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติมีหน่วยวัดเป็นลูกบาศก์ฟุตที่ความดัน 1 บรรยากาศ และอุณหภูมิ 60 องศาฟาเรนไฮต์ ซึ่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมทุกประเภทอาจถูกแปลงหน่วยเป็นบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ หรือ Barrel of Oil Equivalent (BOE) โดยการเทียบค่าความร้อน ซึ่งโดยทั่วไปก๊าซธรรมชาติ 1 ลูกบาศก์ฟุต ที่อุณหภูมิและความดันมาตรฐาน มีความร้อนประมาณ 1,000 บีทียู ในขณะที่น้ำมันดิบ 1 บาร์เรล จะมีค่าความร้อนถึงประมาณ 6,000,000 บีทียู

2.2.2 ท่อขนส่งก๊าซ

บริษัท พีทีทีอีพี ออฟฟshore อินเวสท์เมนต์ จำกัด (PTTEPO) ประกอบธุรกิจหลักในการลงทุนในบริษัทอื่น ได้แก่ การร่วมลงทุนในบริษัท อันดามัน ทรานสปอร์ตเทชัน จำกัด (ATL) สัดส่วนร้อยละ 80 ใน Moattama Gas Transportation Company (MGTC) สัดส่วนร้อยละ 25.5 และใน Taninthayi Pipeline Company (TPC) ร้อยละ 19.31784 เพื่อดำเนินธุรกิจในการขนส่งก๊าซทางท่อจากโครงการขุดก๊าซ โครงการยาดานา และโครงการเยตากูน ตามลำดับ ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์มายังชายแดนไทย

2.2.3 บริการท่าเทียบเรือ และคลังเก็บผลิตภัณฑ์และวัสดุ

ฐานสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมถูกก่อตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงในกิจกรรมการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมของโครงการต่างๆ นอกชายฝั่งทั้งในประเทศและต่างประเทศของกลุ่ม ปตท.สผ. เช่น โครงการบงกช โครงการอาทิตย์ โครงการบี 6/27 และโครงการเมียนมาร์ เอ็ม 3 โครงการเมียนมาร์ เอ็ม 11 และโครงการขุดก้นในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ รวมถึงการสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงให้แก่บริษัทอื่นๆ เช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท เซฟรอนประเทศไทยสำรวจและผลิต จำกัด Carigali-PTTEPI Operating Company Sdn Bhd บริษัท เอ็มพี จี11 (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท คริสเอ็นเนอร์ยี่ จี10 (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท ภูบาดาลาปิโตรเลียม (ประเทศไทย) จำกัด ปัจจุบัน ปตท.สผ. มีการดำเนินธุรกิจฐานสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมที่จังหวัดสงขลาและจังหวัดระนอง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ฐานสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมจังหวัดสงขลา ให้บริการท่าเทียบเรือและคลังเก็บผลิตภัณฑ์และวัสดุภายใต้การบริหารจัดการของบริษัท ปตท.สผ. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (ปตท.สผ.อ.) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ ปตท.สผ. โดยท่าเทียบเรือมีความยาว 380 เมตร สามารถรองรับเรือขนาดมากกว่า 500 ตันกรอสได้จำนวน 6 ลำพร้อมกัน มีสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ขนถ่ายสินค้าที่มีมาตรฐานครบครันตามรูปแบบของฐานสนับสนุนการปฏิบัติการนอกชายฝั่ง อีกทั้งมีระบบการจัดการตามระบบสากลที่มุ่งเน้นความปลอดภัย คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย รวมถึงระบบมาตรฐานสากลว่าด้วยข้อกำหนดการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศ ซึ่งได้รับการรับรองจากกรมเจ้าท่า (International Ship and Port Facilities Security Code หรือ ISPS Code) จึงถือว่าเป็นท่าเรือในระดับชั้นนำแห่งหนึ่งของประเทศไทยที่มีความพร้อมในการบริการและสนับสนุนการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ในส่วนของการให้บริการคลังเก็บผลิตภัณฑ์และวัสดุบนพื้นที่จำนวน 58 ไร่ นั้น แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ลานพักสินค้าทั่วไป คลังสินค้าทั่วไป ลานพักสินค้าปลอดอากร และคลังสินค้าปลอดอากร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดเก็บและบำรุงรักษาผลิตภัณฑ์และวัสดุต่างๆ รวมถึงสินค้าที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางอากรในพื้นที่เขตปลอดอากร

2. ฐานสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมจังหวัดระนอง ให้บริการท่าเทียบเรือและคลังเก็บผลิตภัณฑ์และวัสดุภายใต้การบริหารจัดการของ ปตท.สผ.อ. เช่นกัน แต่การให้บริการท่าเทียบเรือจะดำเนินการผ่านท่าเทียบเรือเนกประสงค์ของการท่าเรือแห่งประเทศไทย ซึ่งมีความยาว 150 เมตร สามารถรองรับเรือขนาดมากกว่า 500 ตันกรอสได้จำนวน 2 ลำพร้อมกัน โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานและอุปกรณ์ขนถ่ายสินค้าตามมาตรฐานความปลอดภัย ในส่วนของการให้บริการคลังเก็บผลิตภัณฑ์และวัสดุบนพื้นที่จำนวน 25 ไร่ นั้น แบ่งออกเป็น 4 ส่วนเช่นเดียวกับฐานสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมจังหวัดสงขลา

เพื่อให้การบริการที่มีอยู่เป็นไปตามมาตรฐานสากลและมีความปลอดภัยสูง ฐานสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมทั้งสองแห่งจึงจัดให้มีการตรวจสอบระบบการจัดการอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม รวมถึงมีการติดตั้งระบบรักษาความปลอดภัย เช่น การติดตั้งไฟส่องสว่าง การติดตั้งรั้วลวดหนาม การติดตั้งกล้องวงจรปิดโดยรอบ และการจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยดูแลตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรวม และสังคมบริเวณรอบฐานสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียม จนได้รับการรับรองจากหน่วยงานตรวจสอบมาตรฐาน ISO 14001 และ OHSAS 18001 รวมถึงมีการจัดเตรียมแผนฉุกเฉินตามมาตรฐาน ISO 22301 เพื่อรองรับและแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ไม่คาดคิดต่างๆ โดยมีการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าฐานสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียมของทั้งสองแห่งของบริษัทมีความพร้อมที่จะรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ และปรับปรุงเทคนิคต่างๆ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องทางธุรกิจ

2.2.4 บริษัท พีทีที ดิจิตอล โซลูชั่น จำกัด (พีทีที ดิจิตอล)

ปตท.สผ. ถือหุ้นร้อยละ 20 ในบริษัท พีทีที ไอซีที โซลูชั่นส์ จำกัด (พีทีที ไอซีที) ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ปตท.สผ. ครั้งที่ 10/2549/254 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2549 ให้ ปตท.สผ. ลงนามในสัญญาว่าจ้าง พีทีที ไอซีที เพื่อให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยการวางระบบ การให้คำปรึกษา การจัดหา และการจัดส่งบุคลากร เพื่อดูแลและให้บริการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแก่บริษัท เป็นไปตามนโยบายด้าน ICT ตามแผนกลยุทธ์การบริหารงานแบบกลุ่มธุรกิจของกลุ่ม ปตท. เพื่อสร้างศักยภาพในการทำงานร่วมกัน

พีทีที ไอซีที ได้ดำเนินการจดทะเบียนแก้ไขเปลี่ยนแปลงชื่อบริษัทต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็น “บริษัท พีทีที ดิจิตอล โซลูชั่น จำกัด” มีผลตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2560 เป็นต้นไป โดยสัญญาการให้บริการในปัจจุบันครอบคลุมระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่ 1 มกราคม 2559

2.2.5 บริษัท เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ จำกัด (เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์)

ปตท. และ ปตท.สผ. ได้ร่วมกันจัดตั้ง เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ เพื่อรับผิดชอบการก่อสร้างและบริหารโครงการศูนย์เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นศูนย์ธุรกิจด้านพลังงานของประเทศและเป็นที่ตั้งสำนักงานกระทรวงพลังงาน และบริษัทในกลุ่ม ปตท.

2.2.6 บริษัท พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส จำกัด (พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส)

พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส จัดตั้งขึ้นตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ปตท.สผ. ครั้งที่ 12/2546/216 โดยมีภารกิจในการจัดหาบุคลากรเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้กับบริษัทในกลุ่ม ปตท.สผ. และรองรับการขยายบทบาททางธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมของ ปตท.สผ. ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งมีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นจำนวนมาก

พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส เริ่มดำเนินการว่าจ้างพนักงานหลากหลายประเภท อาทิ ผู้เชี่ยวชาญ พนักงานปฏิบัติการ วิศวกร ช่างเทคนิคและอื่นๆ ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เพื่อไปปฏิบัติงานให้กับ ปตท.สผ. ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2547 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส ได้พัฒนาและปรับปรุงค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ รวมทั้งสวัสดิการต่างๆ ของพนักงาน เพื่อให้พนักงาน พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส ได้รับค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการที่ดีและเป็นธรรม

เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพนักงานของ พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส ให้พร้อมสนับสนุนการปฏิบัติงานให้กับ ปตท.สผ. อย่างมีประสิทธิภาพ พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส ได้จัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของพนักงานให้สอดคล้องกับความต้องการทางธุรกิจของ ปตท.สผ. โดยเน้นการอบรมในหลักสูตรพื้นฐานที่เกี่ยวกับความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (SSHE) และหลักสูตรเฉพาะด้านตามลักษณะงาน (Functional Training) นอกจากนี้ พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส ยังได้จัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรอื่นๆ เพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการทำงาน เช่น หลักสูตรการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Soft Skill) และหลักสูตรคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2.2.7 บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด (พีทีที จีแอล)

ปตท.สผ. ได้จัดตั้งบริษัทร่วมกับ ปตท. คือ พีทีที จีแอล เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2560 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ปตท.สผ. ครั้งที่ 1/2560/419 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2560 และครั้งที่ 7/2560/425 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2560 โดย ปตท.สผ. ถือหุ้นร้อยละ 50 เพื่อดำเนินธุรกิจก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas หรือ LNG) แบบครบวงจร ซึ่ง ปตท.สผ. เล็งเห็นโอกาสการลงทุนจากอัตราการใช้ก๊าซธรรมชาติที่สูงกว่าเชื้อเพลิงฟอสซิลชนิดอื่น เนื่องจากก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงที่สะอาดกว่า และมีปริมาณสำรองจำนวนมาก

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 พีทีที จีแอล มีการลงทุนจำนวน 1 โครงการ คือ การลงทุนในสัดส่วนร้อยละ 10 ในบริษัท PETRONAS LNG 9 Sdn Bhd (บริษัทย่อยของ PETRONAS) ซึ่งเป็นโรงงานผลิตก๊าซธรรมชาติเหลวในประเทศมาเลเซีย มีกำลังการผลิตทั้งสิ้น 3.6 ล้านตัน (31.2 ล้านบาร์เรลเทียบเขื่อนน้ำมันดิบ) ต่อปี

2.3 การได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ สัมปทาน หรือการส่งเสริมการลงทุน

ปตท.สผ. ประกอบธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมทั้งในและต่างประเทศ โดยการลงทุนในต่างประเทศนั้น ปตท.สผ. จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขวิธีการให้สัมปทานตามกฎหมายของประเทศนั้นๆ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของ (1) สัญญาแบ่งปันผลผลิต (Production Sharing Contract) (2) สัมปทาน (Concession) หรือ (3) สัญญาจ้างบริการ (Services Agreement) สำหรับการประกอบธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมภายในประเทศไทย ปตท.สผ. จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 (รวมทั้งฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมภายใต้สัญญาต่างๆ ข้างต้น ทั้งนี้ ประเด็นสำคัญในการประกอบธุรกิจปิโตรเลียม ได้แก่

2.3.1 การกำหนดพื้นที่สำรวจและผลิตปิโตรเลียม

กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายปิโตรเลียมจะเป็นผู้กำหนดพื้นที่สำรวจและผลิตปิโตรเลียม โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นแปลง (Block) และเชิญชวนให้บริษัทน้ำมันต่างๆ เข้ามายื่นขอสัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือสัญญาจ้างบริการ สำหรับขั้นตอนการอนุมัตินั้น คณะกรรมการปิโตรเลียมเป็นผู้พิจารณาและให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน จากนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานจะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีจะเป็นผู้มีอำนาจลงนามในสัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือสัญญาจ้างบริการ เพื่อให้สิทธิในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์เพื่ออนุมัติการให้สิทธิในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมแต่ละแปลงนั้น รัฐจะพิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอแต่ละรายในประเด็นต่างๆ เช่น การนำเงินทุนเข้ามาใช้ในการสำรวจปิโตรเลียมอย่างเหมาะสม การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี การว่าจ้างแรงงานในประเทศ รวมทั้งพิจารณาถึงผลประโยชน์สูงสุดที่รัฐพึงได้ เป็นต้น

2.3.2 ลักษณะของผู้ประกอบการ

สัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือสัญญาจ้างบริการแต่ละฉบับ อาจออกให้แก่ผู้รับสัมปทาน ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือผู้รับสัญญาจ้างบริการ แล้วแต่กรณี รายเดียวหรือหลายรายก็ได้ เนื่องจากลักษณะพื้นฐานของธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ถือว่าเป็นประเภทธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงในระดับหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับสัมปทาน ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือผู้รับสัญญาจ้างบริการ แล้วแต่กรณี จึงมักจะร่วมทุนกับบริษัทอื่นเพื่อเข้ามาร่วมกันประกอบธุรกิจ เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน โดยโครงสร้างการร่วมทุนข้างต้นจะมีบริษัทหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการ (Operator) เพื่อดำเนินการสำรวจและผลิตแทนผู้ร่วมทุนรายอื่นภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการจัดการ (Management Committee หรือ Operating Committee) ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากผู้ร่วมทุนแต่ละราย ทั้งนี้ ผู้ร่วมทุนจะมีส่วนในการตัดสินใจทางเทคนิค แผนการดำเนินงาน และงบประมาณในการดำเนินงานของโครงการผ่านตัวแทนของตนในคณะกรรมการจัดการ จากนั้นผู้ดำเนินการจะเป็นผู้เรียกเก็บเงินลงทุน (Cash Call) จากผู้ร่วมทุนทุกรายเพื่อนำมาใช้จ่ายในโครงการ ทั้งนี้ บริษัทน้ำมันรายใดจะมีบทบาทเป็นผู้ดำเนินการหรือไม่ในแต่ละโครงการ ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการลงทุน ความพร้อม และกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจของบริษัทน้ำมันในโครงการนั้นๆ

2.3.3 ลักษณะการดำเนินงานและการตัดสินใจลงทุน

ก่อนที่บริษัทน้ำมันจะตัดสินใจเข้าลงทุนเพื่อสำรวจและผลิตปิโตรเลียมทั้งในและต่างประเทศนั้น จะต้องพิจารณาถึงโอกาสที่การสำรวจปิโตรเลียมจะประสบผลสำเร็จ รวมถึงปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ ในการลงทุนอย่างรอบคอบ โดยจะต้องมีการศึกษาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ว่าจะมีปิโตรเลียมสูงเพียงใด และมีความสามารถในการเชิงพาณิชย์หรือไม่ ตลอดจนสถิติของอัตราส่วนความสำเร็จ (Success Ratio) ของการเจาะหลุมสำรวจในพื้นที่ใกล้เคียง และปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ ของประเทศที่เข้าไปลงทุนด้วย ทั้งนี้ เมื่อเห็นว่าคุณค่าต่อการลงทุนในระยะการสำรวจแล้วจึงจะยื่นขอสิทธิในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม หรือเข้าร่วมทุนในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมที่มีการขอไว้แล้ว

เมื่อบริษัทน้ำมันได้รับอนุมัติพื้นที่สำรวจและผลิตปิโตรเลียม บริษัทน้ำมันจึงจะสามารถเข้าไปเริ่มดำเนินการสำรวจแหล่งปิโตรเลียม ซึ่งโดยปกติจะใช้เวลาในการสำรวจขั้นต้นประมาณ 2 – 3 ปี ในกรณีที่สำรวจพบปริมาณสำรองปิโตรเลียม บริษัทน้ำมันจะเปรียบเทียบมูลค่าเงินลงทุนที่ต้องใช้สำหรับการพัฒนาแหล่งผลิตกับมูลค่าการขายปิโตรเลียมตามปริมาณสำรองในส่วนที่คาดว่าจะผลิตขึ้นมาได้ หากพบว่าเป็นการลงทุนพัฒนาที่คุ้มค่าจึงจะถือว่าแหล่งปิโตรเลียมนั้นมีศักยภาพในเชิงพาณิชย์ โดยผู้ดำเนินการจะต้องยื่นขออนุมัติให้แหล่งปิโตรเลียมนั้นเป็นพื้นที่ผลิตปิโตรเลียมและเริ่มทำการผลิตปิโตรเลียมในบริเวณที่สำรวจพบนั้นไปก่อน ทั้งนี้ ผู้ดำเนินการสามารถทำการสำรวจพื้นที่ที่เหลือต่อไปได้หากยังอยู่ในระยะเวลาสำรวจตามที่กำหนดในสัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือสัญญาจ้างบริการ ในช่วงของการขออนุมัติพื้นที่สัมปทานเพื่อดำเนินการผลิตนี้ ผู้ดำเนินการจะต้องสร้างความมั่นใจในการลงทุน เนื่องจากการลงทุนเพื่อพัฒนาการผลิตปิโตรเลียมจะมีมูลค่าสูงมาก ดังนั้น จึงต้องติดต่อจัดหาผู้ซื้อปิโตรเลียมไว้ล่วงหน้า และจัดทำสัญญาซื้อขายปิโตรเลียมระยะยาว (Sales Agreement) ในปัจจุบัน บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (“ปตท.”) เป็นผู้รับซื้อปิโตรเลียมรายใหญ่ที่สุดในประเทศ สำหรับสาระสำคัญในสัญญาซื้อขายปิโตรเลียมนั้น โดยปกติจะประกอบด้วย วิธีการกำหนดราคาซื้อขาย และกำหนดปริมาณปิโตรเลียมที่จะส่งมอบ โดยในการซื้อขายก๊าซธรรมชาติจากโครงการในประเทศจะส่งมอบกันที่ปากหลุมผลิต ส่วนการซื้อขายก๊าซธรรมชาติจากโครงการในต่างประเทศจะทำการซื้อขายที่เขตชายแดนประเทศไทย ดังนั้น ปตท. จึงต้องเป็นผู้จัดวางท่อส่งก๊าซที่สามารถรองรับได้ตามปริมาณผลิตที่ระบุไว้ในสัญญา สำหรับการซื้อขายน้ำมันดิบจะส่งมอบกันที่โรงกลั่นน้ำมันตามที่ระบุไว้ ส่วนการซื้อขายคอนเดนเสทจะทำการส่งมอบที่ Floating Storage Unit (FSU) ใกล้บริเวณหลุมผลิต

2.3.4 ลักษณะของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ

ปัจจุบันการประกอบธุรกิจปิโตรเลียมในประเทศไทยอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายหลัก 2 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 (รวมทั้งฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งผู้รับสัมปทาน ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต และผู้รับสัญญาจ้างบริการ ต้องเป็นบริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลที่มีสภาพเช่นเดียวกับบริษัทจำกัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ โดยมีรายละเอียดในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับธุรกิจในแต่ละระบบ ดังนี้

(1) ระบบสัมปทาน

(1.1) ผู้รับสัมปทาน และผู้เข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมจะต้องชำระค่าภาคหลวง ซึ่งโดยปกติชำระเป็นตัวเงิน แต่รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ชำระเป็นปิโตรเลียมได้ ซึ่งต้องแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 6 เดือน ค่าภาคหลวงนี้สามารถนำมาเครดิตหักออกจากภาษีได้ (Thailand I) หรือตัดเป็นค่าใช้จ่ายได้ (Thailand III)

(1.2) อัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเก็บในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 แต่ไม่เกินร้อยละ 60 ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม

(1.3) ดอกเบี้ยจ่าย ไม่สามารถนำมาคำนวณเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

(1.4) ผู้รับสัมปทานแต่ละรายมีสิทธิได้รับสัมปทานโดยไม่จำกัดจำนวนแปลงสำรวจ

Thailand I สำหรับสัมปทานปิโตรเลียมที่ออกโดยกระทรวงอุตสาหกรรม¹ ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2514 – 2532 และสำหรับสัมปทานปิโตรเลียมบนบกที่ออกก่อนปีพุทธศักราช 2525

Thailand II² สำหรับสัมปทานปิโตรเลียมบนบกทั้งหมดที่ออกโดยกระทรวงอุตสาหกรรม ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2525 – 2532

Thailand III สำหรับสัมปทานปิโตรเลียมที่ออกโดยกระทรวงอุตสาหกรรม ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2533

¹ ปัจจุบัน คือ กระทรวงพลังงาน

² โดยอาศัยมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2532 ผู้ถือสัมปทานปิโตรเลียมใน Thailand II ได้ขอเปลี่ยนมาอยู่ภายใต้ Thailand III ทั้งหมดแล้ว

รายละเอียดเงื่อนไขของ Thailand I, II และ III

เงื่อนไขที่สำคัญ	THAILAND I	THAILAND II	THAILAND III
อัตราค่าภาคหลวง	ร้อยละ 12.5 ของรายได้จากการขายหรือจำหน่ายปิโตรเลียม ซึ่งจะสามารถนำมาเครดิตหักภาษีได้	ร้อยละ 12.5 ของรายได้จากการขายหรือจำหน่ายปิโตรเลียม ซึ่งจะสามารถนำมาเครดิตหักภาษีได้	อัตราก้าวหน้าแบบขั้นบันไดร้อยละ 5 – 15 และถือเป็นค่าใช้จ่ายที่พึงหักได้ในการคำนวณภาษี
ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม	ในปัจจุบันร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม	ในปัจจุบันร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม	ในปัจจุบันร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม
ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ	-	ผลประโยชน์รายปีและโบนัสรายปี	ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายที่พึงหักได้ในการคำนวณภาษี
ระยะเวลาสำรวจ	8 ปี และขอต่ออายุได้อีก 4 ปี	8 ปี และขอต่ออายุได้อีก 4 ปี	6 ปี และขอต่ออายุได้อีก 3 ปี
ระยะเวลาผลิต	ไม่เกิน 30 ปีนับจากวันสิ้นสุดระยะเวลาสำรวจ และขอต่ออายุได้อีกไม่เกิน 10 ปี	ไม่เกิน 30 ปีนับจากวันสิ้นสุดระยะเวลาสำรวจ และขอต่ออายุได้อีกไม่เกิน 10 ปี	ไม่เกิน 20 ปีนับจากวันสิ้นสุดระยะเวลาสำรวจ และขอต่ออายุได้อีกไม่เกิน 10 ปี
พื้นที่สัมปทาน	ไม่เกิน 10,000 ตร.กม. ต่อแปลงสำรวจ โดยจำนวนแปลงสูงสุดไม่เกิน 5 แปลงสำรวจ	ไม่เกิน 10,000 ตร.กม. ต่อแปลงสำรวจ โดยจำนวนแปลงสูงสุดไม่เกิน 5 แปลงสำรวจ	ไม่เกิน 4,000 ตร.กม. ต่อแปลงสำรวจ โดยจำนวนแปลงสูงสุดไม่เกิน 5 แปลงสำรวจ ³

(2) ระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต

(2.1) บรรดาค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการประกอบกิจการปิโตรเลียมให้ตกเป็นภาระของผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต ซึ่งนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายจากผลผลิตได้ โดยค่าใช้จ่ายสำหรับการประกอบกิจการปิโตรเลียมในแต่ละปีจะนำมาหักได้เฉพาะรายจ่ายเท่าที่จ่ายจริงตามแผนงานและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินร้อยละ 50 ของผลผลิตรวมของปิโตรเลียม

(2.2) ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตเป็นผู้นำส่งค่าภาคหลวงแก่รัฐโดยหักจากผลผลิตรวมของปิโตรเลียมในอัตรา ร้อยละ 10

(2.3) ส่วนที่เหลือของผลผลิตรวมของปิโตรเลียมหลังจากหักค่าภาคหลวงและหักค่าใช้จ่ายแล้ว ให้แบ่งแก่ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตไม่เกินร้อยละ 50

(2.4) อัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเก็บในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม

(3) ระบบสัญญาจ้างบริการ

(3.1) สัญญาจ้างบริการสามารถกระทำได้ในรูปแบบของสัญญาจ้างสำรวจและผลิต สัญญาจ้างสำรวจ หรือสัญญาจ้างผลิตปิโตรเลียม

(3.2) ผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิต สัญญาจ้างสำรวจ หรือสัญญาจ้างผลิตปิโตรเลียม แล้วแต่กรณี จะได้รับค่าจ้างจากรัฐตามเงื่อนไขที่กำหนด

(3.3) บรรดาค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการประกอบกิจการปิโตรเลียมให้ตกเป็นภาระของผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิต สัญญาจ้างสำรวจ หรือสัญญาจ้างผลิตปิโตรเลียม แล้วแต่กรณี

(3.4) รัฐจะจ่ายค่าจ้างและค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้รับสัญญาภายหลังจากที่หักค่าภาคหลวงแล้ว

³ โดยอาศัยมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2550 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 ตุลาคม 2550 ไม่มีการจำกัดจำนวนแปลงสำรวจแล้วในปัจจุบัน

2.4 ตลาดและการแข่งขัน

ปตท.สผ. ดำเนินธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มาเลเซีย เครือรัฐออสเตรเลีย แคนาดา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย สาธารณรัฐโมซัมบิก สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล โดยมีตลาดรองรับทั้งในประเทศและภูมิภาคที่ดำเนินธุรกิจอยู่ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ได้จากการดำเนินการของบริษัท ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันดิบ คอนเดนเสท และก๊าซแอลพีจี

ในปี 2560 ปตท.สผ. และบริษัทย่อย มียอดจำหน่ายปิโตรเลียมเฉลี่ยต่อวัน 299,206 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ

ปริมาณจากการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในปี 2560 มีสัดส่วนก๊าซธรรมชาติต่อน้ำมันดิบและคอนเดนเสทอยู่ที่ 70 ต่อ 30 หรือคิดเป็นสัดส่วนมูลค่าการขายผลิตภัณฑ์ก๊าซธรรมชาติต่อน้ำมันดิบและคอนเดนเสทอยู่ที่ 60 ต่อ 40 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการขาย	มูลค่าการขาย (ล้านดอลลาร์ สรอ.)
ก๊าซธรรมชาติ	473,697 ล้านลูกบาศก์ฟุต หรือ 76.29 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ	2,560.74
คอนเดนเสท	11.83 ล้านบาร์เรล	619.60
น้ำมันดิบ	20.35 ล้านบาร์เรล	1,064.69
ก๊าซแอลพีจี	88,981 เมตริกตัน หรือ 0.74 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ	36.18

2.4.1 ลักษณะการตลาด

ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ ปตท.สผ. ผลิตได้จากโครงการในประเทศและประเทศในอาเซียนจะส่งมาจำหน่ายในประเทศไทยเป็นหลัก โดยมีบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.) เป็นผู้ซื้อที่สำคัญ ซึ่งจะนำผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมไปผ่านกระบวนการแยกและผลิตเพื่อจำหน่ายเป็นเชื้อเพลิงและวัตถุดิบสำหรับธุรกิจผลิตไฟฟ้า ปิโตรเคมี ภาวขนส่ง ภาวอุตสาหกรรม และการใช้ในครัวเรือน

หลักการการตลาดของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของแต่ละโครงการมีความแตกต่างกัน เนื่องจากทำเลที่ตั้งและคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ของแต่ละโครงการมีความแตกต่างกัน ซึ่งมีผลต่อช่องทางการขาย และการกำหนดราคาขาย ทั้งนี้ สามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

(1) ก๊าซธรรมชาติ

เนื่องจากการพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติต้องใช้เงินลงทุนสูง จำเป็นต้องมีสัญญาซื้อขายก่อนดำเนินการลงทุน โดยการทำสัญญาจะผูกพันเป็นสัญญาระยะยาว 15 - 30 ปี มีการกำหนดราคา ปริมาณและจุดซื้อขายไว้ในสัญญาอย่างชัดเจน การจำหน่ายก๊าซธรรมชาติจากแหล่งผลิตในประเทศทั้งหมด จะกำหนดจุดส่งมอบที่แท่นผลิตกลาง (Central Processing Platform) โดยผู้ซื้อเป็นผู้ลงทุนวางระบบท่อมารับก๊าซธรรมชาติที่แท่นผลิตกลาง แต่สำหรับก๊าซธรรมชาติจากสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ที่ส่งมาจำหน่ายยังประเทศไทย มีจุดส่งมอบอยู่ที่เขตชายแดน โดยผู้ขายเป็นผู้ลงทุนวางระบบท่อจากแท่นผลิตกลางมาถึงชายแดน ทั้งนี้ สูตรราคาที่ใช้ซื้อขายก๊าซธรรมชาติจะอ้างอิงกับราคาน้ำมันเตาและดัชนีเศรษฐกิจเพื่อสะท้อนต้นทุนการผลิตและสามารถแข่งขันกับเชื้อเพลิงอื่นได้ตลอดอายุสัญญา

ปริมาณการซื้อขายจะกำหนดจากปริมาณสำรองที่ทำการประเมิน ณ วันเจรจาสัญญา ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายมีข้อผูกพันที่ต้องทำการซื้อขายตามปริมาณที่กำหนด ในกรณีที่ผู้ซื้อไม่สามารถรับก๊าซธรรมชาติได้ตามปริมาณในสัญญา ผู้ขายจะได้รับหลักประกันโดยผู้ซื้อต้องจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายครบตามจำนวน (Take-or-Pay) และผู้ซื้อจะมีสิทธิรับก๊าซธรรมชาตินี้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในปีถัดไป (Make-up Gas) และหากผู้ขายไม่สามารถจัดส่งก๊าซธรรมชาติตามปริมาณที่ผู้ซื้อสั่งในวันใดวันหนึ่งได้ ผู้ซื้อสามารถรักษาสภาพกับผู้ขายโดยการซื้อก๊าซธรรมชาติปริมาณดังกล่าวด้วยราคาลดลงตามเงื่อนไขที่กำหนดในแต่ละสัญญา (Shortfall)

(2) คอนเดนเสทและน้ำมันดิบ

การกำหนดราคาจำหน่ายคอนเดนเสทและน้ำมันดิบนั้น ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของคอนเดนเสทและน้ำมันดิบที่ผลิตได้ โดยจะอ้างอิงราคาคอนเดนเสทและน้ำมันดิบที่เป็นตัวหลักสำหรับซื้อขายในภูมิภาคนั้นๆ (Regional Benchmark Price) โดยการซื้อขายจะมีทั้ง สัญญาระยะสั้นและสัญญาระยะยาว รวมทั้งการจำหน่ายในตลาดจร

(3) ก๊าซแอลพีจี

ปตท.สผ. จำหน่ายก๊าซแอลพีจีจากโครงการเอส 1 ให้แก่ ปตท. โดยมีรูปแบบเป็นสัญญาระยะยาว ราคาขายเป็นไปตามนโยบายรัฐและประกาศของคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน

สำหรับแหล่งผลิตในต่างประเทศ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ เช่น

- โครงการขุดก๊าช โครงการยาดานา และโครงการเยตากุน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์: ก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้จากโครงการขุดก๊าชและโครงการยาดานาประมาณร้อยละ 80 จำหน่ายให้แก่ประเทศไทยเป็นหลัก โดยมี ปตท. เป็นผู้รับซื้อ และประมาณร้อยละ 20 จำหน่ายให้กับบริษัทน้ำมันแห่งชาติของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า ส่วนก๊าซธรรมชาติจากโครงการเยตากุน จำหน่ายให้กับ ปตท. ทั้งหมด สำหรับคอนเดนเสทจากโครงการเยตากุนในปี 2560 จำหน่ายในรูปแบบตลาดจรรยาบรรณ เนื่องจากโรงกลั่นในประเทศหยุดซ่อมบำรุง

- โครงการเวียดนาม 9-2 และเวียดนาม 16-1 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม: น้ำมันดิบทั้งหมดที่ผลิตได้จากโครงการเวียดนาม 9-2 จำหน่ายให้กับ Binh Son Refining and Petrochemical Company Limited (BSR) ซึ่งเป็นโรงกลั่นของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเพื่อใช้ในประเทศ ส่วนน้ำมันดิบที่ผลิตได้จากโครงการเวียดนาม 16-1 จำหน่ายทั้งในตลาดจรและในรูปแบบสัญญาซื้อขายระยะสั้นโดยระบบการประมูลราคา ส่วนก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้จากโครงการเวียดนาม 9-2 และโครงการเวียดนาม 16-1 จำหน่ายให้กับ Vietnam Oil and Gas Group เพื่อใช้ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

- โครงการแอลจีเรีย 433 เอ และ 416 บี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย: แหล่งผลิตน้ำมันเบอร์ซาบา ได้เริ่มการผลิตน้ำมันดิบและสามารถจัดจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2558 โดยน้ำมันดิบที่ผลิตได้จำหน่ายในตลาดจร โดยมี ปตท. เป็นตัวแทน (Marketing Agent) ในการหาลูกค้า

- โครงการมอนทรา คีโรรัฐออสเตรเลีย: น้ำมันดิบทั้งหมดที่ผลิตได้จากโครงการมอนทรา จำหน่ายให้กับ ปตท. ในรูปแบบสัญญาซื้อขายระยะยาว 3 ปี

อนึ่ง สำหรับโครงการพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย ก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้จำหน่ายให้กับ ปตท. เพื่อนำมาใช้ในประเทศไทย และมีการแบ่งขายให้กับบริษัท Petroliaam Nasional Berhad (PETRONAS) จำกัด บริษัทน้ำมันแห่งชาติของประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่เดือนเมษายน 2558 เพื่อใช้ในประเทศมาเลเซียตามสัญญา Gas Balancing Agreement ระหว่าง ปตท. กับ PETRONAS สำหรับคอนเดนเสทที่ผลิตได้จะจำหน่ายในตลาดจรโดยผ่านวิธีการประมูลราคา โดยมี ปตท. และ PETRONAS Trading Corporation Sdn Bhd (PETCO) เป็นตัวแทนร่วม (Co-Marketing Agent) ในการดำเนินการประมูลเพื่อขายในตลาดจร

2.4.2 การแข่งขัน

ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในประเทศไทยมีการแข่งขันที่ไม่รุนแรงนัก เนื่องจากความต้องการปิโตรเลียมมีมากกว่าปริมาณที่ผลิตได้ และเป็นธุรกิจที่ต้องใช้เทคโนโลยีและเงินทุนสูง ดังนั้น รูปแบบการซื้อขายจึงเป็นไปในลักษณะสัญญาระยะยาว โดยเฉพาะสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติ รวมถึงมีการกำหนดเงื่อนไขเพื่อเป็นการรับประกันตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ เพื่อดึงดูดความสนใจและลดความเสี่ยงของนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในธุรกิจนี้

จากข้อมูลโดยประมาณของปี 2560 ปตท.สผ. สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจากแหล่งผลิตในประเทศคิดเป็นร้อยละ 31 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด ซึ่งสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการผลิตของบริษัทอื่นๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

บริษัทผู้ผลิต	ร้อยละของปริมาณการผลิต ภายในประเทศ
ปตท.สผ.	31
เซฟรอน	29
โททาล	9
มิตซูบิชิ เอ็นเนอร์จี้ เอเชีย	8
ปิโตรนาส	5
เชลล์	4
อื่นๆ	14

ที่มา: กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน

วิวัฒนาการของ Shale Gas ทำให้โครงสร้างตลาดโลกของก๊าซธรรมชาติเปลี่ยนไป โดยเป็นการเพิ่มโอกาสและความน่าดึงดูดให้ผู้ผลิตก๊าซธรรมชาติที่มีต้นทุนต่ำ สามารถแข่งขันได้ ก้าวเข้าสู่ตลาดโลกในรูปของการส่งออกก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas หรือ LNG) ซึ่งอาจแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดไปจากก๊าซธรรมชาติมากขึ้น

2.5 การจัดหาผลิตภัณฑ์หรือบริการ

2.5.1 ขั้นตอนการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

ขั้นตอนการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมโดยทั่วไปสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- (1) ขั้นตอนการสำรวจ (Exploration Stage) เป็นขั้นตอนแรกเพื่อพยายามระบุพื้นที่ที่น่าจะมีศักยภาพเป็นแหล่งกักเก็บปิโตรเลียม ประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ เช่น
  - การสำรวจธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์เบื้องต้น
  - การสำรวจคลื่นไหวสะเทือน (Seismic Survey)
  - การเจาะและทดสอบหลุมสำรวจ (Exploration Well)
- (2) ขั้นตอนการประเมินผลและหาขอบเขต (Appraisal/Delineation Stage) เป็นการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการประเมินขนาดและคุณสมบัติแหล่งกักเก็บ ประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ เช่น
  - การศึกษาลักษณะธรณีวิทยาปิโตรเลียมในรายละเอียดและการสำรวจคลื่นไหวสะเทือนเพิ่มเติม (หากจำเป็น)
  - การประเมินลักษณะแหล่งกักเก็บและการวางแผนแนวคิดในการพัฒนา (Conceptual Development Plan)
  - การเจาะและทดสอบหลุมประเมินผล (Appraisal/Delineation Well)
- (3) ขั้นตอนการพัฒนา (Development Stage) เป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนการผลิต ประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ เช่น
  - การกำหนดแผนการพัฒนาที่เหมาะสม
  - การออกแบบ สร้าง และติดตั้งอุปกรณ์การผลิต
  - การเจาะหลุมพัฒนา (Development Well)
- (4) ขั้นตอนการผลิต (Production Stage) ในขั้นตอนนี้ น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งผลิตภัณฑ์เกี่ยวเนื่อง (Associated Products) จะถูกผลิตผ่านระบบควบคุมความดันที่ปากหลุม (Wellhead) และอุปกรณ์การผลิตอื่นๆ รวมทั้งมาตรวจวัด เพื่อให้ทราบอัตราการผลิตทั้งหมด กิจกรรมที่สำคัญในขั้นตอนนี้ เช่น

- การติดตามอัตราการผลิต สัดส่วนของน้ำและปิโตรเลียม สัดส่วนของน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ และอัตราการเปลี่ยนแปลงของความดันของชั้นปิโตรเลียม

- การคาดการณ์อัตราการผลิตในอนาคต
- การซ่อมบำรุงหลุมผลิต และอุปกรณ์การผลิต

ทั้งนี้ ปตท.สผ. มีความพร้อมของบุคลากร เทคโนโลยี และเครื่องจักรอุปกรณ์ที่จะสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของบริษัทได้เป็นอย่างดี

2.5.2 ปริมาณสำรองปิโตรเลียม

ปริมาณสำรองแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ตามระดับความเชื่อมั่น คือ ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) และปริมาณสำรองที่ยังไม่ได้พิสูจน์ (Unproved Reserves)

(1) ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) คือ ปริมาณปิโตรเลียมที่ประมาณได้จากข้อมูลทางธรณีวิทยาและทางวิศวกรรม ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ด้วยความเชื่อมั่นว่าจะสามารถผลิตได้นับจากเวลาใดเวลาหนึ่งเป็นต้นไป จากแหล่งที่สำรวจพบแล้ว ภายใต้สภาพทางเศรษฐกิจ วิธีการผลิต และกฎระเบียบของทางราชการ ณ เวลาที่ทำการประเมินนั้น

ในทางปฏิบัติปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว หมายถึง ปริมาณปิโตรเลียมในแหล่งกักเก็บที่สามารถผลิตขึ้นมาได้อย่างคุ้มค่าเชิงพาณิชย์ โดยมีข้อมูลการทดสอบการไหลของปิโตรเลียมในแหล่งกักเก็บมาสนับสนุน ในบางกรณีปริมาณสำรองสามารถจัดเป็นปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วได้โดยอาศัยข้อมูลการวิเคราะห์ผลการหยั่งธรณีหลุมเจาะ และ/หรือ การวิเคราะห์แท่งตัวอย่างหิน ซึ่งบ่งชี้ว่าแหล่งกักเก็บที่กำลังพิจารณาไม่มีปิโตรเลียมอยู่ และมีลักษณะคล้ายกับแหล่งกักเก็บในบริเวณเดียวกันซึ่งมีการผลิตแล้ว หรือสามารถจะผลิตได้โดยวิเคราะห์จากการทดสอบการไหลของแหล่งกักเก็บ นอกจากนี้ ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วจะต้องผลิตได้โดยอุปกรณ์การผลิตและการขนส่งปิโตรเลียมที่มีอยู่แล้วหรือมีแผนแน่นอนที่จะติดตั้งในอนาคต

(2) ปริมาณสำรองที่ยังไม่ได้พิสูจน์ (Unproved Reserves) คือ ปริมาณปิโตรเลียมที่ประมาณได้จากข้อมูลทางธรณีวิทยาและทางวิศวกรรม ณ เวลาใดเวลาหนึ่งเช่นเดียวกับปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว แต่มีความเชื่อมั่นและความเป็นไปได้ในการผลิตน้อยกว่า อันเนื่องมาจากเทคนิคในการผลิต กฎระเบียบต่างๆ หรือสภาพทางเศรษฐกิจ ปริมาณสำรองที่ยังไม่ได้พิสูจน์สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทตามระดับความเชื่อมั่น ดังนี้

- ปริมาณสำรองที่น่าจะพบ (Probable Reserves) คือ ปริมาณปิโตรเลียมที่ประมาณได้จากข้อมูลทางธรณีวิทยาและทางวิศวกรรม ณ เวลาใดเวลาหนึ่งเช่นเดียวกับปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว แต่มีความเชื่อมั่นและความเป็นไปได้ในการผลิตน้อยกว่าปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว แต่มากกว่าปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่อาจจะพบ (Possible Reserves)

- ปริมาณสำรองที่อาจจะพบ (Possible Reserves) คือ ปริมาณปิโตรเลียมที่ประมาณได้จากข้อมูลทางธรณีวิทยาและทางวิศวกรรม ณ เวลาใดเวลาหนึ่งเช่นเดียวกับปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วและปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่น่าจะพบ แต่มีความเชื่อมั่นและความเป็นไปได้ในการผลิตน้อยกว่า

ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วจะมีการตรวจสอบและประเมินทุกรอบปีโดยนักธรณีวิทยาและวิศวกรแหล่งกักเก็บปิโตรเลียมของ ปตท.สผ. เพื่อให้ได้ตัวเลขที่ได้ตรงตามมาตรฐาน ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วในรายงานนี้จะรวมถึงปริมาณสุทธิที่เป็นส่วนแบ่งของ ปตท.สผ. และส่วนแบ่งของประเทศเจ้าของแหล่งปิโตรเลียม โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วรวมทุกโครงการของกลุ่ม ปตท.สผ. คิดเป็นปริมาณน้ำมันดิบและคอนเดนเสท* 156 ล้านบาร์เรล และเป็นก๊าซธรรมชาติ 3,049 พันล้านลูกบาศก์ฟุต (475 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ) หรือรวมทั้งหมดเป็น 631 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

* รวมถึงก๊าซปิโตรเลียมเหลวหรือก๊าซหุงต้ม (LPG)

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
ปริมาณสำรองน้ำมันดิบ คอนเดนเสท และก๊าซธรรมชาติที่พิสูจน์แล้ว⁽¹⁾
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	น้ำมันดิบและคอนเดนเสท ⁽²⁾				ก๊าซธรรมชาติ (พันล้านลูกบาศก์ฟุต)				ปริมาณเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ)			
	(ล้านบาร์เรล)											
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	รวม	ในประเทศ	รวม	ในประเทศ	รวม	ในประเทศ	รวม	รวม
ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	108	62	170	2,018	1,353	3,371	438	257	695			
1) ปรับปรุงจากการประมาณการก่อนหน้า	11	(0)	11	77	(50)	27	24	(7)	17			
2) การใช้เทคนิคเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	2	1	3	9	0	9	4	1	5			
3) การเจาะหลุมพัฒนาเพิ่มเติมและการค้นพบใหม่	4	3	7	109	111	220	22	19	41			
4) การซื้อ/ขายปริมาณสำรองที่มีอยู่	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
5) การผลิต	(26)	(9)	(35)	(389)	(189)	(578)	(90)	(37)	(127)			
ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	99	57	156	1,824	1,225	3,049	398	233	631			

(1) ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วรวมถึงปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วสุทธิที่เป็นส่วนแบ่งของ ปตท.สผ. และส่วนแบ่งของประเทศเจ้าของแหล่งปิโตรเลียม

(2) ตัวเลขปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วและปริมาณการผลิตรวมก๊าซปิโตรเลียมเหลวหรือก๊าซหุงต้ม (LPG)

2.5.3 ปริมาณการผลิตของ ปตท.สผ.

ปริมาณการผลิตรวมทุกโครงการของกลุ่ม ปตท.สผ. ในปี 2560 คิดเป็น 127 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ โดยแบ่งเป็น น้ำมันดิบและคอนเดนเสท* 35 ล้านบาร์เรล และก๊าซธรรมชาติ 578 พันล้านลูกบาศก์ฟุต (92 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ) คิดเป็นอัตราการผลิตประมาณ 347,508 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ลดลงจากปีที่แล้วประมาณ 20,795 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.6 ซึ่งการลดลงของปริมาณการผลิต โดยส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงของปริมาณการเรียกซื้อก๊าซธรรมชาติจากผู้ซื้อของโครงการพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย โครงการบงกช โครงการสินภูฮ่อม และโครงการคอนแทร์ค 4 และการหยุดการผลิตชั่วคราวของโครงการเอส 1 ในพื้นที่ของ ส.ป.ก. อย่างไรก็ตาม โครงการเอส 1 สามารถกลับมาดำเนินการผลิตปิโตรเลียมในพื้นที่ ส.ป.ก. ได้ในวันที่ 26 มิถุนายน 2560

2.5.4 การบริหารจัดการเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดจากกระบวนการผลิต

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยในปี 2560 บริษัทได้มีการปรับปรุงระบบบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย ตามสถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลก รวมถึงเน้นย้ำเรื่อง การปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมหลักที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมของบริษัทมีดังต่อไปนี้

- คุณภาพน้ำและดินจากการปนเปื้อนของการปล่อยเศษดินเศษหินจากการเจาะ (Drilled Cuttings) ตามที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- คุณภาพอากาศจากการปล่อยก๊าซจากการเผาไหม้ของก๊าซส่วนเกินและการรั่วไหลของก๊าซธรรมชาติจากกระบวนการผลิต
- อุบัติเหตุที่อาจทำให้เกิดการรั่วไหลของปิโตรเลียม (น้ำมันดิบและคอนเดนเสท) และสารเคมีจากกระบวนการเจาะและการผลิต

ในปี 2560 ปตท.สผ. ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่กำหนดให้โครงการเจาะสำรวจและผลิตปิโตรเลียมทุกโครงการ ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อระบุประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ควบคุม และกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม นำเสนอต่อหน่วยงานกำกับและหน่วยงานผู้อนุญาตก่อนเริ่มดำเนินโครงการ ทั้งนี้ การดำเนินงานของบริษัทอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานรัฐบาลในแต่ละประเทศที่บริษัทเข้าดำเนินกิจการ และสำหรับการดำเนินงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในประเทศไทย กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน เป็นหน่วยงานกำกับดูแลโดยตรง และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานผู้อนุญาต

เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของ ปตท.สผ. ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด บริษัทได้กำหนดแนวทางและมาตรการต่างๆ โดยสรุปดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดให้การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development หรือ SD) เป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจเพื่อตอบสนองกับวิสัยทัศน์ขององค์กรในการสร้างคุณค่าสูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และเพื่อสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SD G.R.O.W.T.H Policy) เพื่อแสดงความมุ่งมั่นขององค์กร และแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SD Guideline) เป็นตัวกำหนดแนวทางการดำเนินงาน รวมถึงมีแผนการดำเนินงาน (SD Roadmap) เพื่อกำหนดกรอบและทิศทางการพัฒนาเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนขององค์กร โดยได้คำนึงถึงองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

* รวมถึงก๊าซปิโตรเลียมเหลวหรือก๊าซหุงต้ม (LPG)

(2) นำระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากล ISO 14001:2015 ฉบับปรับปรุงล่าสุด ประยุกต์ใช้ในพื้นที่ปฏิบัติการของ ปตท.สผ. อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากลดังกล่าว โดย ปตท.สผ. เป็นบริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมแห่งแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมจากบริษัท เอเจเอ รีจิสตร้าส จำกัด (AJA Registrars) ภายใต้การรับรองของ United Kingdom Accreditation Service (UKAS)

(3) จัดทำและปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน แก๊ส ติดตามตรวจสอบ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานให้น้อยที่สุด ทั้งโครงการภายในประเทศและต่างประเทศ

(4) กำหนดเป้าหมายระยะสั้นและระยะกลางในการลดความเข้มข้นการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของบริษัท ร้อยละ 20 ภายในปี 2563 และร้อยละ 25 ภายในปี 2573 โดยเทียบจากปี 2555 ตามลำดับ ครอบคลุมโครงการทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงฐานสนับสนุนปิโตรเลียม ทั้งนี้ ภาพรวมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของบริษัทปรากฏในรายงานความยั่งยืน ประจำปี 2560

(5) นำระบบมาตรฐานสากล ISO 14064-1:2006 เรื่องข้อกำหนดและข้อแนะนำระดับองค์กรสำหรับการตรวจวัด ปริมาณและการรายงานผลการปลดปล่อยและลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก รวมถึงกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change หรือ UNFCCC) มาประยุกต์ใช้ในการตรวจ ติดตามและ รายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของบริษัท รวมทั้งทำการประเมินความเสี่ยงในระดับองค์กร เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change Adaptation) และปรับปรุงวิธีการตรวจวัดการรั่วไหลของก๊าซเรือนกระจก จากการดำเนินงานให้แม่นยำมากขึ้น

(6) เพื่อให้แผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมมีแนวทางที่ชัดเจนมากขึ้น ปตท.สผ. ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการสีเขียว (Green Practices Roadmap) ในระยะยาวถึงปี 2563 เพื่อให้บริษัทมีกระบวนการทำงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยมุ่งเน้นการลดรอยเท้าคาร์บอน (Carbon Footprint) และการลดรอยเท้าสิ่งแวดล้อม (Ecological Footprint) ทั้งนี้ การดำเนินงานภายใต้การลดรอยเท้าคาร์บอน ยกตัวอย่างได้ดังนี้ การกำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก และการลดปริมาณการ ปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของบริษัท การศึกษารูปแบบการใช้พลังงานในกระบวนการผลิตและการจัดทำมาตรการลดการใช้พลังงาน หรือการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ โครงการลดก๊าซเรือนกระจกบางโครงการดำเนินการผ่านทางกลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism หรือ CDM) และ โครงการชดเชยก๊าซเรือนกระจก สำหรับการดำเนินงานภายใต้การลดรอยเท้าสิ่งแวดล้อม เช่น การดำเนินการลดรอยเท้า น้ำ (Water Footprint) การประเมินความเสี่ยงเชิงพื้นที่ต่อการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ดำเนินกิจกรรมของบริษัท การลด ปริมาณการปล่อยของเสียออกสู่สังคมและสิ่งแวดล้อม การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) ในพื้นที่ปฏิบัติงาน และ การปรับปรุงคู่มือให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยรายละเอียดของโครงการ Green Practices ปรากฏในรายงานความยั่งยืนประจำปี 2560

(7) อัดกลับน้ำจากกระบวนการผลิตทั้งหมดลงสู่ชั้นหินกักเก็บใต้ดิน โดยตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นมา ประสิทธิภาพการอัดกลับ น้ำจากกระบวนการผลิตลงสู่ชั้นหินกักเก็บเท่ากับร้อยละ 100 สำหรับโครงการบงกช โครงการอาทิตย์ โครงการเอส 1 โครงการพีทีทีพี 1 และ โครงการแอล 53/43 และแอล 54/43

(8) ควบคุมปริมาณโคลน (Synthetic Drilling Fluid หรือ SDF) ที่ติดไปกับเศษดินเศษหินที่ปล่อยทิ้ง ให้เป็นไปตาม มาตรฐานที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(9) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทั้งจากการอุปโภคบริโภค คุณภาพน้ำทะเล ตะกอนดิน สัตว์หน้าดิน และปลาบริเวณ รอบแท่นผลิต ตามมาตรการที่กำหนดในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของโครงการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติตาม มาตรการดังกล่าวเพื่อเสนอต่อกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประจำทุกปี

(10) จัดเตรียมแผนจัดการและเผชิญเหตุ เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงอบรมและฝึกซ้อม เพื่อรองรับเหตุการณ์รั่วไหลของน้ำมันในระดับ Tier 1 รวมถึงได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในสมาคมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมัน (Industrial Environmental Safety Group Association หรือ IESG) เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับสถานการณ์รั่วไหลของน้ำมันในระดับ Tier 2 และร่วมเป็นสมาชิกของ Oil Spill Response Limited (OSRL) โดยร่วมกับกลุ่ม ปตท. เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับสถานการณ์รั่วไหลของน้ำมันในระดับ Tier 3 โดยในปี 2560 บริษัทได้ส่งตัวแทนเข้าร่วมดำเนินการปรับปรุงแผนป้องกันการหกรั่วไหลระดับชาติ การปรับปรุงแผนที่พื้นที่อ่อนไหว และร่วมสัมมนาในงาน Oil Spill Response Thailand อีกด้วย

(11) บริหารจัดการของเสียที่เกิดจากกิจกรรมสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และกิจกรรมสนับสนุนให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายในแต่ละประเทศที่บริษัทเข้าไปดำเนินการ สำหรับประเทศไทย ปตท.สผ. บริหารจัดการของเสียตามประกาศกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ควบคู่ไปกับประกาศฯ อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น บริษัทได้ขนส่งของเสียปนเปื้อนปรอทไปกำจัดในยุโรป ภายใต้ข้อกำหนดของอนุสัญญาบาเซล ซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมและกำกับดูแลโดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ เป็นต้น เพื่อให้แน่ใจว่าการจัดการของเสียของบริษัทเป็นไปอย่างถูกต้อง

(12) ให้ความร่วมมือและสนับสนุนบริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมอื่นๆ สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย หน่วยงานราชการ และองค์กรต่างๆ ในการแก้ไขปัญหา การบริหารจัดการ การพัฒนาและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

2.5.5 ผลการปฏิบัติงานจริงในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา

ปตท.สผ. ส่งเสริมการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานและกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญตามค่านิยมหลักขององค์กรและแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ด้วยการบริหารจัดการและควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับต่ำที่สุดเท่าที่จะสามารถปฏิบัติได้ โดยบริษัทมีดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัย ได้แก่ อัตราการเกิดอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงานและอัตราการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ รวมถึงการหกรั่วไหลที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ International Association of Oil and Gas Producers (IOGP) ในปี 2560 และมีแนวโน้มที่จะลดลงอีกในปีถัดไป

ในขณะเดียวกัน เพื่อสนับสนุนการขยายการดำเนินงานของบริษัทที่มีอย่างต่อเนื่อง ปตท.สผ. ได้ให้ความสำคัญกับการจัดเตรียมมาตรการด้านความปลอดภัยให้มีความเข้มงวดและครอบคลุมในทุกๆ หน่วยปฏิบัติการทั้งในและต่างประเทศ ช่วงปีที่ผ่านมา ปตท.สผ. ได้ดำเนินการปรับปรุงระบบเอกสารที่ใช้เป็นมาตรฐานและแนวทางในการบริหารและจัดการด้าน SSHE ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงพัฒนาเอกสารที่ใช้เป็นมาตรฐานเพิ่มเติมให้ครอบคลุมถึงกิจกรรมที่มีความเสี่ยง ดำเนินการอบรมให้ความรู้และเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับ SSHE แก่พนักงานทุกคน และได้ดำเนินการอย่างเต็มที่เพื่อลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุให้เหลือน้อยที่สุด และถึงแม้ว่าที่ผ่านมาบริษัทได้มีการกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยต่างๆ เป็นอย่างดี บริษัทยังคงมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนของบริษัทในอนาคตต่อไป

ตั้งแต่ปี 2558 ถึงปี 2560 ปตท.สผ. ได้ดำเนินงานตามข้อกำหนดของกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยมีตัวอย่างผลสัมฤทธิ์ดังนี้

(1) ปตท.สผ. ได้รับรางวัล Thailand Sustainability Investment ประจำปี 2560 จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในฐานะบริษัทจดทะเบียนที่มีผลงานโดดเด่นในการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม และมีบรรษัทภิบาล ควบคู่ไปกับการมีผลประกอบการที่ดี

(2) ปตท.สผ. ได้พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท ให้สอดคล้องกับระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมสากล (International Organization for Standardization หรือ ISO) โดยในปี 2560 บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001:2015 จาก AJA Registrars ภายใต้การรับรองของ United Kingdom Accreditation Service (UKAS) ในทุกหน่วยปฏิบัติการที่ ปตท.สผ. เป็นผู้ดำเนินการในประเทศไทย โดยได้มีการรับรองมาตรฐานดังกล่าวภายใต้หนึ่งมาตรฐาน (One Common System for ISO 14001) รวมถึงโครงการมอนทรา ปรเทศออสเตรเลีย เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงรักษา ควบคุม ดูแล และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับระบบการจัดการด้าน SSHE ของบริษัท โดยครอบคลุมพื้นที่ปฏิบัติการดังต่อไปนี้

- สำนักงานใหญ่
- โครงการบงกช
- โครงการอาทิตย์
- โครงการเอส 1
- โครงการพีทีทีพี 1 และ โครงการแอล 53/43 และแอล 54/43
- โครงการสินภูฮ่อม
- โครงการฐานสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียม ปตท.สผ. (สงขลาและระนอง)
- ศูนย์วิจัยตัวอย่างหิน ปตท.สผ. (อยุธยา)
- แหล่งมอนทรา ฐานสนับสนุนการปฏิบัติการนอกชายฝั่งที่ดาร์วินและสำนักงานของบริษัท พีทีทีพี ออสเตรเลีย (แชนมอร์ คาร์เพียร์) พีทีวาย จำกัด ที่เครือรัฐออสเตรเลีย

ออสเตรเลีย (แชนมอร์ คาร์เพียร์) พีทีวาย จำกัด ที่เครือรัฐออสเตรเลีย

ทั้งนี้ ปตท.สผ. มีแผนที่จะได้รับการรับรองที่โครงการชอติกา สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ภายในปี 2561 อีกด้วย

(3) โครงการของ ปตท.สผ. ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Occupational Health and Safety Standard หรือ OHSAS) (มอก.) 18001:2007 โดยผ่านการตรวจสอบและรับรองจาก AJA Registrars ภายใต้การรับรองของ ANSI-ASQ National Accreditation Board (ANAB) ในพื้นที่ดำเนินโครงการในประเทศ ได้แก่ โครงการบงกช โครงการอาทิตย์ โครงการเอส 1 โครงการพีทีทีพี 1 โครงการแอล 53/43 และแอล 54/43 และโครงการสินภูฮ่อม ด้านการผลิตปิโตรเลียม โครงการฐานสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียม (ระนอง) ด้านการสนับสนุนกิจการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกชายฝั่งทะเล นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังมีโครงการจะนำระบบมาตรฐานนี้ไปใช้ในพื้นที่ดำเนินโครงการต่างประเทศอีกด้วย

(4) จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอต่อหน่วยงานผู้อนุญาตพิจารณาสำหรับโครงการใหม่ๆ พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับอนุมัติตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ

(5) ปตท.สผ. ได้รับประกาศเกียรติคุณจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.) อันเป็นผลสืบเนื่องจากการซื้อคาร์บอนเครดิตจากผู้จัดหาคาร์บอนเครดิตในประเทศไทยจำนวน 4.42 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า เพื่อชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการจัดงาน SD Day ในปี 2560

(6) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านการปล่อยก๊าซเรือนกระจกประจำปี เดือนและประจำปี เพื่อทบทวนผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมายบริษัท โดยรายละเอียดปรากฏในรายงานความยั่งยืนประจำปี 2560

(7) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานด้าน SSHE ประจำเดือนและประจำปี เพื่อเสนอต่อกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติเพื่อพิจารณา พร้อมทั้งรับการตรวจประเมินด้าน SSHE ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน โดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ

(8) ปตท.สผ. ได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (Dow Jones Sustainability Indices หรือ DJSI) ระดับโลกในกลุ่มธุรกิจน้ำมันและก๊าซ ประเภทธุรกิจขั้นต้นและธุรกิจครบวงจร (Oil and Gas Upstream & Integrated Industry) ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 ตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นมา

(9) ปตท.สผ. ได้รับการจัดอันดับโดย Carbon Disclosure Project (CDP) ซึ่งเป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรเพื่อสาธารณประโยชน์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ให้เป็นผู้นำระดับโลกด้านการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน และได้รับรางวัลระดับ Water A List ภายใต้การรายงานเป็นครั้งแรก นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังได้รับการจัดให้อยู่ในระดับผู้นำ (Leadership Level) สำหรับการบริหารจัดการสภาพอากาศต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 โดยในปี 2560 ปตท.สผ. เป็นบริษัทเดียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับรางวัลระดับผู้นำในทั้งสองโครงการของ CDP

(10) ปตท.สผ. ได้รับการตรวจประเมินผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม และได้รับการรับรองโดยองค์กรภายนอก และผลจากความมุ่งมั่นของพนักงานทุกคน ส่งผลให้ ปตท.สผ. บรรลุเป้าหมายในการได้รับการรับรองรายงานความยั่งยืน GRI (Global Reporting Initiative) ต่อเนื่องเป็นปีที่ 6

สำหรับปริมาณการรั่วไหลของสารเคมีและไฮโดรคาร์บอน ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมในปี 2558 - 2560 มีค่าเท่ากับ 17.14, 0.74 และ 4.65 ตัน ตามลำดับ โดยรายละเอียดปรากฏในรายงานความยั่งยืนประจำปี 2560

ทั้งนี้ เนื่องจากการพัฒนาขีดความสามารถของพนักงานในด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมนั้น มีความสำคัญอย่างมาก เพื่อลดความผิดพลาดของการทำงานของพนักงานในกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะการทำงานที่มีความเสี่ยงสูง ปตท.สผ. จึงได้จัดการฝึกอบรมพนักงานด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง และเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้พนักงานและผู้รับเหมา มีทักษะและความชำนาญในการทำงาน โดยมีความตระหนักด้านความปลอดภัยอยู่เสมอ โดยในปี 2558 - 2560 ปตท.สผ. ยังคงจัดทำหลักสูตรการอบรมภายในเพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมทั้งในด้านความปลอดภัยส่วนบุคคล ความปลอดภัยในกระบวนการผลิต การป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการความปลอดภัยของผู้รับเหมา รวมทั้งการอบรมด้านพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน โดยได้จัดการอบรมให้แก่พนักงานและผู้รับเหมาในทุกพื้นที่ปฏิบัติการ

2.5.6 มีข้อพิพาทหรือการถูกฟ้องร้องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและแนวทางการแก้ไขข้อพิพาท

รายละเอียดปรากฏในหมวด “ข้อพิพาททางกฎหมาย”

2.5.7 การบริหารจัดการความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม

ปตท.สผ. ได้มีการพัฒนาและเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (Safety, Security, Health and Environment หรือ SSHE) ตามแผนงานระยะยาวอย่างต่อเนื่อง เพื่อจุดมุ่งหมายสูงสุดในการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุใดๆ ที่อาจส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานและอุบัติเหตุร้ายแรงจากการปฏิบัติงาน โดยในปี 2560 ปตท.สผ. มีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการที่ให้ความสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องของระบบการจัดการด้าน SSHE ทั้งในการปฏิบัติการและกระบวนการผลิต การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้าน SSHE เพื่อมุ่งไปสู่ระดับที่ 5 หรือ Generative Level การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของพนักงานรวมไปถึงผู้รับเหมา และการสร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อม

โดยในปี 2560 ปตท.สผ. ได้ทำการสำรวจวัฒนธรรมองค์กรด้าน SSHE หรือ SSHE Culture Survey เป็นครั้งที่ 3 โดยอ้างอิงกับมาตรฐานสากลของสมาคมผู้ผลิตน้ำมันและก๊าซนานาชาติ (International Association of Oil and Gas Producers หรือ IOGP) ซึ่งผลสำรวจได้บ่งชี้ว่า ปตท.สผ. มีระดับวัฒนธรรมองค์กร (Maturity Level) ด้าน SSHE อยู่ในระดับที่ 4 หรือ Proactive Level ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากการสำรวจครั้งแรกในปี 2554 ที่อยู่ในระดับที่ 3 หรือ Calculative Level และยังสะท้อนให้เห็นว่าทุกคนในองค์กรให้ความสำคัญด้าน SSHE เป็นอันดับแรกในการดำเนินงานในทุกๆ วัน

นอกจากนี้ ผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยของ ปตท.สผ. ในปี 2560 ผ่านดัชนีชี้วัดที่สำคัญคือ อัตราการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บถึงขั้นหยุดงาน (Lost Time Injury Frequency Rate หรือ LTIF) และอัตราการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บ (Total Recordable Injury Rate หรือ TRIR) มีค่าต่ำที่สุดตั้งแต่มีการเก็บสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบกับสถิติเดียวกันของ IOGP ปตท.สผ. จัดอยู่ในกลุ่มผู้นำทั้งในประเภทบริษัทที่มีชั่วโมงการทำงานมากกว่าและน้อยกว่า 50 ล้านชั่วโมงการทำงานตามลำดับ ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของโครงการรณรงค์เพื่อลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอุบัติเหตุจากการยกเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ต่างๆ การขนส่งทางบก รวมทั้งการรั่วไหลของปิโตรเลียมและสารเคมี ซึ่งเป็นสาเหตุหลักในการเกิดอุบัติเหตุตั้งแต่ปี 2559

ปตท.สผ. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและมาตรฐานด้าน SSHE อย่างเคร่งครัดในทุกพื้นที่ที่มีการดำเนินงานและมีการติดตามอุบัติเหตุต่างๆ ผ่านระบบการบริหารจัดการด้านอุบัติเหตุ (Incident Management System หรือ IMS) โดยในปี 2560 ปตท.สผ. ได้ทำการจัดสิทธิบัตรระบบบริหารจัดการอุบัติเหตุกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งต่อยอดการมุ่งสู่ความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้าน SSHE ของบริษัท ทั้งนี้ จากความมุ่งมั่นในการดำเนินงานที่ผ่านมา ยังส่งผลให้ ปตท.สผ. เป็นองค์กรแรกในประเทศไทยที่ได้รับรางวัล Runner-up ในสาขาการสื่อสารของ 2017 Global Duty of Care Awards จาก International SOS Foundation ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปตท.สผ. ให้ความสำคัญและมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อบรรลุเป้าหมายในการเป็นองค์กรปราศจากอุบัติเหตุ ที่ซึ่งพนักงานและผู้รับเหมาทุกคนสามารถมาปฏิบัติงานและกลับบ้านได้อย่างปลอดภัยในทุกๆ วัน

ปัจจัยความเสี่ยง

ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมมีความซับซ้อนทั้งในเชิงเทคนิคและขั้นตอนในการดำเนินงาน ประกอบกับใช้เงินทุนสูงในการดำเนินโครงการตั้งแต่การแสวงหาโอกาสการลงทุนใหม่ การสำรวจ การพัฒนาโครงการ และการผลิต ปตท.สผ. จึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งยวดกับการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการกำหนดกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยง (Risk Governance Framework) ที่กำหนดอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการความเสี่ยงตั้งแต่ระดับคณะกรรมการบริษัท ระดับฝ่ายจัดการ ไปจนถึงระดับปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ความเสี่ยงทั้งหมดในองค์กรมีผู้ที่คอยบริหารจัดการ ติดตาม และรายงานผลขึ้นไปเป็นลำดับขั้นเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ

ในปี 2560 แม้ว่าราคาน้ำมันในตลาดโลกจะปรับตัวดีขึ้นกว่าปี 2559 แต่ยังคงมีความผันผวนจากปัจจัยความไม่แน่นอนต่างๆ ทำให้ ปตท.สผ. ยังคงดำเนินกลยุทธ์ในการควบคุมต้นทุนการดำเนินงาน การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการ รวมถึงการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนควบคู่กันไป ทั้งนี้ ปตท.สผ. พร้อมปรับการบริหารองค์กรเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทั้งในด้านธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมซึ่งเป็นธุรกิจหลักและศึกษาโอกาสทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มช่องทางในการขยายการลงทุนในอนาคต โดยธุรกิจหลักของ ปตท.สผ. มีความเสี่ยงที่สำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์และการลงทุน (Strategic & Portfolio)

3.1.1 ความเสี่ยงในการลงทุนเพิ่มเติมในโครงการปัจจุบันและโครงการใหม่

ในด้านธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ปตท.สผ. ยังมุ่งเน้นการขยายการลงทุนและโอกาสทางธุรกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่มีประสิทธิภาพและมีความชำนาญ โดยให้ความสำคัญกับการลงทุนในประเทศที่ ปตท.สผ. มีฐานการดำเนินการ เช่น ประเทศไทย มาเลเซีย และเมียนมาร์ รวมถึงมองหาโอกาสทางธุรกิจในพื้นที่ที่มีศักยภาพทางปิโตรเลียมสูง มีความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์ในระดับที่ลงทุนได้ และมีต้นทุนการพัฒนาและผลิตต่ำ นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังต้องคำนึงถึงประเด็นความเสี่ยงและความไม่แน่นอนต่างๆ เช่น ความไม่ชัดเจนของระบบการแบ่งปันผลประโยชน์ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและนโยบายทางด้านพลังงาน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงประเด็นเรื่องความไม่ชัดเจนเรื่องการรื้อถอนอุปกรณ์การผลิตและสิ่งก่อสร้าง (Decommissioning) ในประเทศไทย เป็นต้น

ในการนี้ ปตท.สผ. ได้มีแผนบริหารจัดการปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานและขยายฐานการลงทุน อาทิ การจัดทำ Due Diligence อย่างเข้มงวดและจัดหาที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญในประเทศที่เข้าลงทุน การสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจในธุรกิจให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียและทำการประชาสัมพันธ์เชิงรุก รวมถึงร่วมให้ข้อคิดเห็นในเรื่องการรื้อถอนอุปกรณ์การผลิตที่เหมาะสมทั้งในเชิงเทคนิค ข้อกำหนดของกฎระเบียบต่างๆ ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ รวมถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม เพื่อกำหนดแผนป้องกันความเสี่ยงที่ชัดเจนไว้ล่วงหน้า การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นประจำ พร้อมกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เป้าหมาย และแผนปฏิบัติการในการลดรอยเท้าคาร์บอน (Carbon Footprint) เพื่อบริหารจัดการผลกระทบจากความเสี่ยงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเก็บภาษีคาร์บอนที่อาจเกิดขึ้นในประเทศที่บริษัทมีการปฏิบัติงาน และผลกระทบเชิงกายภาพต่อโครงสร้างและสิ่งก่อสร้างในการผลิตจากอุณหภูมิโลกที่สูงขึ้น

สำหรับโอกาสการลงทุนในพื้นที่และประเทศที่ไม่คุ้นเคย ปตท.สผ. มีกระบวนการการประเมินความเสี่ยงซึ่งพิจารณาความเสี่ยงทั้งทางด้านขนาดแหล่งปิโตรเลียม ขนาดของโครงการ การได้มาซึ่งแหล่งปิโตรเลียมและปริมาณสำรองเพิ่มเติม การดำเนินการความสามารถของผู้ดำเนินการ เงื่อนไขและความชัดเจนของการแบ่งผลประโยชน์ การปฏิบัติตามข้อสัญญา สภาพทางภูมิศาสตร์ กฎหมาย และกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ความมั่นคงทางการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงิน เป็นต้น รวมทั้งได้มีการหามาตรการป้องกันและบริหารความเสี่ยงที่กล่าวมาแล้วข้างต้นล่วงหน้าเพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือกโครงการและชดเชยความเสี่ยงเหล่านั้นไว้ในกระบวนการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนหรือในสัญญาซื้อขาย/ร่วมทุน

ปตท.สผ. มีกระบวนการการกลั่นกรองที่พิจารณาโอกาส ความเสี่ยง และความคุ้มค่าอย่างละเอียด ทั้งระบบการพิจารณาการลงทุนในโครงการใหม่ ตั้งแต่การเข้าร่วมทุน (Farm-in) การซื้อกิจการ (Merger & Acquisition) และการถอนหรือลดสัดส่วนการลงทุน (Withdrawal or Divestment) อย่างรอบคอบ เพื่อให้การขยายการลงทุนเป็นไปตามทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท โดยคณะกรรมการการกลั่นกรองการลงทุน (Investment Committee) และคณะกรรมการจัดการ (Management Committee) ก่อนนำเสนอคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Committee) แล้วจึงเสนอคณะกรรมการ ปตท.สผ. เพื่อพิจารณาอนุมัติในลำดับสุดท้าย

3.1.2 ความเสี่ยงในด้านขีดความสามารถขององค์กร

ความสามารถขององค์กรเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของ ปตท.สผ. ให้ได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรและกระบวนการดำเนินงานเป็นส่วนประกอบหลักในการกำหนดขีดความสามารถที่จะนำความสำเร็จมาสู่องค์กร ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น คือ การขาดผู้เชี่ยวชาญหรือองค์ความรู้ในด้านที่จะสนับสนุนการเติบโตให้กับบริษัท การขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการทำงาน ทั้งนี้ เพื่อรักษาบุคลากรหลักให้ทำงานกับ ปตท.สผ. ต่อไปได้ บริษัทจึงได้เร่งพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี กระบวนการทำงาน และบุคลากร เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำเนินงานและการขยายกิจการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนี้

(1) การพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และความสามารถด้านงานวิจัยและพัฒนาขององค์กร (Technology & Innovation) ให้สอดคล้องกับแผนการเติบโตของบริษัท โดยจัดทำแผนการพัฒนาขีดความสามารถและเทคโนโลยี (Capability and Technology Development Roadmap) และแผนการศึกษาเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องต่อเป้าหมายการเจริญเติบโตตามแผนธุรกิจ

(2) การพัฒนาระบบ กระบวนการทำงาน และโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และแผนธุรกิจ (System & Process) เช่น การปรับกระบวนการทำงานเป็น Matrix Organization กับโครงการต่างประเทศ (Overseas Asset) มากขึ้น โดยมีการปรับปรุง พัฒนาระดับขั้นตอนการทำงานให้สอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาฝีมือการมอบอำนาจและนำไปใช้ได้เหมาะสมกับทุกโครงการของ ปตท.สผ. รวมถึงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็น IT Global Platform พร้อมทั้งรักษาเสถียรภาพของระบบและควบคุมข้อมูลลับ การพัฒนาศักยภาพการบริหารเงินและบัญชี เพื่อก้าวไปสู่ระดับ World Class Finance ทั้งในแง่ของระบบ กระบวนการ และบุคลากร อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้ข้อมูลทางด้านบัญชีและการเงินเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจสำหรับการดำเนินงาน M&A การจัดตั้ง Shared Service Center และ In-House FNA Academy เป็นต้น

(3) เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการลงทุนและดำเนินงานในต่างประเทศมากขึ้นในอนาคต ปตท.สผ. จึงมีการเตรียมจัดหาบุคลากรจากประเทศที่ ปตท.สผ. เข้าไปลงทุนให้มีความเพียงพอ การพัฒนาความสามารถของบุคลากรและภาวะผู้นำให้ทันต่อความต้องการ รวมไปถึงการรักษาบุคลากรให้ปฏิบัติงานกับองค์กรอย่างต่อเนื่องด้วยการสร้างความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร (Employee Engagement) โดยมีเป้าหมายอยู่ในระดับ Thailand Top Quartile ในปี 2563 ปรับกระบวนการทางด้านทรัพยากรบุคคล ตลอดจนปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมขององค์กร (Corporate Values: EP SPIRIT) ซึ่งถือเป็นรากฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาและเจริญเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกับกลุ่ม ปตท.

3.2 ปัจจัยเสี่ยงด้านการเงินและตลาด (Financial & Market)

3.2.1 ความเสี่ยงด้านการเงิน

ปตท.สผ. กำหนดนโยบายการบริหารเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดหาแหล่งเงินทุน การก่อหนี้ และการบริหารสภาพคล่อง ตลอดจนจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงทางการเงินต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสถานะการเงินของ ปตท.สผ. อย่างเหมาะสมและทันเหตุการณ์ โดยคณะกรรมการ ปตท.สผ. เป็นผู้กำหนดนโยบายทางการเงินที่สร้างความเข้มแข็งและมีความคล่องตัวที่เกื้อหนุนต่อแผนงานการลงทุนของ ปตท.สผ. เพื่อประกอบการตัดสินใจวางแผนและบริหารแผนงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ความเสี่ยงด้านการเงินประกอบด้วย ความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาและความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง สำหรับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญา กลุ่ม ปตท.สผ. มีนโยบายในการทำธุรกรรมกับคู่ค้าที่มีความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ที่ดีเท่านั้น และจัดให้มีการประเมินและทบทวนความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ผลกระทบส่วนใหญ่ของกลุ่ม ปตท.สผ. ขยายให้กับ ปตท.

ส่วนความเสี่ยงด้านสภาพคล่องซึ่งเกิดจากการที่บริษัทไม่สามารถจัดหาเงินทุนหมุนเวียนมาใช้ในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเพียงพอในเวลาที่ต้องการนั้น กลุ่ม ปตท.สผ. ได้มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องโดยมีการจัดทำประมาณการเงินสด และการปรับปรุงข้อมูลประมาณการทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการจัดทำวงเงินสินเชื่อทั้งแบบผูกพันและไม่ผูกพัน และการกู้ยืมเงินและฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ต่างๆ

3.2.2 ความเสี่ยงในด้านการตลาดและการจำหน่ายปิโตรเลียม

ในส่วนของการจำหน่ายก๊าซธรรมชาติในประเทศ ซึ่งมีลูกค้ารายใหญ่ คือ ปตท. นั้น ปตท.สผ. ได้ทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติกับ ปตท. เป็นสัญญาระยะยาว โดยมีอายุสัญญาประมาณ 25 - 30 ปี เนื้อหาสัญญาจะระบุให้ผู้ซื้อรับก๊าซธรรมชาติตามปริมาณการซื้อขั้นต่ำต่อปีไว้ หากผู้ซื้อไม่สามารถรับก๊าซธรรมชาติได้ตามที่ตกลงไว้ในสัญญา จะต้องชำระค่าก๊าซธรรมชาติในส่วนที่ไม่รับให้แก่ ปตท.สผ. เพื่อเป็นการประกันรายได้ส่วนหนึ่งและการลดความเสี่ยงอันจะเกิดจากผู้ซื้อไม่รับซื้อก๊าซธรรมชาติ

เพื่อตอบสนองต่อความต้องการพลังงานของประเทศที่เปลี่ยนแปลงตามสภาวะเศรษฐกิจ ปตท.สผ. ได้ติดตามแนวโน้มเศรษฐกิจและความต้องการพลังงานอย่างต่อเนื่อง โดยได้ประสานงานกับ ปตท. และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดหาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและจัดทำแผนการพัฒนาโครงการแบบองค์รวม เพื่อพัฒนาและเพิ่มปริมาณสำรองจากโครงการต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการพลังงานของประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดย ปตท.สผ. มีโครงการในประเทศโมซัมบิกที่มีปริมาณสำรองก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่และสามารถผลิตก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas หรือ LNG) ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการนำเข้า LNG ของ ปตท. ในอนาคต ที่จะสามารถเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานให้แก่ประเทศ

3.2.3 ความเสี่ยงทางด้านราคาน้ำมันและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

ราคาคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของกลุ่ม ปตท.สผ. อ้างอิงจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกซึ่งมีความผันผวนที่เกิดจากหลายปัจจัยที่ไม่อาจควบคุมได้ อาทิ อุปสงค์และอุปทานของตลาด เสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ นโยบายการกำหนดสัดส่วนการผลิตน้ำมันดิบของประเทศในกลุ่มโอเปก ความสามารถและแผนการผลิตน้ำมันดิบของประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ของโลก (เช่น สหรัฐอเมริกา รัสเซีย) ปริมาณน้ำมันดิบสำรองในแต่ละประเทศ รวมถึงภาวะภูมิอากาศของโลกที่แปรเปลี่ยนในแต่ละฤดูกาล การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกมีผลกระทบโดยตรงต่อราคาน้ำมันดิบและคอนเดนเสทของกลุ่ม ปตท.สผ. ทั้งนี้ ในขณะที่ราคาขายก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่ม ปตท.สผ. จะปรับตัวไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันดิบอ้างอิง ทั้งนี้ การซื้อขายก๊าซธรรมชาติจะมีการปรับราคาเป็นระยะ เช่น ทุก 6 เดือนหรือ 12 เดือน เป็นต้น ตามที่ได้กำหนดไว้ในสูตรราคาของสัญญาซื้อขายในแต่ละโครงการ ซึ่งจะทำให้ก๊าซธรรมชาติมีความมั่นคงทางราคามากกว่าน้ำมันดิบและคอนเดนเสท

ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่ม ปตท.สผ. ได้ทำสัญญาอนุพันธ์ประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันสำหรับปี 2561 ไปแล้วจำนวน 7.7 ล้านบาร์เรล

3.2.4 ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่ม ปตท.สผ. ได้กำหนดให้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาสกุลเงินหลักในการดำเนินงาน (Functional Currency) ซึ่งใช้ในการรายงานตามระบบ International Financial Reporting Standards (IFRS) เนื่องจากสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาสกุลเงินหลักที่ใช้อ้างอิงในการซื้อขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม อาทิ น้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หลักของ ปตท.สผ. อย่างไรก็ตาม กลุ่ม ปตท.สผ.

ยังคงมีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินสกุลเงินบาทเมื่อเทียบกับสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เนื่องจากกระแสเงินสดรับส่วนใหญ่ของบริษัทเป็นสกุลเงินบาทที่อ้างอิงสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เช่น ราคาขายน้ำมันดิบ แม้จะมีสูตรราคาอ้างอิงกับราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ซึ่งซื้อขายเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา แต่เนื่องจากลูกค้าหลักของ ปตท.สผ. เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย การชำระเงินจึงต้องเป็นสกุลเงินบาทที่เทียบเท่าสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในขณะที่บริษัทมีภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและเงินลงทุนส่วนใหญ่เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ส่งผลให้ ปตท.สผ. มีความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งกลุ่ม ปตท.สผ. ได้มีการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวโดยการพิจารณาเข้าทำธุรกรรมสัญญาซื้อขายหรือสัญญาสิทธิที่จะขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward หรือ Option) โดยอ้างอิงกับอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการรับชำระค่าขายผลิตภัณฑ์ที่เป็นสกุลเงินบาทดังกล่าวข้างต้น และชำระค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและเงินลงทุนที่เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาด้วยรายได้ที่เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

อนึ่ง การกำหนดให้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาคือสกุลเงินหลักในการดำเนินงาน (Functional Currency) ยังส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของ ปตท.สผ. อันเนื่องมาจากการแปลงค่ารายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินสกุลอื่นที่มีใช้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาในงบการเงินในทุกรอบบัญชี ทั้งนี้ ปตท.สผ. ได้มีการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวโดยพิจารณาให้มีสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินสกุลอื่นที่มีใช้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในรูปสกุลเงินบาท ในสัดส่วนที่เหมาะสม และได้พิจารณาเข้าทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยน (Cross Currency Swap) สำหรับหนี้สินสกุลอื่นที่มีใช้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เพื่อเปลี่ยนดอกเบี้ยจ่ายและเงินต้นที่ครบกำหนดชำระคืนให้อยู่ในรูปสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

3.2.5 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย

กลุ่ม ปตท.สผ. มีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยซึ่งส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดในอนาคตและมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินต่างๆ ทั้งนี้ กลุ่ม ปตท.สผ. มีนโยบายบริหารความเสี่ยงดังกล่าวโดยการรักษาสัดส่วนของหนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่และหนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะการดำเนินธุรกิจ พิจารณาการกู้ยืมเงินทั้งที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่และอัตราดอกเบี้ยลอยตัว รวมถึงการพิจารณาใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย เช่น สัญญาป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap) ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยคำนึงถึงต้นทุน สภาพะตลาด และความเสี่ยงที่ยอมรับได้

3.3 ปัจจัยเสี่ยงด้านการเมือง กฎหมายหรือข้อบังคับ (Political & Legal/Regulatory)

3.3.1 ความเสี่ยงในด้านการเมืองในประเทศที่เข้าไปลงทุน

ปตท.สผ. มุ่งเน้นขยายการลงทุนในพื้นที่เป้าหมายหลักที่มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์เพื่อรองรับการเติบโตในระยะยาว ซึ่งประเทศเหล่านี้อาจมีความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์ ดังนั้น ปตท.สผ. จึงกำหนดให้ทีมงานดูแลรับผิดชอบติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด และจัดให้มีบทวิเคราะห์สถานการณ์และความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์เป็นระยะๆ ในปีที่ผ่านมา ปตท.สผ. ได้วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับทางบริษัทอันเนื่องมาจากผลของความหลากหลายในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ของแต่ละพื้นที่ ซึ่งเกี่ยวกับประเด็นเสถียรภาพและความมั่นคงของรัฐ ภาพรวมของเศรษฐกิจ กฎหมายข้อบังคับและความปลอดภัย รวมทั้งความน่าเชื่อถือของประเทศที่เข้าไปลงทุนด้วย ซึ่งจากผลการประเมินพบว่ากลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์ค่อนข้างสูง ได้แก่ ประเทศในแถบแอฟริกาและตะวันออกกลาง จากการขาดเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจภายในประเทศ การประเมินความเสี่ยงอย่างครบถ้วนจะเป็นการเตรียมความพร้อมโดยเฉพาะเมื่อมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น สถานการณ์จะถูกวิเคราะห์เป็น Scenario ต่างๆ เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประเมินความเสี่ยงของประเทศที่เข้าไปลงทุน และจัดเตรียมแผนรองรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์ข้างต้นจะถูกนำมาจัดทำเป็น Risk Rating Score ของแต่ละประเทศเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจลงทุนในโครงการใหม่และสะท้อนในการประเมินมูลค่าโครงการลงทุน นอกจากนี้ ปตท.สผ. มีการประสานอย่างใกล้ชิดกับกระทรวงการต่างประเทศและสถานทูตไทยในประเทศที่เข้าลงทุนและสนใจจะลงทุน เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีและสร้างความมั่นใจว่าการดำเนินงานของ ปตท.สผ. ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ รวมถึงได้ดำเนินไปตามแนวนโยบายของประเทศเช่นกัน

3.3.2 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Risk)

โดยทั่วไปความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายเกิดได้จากหลายปัจจัย อาทิ ความซับซ้อนของบทบัญญัติตามกฎหมาย การเปลี่ยนแปลงกฎหมายบ่อยครั้ง ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติ หรือแม้กระทั่งภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการออกกฎหมาย ซึ่งอาจนำไปสู่การปฏิบัติตามกฎหมายที่ไม่ถูกต้อง และส่งผลกระทบต่อ ปตท.สผ. ทั้งในด้านการเงินและการดำเนินงาน เช่น ถูกลงโทษปรับ ถูกพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตในการประกอบกิจการ รวมถึงอาจส่งผลต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของบริษัท ดังนั้น ปตท.สผ. จึงให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยได้จัดตั้งฝ่ายกำกับปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Department) ให้เป็นหน่วยงานกลางในการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายของหน่วยงานต่างๆ ในกลุ่ม ปตท.สผ. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ว่ากลุ่ม ปตท.สผ. มีการดำเนินงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องครบถ้วนด้วยความเรียบร้อย

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 ซึ่งกำหนดเพิ่มเติมฐานความผิดสำหรับนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย ปตท.สผ. ตระหนักถึงความสำคัญและผลกระทบของบทบัญญัติดังกล่าว จึงได้กำหนดให้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการคอร์รัปชันเป็นความเสี่ยงสำคัญที่ต้องมีการประเมินและติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด รวมทั้งได้กำหนดแนวทางเพื่อปรับปรุงมาตรการควบคุมภายในสำหรับการป้องกันคอร์รัปชันให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้นด้วย โดยในปี 2560 ปตท.สผ. ยังคงให้ความสำคัญกับความเสี่ยงเกี่ยวกับการคอร์รัปชันอย่างต่อเนื่องและมีกระบวนการในการติดตามอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏในหมวด “การกำกับดูแลกิจการ” หัวข้อ “การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน”

3.4 ปัจจัยเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational)

3.4.1 ความเสี่ยงในการสำรวจ

การสำรวจเพื่อหาแหล่งปิโตรเลียมใหม่ๆ มีความสำคัญต่อธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมเนื่องจากการหาปริมาณสำรองปิโตรเลียมมาทดแทนปริมาณสำรองที่ได้ทำการผลิตไปแล้วและสร้างรายได้ให้แก่ ปตท.สผ. และการหาปริมาณสำรองปิโตรเลียมเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนเป้าหมายการเติบโตด้านการผลิตปิโตรเลียมขององค์กรในอนาคต

ในกิจกรรมการสำรวจนั้น เป้าหมายสำคัญ คือ การค้นหาแหล่งปิโตรเลียมที่มีขนาดที่สามารถผลิตได้ในเชิงพาณิชย์ ความเสี่ยงในกิจกรรมการสำรวจจึงเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงทางด้านธรณีวิทยา (Geological Risks) และความไม่แน่นอนของปริมาณปิโตรเลียมที่ค้นพบ (Resources Volume Uncertainty)

การจัดการปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญในการสำรวจจึงขึ้นอยู่กับโอกาสที่จะค้นพบปิโตรเลียมและขนาดแหล่งปิโตรเลียมที่คาดว่าจะค้นพบเมื่อเทียบกับระยะเวลาและค่าใช้จ่ายด้านการสำรวจทั้งหมด โดยปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนเพื่อทำการสำรวจปิโตรเลียม ได้แก่ การประเมินโอกาสในการค้นพบปิโตรเลียม (Chance of Success) การประมาณปริมาณทรัพยากร (Resource Estimation) ในกรณีที่ค้นพบแหล่งปิโตรเลียมในแปลงสำรวจ การประมาณการค่าใช้จ่ายการสำรวจ ได้แก่ ค่าทำการศึกษาด้านธรณีวิทยา (Geological Studies) ค่าทำคลื่นไหวสะเทือน (Seismic) และค่าหลุมเจาะ (Wells) ตลอดจนการประเมินมูลค่าขนาดแหล่งปิโตรเลียมในกรณีที่ประสบความสำเร็จในการเจาะสำรวจ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาและผลิต ผลตอบแทนที่จ่ายให้รัฐตามเงื่อนไขสัญญาหรือสัมปทาน เป็นต้น

ในการพิจารณาการลงทุนด้านการสำรวจ ปตท.สผ. มีกระบวนการที่ชัดเจนและเกณฑ์ในการตัดสินใจในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่หลักเกณฑ์การเลือกแอ่งปิโตรเลียมที่มีศักยภาพ (Potential Petroleum Basins) การประเมินศักยภาพของแอ่งปิโตรเลียม และการศึกษาทางด้านธรณีวิทยา (Subsurface Studies) รวมถึงการศึกษาปัจจัยความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน (Above-Ground Risks) โดยกลุ่มงานธรณีศาสตร์และการสำรวจจะทำการประเมินศักยภาพครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายทั่วโลกเพื่อทำการคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงสุด และนำมาพิจารณาเพื่อเข้าประมูลพื้นที่หรือเข้าร่วมทุน และเมื่อได้โครงการแล้วจะวางแผนการสำรวจทั้งระยะสั้นและระยะยาวภายใต้กรอบงบประมาณการสำรวจที่บริษัทกำหนดไว้ (Exploration Portfolio Management and Exploration Budget Allocation) โดยกระบวนการเหล่านี้จะมีการทบทวนทุกปีและมีการปรับพื้นที่เป้าหมายและกลยุทธ์การสำรวจให้สอดคล้องกับผลการสำรวจที่ผ่านมา

นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังกำหนดให้การศึกษาทางด้านการสำรวจต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการประเมินศักยภาพปิโตรเลียม เพื่อให้แน่ใจว่ากระบวนการและผลการศึกษาโครงการสำรวจต่างๆ ได้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ และการประเมินเป็นไปตามหลักเกณฑ์และมาตรฐาน รวมถึงกระบวนการดำเนินงานของ ปตท.สผ. เพื่อสร้างความมั่นใจในการตัดสินใจลงทุน และให้ผลการสำรวจเป็นไปตามเป้าหมายที่ ปตท.สผ. กำหนดไว้

3.4.2 ความเสี่ยงในการพัฒนาโครงการ

สืบเนื่องจากสถานการณ์ราคาน้ำมันที่ยังคงผันผวน ส่งผลให้ ปตท.สผ. ปรับแผนการพัฒนาและควบคุมต้นทุนเพื่อให้โครงการสามารถดำเนินการต่อไปได้ การพัฒนาโครงการเป็นการเตรียมการเพื่อเพิ่มปริมาณสำรอง ปริมาณการผลิต และสร้างรายได้ในอนาคต อาทิ โครงการโมซัมบิก โรมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน โครงการแอลจีเรีย ฮาสสิ เบอร์ วาเคช โครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์ และแหล่งแคช-เมเปิล ในโครงการพีทีทีอีพี ออสตราเลเซีย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจากการพัฒนาโครงการใหม่ๆ ได้แก่ ความล่าช้าและค่าใช้จ่ายเกินวงเงินงบประมาณ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น ปตท.สผ. จึงเตรียมความพร้อมและกำหนดแนวทางการป้องกันความเสี่ยงเพื่อให้สามารถดำเนินโครงการได้ตามคุณภาพงานที่ต้องการภายในระยะเวลาและงบประมาณที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(1) ด้านการบริหารโครงการ: ให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย โครงสร้างการบริหารโครงการ การวางแผนโครงการ และการออกแบบระบบวิศวกรรมที่เหมาะสม การบริหารสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง การติดตามควบคุมการก่อสร้าง เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถดำเนินโครงการได้ตามกำหนด และพยายามควบคุมค่าใช้จ่ายให้อยู่ในงบประมาณที่ได้รับ

(2) ด้านบุคลากรและระบบงาน: ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารโครงการทั้งโครงการที่เป็นผู้ดำเนินการเองและโครงการร่วมทุน รวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการแข่งขันเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในโครงการต่างๆ ที่ผ่านมา พร้อมทั้งดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกระบวนการควบคุมมาตรฐานการพัฒนาโครงการของ ปตท.สผ. (Project Realization Process) เพื่อให้แน่ใจว่าโครงการสามารถบรรลุเป้าหมายทั้งในด้านความปลอดภัย คุณภาพ กำหนดเวลาแล้วเสร็จ และงบประมาณของโครงการ

(3) ด้านสัญญา: เนื่องจากการพัฒนาโครงการจำเป็นต้องทำงานร่วมกับผู้รับเหมาเพื่อบรรลุเป้าหมายของโครงการ ดังนั้น ปตท.สผ. จึงให้ความสำคัญกับการร่างและกำหนดเงื่อนไขสัญญาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้จากการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสัญญาและกรณีพิพาทกับคู่สัญญา ความเสี่ยงเหล่านี้สามารถควบคุมได้โดยเริ่มจากการเจรจา ซึ่งต้องใช้ความรู้ความสามารถจากบุคลากรในหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ หน่วยงานวิศวกรรมก่อสร้าง หน่วยงานจัดหา หน่วยงานการเงินและบัญชี และหน่วยงานกฎหมาย เป็นต้น นอกจากนี้ การบริหารสัญญาที่รอบคอบจะช่วยลดความเสี่ยงต่างๆ ซึ่งจะกระทบต่อแผนการดำเนินงานและผลประกอบการของ ปตท.สผ. โดยภาพรวม

3.4.3 ความเสี่ยงในการผลิต

ในการผลิตปิโตรเลียมต้องเผชิญกับความเสี่ยงในหลายด้าน ตั้งแต่หลุมผลิต ผ่านกระบวนการผลิต จนกระทั่งถึงจุดขาย อาทิ ศักยภาพของหลุมผลิต อุปกรณ์การผลิตชำรุดหรือบกพร่อง การปฏิบัติงานผิดพลาดของบุคลากร และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายและปริมาณการผลิตและขายผลิตภัณฑ์ของ ปตท.สผ. โดยตรง

ดังนั้น ปตท.สผ. จึงให้ความสำคัญในการป้องกันความเสี่ยงทางด้านการผลิตตั้งแต่การวางแผนและออกแบบโครงสร้างแท่นผลิต กระบวนการผลิต รวมถึงระบบควบคุมด้านการผลิต ระบบการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน การซ่อมบำรุง รวมทั้งได้นำระบบการบริหารจัดการเพื่อปรับปรุงความเชื่อมั่นในการผลิตอย่างต่อเนื่องและปลอดภัย (Asset Reliability & Integrity Management System หรือ ARIMS) มาใช้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดการสูญเสียจากการผลิตอันเนื่องมาจากอุปกรณ์เสียหายหรือเสื่อมสภาพ นอกจากนี้ ยังเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษาเชิงป้องกันและการตรวจสอบ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ ไม่มีการหยุดผลิตเนื่องจากความบกพร่องของอุปกรณ์ต่างๆ (Zero Unplanned Shutdown) ในด้านบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานนั้น ได้มีการจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงาน คู่มือปฏิบัติงาน พร้อมทั้งพัฒนาขีดความสามารถของผู้ปฏิบัติงานให้มีความความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ปตท.สผ. ได้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ (Operational Risk Committee หรือ ORC) เพื่อให้ ปตท.สผ. มีการกำกับดูแลและสนับสนุนให้มีการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการทั้งในด้านเทคนิค ด้านสัญญาและงานสนับสนุน การปฏิบัติการของโครงการต่างๆ ในภาพรวมให้เป็นไปอย่างปลอดภัย มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

3.4.4 ความเสี่ยงในด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม

ปตท.สผ. ได้มีการวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นประจำเพื่อลดโอกาสการเกิดและผลกระทบของเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดต่างๆ โดย ปตท.สผ. ได้มีการพิจารณาความเสี่ยงครอบคลุมทั้งปัจจัยภายในและภายนอก โดยมีจุดประสงค์เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง ลดความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุต่อพนักงานและทรัพย์สินเพื่อให้การดำเนินงานด้านการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ปลอดภัย มีประสิทธิภาพและปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎหมายของแต่ละประเทศที่มีการดำเนินงานอยู่

ปตท.สผ. มีการบริหารความเสี่ยงด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมผ่านระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย (SSHE Management System) ซึ่งมีการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน กระบวนการ และแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้พนักงานและผู้รับเหมาที่มีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันและมีความตระหนักในด้านความปลอดภัย โดยมีการฝึกอบรมพนักงานอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศักยภาพและความรู้ของบุคลากร รวมไปถึงการเสริมสร้างวัฒนธรรมและเสริมสร้างจิตสำนึกด้าน SSHE การประเมินความเสี่ยงก่อนการทำงานและการปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงานอย่างเคร่งครัด เพื่อลดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ยังมีการดูแลระบบวิศวกรรมและกระบวนการผลิตให้มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วย

นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังมีการติดตามผลการบริหารความเสี่ยงผ่านคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงในระดับต่างๆ ผ่านดัชนีชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ เช่น อัตราการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ผลของการปิดความเสี่ยงจากการตรวจประเมิน การติดตามภัยธรรมชาติ สถานการณ์ความมั่นคงและการแพร่ระบาดของโรคในประเทศที่มีความเสี่ยง เป็นต้น เพื่อให้มั่นใจว่าสถานการณ์ต่างๆ มีการติดตามและหาแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข ป้องกันและเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานและการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของสังคมและองค์กรโดยรวม

3.4.5 ความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไอที

ในปี 2560 มีการโจมตีจากอาชญากรทางไอทีเพิ่มขึ้นและขยายวงกว้างในทุกธุรกิจ ผ่านรูปแบบที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น เช่น การโจมตีจากมัลแวร์ที่มาในรูปแบบของมัลแวร์เรียกค่าไถ่ (Ransomware) ซึ่งอาจส่งผลให้ระบบปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายของบริษัทไม่สามารถตอบสนองการทำงาน จนเกิดการหยุดชะงักทางธุรกิจ (Business Disruption) ได้ในที่สุด ปตท.สผ. ตระหนักถึงความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไอที จึงได้บรรจุความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไอที (Digital Security Threats) ใน Corporate Risk Profile ของ ปตท.สผ. เพื่อให้มีการติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด รวมถึงกำหนดแนวทางและมาตรการควบคุมที่มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้นด้วย เช่น การปรับปรุงระบบไอทีให้มีความทันสมัยอยู่เสมอเพื่อเพิ่มความสามารถในการตรวจจับภัยคุกคาม การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านความปลอดภัยทางไอที (IT Security) แก่พนักงานโดยการจัดทำแบบเรียนและแบบทดสอบ (IT security e-learning program) เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้ด้านภัยคุกคามทางไอทีแก่พนักงานทุกคน การจัดตั้งทีมงาน Security Operation Center (SOC) ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบและเฝ้าระวังสิ่งผิดปกติกับระบบเครือข่ายที่อาจจะนำไปสู่การแพร่ระบาดของมัลแวร์ การซ้อมแผนการรับมือการโจมตีทางไซเบอร์ (Cyber Security Response Drill) และแผนการกู้คืนระบบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่า ปตท.สผ. จะสามารถควบคุมสถานการณ์และตอบสนองได้อย่างทัน่วงทีเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น เป็นต้น

3.5 ปัจจัยเสี่ยงเกิดใหม่ (Emerging Risk)

3.5.1 ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

การปฏิบัติการของ ปตท.สผ. อาจจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ เช่น พายุระดับรุนแรง น้ำท่วม ที่ทำความเสียหายให้กับอุปกรณ์การผลิต หรือทำให้ไม่สามารถเข้าพื้นที่เพื่อทำการสำรวจและผลิตได้ นอกจากนี้ ประเด็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศที่เกิดจากปัญหาโลกร้อน (Global Warming) อาจจะเป็นสาเหตุให้ประเทศที่ ปตท.สผ. เข้าไปลงทุนเก็บก๊าซที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ออกสู่ชั้นบรรยากาศ

ปตท.สผ. ได้ดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas Reduction Initiative) เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต นำไปสู่การลดก๊าซเรือนกระจกในขั้นตอนการปฏิบัติการ โดยตั้งเป้าลดก๊าซเรือนกระจกไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ภายในปี 2563 และยังทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก เช่น Greenhouse Gas Management Organization (TGO) เพื่อพัฒนาวิธีการในการลดก๊าซเรือนกระจกภายใต้โครงการ Thailand – Voluntary Emission Reduction Project (T-VER)

3.5.2 ความเสี่ยงจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมพลังงาน

ปัจจุบันวิวัฒนาการความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและพลังงานทางเลือกเริ่มมีบทบาทมากขึ้นในอุตสาหกรรมพลังงาน เช่น อุปกรณ์และระบบสำหรับเก็บพลังงานที่สามารถกักเก็บไฟฟ้าได้มากขึ้น ยานพาหนะที่ใช้พลังงานไฟฟ้า ตลอดจนต้นทุนในการทำธุรกิจพลังงานทดแทนและธุรกิจรถไฟฟ้ามีแนวโน้มลดลงในอนาคตจากการวิจัยและนวัตกรรมที่พัฒนาก้าวหน้า ซึ่งอาจจะส่งผลให้ความต้องการในการใช้น้ำมันลดลงอย่างมีนัยสำคัญและอาจนำไปสู่จุดสิ้นสุดของอุตสาหกรรมน้ำมันในอนาคต

ปตท.สผ. จึงได้วางแนวทางป้องกันและลดผลกระทบความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น โดยได้ดำเนินการจัดตั้งทีม New Generation Exploration Team (NEXt) ซึ่งต่อมาได้ปรับโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยงานธุรกิจใหม่ ดูแลการลงทุนในธุรกิจใหม่โดยเฉพาะ มีบุคลากรที่เชี่ยวชาญ ได้รับจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อทำการศึกษาและลงทุนในธุรกิจใหม่ ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายของ ปตท.สผ. นอกจากนี้ ปตท.สผ. จะเน้นการเข้าซื้อกิจการธุรกิจก๊าซธรรมชาติที่มีตลาดรองรับที่แน่นอนสำหรับแผนระยะสั้น และแหล่งก๊าซธรรมชาติที่มีศักยภาพในการสำรวจสำหรับแผนระยะยาว รวมถึงการดำเนินการตามแผนความร่วมมือกับ ปตท. ในการดำเนินธุรกิจ LNG Value Chain เพื่อขยายการลงทุนในธุรกิจขั้นกลาง (Midstream) ในอนาคต

โครงการชอติเก่า	ร้อยละ 80
โครงการแอล 53/43 และแอล 54/43	ร้อยละ 100
โครงการของ PTTEPO	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการปี 8/32 และ 9 เอ ²	ร้อยละ 25.001
โครงการของ PTTEP SV	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการเวียดนาม 52/97	ร้อยละ 7
โครงการของ PTTEP KV	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการเวียดนาม บี และ 48/95	ร้อยละ 8.5
โครงการของ PTTEP HL	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการเวียดนาม 16-1	ร้อยละ 28.5
โครงการของ PTTEP HV	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการเวียดนาม 9-2	ร้อยละ 25
โครงการของ PTTEP AG	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการแอลจีเรีย 433 เอ และ 416 บี	ร้อยละ 35
โครงการของ ปตท.สผ.ส.	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการสินภูฮ่อม (แปลง อียู-1)	ร้อยละ 20
โครงการปี 6/27 ³	ร้อยละ 100
โครงการเอส 1	ร้อยละ 75
โครงการของ PTTEP SM	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการอินโดนีเซีย เซไมทู ⁴	ร้อยละ 28.33
โครงการของ PTTEP SA	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการเมียนมาร์ พีเอสซี จี และอีพี 2 ⁵	ร้อยละ -
โครงการเมียนมาร์ MD-7 ⁶	ร้อยละ 50
โครงการเมียนมาร์ เอ็มไอจีซี 3	ร้อยละ 75
โครงการของ PTTEP ML	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการอินโดนีเซีย มาลุนด้า ⁷	ร้อยละ 100

² PTTEP Offshore Investment Company Limited (PTTEPO) ถือหุ้นในบริษัท ออเรนจ์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด และบริษัท ปี 8/32 พาร์ทเนอร์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ถือสัมปทานในโครงการ

³ เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2560 บริษัท ปตท.สผ. สยาม จำกัด (ปตท.สผ.ส.) ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานในการรับโอนสัดส่วนการร่วมลงทุนในโครงการปี 6/27 จากผู้ร่วมทุนอื่น ทำให้สัดส่วนการร่วมลงทุนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 60 เป็นร้อยละ 100

⁴ เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2557 PTTEP Semai II Limited (PTTEP SM) และผู้ร่วมทุนยื่นขอยุติการสำรวจและคืนพื้นที่แปลงสำรวจในโครงการอินโดนีเซีย เซไม ทู หลังจากดำเนินการตามข้อผูกพันตามสัญญาแบ่งปันผลผลิตครบถ้วนแล้ว ซึ่งจะมีผลสมบูรณ์เมื่อได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

⁵ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2560 PTTEP South Asia Limited (PTTEP SA) ได้ยื่นขอยุติการสำรวจและคืนพื้นที่แปลงสำรวจในโครงการเมียนมาร์ พีเอสซี จี และอีพี 2 ต่อรัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ หลังจากดำเนินการตามข้อผูกพันตามสัญญาแบ่งปันผลผลิตครบถ้วนแล้ว โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2560

⁶ เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560 PTTEP South Asia Limited (PTTEP SA) ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ในการโอนสัดส่วนการลงทุนในโครงการเมียนมาร์ MD-7 ให้ผู้ร่วมทุนอื่น ทำให้สัดส่วนการลงทุนลดลงจากร้อยละ 100 เป็นร้อยละ 50 โดย PTTEP SA ยังเป็นผู้ดำเนินการ

⁷ เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2558 PTTEP Malunda Limited (PTTEP ML) ยื่นขอยุติการสำรวจและคืนพื้นที่แปลงสำรวจในโครงการอินโดนีเซีย มาลุนด้า หลังจากดำเนินการตามข้อผูกพันตามสัญญาแบ่งปันผลผลิตครบถ้วนแล้ว ซึ่งจะมีผลสมบูรณ์เมื่อได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

โครงการของ PTTEP CA	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์	ร้อยละ 100
โครงการของ PTTEP AP	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการพีทีทีพี ออสตราเลเซีย	
• แปลง เอซี/แอล 7, เอซี/แอล 8, เอซี/อาร์แอล 7, เอซี/อาร์แอล 12 และเอซี/พี 54	ร้อยละ 100
• แปลง เอซี/แอล 1, เอซี/แอล 2 และเอซี/แอล 3	ร้อยละ 100
• แปลง เอซี /อาร์แอล 10	ร้อยละ 90
• แปลง เอซี/อาร์แอล 4 (Tenacious)	ร้อยละ 100
• แปลง เอซี/อาร์แอล 6 (Audacious), เอซี/อาร์แอล 6 (ไม่รวม Audacious)	ร้อยละ 100
• แปลง เอซี/อาร์แอล 4 (ไม่รวม Tenacious), เอซี/อาร์แอล 5	ร้อยละ 100
โครงการของกลุ่ม Cove	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการโมซัมบิก โรวุมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน	ร้อยละ 8.5
โครงการของ Natuna 2	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการนาทูนา ซี เอ	ร้อยละ 11.5
โครงการของ PTTEP BL	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการบารารินเนียส์ เอพี 1	ร้อยละ 25
โครงการบราซิล บีเอ็ม อีเอส 23	ร้อยละ 20
โครงการของ PTTEP SP	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการคอนแทร์ค 4 (แปลง บี 12/27)	ร้อยละ 15
โครงการสินภูฮ่อม (แปลง ซี 5 นอร์ท และอียู-1)	ร้อยละ 35
โครงการของ PTTEP G7	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการคอนแทร์ค 4 (แปลง จี 7/50)	ร้อยละ 15
โครงการของ PTTEP HKO	สัดส่วนการร่วมทุน
โครงการซาราวักเอสเค 410 บี	ร้อยละ 42.5

สำหรับรายละเอียดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สุทธิวันที่ 31 ธันวาคม 2560 เป็นดังต่อไปนี้

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

รายการสินทรัพย์	ราคาทุน	ค่าเสื่อมราคา / ค่าตัดจำหน่ายสะสม	ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	มูลค่าสุทธิ
สินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม	26,226.23	(17,688.42)	(1,225.49)	7,312.32
สินทรัพย์ในการสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากร	5,098.22	-	(1,791.24)	3,306.98
ค่าความนิยม	1,134.08	-	(119.70)	1,014.38
ท่อนส่งก๊าซและสินทรัพย์อื่นๆ	1,192.10	(380.81)	(5.25)	806.04
รวมทั้งสิ้น	33,650.63	(18,069.23)	(3,141.68)	12,439.72

4.2 เงินลงทุนของบริษัท

ปตท.สผ. มีบริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมค้า และการดำเนินงานร่วมกัน ซึ่งสรุปเงินลงทุนของ ปตท.สผ. และบริษัทย่อย ได้ดังนี้

ชื่อบริษัท	ประเทศที่จดทะเบียน	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ (รวมสัดส่วนการลงทุนทางอ้อม)	
			2560	2559
บริษัทย่อย				
บริษัท ปตท.สผ. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (ปตท.สผ.อ.)	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Offshore Investment Company Limited (PTTEPO)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
บริษัท พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส จำกัด (พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส)	ไทย	ให้บริการสนับสนุน	100	100
		บุคลากร		
บริษัท ปตท.สผ. สยาม จำกัด (ปตท.สผ.ส.)	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP MEA Limited (PTTEP MEA) ¹	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	-	100
PTTEP HK Holding Limited (PTTEP HK)	ฮ่องกง	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด (ปตท.สผ.ศง.)	ไทย	บริหารจัดการด้าน	100	100
		การเงินของกลุ่มบริษัท		
บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารธุรกิจ จำกัด (ปตท.สผ.ศธ.)	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Southwest Vietnam Company Limited (PTTEP SV)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Kim Long Vietnam Company Limited (PTTEP KV)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Hoang-Long Company Limited (PTTEP HL) ²	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Hoan-Vu Company Limited (PTTEP HV) ³	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Algeria Company Limited (PTTEP AG)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Holding Company Limited (PTTEPH)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Indonesia Company Limited (PTTEP ID)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Africa Investment Limited (PTTEP AI)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Rommana Company Limited (PTTEPR)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Australia Pty Ltd (PTTEP AU)	เครือรัฐออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Australia Offshore Pty Ltd (PTTEP AO)	เครือรัฐออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP South Asia Limited (PTTEP SA)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Semai II Limited (PTTEP SM)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Australia Perth Pty Ltd (PTTEP AP)	เครือรัฐออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Australia Browse Basin Pty Ltd (PTTEP AB)	เครือรัฐออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100

¹ เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2560 PTTEP MEA Limited (PTTEP MEA) ได้รับอนุมัติให้เลิกบริษัทจากนายทะเบียนเรียบร้อยแล้วตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

² ถือหุ้นใน Hoang-Long Joint Operating Company ร้อยละ 28.5

³ ถือหุ้นใน Hoan-Vu Joint Operating Company ร้อยละ 25

ชื่อบริษัท	ประเทศที่ จดทะเบียน	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ (รวมสัดส่วนการลงทุนทางอ้อม)	
			2560	2559
บริษัทย่อย (ต่อ)				
PTTEP Australia International Finance Pty Ltd (PTTEP AIF) ⁴	เครือรัฐออสเตรเลีย	ให้บริการจัดหา เงินทุนเพื่อธุรกิจของ กลุ่มบริษัท	-	100
PTTEP Australasia Pty Ltd (PTTEP AA) ⁴	เครือรัฐออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	-	100
PTTEP Australia Timor Sea Pty Ltd (PTTEP AT)	เครือรัฐออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Australasia (Finance) Pty Ltd (PTTEP AAF) ⁴	เครือรัฐออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	-	100
PTTEP Australasia (Petroleum) Pty Ltd (PTTEP AAP) ⁴	เครือรัฐออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	-	100
Tullian Pty Ltd (PTTEP AAT) ⁴	เครือรัฐออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	-	100
PTTEP Australasia (Operations) Pty Ltd (PTTEP AAO)	เครือรัฐออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Australasia (Ashmore Cartier) Pty Ltd (PTTEP AAA)	เครือรัฐออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Australasia (Staff) Pty Ltd (PTTEP AAS)	เครือรัฐออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP International Holding Company Limited (PTTEP IH)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Southwest Vietnam Pipeline Company Limited (PTTEP SVPC)	หมู่เกาะเคย์แมน	ท่อขนส่งก๊าซ	100	100
PTTEP FLNG Holding Company Limited (PTTEP FH) ⁵	ฮ่องกง	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Netherland Holding Limited (PTTEP NL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
JV Marine Limited (JV Marine)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP South Mandar Limited (PTTEP SMD)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP South Sageri Limited (PTTEP SS)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Sadang Limited (PTTEP SD)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Malunda Limited (PTTEP ML)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Netherlands Coöperatie U.A. (PTTEP NC)	เนเธอร์แลนด์	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Canada Limited (PTTEP CA)	แคนาดา	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Canada International Finance Limited (PTTEP CIF)	แคนาดา	ให้บริการจัดหา เงินทุนเพื่อธุรกิจของ กลุ่มบริษัท	100	100
Cove Energy Limited (Cove)	สหราชอาณาจักร	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
Cove Energy Mozambique Rovuma Onshore Limited (CEMROL) ⁶	สาธารณรัฐไพลีส	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100

⁴ เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2560 บริษัทในกลุ่ม PTTEP Australia Perth Pty Ltd (PTTEP AP) ได้รับอนุมัติให้เลิกบริษัทจากนายทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

⁵ เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2560 บริษัทอนุมัติให้จดทะเบียนเลิก PTTEP FLNG Holding Company Limited (PTTEP FH) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

⁶ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2560 บริษัทอนุมัติให้จดทะเบียนเลิก Cove Energy Mozambique Rovuma Onshore Limited (CEMROL) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

ชื่อบริษัท	ประเทศที่ จดทะเบียน	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ (รวมสัดส่วนการลงทุนทางอ้อม)	
			2560	2559
บริษัทย่อย (ต่อ)				
Cove Energy East Africa Limited (CEEAL)	สาธารณรัฐไชปรัส	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Mozambique Area 1 Limited (PTTEP MZA1)	สาธารณรัฐไชปรัส	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
Cove Energy Kenya Limited (CEKL) ⁷	สาธารณรัฐเคนยา	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Netherlands Holding Coöperatie U.A. (PTTEP NH)	เนเธอร์แลนด์	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Brazil Investment B.V. (PTTEP BI)	เนเธอร์แลนด์	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Brazil Investments in Oil and Gas Exploration and Production Limitada (PTTEP BL)	สหพันธ์	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
Sinphuhorm Holdings Limited (SHL)	สาธารณรัฐบราซิล			
PTTEP SP Limited (PTTEP SP)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
บริษัท ปตท.สผ. จี 7 จำกัด (ปตท.สผ. จี 7)	สหราชอาณาจักร	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP HK Offshore Limited (PTTEP HKO)	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
PTTEP Mexico E&P Limited, S. de R.L. de C.V. (PTTEP MEP) ⁸	ฮ่องกง	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
	เม็กซิโก	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	-
บริษัทร่วม				
บริษัท เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์ จำกัด (เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์)	ไทย	ให้เช่า อสังหาริมทรัพย์	50	50
บริษัท พีทีที ดิจิตอล โซลูชั่น จำกัด (พีทีที ดิจิตอล) ⁹	ไทย	ให้บริการด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ	20	20
		และการสื่อสาร		
บริษัทร่วมของกลุ่มบริษัท PTTEP AP ¹⁰	เครือรัฐออสเตรเลีย	ให้บริการฐาน ปฏิบัติการทางเดิน	50	50
		อากาศ		
บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด (พีทีที จีแอล) ¹¹	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	50	-

⁷ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2560 บริษัทอนุมัติให้จดทะเบียนเลิก Cove Energy Kenya Limited (CEKL) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

⁸ เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2560 กลุ่มบริษัทได้จัดตั้ง PTTEP Mexico E&P Limited, S. de R.L. de C.V. (PTTEP MEP) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

⁹ เปลี่ยนชื่อจากบริษัท พีทีที ไอซีที โซลูชันส์ จำกัด (พีทีที ไอซีที) เป็นบริษัท พีทีที ดิจิตอล โซลูชันส์ จำกัด (พีทีที ดิจิตอล) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

¹⁰ บริษัทร่วมของกลุ่มบริษัท PTTEP AP ได้แก่ Mungalalu Truscott Airbase Pty Ltd และ Troughton Island Pty Ltd

¹¹ เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2560 บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารธุรกิจ จำกัด (ปตท.สผ.ศธ.) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทได้เข้าร่วมลงทุนกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.) โดยการจัดตั้งบริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด (พีทีที จีแอล) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

ชื่อบริษัท	ประเทศที่จดทะเบียน	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ (รวมสัดส่วนการลงทุนทางอ้อม)	
			2560	2559
การร่วมค้า				
PTT FLNG Limited (PTT FLNG) ¹²	ฮ่องกง	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	-	50
Erawan 2 FSO Bahamas Limited (Erawan 2) ¹³	บาฮามาส	ให้เช่าเรือ FSO	13.11	13.11
การดำเนินงานร่วมกัน				
Carigali – PTTEPI Operating Company Sdn Bhd. (CPOC)	มาเลเซีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	50	50
Moattama Gas Transportation Company (MGTC)	เบอรูมิวดา	ท่อขนส่งก๊าซ	25.5	25.5
Taninthayi Pipeline Company LLC (TPC)	หมู่เกาะเคย์แมน	ท่อขนส่งก๊าซ	19.3178	19.3178
บริษัท ออเรนจ์ เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (ออเรนจ์)	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	53.9496	53.9496
บริษัท บี 8/32 พาร์ทเนอร์ จำกัด (บี 8/32 พาร์ทเนอร์)	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	25.0009	25.0009
Leismer Aerodrome Limited (LAL)	แคนาดา	ให้บริการการเดินทางทางอากาศ	32	32
Groupement Bir Seba (GBRS)	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	35	35
Andaman Transportation Limited (ATL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ท่อขนส่งก๊าซ	80	80
Natuna 2 B.V. (Natuna 2)	เนเธอร์แลนด์	ธุรกิจปิโตรเลียม	50	50
Mozambique LNG1 Company Pte. Ltd (MZ LNG1) ¹⁴	สิงคโปร์	ธุรกิจปิโตรเลียม	8.50	-

4.3 มูลค่าสินทรัพย์สุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์สุทธิทั้งสิ้น 11,517 ล้านดอลลาร์ สรอ. (เทียบเท่า 376,375 ล้านบาท) หรือ 2.90 ดอลลาร์ สรอ. ต่อหุ้น (เทียบเท่า 94.81 บาท ต่อหุ้น)

¹² เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2560 PTT FLNG Limited (PTT FLNG) ได้รับอนุมัติให้เลิกบริษัทจากรัฐบาลฮ่องกงเรียบร้อยแล้ว ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

¹³ ถือหุ้นใน Asia Pacific Marine Services (EF) B.V. ร้อยละ 100

¹⁴ เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2560 PTTEP Mozambique Area 1 Limited (PTTEP MZA1) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทได้เข้าร่วมลงทุนในสัดส่วนร้อยละ 8.5 ใน Mozambique LNG1 Company Pte. Ltd (MZ LNG1) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

ข้อพิพาททางกฎหมาย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีข้อพิพาททางกฎหมายที่ ปตท.สผ. หรือบริษัทย่อยเป็นคู่ความหรือคู่กรณี ซึ่งเป็นคดีหรือข้อพิพาทที่ยังไม่สิ้นสุด โดยเป็นคดีที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของ ปตท.สผ. หรือบริษัทย่อยอย่างมีนัยสำคัญ และมีได้เกิดจากการประกอบธุรกิจโดยปกติ ดังนี้

5.1 ปตท.สผ. และบริษัท พีทีทีอีพี ออสตราเลเซีย (แอสมอร์ คาร์เทียร์) พีทีวาย จำกัด (“พีทีทีอีพี เอเอเอ”) ถูกกระทรวงสิ่งแวดล้อมและป่าไม้ ประเทศอินโดนีเซีย ฟ้องเรียกค่าเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมและค่าการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมต่อศาลแขวงจาการ์ตากกลาง ประเทศอินโดนีเซีย

เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2560 กระทรวงสิ่งแวดล้อมและป่าไม้ ประเทศอินโดนีเซีย ได้ยื่นฟ้อง ปตท.สผ. และ พีทีทีอีพี เอเอเอ ต่อศาลแขวงจาการ์ตากกลาง ประเทศอินโดนีเซีย เพื่อเรียกค่าเสียหายของป่าชายเลน แปลงหญ้าทะเล แนวปะการัง และค่าฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม รวมทุนทรัพย์ที่เรียกร้องเป็นเงินจำนวน 27,482,674,332,000 รูเปีย (ประมาณ 2.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) จากเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลของแหล่งมอหนาร่า ประเทศออสเตรเลียเมื่อปี 2552 โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 คดีอยู่ระหว่างกระบวนการทางศาล

5.2 บริษัท พีทีทีอีพี ออสตราเลเซีย (แอสมอร์ คาร์เทียร์) พีทีวาย จำกัด (“พีทีทีอีพี เอเอเอ”) ถูกกลุ่มผู้เลี้ยงสาหร่ายในประเทศอินโดนีเซีย ฟ้องเรียกค่าเสียหายต่อศาลแพ่งรัฐประเทศออสเตรเลีย

เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2559 กลุ่มผู้เลี้ยงสาหร่ายในประเทศอินโดนีเซียได้ยื่นฟ้อง พีทีทีอีพี เอเอเอ ต่อศาลแพ่งรัฐประเทศออสเตรเลีย โดยเป็นการดำเนินคดีแบบกลุ่มเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้เลี้ยงสาหร่ายจากเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลของแหล่งมอหนาร่า ประเทศออสเตรเลียเมื่อปี 2552 ซึ่งการฟ้องร้องดังกล่าวได้พ้นกำหนดอายุความตามกฎหมายแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2560 ศาลแพ่งรัฐประเทศออสเตรเลียได้มีคำสั่งอนุญาตให้ขยายอายุความในการฟ้องร้องคดีนี้ เนื่องจากมีเหตุซึ่งเป็นไปตามข้อยกเว้นที่ระบุไว้ในกฎหมาย โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 คดีอยู่ระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาล ซึ่งไม่มีภาระระบุทุนทรัพย์ไว้ในคำฟ้อง

อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาวិจัยด้านวิทยาศาสตร์ซึ่งควบคุมโดยหน่วยงานรัฐบาลของประเทศออสเตรเลีย ยืนยันได้ว่าคราบน้ำมันจากเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลของแหล่งมอหนาร่า ประเทศออสเตรเลียเมื่อปี 2552 ไม่ได้แพร่เข้าสู่แนวชายฝั่งของออสเตรเลียหรืออินโดนีเซีย และไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพในบริเวณที่ติดกับน่านน้ำอินโดนีเซีย รวมถึงไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาวในทะเลติมอร์แต่อย่างใด

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

6.1 ข้อมูล ปตท.สผ.

ชื่อบริษัท	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท.สผ.
สถานที่อยู่สำนักงานใหญ่	เลขที่ 555/1 ศูนย์เอนเนอร์ยีคอมเพล็กซ์ อาคารเอ ชั้นที่ 6, 19 – 36 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
ประเภทธุรกิจ	สำรวจและผลิตปิโตรเลียมและลงทุนในธุรกิจต่อเนื่อง
เลขทะเบียนบริษัท	0107535000206
โทรศัพท์	+66-2537-4000
โทรสาร	+66-2537-4444
เว็บไซต์	www.pttep.com
อีเมล	ติดต่อกรรมการอิสระ independentdirector@pttep.com ติดต่อนักลงทุนสัมพันธ์ ir@pttep.com ติดต่อเลขานุการบริษัท corporatesecretary@pttep.com
ทุนจดทะเบียน	3,969,985,400 บาท แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญ 3,969,985,400 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท
ทุนชำระแล้ว	3,969,985,400 บาท แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญ 3,969,985,400 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560)

6.2 ข้อมูลบริษัทย่อย¹

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. มีบริษัทย่อยทั้งหมด 60 บริษัท โดยแบ่งเป็น

- บริษัทย่อยมีสถานะที่ติดต่อ โทรศัพท์ และโทรสาร เช่นเดียวกับ ปตท.สผ. ตามข้อ 6.1 และมีรายชื่อกรรมการของกลุ่ม ปตท.สผ. ขอบแต่ละบริษัทตามเอกสารแนบ 2 ดังนี้

ที่	ชื่อบริษัท	ที่อยู่	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	ผู้ถือหุ้น
ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม				
1.	บริษัท ปตท.สผ. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	ปตท.สผ.อ.	2,000,000,000	PTTEP 100%
2.	บริษัท ปตท.สผ. สยาม จำกัด	ปตท.สผ.ส.	1,000,000	PTTEP 51% PTTEPO 49%
3.	บริษัท ออเรนจ์ เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด	ออเรนจ์	1,000,000	PTTEPO 53.95% MOECO B.V. 36.05% KrisEnergy 10%
4.	บริษัท ปตท.สผ. จำกัด	ปตท.สผ.จ7	6,413,741	หุ้นสามัญ 100%
5.	JV Marine Limited	JV Marine	50,000	หุ้นสามัญ 100%
6.	PTTEP Algeria Company Limited	PTTEP AG	50,000	หุ้นสามัญ 100%
7.	PTTEP Africa Investment Limited	PTTEP AI	50,000	หุ้นสามัญ 100%
8.	PTTEP Holding Company Limited	PTTEPH	50,000	หุ้นสามัญ 100%
9.	PTTEP Hoang-Long Company Limited	PTTEP HL	50,000	หุ้นสามัญ 100%
10.	PTTEP Hoan-Vu Company Limited	PTTEP HV	50,000	หุ้นสามัญ 100%
11.	PTTEP Indonesia Company Limited	PTTEP ID	50,000	หุ้นสามัญ 100%
12.	PTTEP International Holding Company Limited	PTTEP IH	50,000	หุ้นสามัญ 100%
13.	PTTEP Kim Long Vietnam Company Limited	PTTEP KV	50,000	หุ้นสามัญ 100%
14.	PTTEP Malunda Limited	PTTEP ML	50,000	หุ้นสามัญ 100%
15.	PTTEP South Asia Limited	PTTEP SA	50,000	หุ้นสามัญ 100%
16.	PTTEP Netherland Holding Limited	PTTEP NL	50,000	หุ้นสามัญ 100%
17.	PTTEP Offshore Investment Company Limited	PTTEPO	6,667	PTTEP 75% ปตท.สผ.อ. 25%

¹ ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 17/2551 เรื่องการกำหนดบทนิยามไม่ประกาศเกี่ยวกับการขอและเสนอขายหลักทรัพย์

ที่	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	ผู้ถือหุ้น
18.	PTTEP Rommana Company Limited	PTTEPR	หุ้นสามัญ	PTTEPAI 100%
19.	PTTEP Sadang Limited	PTTEP SD	หุ้นสามัญ	PTTEPID 100%
20.	PTTEP Semai II Limited	PTTEP SM	หุ้นสามัญ	PTTEPID 100%
21.	PTTEP South Mandar Limited	PTTEP SMD	หุ้นสามัญ	PTTEPID 100%
22.	PTTEP South Sageri Limited	PTTEP SS	หุ้นสามัญ	PTTEPID 100%
23.	PTTEP Southwest Vietnam Company Limited	PTTEP SV	หุ้นสามัญ	PTTEPO 100%
24.	Sinphuhorm Holdings Limited	SHL	100	PTTEPO 100%
25.	PTTEP Australia Pty Ltd	PTTEP AU	หุ้นสามัญ	PTTEPH 100%
26.	PTTEP Australia Offshore Pty Ltd	PTTEP AO	หุ้นสามัญ	PTTEPAU 100%
27.	PTTEP Australia Perth Pty Ltd	PTTEP AP	หุ้นสามัญ	PTTEPH 100%
28.	PTTEP Australia Browse Basin Pty Ltd	PTTEP AB	หุ้นสามัญ	PTTEPAP 100%
29.	PTTEP Australasia (Staff) Pty Ltd	PTTEP AAS	10	PTTEPAB 100%
30.	PTTEP Australasia (Ashmore Cartier) Pty Ltd	PTTEP AAA	1,700,000	PTTEPAB 100%
31.	PTTEP Australasia (Operations) Pty Ltd	PTTEP AAO	106,686,517	PTTEPAB 100%
32.	PTTEP Australia Timor Sea Pty Ltd	PTTEP AT	50	PTTEPAB 100%
33.	PTTEP Netherlands Coöperatie U.A.	PTTEP NC	-	PTTEPIH 0.00005% PTTEPNL 99.99995%
34.	PTTEP Netherlands Holding Coöperatie U.A.	PTTEP NH	-	PTTEPHK 75% ปตท.สผ.อ. 25%
35.	PTTEP Brazil Investment B.V.	PTTEP BI	50,000	PTTEPNH 100%
36.	PTTEP Canada Limited	PTTEP CA	2,932,513,490	PTTEPNC 100%
37.	PTTEP FLNG Holding Company Limited	PTTEP FH	10,000	PTTEPIH 100%
38.	PTTEP HK Holding Limited	PTTEP HK	10,000	PTTEP 25% ปตท.สผ.อ. 75%
39.	Cove Energy Limited	COVE	508,912,947	PTTEPAI 100%
40.	Cove Energy East Africa Limited	CEEAL	1,000	COVE 100%

ที่	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว		ผู้ถือหุ้น	
41.	Cove Energy Mozambique Rovuma Onshore Limited	CEMROL	1,000	หุ้นสามัญ	CEEAL	100%
42.	PTTEP Mozambique Area 1 Limited	PTTEP MZA1	1,000	หุ้นสามัญ	CEEAL	100%
43.	Cove Energy Kenya Limited	CEKL	1,000	หุ้นสามัญ	CEEAL COVE	99.9% 0.1%
44.	PTTEP Brasil Investimentos Em Exploração e Produção de Petróleo e Gás Ltda.	PTTEP BL	790,293,700	หุ้นสามัญ	PTTEP BI PTTEP NH	99.99999999% 0.00000001%
45.	PTTEP SP Limited	PTTEP SP	2	หุ้นสามัญ	SHL	100%
			95,279,585	หุ้นสามัญ		
46.	PTTEP HK Offshore Limited ²	PTTEP HKO	10,000	หุ้นสามัญ	PTTEP HK	100%
47.	PTTEP Mexico E&P Limited, S. de R.L. de C.V.	PTTEP MEP	3,000	หุ้นสามัญ	PTTEP HK PTTEP HKO	99% 1%
ธุรกิจบริการ						
48.	บริษัท พีทีทีอีพี เทอร์วิสเฮล จำกัด (ให้บริการสนับสนุนบุคลากร)	พีทีทีอีพี เทอร์วิสเฮล	100,000	หุ้นสามัญ	PTTEP ปตท.สผ.อ.	25% 75%
49.	Andaman Transportation Limited (ลงทุนในท่อขนส่งก๊าซสำหรับโครงการในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์)	ATL	62,500	หุ้นสามัญ	PTTEPO MOGE	80% 20%
50.	PTTEP Southwest Vietnam Pipeline Company Limited (ลงทุนในท่อขนส่งก๊าซสำหรับโครงการในประเทศเวียดนาม)	PTTEP SVPC	50,000	หุ้นสามัญ	PTTEPH	100%
51.	PTTEP Canada International Finance Limited (จัดหาเงินทุนเพื่อธุรกิจของ ปตท.สผ.)	PTTEP CIF	50,000	หุ้นสามัญ	PTTEP NC	100%
52.	บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด (เป็นศูนย์บริหารการเงินของ ปตท.สผ. และบริษัทย่อย)	ปตท.สผ.ศง.	10,000,000	หุ้นสามัญ	ปตท.สผ. ปตท.สผ.อ.	25% 75%
53.	บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารธุรกิจ จำกัด (เป็นศูนย์บริหารธุรกิจของ ปตท.สผ. และบริษัทย่อย)	ปตท.สผ.ศธ.	521,572,300	หุ้นสามัญ	ปตท.สผ. ปตท.สผ.อ.	25% 75%

² เดิมชื่อ PTTEP HK Investment Limited

- บริษัทย่อยมีสถานที่ติดต่อ โทรศัพท์ และโทรสารที่ต่างจาก ปตท.สผ. ดังนี้

ที่	ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ชื่อย่อ	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	ผู้ถือหุ้น
54.	Carigali-PTTEPI Operating Company SDN BHD	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	CPOC	350,000	● ปตท.สผ.อ. 50% ● PC JDA 50%
	สำนักงานใหญ่: Level 8, Tower 2, PETRONAS Twin Towers Kuala Lumpur City Centre, 50088 Kuala Lumpur, Malaysia				
	โทรศัพท์: +603-2782-2555				
	โทรสาร: +603-2713-9877				
55.	บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	PTT GL	10,421,446,000	● ปตท. 50% ● ปตท.สผ.ศผ. 50%
	สำนักงานใหญ่: เลขที่ 555/1 ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคารเอ ชั้น 6 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย				
	โทรศัพท์: +66-2140-4599				
	โทรสาร: +66-2140-4559				
56.	PTT Global LNG Investment	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	PTT GLI	309,800,000	● PTT GL 100%
	สำนักงานใหญ่: 1401 Hutchison House, 10 Harcourt Road, Hong Kong				
	โทรศัพท์: +852-2846-2345				
	โทรสาร: +852-2845-0476				
57.	บริษัท เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์ จำกัด	ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์	EnCo	180,000,000	● ปตท.สผ. 50% ● ปตท. 50%
	สำนักงานใหญ่: เลขที่ 555/1 ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคารเอ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย				
	โทรศัพท์: +66-2140-1000				
	โทรสาร: +66-2140-1122				

3 รายชื่อกรรมการตามเอกสารแนบ 2

ที่	ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ชื่อย่อ	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	ผู้ถือหุ้น
58.	Mungallalu Truscott Airbase Pty Ltd	ฐานปฏิบัติการทางเดินอากาศ	-	600	หุ้นสามัญ
	สำนักงานใหญ่: Unit 8, 9 Swan Crescent, Winnellie, Northern Territory, 0820, Australia				
	โทรศัพท์: +61-8-8981-6981				
	โทรสาร: +61-8-8918-8017				
59.	Troughton Island Pty Ltd	ฐานปฏิบัติการทางเดินอากาศ (สำรวจ)	-	100	หุ้นสามัญ
	สำนักงานใหญ่: Unit 8, 9 Swan Crescent, Winnellie, Northern Territory, 0820, Australia				
	โทรศัพท์: +61-8-8981-6981				
	โทรสาร: +61-8-8918-8017				
60.	Natuna 2 B.V.	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	Natuna	90,000	หุ้นสามัญ
	สำนักงานใหญ่: Atrium Building, 8 th Floor, Strawinskylaan 3127, 1077 ZX, Amsterdam, The Netherlands				
	โทรศัพท์: -				
	โทรสาร: -				

หมายเหตุ: ชื่อผู้ถือหุ้นอื่น ๆ ในบริษัทย่อย

ชื่อย่อ	ชื่อเต็ม
ปตท.	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
PTT GL	บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด
PC JDA	PC JDA Ltd.
PHE OG	Pertamina Hulu Energi Oil and Gas Company
KrisEnergy	KrisEnergy (Gulf of Thailand) Ltd.
MOGE	Myanmar Oil and Gas Enterprise
MOECO B.V.	MOECO International B.V.

6.3 ข้อมูลบริษัทร่วม⁴

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. มีบริษัทร่วมทั้งหมด 12 บริษัท และมีรายชื่อกรรมการของกลุ่ม ปตท.สผ. ของแต่ละบริษัทตามเอกสารแนบ 2 ดังนี้

ที่	ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ชื่อย่อ	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	ผู้ถือหุ้น
1.	บริษัท พีทีที ดิจิตอล โซลูชันส์ จำกัด	ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	PTT Digital	15,000,000	<ul style="list-style-type: none"> ปตท.สผ. 20% ปตท. 20% ปตท. โกลบอลเดมิตคอล 40% ไทยอยล์ 20%
	สำนักงานใหญ่: เลขที่ 555/1				
	ศูนย์เอนเนอจียคอมเพล็กซ์ อาคารเอ ชั้น 4 - 5				
	ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย				
	โทรศัพท์: +66-2537-3456				
2.	โทรศัพท์: +66-2537-2935	ขนส่งสินค้า ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์	MGTC	1,000,000	<ul style="list-style-type: none"> PTTEPO 25.5% Uhocal Myanmar 28.2625% Total E&P Myanmar 31.2375% MOGE 15%
	Moattama Gas Transportation Company				
	สำนักงานใหญ่: No. 5 Sacred Tooth Relic Lake Avenue, Punn Pin Gone Quarter No. 5, Mayangon Township, Yangon, Myanmar				
	โทรศัพท์: +95-1-650-977, 660-466				
	โทรศัพท์: +95-1-650-478, 650-479				
3.	Taninthayi Pipeline Company LLC	ขนส่งสินค้า ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์	TPC	100,000	<ul style="list-style-type: none"> PTTEPO 19.31784% PCM III 30.00140% PCML 10.90878% MOGE 20.45414% Nippon 19.31784%
	สำนักงานใหญ่: 16 Shwe Taung Kyar Bahan, Yangon, Myanmar				
	โทรศัพท์: +95-1-526-411-4				
	โทรศัพท์: +95-1-525-698				

⁴ ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 17/2551 เรื่องการกำหนดพินัยกรรมในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์

ที่	ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ชื่อย่อ	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	ผู้ถือหุ้น
4.	บริษัท บี 8/32 พาร์ทเนอร์ จำกัด	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	B 8/32 Partners	110,000	● PTTEPO 25%
	สำนักงานใหญ่: 19 อาคารไทยพาณิชย์ ปาร์ค พลาซ่า อีเอสดี อาคาร 3 ชั้น 5 ถนนรัชดาภิเษก แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย				● MOECO BV 16.71%
	โทรศัพท์: +66-2545-5555				● KrisEnergy 4.63%
	โทรสาร: -				● Chevron Global 46.34%
5.	Hoang Long Joint Operating Company	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	HL JOC	⁵ -	● PTTEP HL 28.5%
	สำนักงานใหญ่: Suite 2001, Me Linh Point Tower, 2 Ngo Duc Ke Street, District 1, Ho Chi Minh City, S.R. Vietnam				● PVEP 41%
	โทรศัพท์: +84-8-3829-9359				● SOCO 28.50%
	โทรสาร: +84-8-3822-6106				● OPECO 2.0%
6.	Hoan-Vu Joint Operating Company	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	HV JOC	⁶ -	● PTTEP HV 25%
	สำนักงานใหญ่: Suite 2006, Me Linh Point Tower, 2 Ngo Duc Ke Street, District 1, Ho Chi Minh City, S.R. Vietnam				● SOCO 25%
	โทรศัพท์: +84-8-3823-9525				● PVEP 50%
	โทรสาร: +84-8-3823-9526				

⁵ ไม่มีการออกหุ้น แต่สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทเป็นไปตามสัดส่วนการถือครองสัมปทาน

⁶ ไม่มีการออกหุ้น แต่สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทเป็นไปตามสัดส่วนการถือครองสัมปทาน

ที่	ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ชื่อย่อ	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	ผู้ถือหุ้น
7.	Groupement Bir Seba	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	GBRS	7	<ul style="list-style-type: none"> ● PTTEP AG 35% ● PVEP 40% ● Sonatrach 25%
	สำนักงานใหญ่: Zone d'activité Route Nationale N°3 BP 256 EURO JAPAN Hassi Messaoud, Ouargla, Algeria				
	โทรศัพท์: +213-29-79-71-66				
	โทรสาร: +213-29-79-09-15				
8.	Erawan 2 FSO Bahamas Ltd.	ให้เช่าเรือ FSO	Erawan 2 FSO Bahamas	100	<ul style="list-style-type: none"> ● JV Marine 13.11% ● Chevron Global 65.91% ● MOECO 20.98%
	สำนักงานใหญ่: Ocean Centre, Montagu Foreshore, East Bay Street, Nassau, New Providence, Bahamas P.O. Box SS-19084				
	โทรศัพท์: -				
	โทรสาร: -				
9.	Leismer Aerodrome Limited	ให้บริการการเดินทางอากาศ	LAL	200	<ul style="list-style-type: none"> ● PTTEP CA 32% ● AOC Leismer Corner Partnership 48% ● FCCL 20%
	สำนักงานใหญ่: 1200, 215 – 9 th Avenue SW Calgary, AB T2P 1K3, Canada				
	โทรศัพท์: +1-403-237-8227				
	โทรสาร: +1-403-264-4640				
10.	Asia Pacific Marine Services (EF) B.V.	ให้เช่าเรือ FSO	Asia Pacific Marine Services	18,000	<ul style="list-style-type: none"> ● Erawan 2 FSO 100%
	สำนักงานใหญ่: Naritaweg 165, Telestone 8, 1043 BW Amsterdam, The Netherlands				
	โทรศัพท์: -				
	โทรสาร: -				

⁷ ไม่มีการออกหุ้น แต่สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทเป็นไปตามสัดส่วนการถือแปลงสัมปทาน

ที่	ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ชื่อย่อ	จำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้ว	ผู้ถือหุ้น
11.	Mozambique LNG 1 Company Pte. Ltd.	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	MZ LNG 1	250,000	หุ้นสามัญ
	สำนักงานใหญ่: 50 Raffles Place #60-00 Singapore Land Tower Singapore 048623				
	โทรศัพท์: -				
	โทรสาร: -				
12.	บริษัท สานพลัง วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	ดำเนินกิจการด้านวิสาหกิจเพื่อสังคม	PTT SE	1,000,000	หุ้นสามัญ
	สำนักงานใหญ่: ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคารเอ ชั้น 10 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย				
	โทรศัพท์: +66-2537-2971				
	โทรสาร: -				
					<div><div><div>●</div><div>PTTEP MZA1 8.5%</div></div><div><div>●</div><div>ANADARKO 26.5%</div></div><div><div>●</div><div>MITSUI 20%</div></div><div><div>●</div><div>BPRL 10%</div></div><div><div>●</div><div>BREML 10%</div></div><div><div>●</div><div>ONGC Videsh 10%</div></div><div><div>●</div><div>ENH 15%</div></div><div><div>●</div><div>ปตท.สผ. 15%</div></div><div><div>●</div><div>ปตท. 20%</div></div><div><div>●</div><div>ปตท. โกลบอลเคมีคอล 15%</div></div><div><div>●</div><div>ไทยออยล์ 15%</div></div><div><div>●</div><div>เออาร์พีซี 15%</div></div><div><div>●</div><div>GPSC 10%</div></div><div><div>●</div><div>PTTOR 10%</div></div></div>

หมายเหตุ: ชื่อผู้ถือหุ้นอื่นๆ ในบริษัทร่วม

ชื่อย่อ

ปตท.

ปตท. โกลบอลเคมีคอล

ไทยออยล์

เซฟรอน

ANADARKO

BPRL

BREML

ชื่อเต็ม

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)

บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)

บริษัท เซฟรอน บลิค บิ8 32 (ประเทศไทย) จำกัด

Anadarko Mozambique Area 1 Limited

BPRL Venture Mozambique B.V.

BEAS Rovuma Energy Mozambique Limited

ชื่อย่อ	ชื่อเต็ม
Chevron Global	Chevron Global Energy Inc.
Erawan 2 FSO	Erawan 2 FSO Bahamas Ltd.
ENH	Empresa Nacional De Hidrocarbonetos
FCCL	FCCL Partnership
GPSC	บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ซินเนเธอร์แลนด์ จำกัด (มหาชน)
KrisEnergy	KrisEnergy (Gulf of Thailand) Ltd.
MITSUI	Mitsui E&P Mozambique Area 1 Limited
MOGE	Myanmar Oil and Gas Enterprise
MOECO BV	MOECO International B.V.
MOECO	Mitsui Oil Exploration Co., Ltd.
Nippon	Nippon Oil Exploration (Myanmar) Ltd.
ONGC Videsh	ONGC Videsh Limited
OPECO	OPECO Vietnam Ltd.
PCML	Petronas Carigali Myanmar (Hong Kong) Ltd.
PCM III	Petronas Carigali Myanmar III Inc.
PTTOR	บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด
PVEP	PetroVietnam Exploration & Production Corporation
SOCO	SOCO Vietnam Ltd.
Sonatrach	Société Nationale pour la Recherche, la Production, le Transport, la Transformation et la Commercialisation des Hydrocarbures
AOC Leismer Corner Partnership	Athabasca Oil Corporation
Total E&P Myanmar	Total E&P Myanmar SAS
Unocal Myanmar	Unocal Myanmar Offshore Co., Ltd.

6.4 บุคคลอ้างอิง

1) นายทะเบียนหลักทรัพย์

1.1) ชื่อ	บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
ที่อยู่	93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400 ประเทศไทย
โทรศัพท์	+66-2009-9000
SET Contact Center	+66-2009-9999
โทรสาร	+66-2009-9991
อีเมล	SETContactCenter@set.or.th
เว็บไซต์	http://www.set.or.th/tsd

2) นายทะเบียนหุ้นกู้และตัวแทนชำระเงิน

- 2.1) นายทะเบียนหุ้นกู้และตัวแทนชำระเงินสำหรับหุ้นกู้ 2,500 ล้านบาท เสนอขายเดือนมีนาคม 2546 หุ้นกู้ 5,000 ล้านบาท เสนอขายเดือนพฤษภาคม 2552 และหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน 5,000 ล้านบาท เสนอขายเดือนมิถุนายน 2555
ชื่อ	ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
ที่ตั้ง	ชั้น 5A เลขที่ 3000 ถนนพหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย
โทรศัพท์	+66-2299-1824, +66-2299-1825
โทรสาร	+66-2242-3270
- 2.2) นายทะเบียนหุ้นกู้และตัวแทนชำระเงินสำหรับหุ้นกู้ 11,400 ล้านบาท เสนอขายเดือนมิถุนายน 2557 และหุ้นกู้ 8,200 ล้านบาท เสนอขายเดือนมิถุนายน 2557
ชื่อ	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
ที่ตั้ง	ชั้น 17 ฟังปีกเหนือ อาคารจี ทาวเวอร์ แกรนด์ พระราม 9 เลขที่ 9 ถนนพระรามที่ 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310 ประเทศไทย
โทรศัพท์	+66-2128-2316
โทรสาร	+66-2128-4621, +66-2128-4622

3) ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้

- 3.1) ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้สำหรับหุ้นกู้ 5,000 ล้านบาท เสนอขายเดือนพฤษภาคม 2552 และหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน 5,000 ล้านบาท เสนอขายเดือนมิถุนายน 2555
ชื่อ	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
ที่ตั้ง	ชั้น 17 ฟังปีกเหนือ อาคารจี ทาวเวอร์ แกรนด์ พระราม 9 เลขที่ 9 ถนนพระรามที่ 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310 ประเทศไทย
โทรศัพท์	+66-2128-2316
โทรสาร	+66-2128-4621, +66-2128-4622

4) Trustee

- 4.1) Trustee สำหรับหุ้นกู้ 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เสนอขายเดือนเมษายน 2554 หุ้นกู้ที่มียอดคงเหลือ 323 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เสนอขายเดือนกันยายน 2556 หุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนที่มียอดคงเหลือ 145 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เสนอขายเดือนมิถุนายน 2557 และหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน 855 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เสนอขายเดือนกรกฎาคม 2560

ชื่อ BNY Mellon Corporate Trust
ที่ตั้ง #03-01 Millenia Tower, 1 Temasek Avenue, Singapore 039192
โทรศัพท์ +65-6632-0120, +65-6432-0351, +65-6432-0354
โทรสาร +65-6883-0338

- 4.2) Trustee สำหรับหุ้นกู้ที่มียอดคงเหลือ 490 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เสนอขายเดือนมิถุนายน 2555

ชื่อ Citicorp International Limited
ที่ตั้ง 39th Floor, Champion Tower, Three Garden Road, Central, Hong Kong
โทรศัพท์ +852-2868-7964
โทรสาร +852-2323-0279

5) นายทะเบียนและตัวแทนชำระเงิน

- 5.1) นายทะเบียนและตัวแทนชำระเงินสำหรับตัวแลกเงินระยะสั้นแบบสินเชื่อหมุนเวียน (Revolving Credit) วงเงิน 50,000 ล้านบาท

ชื่อ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
ที่ตั้ง ชั้น 5A เลขที่ 3000 ถนนพหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย
โทรศัพท์ +66-2299-1824, +66-2299-1825
โทรสาร +66-2242-3270

6) Facility Agent

- 6.1) Facility Agent สำหรับเงินกู้ 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ทำสัญญาเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2553

ชื่อ The Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Ltd.
ที่ตั้ง 10th Floor, AIA Central, 1 Connaught Road, Central, Hong Kong
โทรศัพท์ +852-2823-6698, +852-2823-6691, +852-2823-6962, +852-2823-6693
โทรสาร +852-2823-6686

7) Process Agent สำหรับเงินกู้

7.1) Process Agent สำหรับเงินกู้ 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ทำสัญญาเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2553

ชื่อ Law Debenture Corporate Services Limited
ที่ตั้ง 5th Floor, 100 Wood Street, London EC2V 7EX
โทรศัพท์ +44-20-7606-5451
โทรสาร +44-20-7606-0643

8) Process Agent สำหรับหุ้นสามัญ

8.1) ชื่อ CT Corporation System
ที่ตั้ง 13th Floor, 111 Eighth Avenue, New York County (Manhattan),
New York, New York, 10011
โทรศัพท์ +1-212-894-8800, +1-212-894-8940
โทรสาร -

9) Interest Rate Swap Counterparties

9.1) ชื่อ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
หน่วยงาน สายงานธุรกิจตลาดทุน (Capital Markets Business Division)
ที่ตั้ง เลขที่ 400/22 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400 ประเทศไทย
โทรศัพท์ +66-2470-3006
โทรสาร +66-2271-4486

10) Cross Currency Swap Counterparties

10.1) ชื่อ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
หน่วยงาน สายงานธุรกิจตลาดทุน (Capital Markets Business Division)
ที่ตั้ง เลขที่ 400/22 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400 ประเทศไทย
โทรศัพท์ +66-2470-3006
โทรสาร +66-2271-4486

10.2) ชื่อ ธนาคารดอยช์แบงก์ สาขากรุงเทพฯ
หน่วยงาน Corporate Treasury Sales
ที่ตั้ง เลขที่ 63 อาคารเอทรีนิ ทาวเวอร์ ชั้น 27-29 ถนนวิทยุ แขวงลุมพินี
เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 ประเทศไทย
โทรศัพท์ +66-2646-5139
โทรสาร +66-2651-5892

10.3)	ชื่อ	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
	หน่วยงาน	สายงานธุรกิจตลาดเงิน
	ที่ตั้ง	ชั้น 12 โซนบี เลขที่ 9 ถนนรัชดาภิเษก แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย
	โทรศัพท์	+66-2544-5741-9
	โทรสาร	+66-2937-7968

11) FX Contracts Counterparties

11.1)	ชื่อ	ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
	หน่วยงาน	สายงานธุรกิจตลาดทุน (Capital Markets Business Division)
	ที่ตั้ง	เลขที่ 400/22 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 ประเทศไทย
	โทรศัพท์	+66-2470-3006
	โทรสาร	+66-2271-4486

11.2)	ชื่อ	ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
	หน่วยงาน	สายงานธุรกิจตลาดเงินตลาดทุน
	ที่ตั้ง	อาคาร 1 (นานาเหนือ) ชั้น 8 เลขที่ 35 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 ประเทศไทย
	โทรศัพท์	+66-2208-4644
	โทรสาร	+66-2256-8398

11.3)	ชื่อ	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
	หน่วยงาน	สายธุรกิจตลาดเงิน
	ที่ตั้ง	ชั้น 12 โซนบี เลขที่ 9 ถนนรัชดาภิเษก แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย
	โทรศัพท์	+66-2544-5741-9
	โทรสาร	+66-2937-7969

11.4)	ชื่อ	ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิงคอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพฯ
	หน่วยงาน	Corporate Marketing and Sales
	ที่ตั้ง	เลขที่ 968 อาคาร HSBC ถนนพระรามที่ 4 แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 ประเทศไทย
	โทรศัพท์	+66-2614-4848
	โทรสาร	+66-2632-4831

11.5)	ชื่อ หน่วยงาน ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	ธนาคารแห่งอเมริกา เนชั่นแนล แอสโซซิเอชัน สาขากรุงเทพฯ FICC Sales 87/2 ออลซีซั่นเพลส อาคารซีอาร์ซี ทาวเวอร์ ชั้น 20 ถนนวิฑู แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 ประเทศไทย +66-2305-2988, +66-2305-2986 +66-2685-3224
11.6)	ชื่อ หน่วยงาน ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	ธนาคารซีทีแบงก์ ประเทศไทย Corporate Sales & Structuring Thailand 399 อาคารอินเตอร์เซนจ์ 21 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 ประเทศไทย +66-2788-2785 +66-2788-4825-8
11.7)	ชื่อ หน่วยงาน ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน) ทีมการตลาดผลิตภัณฑ์การเงิน สายบริหารเงิน 44 ถนนหลังสวน แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 ประเทศไทย +66-2670-4623, +66-2670-4658 +66-2657-3282-3
11.8)	ชื่อ หน่วยงาน โทรศัพท์ โทรสาร	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) Sales & Trading Division Global Markets Group สำนักงานใหญ่ 1222 ถนนพระรามที่ 3 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120 ประเทศไทย +66-2021-6207, +66-2021-6385 +66-2266-3048
11.9)	ชื่อ หน่วยงาน ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ฝ่ายบริหารเงิน สำนักงานใหญ่ 333 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 ประเทศไทย +66-2021-1111 +66-2636-4633

11.10)	ชื่อ	ธนาคารโอเวอร์ซี-ไซน์ส์ แบงกิ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพฯ
	หน่วยงาน	Global Markets
	ที่ตั้ง	1 อาคารคิวเฮาส์ ลุมพินี ชั้น 15 ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 ประเทศไทย
	โทรศัพท์	+66-2287-9852
	โทรสาร	+66-2287-9898
11.11)	ชื่อ	ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
	หน่วยงาน	ธุรกิจตลาดเงิน
	ที่ตั้ง	3000 ถนนพหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย
	โทรศัพท์	+66-2676-8008
	โทรสาร	+66-2292-4690-2
11.12)	ชื่อ	ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน)
	หน่วยงาน	ธุรกิจตลาดเงิน
	ที่ตั้ง	191 ถนนสาทรใต้ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 ประเทศไทย
	โทรศัพท์	+66-2028-9898
	โทรสาร	+66-2285-1365
11.13)	ชื่อ	ธนาคารบีเอ็นพี พาริเบาส์ สาขากรุงเทพฯ
	หน่วยงาน	ธุรกิจตลาดเงิน
	ที่ตั้ง	990 อาคารอับดุลราฮิม ชั้น 29 ถนนพระรามที่ 4 แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 ประเทศไทย
	โทรศัพท์	+66-2659-8990-3
	โทรสาร	+66-2636-1929
11.14)	ชื่อ	ธนาคารเอเอ็นแซด (ไทย) จำกัด (มหาชน)
	หน่วยงาน	สายงานบริหารเงินและตลาดทุน
	ที่ตั้ง	63 แอทริเนียม ทาวเวอร์ ชั้น 8 ยูนิต 801-807 ถนนวิทยุ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 ประเทศไทย
	โทรศัพท์	+66-2263-9722
	โทรสาร	+66-2168-8780

11.15)	ชื่อ หน่วยงาน ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	ธนาคาร ชุมิตโตโม มิตรชัย แบงกิ้ง คอร์ปอเรชั่น ฝ่ายบริหารเงิน 1 อาคารคิวเฮาส์ ลุมพินี ชั้น 8-10 ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 ประเทศไทย +66-2353-8188 +66-2353-8815-16
12) <u>ผู้สอบบัญชี</u>		
12.1)	ชื่อ ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซอยอารีย์สัมพันธ์ ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 ประเทศไทย +66-2271-8112 +66-2618-5790
13) <u>ที่ปรึกษากฎหมาย</u>		
13.1)	ชื่อ ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	Herbert Smith Freehills (Thailand) Limited 1403 อาคารอับดุลราฮิม เฟลส 990 ถนนพระรามที่ 4 แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 ประเทศไทย +66-2657-3888 +66-2636-0657
13.2)	ชื่อ ที่ตั้ง (1) โทรศัพท์ โทรสาร ที่ตั้ง (2) โทรศัพท์ โทรสาร	Herbert Smith Freehills LLP Exchange House, Primrose Street, London, United Kingdom EC2A 2EG +44-20-7374-8000 +44-20-7374-0888 50 Raffles Place, Singapore Land Tower # 24-01, Singapore 048622 +65-6868-8000 +65-6868-8001
13.3)	ชื่อ ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	Pracha Tooppoltup Law Office 48/51 ดิ พรีเมียม เฟลส ซอยประดิษฐ์มนูธรรม 27 ถนนประดิษฐ์มนูธรรม แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ 10230 ประเทศไทย +66-2530-3173 -

13.4)	ชื่อ ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	Siam Premier International Law Office Limited ชั้น 26 ดี ออฟฟิศเสส แอท เซ็นทรัลเวิลด์ 999/9 ถนนพระรามที่ 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 ประเทศไทย +66-2646-1888 +66-2646-1919
13.5)	ชื่อ ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	Skrine Unit No. 50-8-1, 8th Floor, Wisma UOA Damansara, 50, Jalan Dungun, Damansara Heights, 50490 Kuala Lumpur, Malaysia +603-2081-3906 +603-2094-3211
13.6)	ชื่อ ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	Weerawong, Chinnavat & Partners Ltd. 540 เมอคิวรี ทาวเวอร์ ชั้น 22 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 ประเทศไทย +66-2264-8000 +66-2657-2222
13.7)	ชื่อ ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	EY Corporate Services Limited 193/136-137 อาคารเลค รัชดา ออฟฟิศ คอมเพล็กซ์ ชั้น 33 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 ประเทศไทย +66-2264-9090 -
13.8)	ชื่อ ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	EH & Partners 1 Bradman House, Abercorn Place, London, United Kingdom NW8 9XY +44-78-9195-0004 +44-20-7692-8979
13.9)	ชื่อ ที่ตั้ง โทรศัพท์ โทรสาร	Vietnam International Law Firm MPlaza Saigon, Suite 404-406, 39 Le Duan Street, District 1, Ho Chi Minh City, Vietnam 70000 +84-28-3827-7300 +84-28-3827-7303

13.10) ชื่อ ที่ตั้ง	Fredrik J. Pinakunary Law Offices Office 8 Building, 17 th Floor, Jl. Jenderal Sudirman Kav. 52-53 SCBD Lot. 28, Jakarta, Indonesia 12190
โทรศัพท์	+62-21-2933-2990
โทรสาร	+62-21-2933-2992
13.11) ชื่อ ที่ตั้ง	South Asia Law Co., Ltd. 1-7 อาคารซิลลิค เอ๊าส์ ชั้น 5 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 ประเทศไทย
โทรศัพท์	+66-2636-0585
โทรสาร	+66-2636-0587
13.12) ชื่อ ที่ตั้ง	Chandler MHM Limited 20 อาคารบุปผาจิต ชั้น 7-9, 12 และ 16 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 ประเทศไทย
โทรศัพท์	+66-2266-6485
โทรสาร	+66-2266-6483
13.13) ชื่อ ที่ตั้ง	Atthaworadej & Associates Co., Ltd. 44 อาคารศรีจุฬทรัพย์ ชั้น 12 ถนนพระรามที่ 1 แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 ประเทศไทย
โทรศัพท์	+66-2613-9449
โทรสาร	+66-2613-9449
13.14) ชื่อ ที่ตั้ง	Siam Justice Law Office 996-998 ถนนทรงวาด แขวงจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ 10110 ประเทศไทย
โทรศัพท์	+66-87-724-6688
โทรสาร	-
13.15) ชื่อ ที่ตั้ง	Chuwattana Law Office 418/13 หมู่ที่ 5 ตำบลหัวรอ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 ประเทศไทย
โทรศัพท์	+66-81-534-0306
โทรสาร	-

14) ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริษัท

14.1) ชื่อ	นายทองฉัตร หงส์ถาวรภักดิ์
ที่อยู่	8/48 ประสานมิตรคอนโดมิเนียม สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 ประเทศไทย
โทรศัพท์	+66-2258-4363
โทรสาร	+66-2258-4363

15) ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

15.1) ชื่อ	นายณัฐชาติ จารุจินดา
ที่อยู่	52/48 หมู่ 2 ตำบลบางเขน นนทบุรี 11000 ประเทศไทย
โทรศัพท์	+66-2140-3811
โทรสาร	-

6.5 ข้อมูลสำคัญอื่น

- ไม่มี -

ส่วนที่ 2

การจัดการ และการกำกับดูแลกิจการ

ข้อมูลหลักทรัพ์และผู้ถือหุ้น

7.1 โครงสร้างเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 โครงสร้างเงินทุนตามงบการเงินรวมประกอบด้วยหนี้สินที่มีดอกเบี้ย (Interest-Bearing Debt) จำนวน 2,907.16 ล้านดอลลาร์ สรอ. และส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 11,516.65 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งคิดเป็นอัตราส่วนหนี้สินที่มีดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 0.25 เท่า โดยองค์ประกอบของโครงสร้างเงินทุนที่สำคัญมีดังนี้

7.1.1 หลักทรัพ์ของบริษัท

หุ้นสามัญ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. มีทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้วจำนวน 3,969,985,400 บาท ซึ่งประกอบด้วยหุ้นสามัญจำนวน 3,969,985,400 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท

หุ้นกู้

ปตท.สผ. ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับที่น่าลงทุน (Investment Grade) โดยสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือซึ่งเป็นที่ยอมรับทั่วโลก ได้แก่ Moody's Investors Service ("Moody's") Standard & Poor's Ratings Services ("Standard & Poor's") และ Japan Credit Rating Agency ("JCR") ที่ระดับ Baa1, BBB+ และ A- ตามลำดับ นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือจากบริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ซึ่งเป็นสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือในประเทศไทย ที่ระดับ AAA ซึ่งเป็นอันดับความน่าเชื่อถือที่สูงสุด

ในปี 2560 ปตท.สผ. ได้มีการบริหารจัดการโครงสร้างเงินทุนสำหรับหุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนที่เป็นสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. ที่บริษัทออกและเสนอขายต่อนักลงทุนในต่างประเทศในปี 2557 จำนวน 1,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยในเดือนกรกฎาคม 2560 บริษัทได้ดำเนินการซื้อหุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนดังกล่าวคืน จำนวนทั้งสิ้น 855 ล้านดอลลาร์ สรอ. ส่งผลให้บริษัทมีจำนวนเงินต้นของหุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนดังกล่าวคงเหลือ 145 ล้านดอลลาร์ สรอ. และในขณะเดียวกันบริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงินจำกัด (ปตท.สผ.ศง.) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนในจำนวนที่เท่ากับที่บริษัททำการซื้อคืน โดยมีบริษัทเป็นผู้ค้าประกันทั้งจำนวน ซึ่งหุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนนี้ จะมีการจ่ายชำระคืนเงินต้นเพียงครั้งเดียวเมื่อบริษัทผู้ออกหุ้นกู้จดทะเบียนเลิกกิจการ (Perpetual) หรือใช้สิทธิในการไถ่ถอนหุ้นกู้ก่อนกำหนดตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ ทั้งนี้ หุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนดังกล่าว แบ่งออกเป็น 2 รุ่น ได้แก่

- รุ่นที่ 1: ออกและเสนอขายในวันที่ 17 กรกฎาคม 2560 จำนวน 500 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 4.600 ต่อปีสำหรับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ออกหุ้นกู้ จนถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2565 และมีสิทธิไถ่ถอนหุ้นกู้ทั้งจำนวนครั้งแรกในวันที่ 17 กรกฎาคม 2565 สำหรับอัตราดอกเบี้ยในช่วงถัดไปและสิทธิในการไถ่ถอนหุ้นกู้ก่อนกำหนดถูกกำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวน
- รุ่นที่ 2: ออกและเสนอขายในวันที่ 26 กรกฎาคม 2560 จำนวน 355 ล้านดอลลาร์ สรอ. ที่อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 4.875 ต่อปี สำหรับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ออกหุ้นกู้ จนถึงวันที่ 18 มิถุนายน 2562 และมีสิทธิไถ่ถอนหุ้นกู้ทั้งจำนวนครั้งแรกในวันที่ 18 มิถุนายน 2562 สำหรับอัตราดอกเบี้ยในช่วงถัดไปและสิทธิในการไถ่ถอนหุ้นกู้ก่อนกำหนดถูกกำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวน

โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. มียอดหุ้นกู้คงค้าง ตามรายละเอียดดังนี้

(1) หนี้หุ้นกู้สกุลเงินบาทที่มียอดคงค้างรวมทั้งสิ้น 27,100 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชนิดของหุ้นกู้	วันที่ออกและเสนอขาย	วันครบกำหนดไถ่ถอน	อายุ	จำนวนคงค้าง (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ยต่อปี	อันดับความน่าเชื่อถือทางการเงิน ¹	
						TRIS	
หุ้นกู้เงินบาท ไม่มีหลักประกัน ไม่ด้อยสิทธิ	27 มีนาคม 2546	27 มีนาคม 2561	15 ปี	2,500 ²	ร้อยละ 4.625 จ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน	AAA	
	29 พฤษภาคม 2552	29 พฤษภาคม 2562	10 ปี	5,000 ³	ร้อยละ 4.80 จ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน	AAA	
	6 มิถุนายน 2557	6 มิถุนายน 2562	5 ปี	8,200 ⁴	ร้อยละ 3.91 จ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน	AAA	
	6 มิถุนายน 2557	6 มิถุนายน 2572	15 ปี	11,400 ⁵	ร้อยละ 4.82 จ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน	AAA	

¹ อ้างอิงจากข้อมูลการจัดอันดับความน่าเชื่อถือทางการเงินล่าสุดที่จัดทำโดยบริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2560

² ในปี 2548 ปตท.สผ. ได้แปลงหนี้หุ้นกู้สกุลเงินบาทกับธนาคารแห่งประเทศไทยให้เป็นหนี้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ. (Cross Currency Swap หรือ CCS) เป็นจำนวน 60.82 ล้านดอลลาร์สหรัฐ. ที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.85 ต่อปี และในปี 2550 บริษัทได้แปลงหนี้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ. ดังกล่าวกับธนาคารแห่งประเทศไทยไปเป็นหนี้สกุลเงินบาทที่จำนวน 2,500 ล้านบาท โดยอัตราดอกเบี้ยลดลงเป็นร้อยละ 3.30 ต่อปี ตลอดจนอายุของหุ้นกู้ที่คงเหลือ ต่อมาในปี 2554 บริษัทได้แปลงหนี้สกุลเงินบาทดังกล่าวจำนวน 2,500 ล้านบาทเป็นหนี้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ. เป็นจำนวน 82.92 ล้านดอลลาร์สหรัฐ. ที่อัตราแลกเปลี่ยน 30.15 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ. และเปลี่ยนดอกเบี้ยบาทที่ร้อยละ 3.30 ต่อปี เป็นดอกเบี้ยดอลลาร์สหรัฐ. ร้อยละ 3.30 ต่อปี

³ ในปี 2554 มีการทำ CCS แปลงหนี้สกุลเงินบาทจำนวน 5,000 ล้านบาท เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ. จำนวน 161.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐ. ที่อัตราดอกเบี้ยคงที่เฉลี่ยร้อยละ 4.93 ต่อปี

⁴ ในปี 2557 มีการทำ CCS แปลงหนี้สกุลเงินบาทจำนวน 8,200 ล้านบาท เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ. จำนวน 251.07 ล้านดอลลาร์สหรัฐ. ที่อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 3.013 ต่อปี

⁵ ในปี 2557 มีการทำ CCS แปลงหนี้สกุลเงินบาทจำนวน 11,400 ล้านบาท เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ. จำนวน 349.05 ล้านดอลลาร์สหรัฐ. ที่อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 4.989 ต่อปี

(2) หนี้กู้ยืมเงินดอลลาร์ สรอ. มียอดคงค้างรวมเท่ากับ 1,513 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชนิดของหนี้	วันที่ออกและเสนอขาย	วันครบกำหนดไถ่ถอน	อายุ	จำนวนคงค้าง (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	อัตราดอกเบี้ยต่อปี	อันดับความน่าเชื่อถือทางการเงิน ¹	
						Moody's	Standard & Poor's
หนี้กู้ยืมดอลลาร์ สรอ. ไม่มีหลักประกัน ไม่ด้อยสิทธิ	5 เมษายน 2554	5 เมษายน 2564	10 ปี	700 ²	ร้อยละ 5.692 จ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน	Baa1	BBB+
	12 มิถุนายน 2555	12 มิถุนายน 2585	30 ปี	490 ³	ร้อยละ 6.35 จ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน	Baa1	BBB+
	16 กันยายน 2556	16 กันยายน 2561	5 ปี	323 ⁴	ร้อยละ 3.707 จ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน	Baa1	BBB+

¹ อ้างอิงจากข้อมูลการจัดอันดับความน่าเชื่อถือทางการเงินล่าสุดที่จัดทำโดย Moody's เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 และ Standard & Poor's เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2560

² ฟิทช์ไอที ซีไอเอฟ เป็นผู้ออกหุ้นกู้โดยมี ปตท.สผ. เป็นผู้ค้ำประกันหุ้นกู้ทั้งจำนวนตลอดอายุหุ้นกู้

³ ฟิทช์ไอที ซีไอเอฟ เป็นผู้ออกหุ้นกู้โดยมี ปตท.สผ. เป็นผู้ค้ำประกันหุ้นกู้ทั้งจำนวนตลอดอายุหุ้นกู้ และในปี 2556 ได้มีการซื้อคืนหุ้นกู้จำนวน 10 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทำให้หนี้กู้ยืมเงินดอลลาร์ สรอ. เป็น 490 ล้านดอลลาร์ สรอ.

⁴ ปตท.สผ. เป็นผู้ออกหุ้นกู้ และในปี 2558 ได้มีการซื้อคืนหุ้นกู้จำนวน 177 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทำให้หนี้กู้ยืมเงินดอลลาร์ สรอ. เป็น 323 ล้านดอลลาร์ สรอ.

(3)   หุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้นสกุลเงินบาท (Hybrid Bonds) มียอดคงค้างรวมเท่ากับ 5,000 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชนิดของหุ้นกู้	วันที่ออกและเสนอขาย	วันครบกำหนดไถ่ถอน	อายุ	จำนวนคงค้าง(ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ยต่อปี	อันดับความน่าเชื่อถือทางการเงิน ¹	
						TRIS	
หุ้นกู้เงินบาท ไม่มีหลักประกัน ด้อยสิทธิ มีลักษณะคล้ายหุ้น ไถ่ถอนเมื่อเลิกบริษัท ผู้ออกหุ้นกู้มีสิทธิไถ่ถอน ก่อนกำหนดและมีสิทธิเลื่อนชำระ ดอกเบี้ยโดยไม่เสียเงื่อนไขใดๆ	15 มิถุนายน 2555	<div>■ ปตท.สผ. อาจใช้สิทธิไถ่ถอนได้เมื่อเลิกบริษัท หรือ</div> <div>■ ใช้สิทธิไถ่ถอนตามเงื่อนไขที่กำหนด</div>	ไม่มีกำหนดระยะเวลา	5,000 ²	<div>■ ปีที่ 1-10: ร้อยละ 5.85</div> <div>■ ปีที่ 11-30: ร้อยละ 6.10</div> <div>■ ปีที่ 31-60: ร้อยละ 6.85</div> <div>■ ปีที่ 61 เป็นต้นไป: ร้อยละ 7.85</div> <div>■ จ่ายดอกเบี้ยทุก 3 เดือน</div>	AA	

¹ อ้างอิงจากข้อมูลการจัดอันดับความน่าเชื่อถือทางการเงินล่าสุดที่จัดทำโดยบริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2560

² ในทางบัญชี บริษัทหุ้นกู้ด้อยสิทธิดังกล่าวเป็นรายการหนึ่งภายใต้ส่วนของผู้ถือหุ้น

(4) หนี้กู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้นสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. (Hybrid Bonds) มียอดคงค้างรวมเท่ากับ 1,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชนิดของหุ้น	วันที่ออก และเสนอขาย	วันครบกำหนด ไถ่ถอน	อายุ	จำนวนคงค้าง ² (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	อัตราดอกเบี้ยต่อปี	อันดับความน่าเชื่อถือ	
						Moody's	Standard & Poor's
หุ้นกู้สกุลเงินดอลลาร์ สรอ. ไม่มีหลักประกัน ด้วยสิทธิ มีลักษณะคล้ายหุ้น ไถ่ถอนเมื่อเลิกบริษัท ผู้ออกหุ้นกู้มีสิทธิไถ่ถอนก่อน กำหนดและมีสิทธิเลื่อนชำระ ดอกเบี้ยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	18 มิถุนายน 2557	<ul style="list-style-type: none"> ปตท.สม. อาจใช้สิทธิไถ่ถอนได้เมื่อเลิกบริษัท หรือ ใช้สิทธิไถ่ถอนตามเงื่อนไขที่กำหนด 	ไม่มีกำหนด ระยะเวลา	145 ³	<ul style="list-style-type: none"> ปีที่ 1-5: ร้อยละ 4.875 ปีที่ 6-10: UST 5 ปี + ร้อยละ 3.177 ปีที่ 11-25: 6M LIBOR + ร้อยละ 3.351 ปีที่ 26 เป็นต้นไป: 6M LIBOR + ร้อยละ 4.101 จ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน 	Baa3	BB+

¹ อ้างอิงจากข้อมูลการจัดอันดับความน่าเชื่อถือทางการเงินล่าสุดจัดทำโดย Moody's เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 และ Standard & Poor's เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2560

² ในทางบัญชี บริษัทก็นำผู้ด้วยสิทธิดังกล่าวเป็นรายการหนึ่งภายใต้ส่วนของผู้ถือหุ้น

³ ปตท.สม. เป็นผู้ออกหุ้นกู้ และในปี 2560 ได้มีการซื้อคืนหุ้นจำนวน 855 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทำให้หุ้นกู้มีจำนวนลดลงจาก 1,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. เป็น 145 ล้านดอลลาร์ สรอ.

ชนิดของหุ้นกู้	วันที่ออกและเสนอขาย	วันครบกำหนดไถ่ถอน	อายุ	จำนวนคงค้าง ² (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	อัตราดอกเบี้ยต่อปี	อันดับความน่าเชื่อถือ	
						Moody's	Standard & Poor's
หุ้นกู้สกุลเงินดอลลาร์ สรอ. ไม่มีหลักประกัน ด้วยสิทธิ มีลักษณะคล้ายหุ้น ไถ่ถอนเมื่อเลิกบริษัท ผู้ออกหุ้นกู้มีสิทธิไถ่ถอนก่อน กำหนดและมีสิทธิเลื่อนชำระ ดอกเบี้ยโดยไม่เสียเงื่อนไขใดๆ	17 กรกฎาคม 2560	<ul style="list-style-type: none"> ▶ ปตท.สผ.ศง. อาจใช้สิทธิไถ่ถอนได้เมื่อเลิกบริษัท หรือ ▶ ใช้สิทธิ ไถ่ถอนตามเงื่อนไขที่กำหนด 	ไม่มีกำหนด ระยะเวลา	500 ³	<ul style="list-style-type: none"> ▶ ปีที่ 1-5: ร้อยละ 4.60 ▶ ปีที่ 6-10: UST 5 ปี + ร้อยละ 2.65 ▶ ปีที่ 11-25: 6M LIBOR + ร้อยละ 2.90 ▶ ปีที่ 26 เป็นต้นไป: 6M LIBOR + ร้อยละ 3.65 ▶ จ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน 	Baa3	BB+
	26 กรกฎาคม 2560	<ul style="list-style-type: none"> ▶ ปตท.สผ.ศง. อาจใช้สิทธิไถ่ถอนได้เมื่อเลิกบริษัท หรือ ▶ ใช้สิทธิ ไถ่ถอนตามเงื่อนไขที่กำหนด 	ไม่มีกำหนด ระยะเวลา	355 ³	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 26 กรกฎาคม 2560 - มิถุนายน 2562: ร้อยละ 4.875 ▶ มิถุนายน 2562 – มิถุนายน 2567: UST 5 ปี + ร้อยละ 3.177 ▶ มิถุนายน 2567 - มิถุนายน 2582: 6M LIBOR + ร้อยละ 3.351 ▶ มิถุนายน 2582 เป็นต้นไป: อัตราลอยตัว 6M LIBOR + ร้อยละ 4.101 ▶ จ่ายดอกเบี้ยทุก 6 เดือน 	Baa3	BB+

¹ อ้างอิงจากข้อมูลการจัดอันดับความน่าเชื่อถือทางการเงินล่าสุดที่จัดทำโดย Moody's และ Standard & Poor's เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2560

² ในทางบัญชี บันทึกหุ้นกู้อยู่ด้วยสิทธิดังกล่าวเป็นรายการหนึ่งภายใต้ส่วนของผู้ถือหุ้น

³ ปตท.สผ.ศง. เป็นผู้ออกหุ้นกู้โดยมี ปตท.สผ. เป็นผู้ค้ำประกันหุ้นกู้ทั้งจำนวนตลอดอายุหุ้นกู้

7.1.2 จำนวนหุ้น และผลกระทบต่อสิทธิในการออกเสียงของผู้ถือหุ้นจาก เอ็นวีดีอาร์

เอ็นวีดีอาร์ (Non-Voting Depository Receipt หรือ NVDR) คือ ใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย ที่ออกโดยบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด (“ไทยเอ็นวีดีอาร์”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ จัดตั้งขึ้น โดย NVDR มีลักษณะเป็น หลักทรัพย์จดทะเบียนโดยอัตโนมัติ (Automatic List) วัตถุประสงค์หลักของ NVDR คือช่วยส่งเสริมการลงทุน โดยนักลงทุนต่างประเทศ สามารถลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้โดยไม่ต้องซื้อจำกัดในเรื่องเพดานการถือครองหลักทรัพย์ของ ชาวต่างชาติ (Foreign Limit) และได้รับสิทธิประโยชน์ทางการเงิน เช่น เงินปันผล และสิทธิในการซื้อหุ้นเพิ่มทุนเช่นเดียวกับการลงทุนในหุ้นทุน ของบริษัทดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ถือ NVDR จะไม่มีสิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมของบริษัท (Non-Voting Rights) อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่า วัตถุประสงค์หลักของ NVDR คือเพื่อส่งเสริมการลงทุนของผู้ลงทุนชาวต่างประเทศ แต่นักลงทุนไทยก็สามารถลงทุนใน NDVR ได้เช่นกัน

จากการรายงานข้อมูลการออก NVDR ในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ พบว่า ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 หุ้นสามัญของ ปตท.สผ. ที่ไทยเอ็นวีดีอาร์ถือไว้มีจำนวน 316,908,545 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 7.98 ของจำนวนหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมดของ ปตท.สผ. คือ 3,969,985,400 หุ้น ไทยเอ็นวีดีอาร์ไม่สามารถใช้สิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นสำหรับจำนวนหุ้นสามัญที่ถืออยู่ ยกเว้นกรณีการใช้สิทธิ ออกเสียงเพื่อยกเลิกเกี่ยวกับการเพิกถอนหุ้นออกจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

7.2 ผู้ถือหุ้น

7.2.1 ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นสูงสุด 10 รายแรก

ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นสูงสุด 10 รายแรกของ ปตท.สผ. ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 ได้แก่

อันดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นสูงสุด 10 รายแรก	จำนวนหุ้น	% ของจำนวนหุ้น ทั้งหมด
1.	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	2,591,860,489	65.29
2.	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	316,908,545	7.98
3.	STATE STREET EUROPE LIMITED	86,779,908	2.19
4.	CHASE NOMINEES LIMITED	86,187,182	2.17
5.	THE BANK OF NEW YORK (NOMINEES) LIMITED	44,153,129	1.11
6.	สำนักงานประกันสังคม	38,138,377	0.96
7.	HSBC (SINGAPORE) NOMINEES PTE LTD	23,188,905	0.58
8.	THE BANK OF NEW YORK MELLON	22,703,922	0.57
9.	SOUTH EAST ASIA UK (TYPE C) NOMINEES LIMITED	21,632,381	0.54
10.	EAST FOURTEEN LIMITED-DIMENSIONAL EMER MKTS VALUE FD	20,043,700	0.50
	รวมจำนวนหุ้นของผู้ถือหุ้นใหญ่ 10 รายแรก	3,251,596,538	81.89
	รวมจำนวนหุ้นที่ออกและชำระแล้วทั้งหมด ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561	3,969,985,400	100

7.2.2 ผู้ถือหุ้นที่ถือผ่านบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ตั้งแต่ร้อยละ 0.50 ของจำนวนหุ้นที่ชำระแล้วของหลักทรัพย์อ้างอิงขึ้นไป*

อันดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้นที่ถือผ่านบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561	จำนวนหุ้น	% ของจำนวนหุ้นทั้งหมด
1.	STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY	51,790,751	1.30
2.	STATE STREET EUROPE LIMITED	38,416,968	0.97
3.	THE BANK OF NEW YORK (NOMINEES) LIMITED	25,693,400	0.65
	รวมจำนวนหุ้น	115,901,119	2.92

หมายเหตุ: ข้อมูลในตารางข้างอิงจาก <http://www.set.or.th/set/companyholder.do?symbol=PTTEP-R>

7.2.3 ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่โดยพฤตินัยมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายการจัดการหรือการดำเนินการของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

ปตท. ในฐานะที่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ ปตท.สผ. มีส่วนในการกำหนดนโยบายการจัดการและการดำเนินงานของบริษัท โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีกรรมการที่เป็นกรรมการหรือผู้บริหารของ ปตท. จำนวน 3 คน จากจำนวนกรรมการของ ปตท.สผ. ทั้งหมด 15 คน

7.2.4 ข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นใหญ่ (Shareholder's Agreement) ในเรื่องที่มีผลกระทบต่อการออกและเสนอขายหลักทรัพย์หรือการบริหารงานของบริษัท โดยที่ข้อตกลงดังกล่าวมีบริษัทร่วมลงนามด้วย

- ไม่มี -

7.3 นโยบายการจ่ายเงินปันผล

หากไม่มีความจำเป็นอันใด คณะกรรมการ ปตท.สผ. มีนโยบายที่จะเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติการจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของกำไรสุทธิหลังจากหักภาษีเงินได้แล้วในแต่ละปี และคณะกรรมการ ปตท.สผ. อาจพิจารณาจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นตามความเหมาะสม และรายงานให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมคราวต่อไป ส่วนนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อยของ ปตท.สผ. นั้น จะคำนึงถึงกระแสเงินสด แผนการลงทุนในอนาคตและปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการต่างๆ รวมถึงกฎหมายและกฎข้อบังคับที่เกี่ยวข้องก่อนพิจารณาจ่ายเงินปันผล

อย่างไรก็ตาม ปตท.สผ. จะไม่ประกาศหรือจ่ายเงินปันผลในกรณีที่มีการเลื่อนการชำระดอกเบี้ยหรือ มีดอกเบี้ยค้างชำระของ “หุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้นได้ถอนเมื่อเลิกบริษัท ครั้งที่ 1/2555 จำนวน 5,000 ล้านบาท ที่เสนอขายโดยบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ในเดือนมิถุนายน 2555” “หุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้นได้ถอนเมื่อเลิกบริษัท ที่มียอดคงเหลือ 145 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ที่เสนอขายโดยบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ในเดือนมิถุนายน 2557” และ “หุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้นได้ถอนเมื่อเลิกบริษัท จำนวนรวม 855 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ที่เสนอขายโดยบริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด (ปตท.สผ.ศง.) ในเดือนกรกฎาคม 2560 และมี ปตท.สผ. เป็นผู้ค้ำประกัน” ตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนดสิทธิของหุ้นดังกล่าว

ข้อมูลการจ่ายเงินปันผลย้อนหลัง 5 ปี ของ ปตท.สผ.

ปี	2556	2557	2558	2559	2560
อัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) (บาท)	14.07	5.19	- 8.24	2.76	4.54
อัตราเงินปันผลต่อหุ้น (DPS)	6.00	4.50	3.00	3.25	4.25
อัตราการจ่ายเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ (D/P)	40%	82%	N/A**	98%	90%

* ตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2553 บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ได้เปลี่ยนหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลรายชื่อผู้ถือหุ้นเอ็นวีดีอาร์ เป็นเปิดเผยข้อมูลผู้ถือหุ้นเอ็นวีดีอาร์ ตั้งแต่ร้อยละ 0.50 ของจำนวนหุ้นที่ชำระแล้วของหลักทรัพย์อ้างอิงขึ้นไป

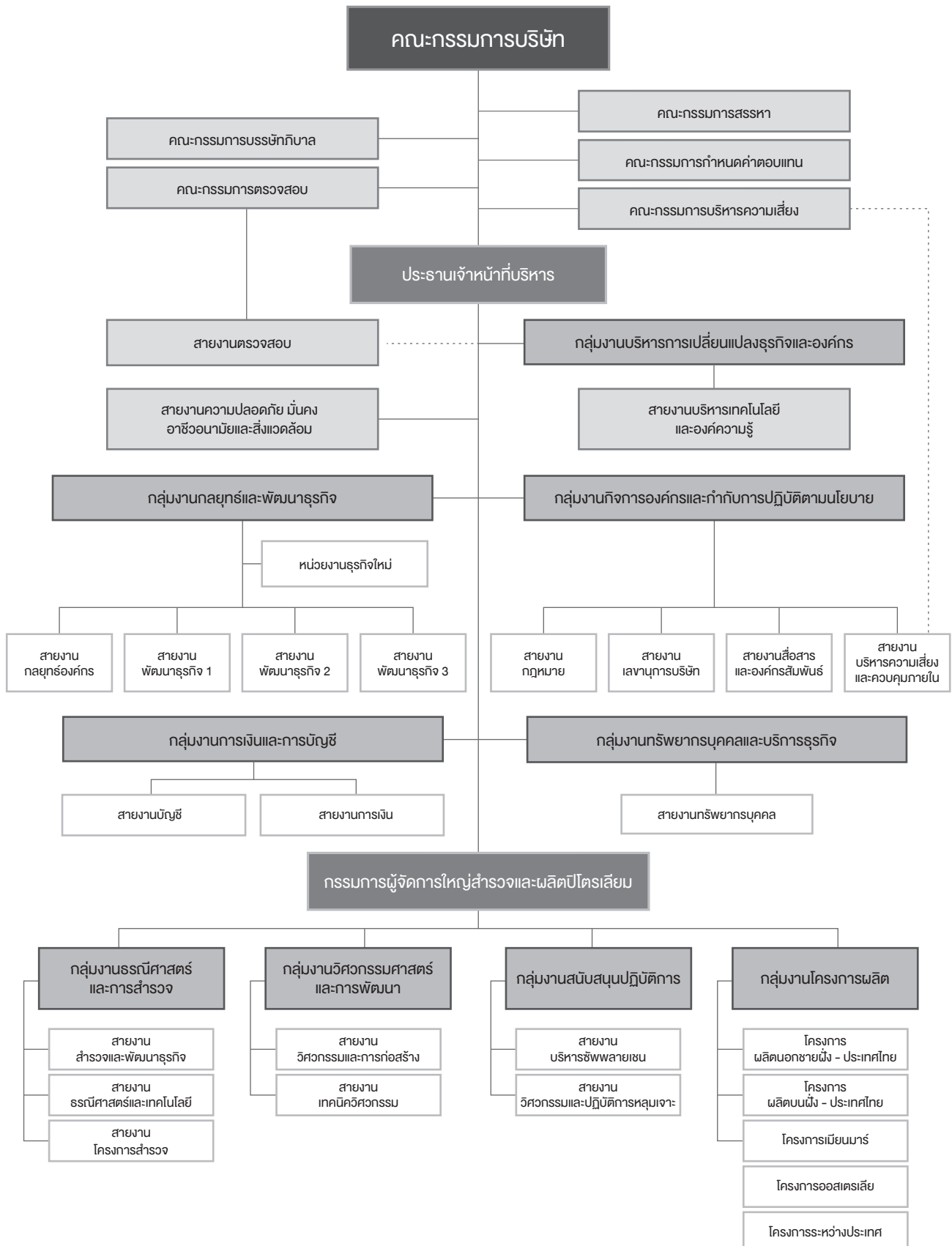
** ปี 2558 ไม่สามารถคำนวณอัตราเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ (D/P) ได้ เนื่องจากมีผลประกอบการขาดทุน

โครงสร้างการจัดการ

แผนผังโครงสร้างองค์กร

ข้อมูล ณ วันที่ 1 มกราคม 2561

8.1 คณะกรรมการบริษัท

8.1.1 โครงสร้างคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการ ปตท.สผ. ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความหลากหลายของทักษะ (Skill Mix) และมีความสมดุลในสาขาต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ซึ่งในปี 2560 คณะกรรมการบริษัทมีการปรับปรุง Skill Mix ใหม่ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับทิศทางกลยุทธ์ของ ปตท.สผ. รวมถึงกำหนดนิยามของทักษะหรือความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านให้ชัดเจน โดยมี 12 ด้าน และจัดแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- (1) Core Skill คือ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการของ ปตท.สผ. ได้แก่ Business Judgment, Management Skill & Corporate Governance และ Business Strategy
- (2) Specific Skill คือ ทักษะหรือความเชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะด้านที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการของ ปตท.สผ. ได้แก่ Industry Knowledge, Accounting, Legal, International Market, Risk & Crisis Management, Economics & Finance, SSHE (Safety, Security, Health and Environment), Technology และ Organization Change & Development

โดยกรรมการต้องมีอายุไม่เกิน 70 ปีบริบูรณ์และมีคุณสมบัติสอดคล้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. กฎหมายบริษัทมหาชน กฎหมายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กฎของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กฎของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน กฎของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถอุทิศตนและเวลาเพื่อปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ ในกรณีที่กรรมการขาดประชุมเกิน 3 ครั้งติดต่อกันโดยไม่เหตุผลอันสมควร ถือว่าขาดคุณสมบัติกรรมการด้วย

โครงสร้างคณะกรรมการ ปตท.สผ. มีจำนวน 15 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่เหมาะสมกับขนาดของกิจการ แบ่งเป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารและกรรมการที่เป็นผู้บริหาร โดยต้องมีกรรมการอิสระจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 คณะกรรมการมีจำนวน 15 คน ประกอบด้วย

- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร 14 คน (ร้อยละ 93.33 ของกรรมการทั้งหมด)
- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร 1 คน คือ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- กรรมการอิสระ 9 คน (ร้อยละ 60 ของกรรมการทั้งหมด) ซึ่งมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ตามที่

การกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของบริษัทกำหนด และมากกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดด้วย

ปตท.สผ. มีผู้ถือหุ้นรายใหญ่เพียงรายเดียว คือ ปตท. และผู้ถือหุ้นรายย่อยอื่นๆ มีการกระจายตัวมากไม่ถือว่าเป็นกลุ่มอีกองค์ประกอบและสัดส่วนของคณะกรรมการข้างต้นมีความเหมาะสมในการถ่วงดุลในคณะกรรมการเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นโดยรวม

ทั้งนี้ รายชื่อ ประวัติ คุณวุฒิ ประสบการณ์ และการถือหุ้น ของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร กรรมการที่เป็นผู้บริหาร กรรมการอิสระ รวมถึงกรรมการที่มาจาก ปตท. ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ ปตท.สผ. ปรากฏในหัวข้อ “รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และเลขานุการบริษัท” รวมทั้งได้เผยแพร่ในเว็บไซต์ของ ปตท.สผ. ด้วย

8.1.2 ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

กรรมการ ปตท.สผ. มีบทบาทหน้าที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการ ปตท.สผ. กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ปตท.สผ. สอดคล้องกับกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และมติที่ประชุมคณะกรรมการ โดยยึดหลักความรับผิดชอบ (Accountability) ความระมัดระวัง (Duty of Care) และความซื่อสัตย์สุจริต (Duty of Loyalty) ดังนี้

(1) จัดให้มีและกำกับดูแลให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปตามการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. รวมทั้งเป็นผู้นำและเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติ แนะนำ สื่อสาร และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี และจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ให้แก่บุคลากรของกลุ่ม ปตท.สผ. และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่องค์กรอื่นๆ ด้วย

(2) พิจารณาและอนุมัติวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของกลุ่ม ปตท.สผ. ให้สามารถนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) พิจารณาและอนุมัติแผนกลยุทธ์ ทิศทางการดำเนินงาน เป้าหมาย และโครงสร้างอัตรากำลัง และการดำเนินงานที่สำคัญของกลุ่ม ปตท.สผ. รวมทั้งติดตามและทบทวนผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการดำเนินงานให้บรรลุแผนกลยุทธ์ ทิศทางการดำเนินงาน เป้าหมาย และนโยบายที่กำหนดไว้ รวมทั้งทบทวนให้มีความคล่องตัว เหมาะสม เพียงพอที่จะให้ฝ่ายจัดการสามารถบริหารจัดการธุรกิจได้อย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม นวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดจนความรับผิดชอบต่อสังคม

(4) จัดให้มีการควบคุมภายในที่ดี โดยมีระเบียบต่างๆ รวมถึงกระบวนการทำงานที่ชัดเจนและเหมาะสม มีระบบบัญชี การรายงานทางการเงินที่เป็นมาตรฐาน น่าเชื่อถือ มีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม เพียงพอ มีระบบการกำกับ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ และมีการติดตามอย่างสม่ำเสมอ

(5) พิจารณาและอนุมัติรายการที่มีนัยสำคัญตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ข้อบังคับ นโยบาย ระเบียบ หรืออำนาจดำเนินการของ ปตท.สผ. ซึ่งก่อให้เกิดภาระผูกพันต่างๆ กับกลุ่ม ปตท.สผ.

(6) พิจารณากรณีเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างรอบคอบและโปร่งใส จัดให้มีกระบวนการทำงานของ ปตท.สผ. มีขั้นตอนในการทำงานที่มีการถ่วงดุลกัน (Check and Balance) อย่างเหมาะสม และรายงานให้ ปตท.สผ. ทราบถึงการมีส่วนได้เสียของตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการป้องกันการใช้อำนาจอันมิควรในทรัพย์สินของบริษัทและการทำธุรกรรมกับผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบริษัทในลักษณะที่ไม่สมควร

(7) กำหนดให้มีระเบียบที่ชัดเจนและเหมาะสม มีรายงานทางการเงินที่เป็นมาตรฐานน่าเชื่อถือ และมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม

(8) กำกับดูแลให้มีการตรวจสอบทั้งจากผู้ตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบภายนอกให้มีการทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

(9) กำกับดูแลให้มีการสื่อสารและเปิดเผยสารสนเทศในเรื่องต่างๆ ให้กับผู้มีส่วนได้เสียอย่างถูกต้องครบถ้วนเหมาะสม และทันเวลา

(10) กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน

(11) พิจารณาอนุมัติแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกหรือดำเนินการใดๆ ให้กับ ปตท.สผ. ในเรื่องที่มีผลกระทบกับธุรกิจ ฐานะทางการเงิน หรือชื่อเสียงของกลุ่ม ปตท.สผ. อย่างมีนัยสำคัญ

(12) พิจารณาและอนุมัติ Board Performance Target ของคณะกรรมการ และประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ประธานกรรมการ และคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง

(13) พิจารณาและอนุมัติ Performance Agreement ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ ตรวจสอบ และผลิตปีโตรเลียม และประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมถึงกำหนดค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับผลการดำเนินงาน รวมทั้งกำกับดูแลให้ ปตท.สผ. มีกระบวนการที่มีประสิทธิภาพในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับสูงด้วย

(14) พิจารณามอบอำนาจอย่างเหมาะสมให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร จัดการกิจการของบริษัทให้เป็นไปตามแผนกลยุทธ์ ทิศทางการดำเนินงาน เป้าหมาย และนโยบายของบริษัท โดยจัดให้มีการกำกับดูแลที่เหมาะสมและมีการติดตามประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ กรรมการ ปตท.สผ. สามารถขอเอกสารข้อมูล คำปรึกษา และบริการต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทจากผู้บริหาร รวมทั้งขอความเห็นจากที่ปรึกษาอิสระภายนอก เมื่อเห็นว่ามีความจำเป็นและเหมาะสม โดย ปตท.สผ. จะเป็นผู้รับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

8.1.3 คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง

8.1.3.1 คณะกรรมการบรรษัทภิบาล

คณะกรรมการบรรษัทภิบาลมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการบรรษัทภิบาล ดังนี้

(1) กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทรวมทั้งจริยธรรมธุรกิจ และนำเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติให้มีการปฏิบัติในทุกระดับต่อไป

(2) ส่งเสริมให้การดำเนินกิจการของบริษัทและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท สอดคล้องกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ.

(3) ประเมินและทบทวนเกี่ยวกับนโยบาย จริยธรรมธุรกิจ ตลอดจนข้อพึงปฏิบัติหรือแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทให้สอดคล้องกับกฎหมาย แนวทางปฏิบัติของสากลและบริษัทชั้นนำ รวมถึงข้อเสนอแนะของสถาบันต่างๆ และพิจารณาข้อเสนอของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ รวมทั้งการตอบกลับผู้ถือหุ้นต่อไป

(4) ดูแลให้มีการประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ.

(5) เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทต่อผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ในรายงานประจำปี

(6) ดูแลและให้คำแนะนำในการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

(7) พิจารณาทบทวนเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการบรรษัทภิบาล เพื่อให้มีความเหมาะสมและทันสมัย

อยู่เสมอ

(8) เปิดเผยรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการบรรษัทภิบาลไว้ในรายงานประจำปี

(9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายอันเนื่องเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของกลุ่ม ปตท.สผ.

คณะกรรมการบรรษัทภิบาลประกอบด้วยกรรมการ ปตท.สผ. อย่างน้อย 3 คน โดยกรรมการบรรษัทภิบาลส่วนใหญ่ ต้องเป็นกรรมการอิสระ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 คณะกรรมการบรรษัทภิบาลมีจำนวน 3 คน ประกอบด้วย

พลเรือเอก ธนะรัตน์ อุบล	ประธานกรรมการบริษัท
	และรองประธานกรรมการอิสระ
นางสาวปนัดดา กนกวัฒน์	กรรมการบริษัท
	และกรรมการอิสระ
นายปิณฑน์ เทพปฏิมากรณ์	กรรมการบริษัท

โดยนางสาวปนัดดา กนกวัฒน์ ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทแทนนายทรงศักดิ์ สายเชื้อ ตั้งแต่วันที่ 27 เมษายน 2560 และนายปิณฑน์ เทพปฏิมากรณ์ ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทแทนนายปิณฑน์ ดัชนีเกษม ตั้งแต่วันที่ 27 กรกฎาคม 2560

ตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริษัทมีการประชุมอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง ซึ่งในปี 2560 ได้ประชุมทั้งสิ้น 4 ครั้ง โดยกรรมการบริษัทส่วนใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ณ ขณะนั้น เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง และเลขานุการบริษัทปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริษัทได้เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้งด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีไว้ในรายงานของคณะกรรมการบริษัทแล้ว

8.1.3.2 คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบ ดังนี้

- (1) สอบทานให้ ปตท.สผ. มีรายงานทางการเงินอย่างถูกต้อง และเพียงพอ โดยมีผู้สอบบัญชีเข้าร่วมประชุมด้วยทุกไตรมาส
- (2) สอบทานให้ ปตท.สผ. ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของ ปตท.สผ.
- (3) พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมาย และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
- (4) สอบทานให้ ปตท.สผ. มีระบบการควบคุมภายใน และระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีหน้าที่สอบทานรายงานผลการตรวจสอบ แนวทางการตรวจสอบ และประเมินผลการตรวจสอบการดำเนินงานด้านต่างๆ ของ ปตท.สผ. ตามวิธีการ และมาตรฐานที่ยอมรับโดยทั่วไป และประสานงานกับผู้สอบบัญชี
- (5) พิจารณา คัดเลือก เสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของ ปตท.สผ.* และพิจารณาเสนอคำตอบแทน รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- (6) พิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง โยกย้าย พิจารณาความดีความชอบ การลงโทษหัวหน้างานตรวจสอบภายใน หรือแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (Investigation Committee) เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบหัวหน้างานตรวจสอบภายใน ในกรณีที่หัวหน้างานตรวจสอบภายใน เป็นผู้ถูกร้องเรียนเกี่ยวกับการประพฤติผิดตามกฎหมายหรือระเบียบของกลุ่ม ปตท.สผ. ซึ่งรวมถึงการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมทางธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ.
- (7) อนุมัติแผนงานการตรวจสอบของหน่วยงานตรวจสอบภายใน
- (8) พิจารณาให้ความเห็นชอบข้อเสนองบประมาณ โครงสร้างและอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้ฝ่ายบริหารนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท
- (9) อนุมัติกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

หมายเหตุ: * ปตท.สผ. เข้าข่ายรัฐวิสาหกิจ ตามคำนิยามใน พ.ร.บ.วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 มาตรา 4 ซึ่ง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 มาตรา 4 และมาตรา 53 กำหนดว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบรายงานการเงิน และแสดงความเห็นต่อการตรวจสอบของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

- (10) อนุมัติหนังสือรับรองความเป็นอิสระของหัวหน้างานตรวจสอบภายใน กรณีที่หัวหน้างานตรวจสอบภายในต้องลงปฏิบัติงานตรวจสอบนั้นๆ เอง
- (11) พิจารณาให้ความเห็นชอบผลการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปี และผลการตรวจสอบจากการร้องขอให้ตรวจสอบในกรณีพิเศษต่างๆ (Special Audit Request)
- (12) ประธานกรรมการตรวจสอบ หรือกรรมการตรวจสอบต้องเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นของ ปตท.สผ. เพื่อชี้แจงในเรื่องที่เกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบ หรือการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีด้วย
- (13) พิจารณาทบทวนเพื่อปรับปรุงระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี
- (14) สอบทานความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงและแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชันของกิจการตามโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริต
- (15) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ
- (16) จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการ ปตท.สผ. อย่างน้อย 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน โดยต้องเป็นกรรมการอิสระทั้งหมด ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 คณะกรรมการตรวจสอบมีจำนวน 3 คน โดยกรรมการตรวจสอบทุกคนมีความรู้และประสบการณ์ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงิน และมีกรรมการตรวจสอบ 1 คน คือ นางสาวปนัดดา กนกวัฒน์ จบการศึกษาด้านบัญชี ประกอบด้วย

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง	ประสบการณ์ในการสอบทานงบการเงิน
นายอำพน กิตติอำพน	ประธานกรรมการตรวจสอบ	<ul style="list-style-type: none"> - เมษายน 2553 – เมษายน 2554 : ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) - พฤษภาคม – ธันวาคม 2550 : ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท โรงกลั่นน้ำมันระยอง จำกัด (มหาชน) - ธันวาคม 2548 – เมษายน 2550 : กรรมการตรวจสอบ บริษัท โรงกลั่นน้ำมันระยอง จำกัด (มหาชน)
นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการตรวจสอบ	<ul style="list-style-type: none"> - 2556 – 2557 : กรรมการตรวจสอบ การประปานครหลวง - 2550 – 2556 : ประธานกรรมการตรวจสอบ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย
นางสาวปนัดดา กนกวัฒน์	กรรมการตรวจสอบ	<ul style="list-style-type: none"> - 2557 – ปัจจุบัน : กรรมการตรวจสอบ บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน) - 2558 – พฤษภาคม 2560 : ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท เอเซีย ไปโอแมส จำกัด (มหาชน) - 2556 – 2557 : กรรมการตรวจสอบ บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) - 2556 – 2557 : กรรมการตรวจสอบ ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) - 2554 – 2556 : ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) - 2554 – 2556 : ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

โดยในระหว่างปี 2560 นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึง 26 เมษายน 2560 ด้วย

ตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง โดยในปี 2560 คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมรวมทั้งสิ้น 13 ครั้ง และได้พิจารณาระเบียบวาระการประชุมรวมทั้งสิ้น 69 เรื่อง กรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ณ ขณะนั้น เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง และหัวหน้างานตรวจสอบภายใน ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบได้เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีไว้ในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบแล้ว

8.1.3.3 คณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหามีหน้าที่และความรับผิดชอบตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสรรหา ดังนี้

(1) สรรหาบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ หรือประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เมื่อมีตำแหน่งว่างลง หรือที่ครบวาระ หรือเข้ารักษาการในกรณีตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารว่างลง และอยู่ระหว่างการพิจารณาสรรหาตามขั้นตอน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเลือกตั้ง หรือเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี โดยคำนึงถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อ ปตท.สผ. จำนวนบริษัทที่บุคคลนั้นดำรงตำแหน่ง และการมีผลประโยชน์ขัดแย้งกัน (Conflict of Interest) ด้วย

(2) พิจารณาแผนการสืบทอดตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และระบบการพัฒนาผู้บริหารเพื่อรองรับตำแหน่งรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ให้มีความเหมาะสม และประสิทธิภาพของระบบเพื่อให้ได้ผู้บริหารที่มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นเพื่อรองรับการเติบโตของ ปตท.สผ. ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

(3) พิจารณาคูณสมบัติ Skill Mix และจัดเตรียมบัญชีรายชื่อผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ หรือประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หรือผู้รักษาการในตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารไว้เป็นการล่วงหน้า และ/หรือ ในกรณีที่มีตำแหน่งกรรมการ หรือประธานเจ้าหน้าที่บริหารว่างลง

(4) ขอรับข้อคิดเห็นต่างๆ จากคณะกรรมการ ปตท. เพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือกสรรหาด้วย ก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี พิจารณาเลือกตั้งต่อไป

(5) พิจารณา Board Performance Target แต่ละปีของคณะกรรมการและ Performance Agreement ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ สํารวจและผลิตรายไตรมาส และเสนอให้คณะกรรมการอนุมัติ รวมทั้งกำหนดแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานกรรมการ กรรมการ คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ สํารวจและผลิตรายไตรมาส

(6) พิจารณาเสนอรายชื่อกรรมการที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นกรรมการเฉพาะเรื่อง และประธานกรรมการเฉพาะเรื่องต่อคณะกรรมการเพื่อแต่งตั้งเมื่อมีตำแหน่งว่างลง หรือเสนอปรับปรุงกรรมการเฉพาะเรื่องต่อคณะกรรมการตามความเหมาะสม

(7) พิจารณาทบทวนระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสรรหา เพื่อให้มีความเหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ

(8) เปิดเผยรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการสรรหาไว้ในรายงานประจำปี

(9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายอันเกี่ยวกับการสรรหากรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หรือผู้รักษาการในตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการ ปตท.สผ. อย่างน้อย 3 คน โดยส่วนใหญ่ต้องเป็นกรรมการอิสระ และ
ประธานกรรมการสรรหาต้องเป็นกรรมการอิสระด้วย ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 คณะกรรมการสรรหามีจำนวน 4 คน เป็นกรรมการอิสระ
ทั้งหมด ประกอบด้วย

นายอำพน กิตติอำพน	ประธานกรรมการสรรหา และกรรมการอิสระ
นายปิติ ตัณฑเกษม	กรรมการสรรหา และกรรมการอิสระ
พันเอก นิमितต์ สุวรรณรัฐ	กรรมการสรรหา และกรรมการอิสระ
นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ	กรรมการสรรหา และกรรมการอิสระ

โดยนายอำพน กิตติอำพน ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสรรหาแทนนายปิติ ตัณฑเกษม ตั้งแต่วันที่ 27 เมษายน
2560

ตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการสรรหามีการประชุมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ในปี 2560 ได้ประชุม
ทั้งสิ้น 8 ครั้ง โดยกรรมการสรรหาส่วนใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ณ ขณะนั้น เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง และเลขานุการบริษัทปฏิบัติหน้าที่
เลขานุการคณะกรรมการสรรหาได้เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาได้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีไว้ในรายงาน
ของคณะกรรมการสรรหาแล้ว

8.1.3.4 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการกำหนด
ค่าตอบแทน ดังนี้

- (1) พิจารณาค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง โดยมีหลักเกณฑ์หรือวิธีการและ
โครงสร้างที่เป็นธรรมและสมเหตุสมผลซึ่งพิจารณาตามผลการปฏิบัติงาน ผลการดำเนินงานของบริษัท แนวปฏิบัติในอุตสาหกรรมเดียวกัน
และขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ และเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- (2) พิจารณาค่าตอบแทนให้แก่ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ สำนวณและผลิต
ปีโตรเลียม และพิจารณาโครงสร้างเงินเดือนของผู้บริหารระดับสูง โดยการพิจารณาต้องมีหลักเกณฑ์หรือวิธีการและโครงสร้างที่เป็นธรรม
และสมเหตุสมผล และในกรณีค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ สำนวณและผลิตปีโตรเลียม ให้คำนึงถึง
หน้าที่ความรับผิดชอบและผลการปฏิบัติงานประจำปีด้วย และเสนอที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- (3) ประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน และจัดให้มีรายงานผลการปฏิบัติงาน
เพื่อรายงานให้คณะกรรมการทราบ และเปิดเผยต่อผู้ถือหุ้นเป็นประจำทุกปี
- (4) พิจารณาทบทวนระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน เพื่อให้มีความเหมาะสมและทันสมัย
อยู่เสมอ
- (5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 3 คน โดยส่วนใหญ่ต้องเป็นกรรมการอิสระ และประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทนต้องเป็นกรรมการอิสระด้วย ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีจำนวน 3 คน เป็นกรรมการอิสระ 2 คน ประกอบด้วย

นายอัษฎพร จารุจินดา	ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการอิสระ
พลเรือเอก ธนะรัตน์ อุบล	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน และรองประธานกรรมการอิสระ
นายกุลิศ สมบัติศิริ	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน

โดยนายกุลิศ สมบัติศิริ ดำรงตำแหน่งกรรมการกำหนดค่าตอบแทนแทนนายมนัส แจ่มเวหา ตั้งแต่วันที่ 27 เมษายน 2560

ตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีการประชุมอย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง ในปี 2560 ได้ประชุมทั้งสิ้น 2 ครั้ง โดยกรรมการกำหนดค่าตอบแทนที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ณ ขณะนั้น เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง และเลขานุการบริษัทปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้เข้าร่วมประชุม ครบทุกครั้ง ทั้งนี้ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีไว้ในรายงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนแล้ว

8.1.3.5 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

- (1) กำหนดนโยบายและกรอบการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของบริษัท (Risk Management Framework) รวมถึงให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการและฝ่ายจัดการในเรื่องการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร
- (2) กำกับดูแลและสนับสนุนให้การบริหารความเสี่ยงประสบความสำเร็จในระดับองค์กรตลอดจนระดับโครงการ (Enterprise Wide Risk Management) โดยมุ่งเน้นเพิ่มการให้ความสำคัญและคำนึงถึงความเสี่ยง (Risk Awareness) ในแต่ละปัจจัยเพื่อประกอบการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากร และกระบวนการต่างๆ อย่างเหมาะสม
- (3) พิจารณาความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัทในระดับองค์กรที่สอดคล้องกับ Corporate Direction และ Value Chain ในธุรกิจสำรวจและผลิต อาทิ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านการสำรวจ ด้านการพัฒนา ด้านการผลิตที่ครอบคลุมความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ด้านการลงทุนที่ครอบคลุมถึง Geopolitical Risk ในแต่ละประเทศที่เข้าไปดำเนินงาน ด้านการเงินและพาณิชย์ ด้านขีดความสามารถขององค์กร และด้านกฎหมายและกฎระเบียบ โดยให้เสนอแนะวิธีป้องกันและวิธีลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ตามข้อย่อย (1) พร้อมทั้งติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงแผนการดำเนินงานเพื่อลดความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับสภาวะการดำเนินธุรกิจ
- (4) สนับสนุนหน่วยงานบริหารความเสี่ยง (Risk Management Function) ในการประเมินปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญ พร้อมทั้งแนะนำประเด็นความเสี่ยงอื่นๆ ที่อาจมีผลกระทบในระดับองค์กร เพื่อให้มีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพทัดเทียมกับบริษัทชั้นนำ เพื่อส่งเสริมให้ ปตท.สผ. สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจได้ รวมทั้งมอบหมายงานอันเกี่ยวเนื่องกับการบริหารความเสี่ยงของ ปตท.สผ. ให้แก่หน่วยงานบริหารความเสี่ยงได้โดยตรง

(5) รายงานการกำกับผลการประเมินความเสี่ยงและการดำเนินงานเพื่อลดความเสี่ยงต่อคณะกรรมการเพื่อทราบเป็นประจำ ในกรณีที่มีเรื่องสำคัญซึ่งกระทบต่อบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ ต้องรายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาโดยเร็วที่สุด

(6) เปิดเผยรายงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท

(7) พิจารณาทบทวนเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มีความเหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ

(8) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย อันเกี่ยวเนื่องกับการบริหารความเสี่ยงของ ปตท.สผ.

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยกรรมการ ปตท.สผ. อย่างน้อย 3 คน และต้องเป็นกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 คน โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีจำนวน 6 คน เป็นกรรมการอิสระ 3 คน ประกอบด้วย

นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ	ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง และกรรมการอิสระ
พันเอก นิमितต์ สุวรรณรัฐ	กรรมการบริหารความเสี่ยง และกรรมการอิสระ
นายปิติ ตัณฑเกษม	กรรมการบริหารความเสี่ยง และกรรมการอิสระ
นายปิติพันธ์ เทพปฏิมากรณ์	กรรมการบริหารความเสี่ยง
นายวิรัตน์ เอื้อนฤมิตร	กรรมการบริหารความเสี่ยง
นายทวารัฐ สูตะบุตร	กรรมการบริหารความเสี่ยง

ตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีการประชุม อย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง ในปี 2560 ได้ประชุมทั้งสิ้น 13 ครั้ง กรรมการบริหารความเสี่ยงส่วนใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ณ ขณะนั้น เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง และผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีไว้ในรายงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงแล้ว

8.1.3.6 คณะกรรมการอิสระ

คณะกรรมการอิสระมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการอิสระ ดังนี้

(1) เสนอแนะเรื่องที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อบริษัท ผู้ถือหุ้น และผู้ถือหุ้นรายย่อย ต่อคณะกรรมการบริษัท และ/หรือ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร แล้วแต่กรณี

(2) ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทที่พึงปฏิบัติ รวมทั้งให้ความคิดเห็นตามบทบาทและหน้าที่ของกรรมการอิสระที่พึงปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ต่อบริษัท ผู้ถือหุ้น และผู้ถือหุ้นรายย่อย

(3) สอบทานให้ ปตท.สผ. ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกรรมการอิสระ รวมถึงทบทวนนิยามกรรมการอิสระให้มีความเหมาะสมและครบถ้วนตามกฎหมาย

(4) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายโดยจะต้องไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระ

(5) พิจารณาทบทวนระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการอิสระเพื่อให้มีความเหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ

กรรมการ ปตท.สผ. ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามนियามกรรมการอิสระในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ถือว่าเป็นกรรมการอิสระของ ปตท.สผ. โดยไม่ต้องมีการประชุมเพื่อแต่งตั้ง โดยคณะกรรมการอิสระ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีจำนวน 9 คน ประกอบด้วย

นายปรัชญา ภิญญาวัฒน์	ประธานกรรมการอิสระ
พลเรือเอก ธนะรัตน์ อุบล	รองประธานกรรมการอิสระ
นายอำพน กิตติอำพน	กรรมการอิสระ
นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการอิสระ
พันเอก นิमितต์ สุวรรณรัฐ	กรรมการอิสระ
นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ	กรรมการอิสระ
นายปิติ ตัณฑเกษม	กรรมการอิสระ
นางสาวปนัดดา กนกวัฒน์	กรรมการอิสระ
นายบัณฑิต เชื้ออาภรณ์	กรรมการอิสระ

ตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการอิสระ คณะกรรมการอิสระมีการประชุมอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง ในปี 2560 ได้ประชุมทั้งสิ้น 4 ครั้ง กรรมการอิสระส่วนใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ณ ขณะนั้น เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง และกรรมการอิสระจะไม่ได้รับคำตอบแทนจากการประชุมคณะกรรมการอิสระ โดยเลขาธิการบริษัทปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการคณะกรรมการอิสระได้เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้งด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการอิสระได้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีไว้ในรายงานของคณะกรรมการอิสระแล้ว

นियามกรรมการอิสระ

กรรมการอิสระของ ปตท.สผ. จะต้องตรวจสอบและรับรองคุณสมบัติความเป็นอิสระของตนเองว่ามีคุณสมบัติครบถ้วนและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และจะต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมตามคำนิยามที่ ปตท.สผ. กำหนดไว้ซึ่งเข้มกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ในเรื่องสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 0.5 (ก.ล.ต. กำหนดร้อยละ 1) ตามข้อ (1) รวมทั้งต้องมีการทบทวนคุณสมบัติเป็นประจำทุกปีด้วย โดยนियามกรรมการอิสระของ ปตท.สผ. กำหนดไว้ ดังนี้

- (1) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของ ปตท.สผ. บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท.สผ. ทั้งนี้ โดยให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย
- (2) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท.สผ. บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือของผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท.สผ. เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี ทั้งนี้ ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการหรือที่ปรึกษาของส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท.สผ.
- (3) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมายในลักษณะที่เป็นบิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตรของกรรมการรายอื่น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท.สผ. หรือบริษัทย่อย
- (4) ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับ ปตท.สผ. บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท.สผ. ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัยหรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับ ปตท.สผ. บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท.สผ. เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

ความสัมพันธ์ทางธุรกิจตามวรรคหนึ่ง รวมถึงการทำรายการทางการเงินการค้ำที่กระทำเป็นปกติเพื่อประกอบกิจการการเช่าหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์ หรือบริการ หรือการให้ หรือรับความช่วยเหลือทางการเงินด้วยการรับหรือให้ผู้ยืมค้ำประกัน การให้สินทรัพย์เป็นหลักประกันหนี้สิน รวมถึงพฤติกรรมอื่นทำนองเดียวกันซึ่งเป็นผลให้ผู้ขออนุญาตหรือคู่สัญญา มีภาระหนี้ที่ต้องชำระต่ออีกฝ่ายหนึ่งตั้งแต่อายุละสามของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิของ ปตท.สผ. หรือตั้งแต่ยี่สิบล้านบาทขึ้นไปแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ทั้งนี้ การคำนวณภาระหนี้ดังกล่าวให้เป็นไปตามวิธีการคำนวณมูลค่าของรายการที่เกี่ยวข้องกันตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันโดยอนุโลม แต่ในการพิจารณาภาระหนี้ดังกล่าว ให้นับรวมภาระหนี้ที่เกิดขึ้นในระหว่างหนึ่งปีก่อนวันที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบุคคลเดียวกัน

(5) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของ ปตท.สผ. บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท.สผ. และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุมหรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของ ปตท.สผ. บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท.สผ. สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(6) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงินซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่าสองล้านบาทต่อปีจาก ปตท.สผ. บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท.สผ. และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(7) ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของ ปตท.สผ. หรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของ ปตท.สผ. หรือบริษัทย่อย

(8) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของ ปตท.สผ. ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ ปตท.สผ.

(9) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของ ปตท.สผ.

ภายหลังได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอิสระที่มีลักษณะเป็นไปตาม (1) ถึง (9) แล้ว กรรมการอิสระอาจได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของ ปตท.สผ. บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท.สผ. โดยมีการตัดสินใจในรูปแบบขององค์คณะ (Collective Decision) ได้

อนึ่ง คำจำกัดความที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนิยามกรรมการอิสระเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนเกี่ยวกับการกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์

ความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการให้บริการทางวิชาชีพของกรรมการอิสระในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา

– ไม่มี –

8.1.4 การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

ในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ปตท.สผ. เป็นประจำปีทุกปี ตามแบบประเมินผลการปฏิบัติงานและ Board Performance Target ประจำปี และประเมินผลประธานกรรมการและคณะกรรมการเฉพาะเรื่องตามแบบประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นประจำปีทุกปี เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาทบทวนผลงาน ประเด็นและอุปสรรคต่างๆ ในระหว่างปีที่ผ่านมา และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน โดยคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้กำหนดแบบประเมิน และพิจารณาก่อนส่ง Board Performance Target ก่อนเสนอคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติด้วย

แบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ปตท.สผ. รวมทั้งหมด มี 4 แบบ ได้แก่

- (1) แบบการประเมินผลตนเองเป็นรายบุคคลและการประเมินกรรมการอื่นแบบไขว้ ประเมินใน 4 หัวข้อ คือ (1) คุณสมบัติ (2) ความเป็นอิสระ (3) หน้าที่และความรับผิดชอบ และ (4) การฝึกอบรมและการพัฒนาตนเอง
- (2) แบบการประเมินผลคณะกรรมการทั้งคณะ ประเมินใน 6 หัวข้อ คือ (1) นโยบายและการจัดทำแผนกลยุทธ์ (2) การปฏิบัติหน้าที่ (3) การกำกับดูแลฝ่ายจัดการ (4) การประชุม (5) โครงสร้างและคุณสมบัติ และ (6) การฝึกอบรมและพัฒนา
- (3) แบบการประเมินผลคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องแต่ละคณะตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการเฉพาะเรื่องนั้นๆ
- (4) แบบการประเมินผลประธานกรรมการ ประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของประธานกรรมการตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดอยู่ในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน (CG Code) ปี 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และการกำกับดูแลกิจการที่ดีของกลุ่ม ปตท.สผ. ข้อ 6.3 บทบาทของคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ เช่น การทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมคณะกรรมการและผู้ถือหุ้น การกำหนดระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการ และการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ เป็นต้น

แบบประเมินในปี 2560 ทั้ง 4 แบบข้างต้นยังคงน้ำหนักของแต่ละหัวข้อของการประเมินและระดับการให้คะแนนเช่นเดียวกับปี 2559 คือให้คะแนนจาก 1 ถึง 3 คะแนน (1 = ต้องปรับปรุง, 2 = ได้มาตรฐาน และ 3 = ดี) และได้มีการเพิ่มคำถามบางส่วนเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานจริงและแนวปฏิบัติชั้นนำ ดังนี้

- (1) แบบประเมินตนเอง: เพิ่มคำถามเกี่ยวกับการต่อต้านการคอร์รัปชัน
- (2) แบบประเมินคณะกรรมการสรรหา: เพิ่มคำถามในเรื่องการพิจารณาระบบการพัฒนาผู้บริหารเพื่อรองรับตำแหน่งรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ (Succession Plan) ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- (3) แบบประเมินคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง: เพิ่มคำถามในเรื่องการพิจารณาความเสี่ยงด้านการลงทุนให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยงด้านราคาน้ำมัน และการวิเคราะห์ติดตามปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ
- (4) แบบประเมินประธานกรรมการ: ปรับและเพิ่มคำถามเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน (CG Code) ปี 2560

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตาม Board Performance Target ประจำปี 2560 มีการพิจารณาจาก 4 ส่วนตามน้ำหนัก ได้แก่

(1) ดัชนีวัดผลการดำเนินงานของบริษัท (Corporate KPI)	50%
(2) การร่วมประชุมของคณะกรรมการและการประเมินประสิทธิภาพการประชุม	10%
(3) การประเมินตนเองของคณะกรรมการบริษัทในภาพรวม	15%
(4) มุมมองด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท.สผ. (CG Perception)	25%
ประกอบด้วย	
(4.1) จากผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ (Stakeholders)	10%
(4.2) จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)	15%

ทั้งนี้ สรุปผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการบริษัทในภาพรวมได้ ดังนี้

- (1) ผลการประเมินตนเองรายบุคคลปี 2560 ได้คะแนนเฉลี่ย 2.79 ลดลงจากปี 2559 ที่ได้คะแนน 2.84 จากคะแนนเต็ม 3.00 คะแนน สำหรับผลการประเมินกรรมการอื่นแบบไขว้ปี 2560 ได้คะแนนเฉลี่ย 2.90 เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่ได้คะแนนเฉลี่ย 2.81 จากคะแนนเต็ม 3.00 คะแนน

(2) ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทปี 2560 พิจารณาจากผลงานตาม Board Performance Target ประจำปี 2560 ซึ่งได้คะแนน 4.28 เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่ได้คะแนน 3.91 จากคะแนนเต็ม 5.00 คะแนน (1 = ต้องปรับปรุงอย่างมาก, 2 = พอใช้, 3 = มาตรฐานหรือบรรลุเป้าหมาย, 4 = ดี, 5 = ดีมาก) โดยมีผลการประเมินตนเองโดยรวมทั้งคณะเป็นส่วนหนึ่งของ Board Performance Target ที่น้ำหนักร้อยละ 15% ด้วย ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ย 2.87 ลดลงจากปี 2559 ที่ได้คะแนน 2.91 จากคะแนนเต็ม 3.00 คะแนน

ดังนั้น การคำนวณคะแนนของผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทปี 2560 จึงแตกต่างจากปี 2559 ที่ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ ผลจากการประเมินตนเองโดยรวมตามแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการประจำปีมีน้ำหนักร้อยละ 50 และผลงานตาม Board Performance Target มีน้ำหนักร้อยละ 50

นอกจากนี้ การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทในปี 2560 ยังคงส่วนการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ โดยฝ่ายจัดการได้ประเมินในส่วนนี้ด้วยเช่นกันเพื่อเป็น Two-way Communication ในการกำหนดแผนการพัฒนาคำสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการต่อไป

(3) ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง 5 คณะปี 2560 ได้คะแนนในระดับใกล้เคียงกับระดับดี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(3.1) คณะกรรมการตรวจสอบ ได้คะแนนเต็ม 3.00 เท่ากับปี 2559

(3.2) คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ได้คะแนน 2.94 ลดลงจากปี 2559 ที่ได้คะแนน 2.96 จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน

(3.3) คณะกรรมการสรรหา ได้คะแนน 2.86 ลดลงจากปี 2559 ที่ได้คะแนนเต็ม 3.00

(3.4) คณะกรรมการบรรษัทภิบาล ได้คะแนน 2.93 เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่ได้คะแนน 2.73 จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน

(3.5) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้คะแนน 2.97 เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่ได้คะแนน 2.94 จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน

(4) ผลการประเมินของประธานกรรมการโดยกรรมการทั้งคณะปี 2560 ได้คะแนน 2.94 ลดลงจากปี 2559 ที่ได้คะแนน 2.96

ปตท.สผ. ได้รายงานผลการประเมินข้างต้นทั้งหมดให้คณะกรรมการ ปตท.สผ. ทราบ เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ประธานกรรมการและฝ่ายจัดการต่อไป อาทิ การจัดสรรเวลาในการประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพิจารณาเรื่องระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในภาพรวม การพัฒนาการวางแผนสืบทอดในตำแหน่งหลักๆ ที่สำคัญ (Critical Positions) เป็นต้น ทั้งนี้ กรรมการจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองโดยการเข้ารับการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเป็นกรรมการ และเปิดกว้างในการสนับสนุนให้มีการทำกิจกรรม (Initiatives) ต่างๆ เพื่อให้บริษัทเติบโตได้อย่างมั่นคงในระยะยาว

8.1.5 การประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ สํารวจและผลติปิโตรเลียม

คณะกรรมการ ปตท.สผ. กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ สํารวจและผลติปิโตรเลียม โดยมอบหมายให้คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ สํารวจและผลติปิโตรเลียม ตามแบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่คณะกรรมการสรรหากำหนด การประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ สํารวจและผลติปิโตรเลียม ใช้ตามดัชนีวัดผลการดำเนินงานของบริษัท (Corporate KPI) ในแต่ละปีเป็นผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ สํารวจและผลติปิโตรเลียม และนำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการ ปตท.สผ. เพื่อให้มีระบบการถ่วงดุล (Check and Balance) และสามารถตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ สํารวจและผลติปิโตรเลียม ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และช่วยเสริมสร้างการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท.สผ. รวมถึงสามารถนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นได้ต่อไป

8.1.6 การประชุมคณะกรรมการ

คณะกรรมการ ปตท.สผ. กำหนดวันประชุมล่วงหน้าในแต่ละปี โดยปกติจะมีการประชุมเดือนละครั้งทุกวันพฤหัสบดีสุดท้ายของเดือน รวมปีละ 12 ครั้ง โดยได้แจ้งกำหนดวันประชุมปี 2561 ให้คณะกรรมการทราบตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2560 และกำหนดระเบียบวาระประจำแต่ละเดือนไว้ชัดเจน รวมถึงจัดให้มีการประชุมนัดพิเศษนอกสถานที่ เพื่อพิจารณากำหนดแผนกลยุทธ์ประจำปี ปีละครั้ง นอกจากนี้จะมีการประชุมเพื่อหารือ ทบทวนแผนกลยุทธ์ให้เหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง โดยในปี 2560 มีการประชุมคณะกรรมการรวม 16 ครั้ง และเพื่อให้คณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้มีเวลาในการศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของระเบียบวาระการประชุม โดยปกติเลขานุการบริษัท จะส่งหนังสือเชิญประชุม พร้อมระเบียบวาระการประชุมและข้อมูลประกอบถึงกรรมการล่วงหน้าอย่างน้อย 5 วันทำการ ก่อนวันประชุม เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็นที่ข้อมูลยังไม่เพียงพอ หรือเรียกประชุมเร่งด่วน นอกจากนี้ จะมีการส่งระเบียบวาระการประชุมผ่านระบบ Application Software ของอุปกรณ์สื่อสารที่ทันสมัย เพื่ออำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการมีความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลได้ทันทั่วถึง และลดขั้นตอน ระยะเวลา รวมถึงการใช้กระดาษเอกสารได้เป็นอย่างมากในรอบปีอีกด้วย

โดยปกติ ประธานกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และเลขานุการบริษัท เป็นผู้พิจารณาเรื่องที่จะนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการ ปตท.สผ. และกรรมการแต่ละคนมีความเป็นอิสระที่จะเสนอเรื่องเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมได้

ระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการบริษัทจะแบ่งเป็นหมวดหมู่ชัดเจนและมีระเบียบวาระพิจารณาติดตามผลการดำเนินงานและการใช้งบประมาณเป็นประจำ โดยในปี 2560 มีการนำเสนอระเบียบวาระเพื่อพิจารณารวม 66 เรื่อง และระเบียบวาระเพื่อทราบจำนวน 103 เรื่อง ซึ่งระเบียบวาระประจำการประชุมที่สำคัญ มีดังนี้

เดือน	ระเบียบวาระประจำ
มกราคม	<ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมเอกสารการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> (1) งบการเงินก่อนการตรวจสอบประจำปี (2) การจ่ายเงินปันผล (3) การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและคำตอบแทน (4) คำตอบแทนของคณะกรรมการและคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง - หลักการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการ ปตท.สผ.
กุมภาพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> - แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีและรายงานประจำปี
มีนาคม	<ul style="list-style-type: none"> - ความพร้อมในการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี
เมษายน	<ul style="list-style-type: none"> - การแต่งตั้งกรรมการเฉพาะเรื่อง - การประเมินผลการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี
พฤษภาคม	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางและแนวนโยบายการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ประจำปี
กรกฎาคม	<ul style="list-style-type: none"> - การจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล (ถ้ามี)
สิงหาคม	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดการประชุมประจำปี
พฤศจิกายน	<ul style="list-style-type: none"> - แผนธุรกิจ แผนการลงทุน 5 ปี และงบประมาณรายจ่ายประจำปี - ดัชนีวัดผลการดำเนินงาน และ Performance Agreement ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร - แผนการจัดหาประจำปี
ธันวาคม	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ปตท.สผ. คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง และประธานกรรมการประจำปี - การประเมินผลการปฏิบัติงาน และงบประมาณการขึ้นเงินเดือนตามผลงานและการจ่ายเงินรางวัลประจำปี

นอกจากนี้ ในปี 2560 ยังมีการพิจารณาระเบียบวาระที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อสภาวะธุรกิจภายใต้สถานการณ์ราคาน้ำมันที่ปรับตัวลดลง กลยุทธ์การประมูลและแผนการดำเนินงานเรื่องสัมปทานที่จะหมดอายุ การปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการเติบโตของบริษัทในระยะยาว การเข้าลงทุนโครงการต่างๆ การติดตามความก้าวหน้าโครงการ SPEND SMART และการทบทวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. (CG&BE) และการทบทวนระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบ

ในการประชุม ประธานกรรมการจะจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ เพื่อเปิดโอกาสให้กรรมการได้แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ โดยมีผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุมด้วย เพื่อตอบข้อซักถามและให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์และรับทราบข้อคิดเห็นของคณะกรรมการเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปกติการประชุมแต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 3 - 4 ชั่วโมง เลขานุการบริษัทในฐานะเลขานุการคณะกรรมการบริษัทเข้าร่วมการประชุมทุกครั้ง เพื่อทำหน้าที่ในการดูแลและให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง และเป็นผู้จัดบันทึกถ้อยแถลงการประชุม รวมถึงจัดเก็บข้อมูลหรือเอกสารเกี่ยวกับการประชุมอย่างถูกต้องครบถ้วน

การประชุมของคณะกรรมการ ปตท.สผ. ใช้มติเสียงข้างมาก โดยกรรมการหนึ่งคนมีหนึ่งเสียง กรรมการที่มีส่วนได้เสียในเรื่องใดจะไม่เข้าร่วมประชุม และ/หรือ ไม่ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น หากคะแนนเสียงเท่ากัน ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ทั้งนี้ ในกรณีต่อไปนี้จะต้องขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น และต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง

- (1) การขายหรือโอนกิจการของ ปตท.สผ. ทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่บุคคลอื่น
- (2) การซื้อหรือรับโอนกิจการของบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนมาเป็นของ ปตท.สผ.
- (3) การทำ แก๊ซ หรือเลิกสัญญาเกี่ยวกับการให้เข้ากิจการของ ปตท.สผ. ทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญ การมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าจัดการธุรกิจของ ปตท.สผ. หรือการรวมกิจการกับบุคคลอื่นโดยมีวัตถุประสงค์จะแบ่งกำไรขาดทุนกัน
- (4) การแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับของบริษัท
- (5) การเพิ่มทุน การลดทุน การออกหุ้นกู้ การควบบริษัท และการเลิกบริษัท
- (6) ในกรณีที่ ปตท.สผ. หรือบริษัทย่อยตกลงเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการเกี่ยวกับการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินของบริษัทหรือบริษัทย่อย ตามความหมายที่กำหนดตามประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ให้บังคับกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียน หรือการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินของบริษัทจดทะเบียน แล้วแต่กรณี

รายงานการประชุมคณะกรรมการ ปตท.สผ. ครอบคลุมสาระสำคัญต่างๆ อย่างครบถ้วน โดยเรื่องเพื่อพิจารณามีการลงมติเป็นมติที่เป็นเอกฉันท์ทั้งหมด มีการบันทึกรายชื่อกรรมการที่เข้าประชุม กรรมการที่ลาประชุม ผู้เข้าร่วมประชุม ชื่อผู้ให้ข้อคิดเห็น หรือคำถาม คำตอบ และคำชี้แจงที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบันทึกข้อคิดเห็น คำถาม คำตอบ หรือคำชี้แจงไว้อย่างชัดเจน และมีการจัดเก็บรายงานการประชุมคณะกรรมการ ปตท.สผ. และเอกสารประกอบอย่างเป็นระบบ มีการรักษาความปลอดภัยอย่างดี โดยปกติคณะกรรมการ ปตท.สผ. เข้าร่วมการประชุมทุกคนทุกครั้ง หากมีเหตุจำเป็นไม่สามารถมาประชุมได้ กรรมการจะมีหนังสือลาการประชุมต่อประธานกรรมการ พร้อมทั้งระบุเหตุผลที่จำเป็นอย่างครบถ้วน โดยประธานกรรมการได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบก่อนเริ่มการประชุมทุกครั้ง โดยบริษัทได้รายงานจำนวนครั้งของการเข้าร่วมประชุมของกรรมการเป็นรายบุคคลไว้ด้วย

นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีการประชุมกันเองโดยไม่มีฝ่ายจัดการ 2 ครั้ง ในปี 2560 เพื่อติดตามงานของฝ่ายจัดการ และอภิปรายปัญหาต่างๆ และแจ้งให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารทราบถึงผลการประชุม เพื่อนำผลดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

8.1.7 จำนวนครั้งการเข้าร่วมประชุมของกรรมการบริษัทในปี 2560

รายชื่อกรรมการ	คณะกรรมการบริษัท		คณะกรรมการอิสระ		คณะกรรมการโดยไม่มีการจ่ายค่าตอบแทน		คณะกรรมการตรวจสอบ		คณะกรรมการกำกับดูแล		คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง		การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560	
	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี	จำนวนการประชุมทั้งปี
1. นายปรัชญา ภิญญวัฒน์	16/16	4/4	4/4	2/2	-	-	13 ครั้ง	2 ครั้ง	8 ครั้ง	-	-	13 ครั้ง	1 ครั้ง	1/1
2. นายอำพน กิตติอำพน ^{1,2}	16/16	4/4	4/4	2/2	-	-	12/12	-	6/6	-	-	-	-	1/1
3. นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	14/16	-	-	2/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/1
4. นายอัษฎพร จรุงจินดา	16/16	3/4	3/4	2/2	-	-	13/13	2/2	-	-	-	-	-	1/1
5. พลเรือเอก ธนะรัตน์ อุบล	16/16	4/4	4/4	2/2	4/4	4/4	-	2/2	-	-	-	-	-	1/1
6. พันเอก นิมิตต์ สุวรรณรัฐ	12/16	4/4	4/4	1/2	-	-	-	-	8/8	11/13	-	-	-	1/1
7. นายเศรษฐพุฒิ สุทธิกานนท์ ¹	15/16	3/4	3/4	2/2	-	-	4/5	-	8/8	13/13	-	-	-	1/1
8. นายปิติ ดิลกเทศ ^{1,3}	13/16	4/4	4/4	2/2	1/1	1/1	-	-	7/8	12/13	-	-	-	1/1
9. นายวิรัตน์ เตือนภูมิ	15/16	-	-	2/2	-	-	-	-	-	11/13	-	-	-	1/1
10. นายทวารัฐ สุตะบุตรี ¹	13/16	-	-	2/2	-	-	-	-	-	10/12	-	-	-	1/1

¹ ตั้งแต่วันที่ 27 เมษายน 2560

- นายอำพน กิตติอำพน ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการตรวจสอบ และประธานกรรมการบริหาร
- นายเศรษฐพุฒิ สุทธิกานนท์ ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง และกรรมการบริหาร
- นายปิติ ดิลกเทศ ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยง และกรรมการบริหาร โดยพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร และกรรมการบริหาร
- นายทวารัฐ สุตะบุตรี ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยง และกรรมการบริหาร
- นางสาวปณิดา กนกวัฒน์ ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ และกรรมการบริหาร
- นายกุลิศ สมบัติศิริ ดำรงตำแหน่งกรรมการกำกับดูแลค่าตอบแทน
- นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ พ้นจากตำแหน่งกรรมการบริหาร

² นายอำพน กิตติอำพน ดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการ ตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2560

³ นายปิติ ดิลกเทศ ลาออกจากตำแหน่งกรรมการ กรรมการบริหาร และกรรมการบริหารความเสี่ยง มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561

รายชื่อกรรมการ	คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการอิสระ	คณะกรรมการโดยไม่มีฝ่ายจัดการ	คณะกรรมการบรรษัทภิบาล	คณะกรรมการตรวจสอบ	คณะกรรมการกำกับดูแลค่าตอบแทน	คณะกรรมการสรรหา	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560
	จำนวน การประชุมทั้งปี 16 ครั้ง	จำนวน การประชุมทั้งปี 4 ครั้ง	จำนวน การประชุมทั้งปี 2 ครั้ง	จำนวน การประชุมทั้งปี 4 ครั้ง	จำนวน การประชุมทั้งปี 13 ครั้ง	จำนวน การประชุมทั้งปี 2 ครั้ง	จำนวน การประชุมทั้งปี 8 ครั้ง	จำนวน การประชุมทั้งปี 13 ครั้ง	จำนวน การประชุมทั้งปี 1 ครั้ง
11. นายปิติพันธ์ เทพภูมิการณ์	15/16	-	2/2	3/3	-	-	-	13/13	1/1
12. นางสาวปนัดดา กนกวัฒน์ ¹	16/16	4/4	2/2	3/3	13/13	-	-	-	1/1
13. นายกุลิศ สมบัติศิริ ^{1,5}	11/12	-	1/2	-	-	1/1	-	-	-
14. นายบัณฑิต เอื้ออาภรณ์ ⁶	4/5	1/2	-	-	-	-	-	-	-
15. นายสมพร ว่องวุฒิพรชัย	16/16	-	-	-	-	-	-	-	1/1
กรรมการที่ครบวาระหรือลาออกกระหว่างปี 2560									
1. นายมนต์ แจ่มเวหา ⁷	4/4	-	1/1	-	-	1/1	-	-	1/1
2. นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ ^{1,8}	4/5	-	1/1	-/1	-	-	-	-	1/1

⁴ นายปิติพันธ์ เทพภูมิการณ์ ดำรงตำแหน่งกรรมการบรรษัทภิบาล ตั้งแต่วันที่ 27 กรกฎาคม 2560

⁵ นายกุลิศ สมบัติศิริ ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการ ตั้งแต่วันที่ 29 มีนาคม 2560

⁶ นายบัณฑิต เอื้ออาภรณ์ ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการ ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2560

⁷ นายมนต์ แจ่มเวหา ครบวาระการเป็นกรรมการ เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2560

⁸ นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ ลาออกจากกรรมการเป็นกรรมการ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2560

8.1.8 รายงานการถือครองหลักทรัพย์ของกรรมการ ปตท.สผ. คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

รายชื่อกรรมการ	จำนวนหุ้นสามัญ		
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	เพิ่ม / (ลด) ระหว่างปี
1. นายปรัชญา ภิญญาวัฒน์	15,000	15,000	-
2. นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	146,543	146,543	-
3. นายอำพน กิตติอำพน	-	-	-
4. นายอัษฎพร จารุจินดา	-	-	-
5. พลเรือเอก ธนะรัตน์ อุบล	-	-	-
6. พันเอก นิเมตต์ สุวรรณรัฐ	-	-	-
7. นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ	-	-	-
8. นายปิติ ตัณฑเกษม	-	-	-
9. นายวิรัตน์ เอื้อนฤมิต	-	-	-
10. นายทวารัฐ สูตะบุตร	-	-	-
11. นายปิติพันธ์ เทพปฏิมากรณ์	-	-	-
12. นางสาวปนัดดา กนกวัฒน์	30,000	30,000	-
13. นายกุลิศ สมบัติศิริ	N/A	-	N/A
14. นายบัณฑิต เอื้ออาภรณ์	N/A	-	N/A
คู่สมรส	N/A	4,587	N/A
15. นายสมพร ว่องวุฒิพรชัย	236,869	263,677	26,808
คู่สมรส	3,500	3,500	-
กรรมการที่ครบวาระหรือลาออกระหว่างปี 2560			
1. นายมนัส แจ่มเวหา	-	-	-
2. นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ	-	-	-

8.2 ผู้บริหาร

ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 ผู้บริหารของ ปตท.สผ. ตามนิยามของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนมีจำนวน 23 คน ซึ่งประวัติโดยย่อและประสบการณ์ในช่วงที่ผ่านมาปรากฏในหัวข้อ “รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และเลขานุการบริษัท”

รายชื่อและจำนวนหุ้น ปตท.สผ. ของผู้บริหาร* คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

รายชื่อผู้บริหาร		จำนวนหุ้นสามัญ		
		ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	เพิ่ม / (ลด) ระหว่างปี
1. นายสมพร	ว่องวุฒิพรชัย	236,869	263,677	26,808
	คู่สมรส	3,500	3,500	-
2. นายพงศธร	ทวีสิน ¹	49,715	70,909	21,194
3. นายฐิติ	เมฆวิชัย	72,661	94,392	21,731
4. นายประพัฒน์	โสภณพงศ์พิพัฒน์	50,685	69,320	18,635
5. นางสาวพรรณณลิน	มหาวงศ์ธิกุล	19,979	50,701	30,722
6. นางประณต	ติราศัย	153,128	172,341	19,213
7. นายมนตรี	ลาวัลย์ชัยกุล ²	37,614	43,214	5,600
8. นายวุฒิพล	ท้วมภูมิงาม ³	N/A	58,889	N/A
9. นายชัชวาล	เยี่ยมศิริ	48,876	58,205	9,329
10. นางสุจิตรา	สุวรรณสินพันธุ์	87,794	105,290	17,496
	คู่สมรส	300	300	-
11. นายชงค์	บริสุทธิ์สวัสดิ์ ⁴	N/A	55,096	N/A
12. นายวรานนท์	หล้าพระบาง ⁵	N/A	144,168	N/A
13. นายยงยศ	ครองพาณิชย์	99,328	105,367	6,039

* นับรวมจำนวนหุ้นที่ได้รับจากโครงการสะสมหุ้นสำหรับพนักงาน (Employee Joint Investment Program หรือ EJIP) ซึ่งมีระยะโครงการตั้งแต่ปี 2556 – 2561 เพื่อสนับสนุนให้พนักงานที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเก็บออมหุ้น และเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายค่าตอบแทนของพนักงาน ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้น อีกทั้งสร้างความภาคภูมิใจและความเป็นเจ้าของต่อองค์กรในระยะยาว ทั้งนี้ รายละเอียดเพิ่มเติมของ EJIP ปรากฏในหมวด “โครงสร้างการจัดการ” หัวข้อ “นโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ เรื่อง พนักงาน”

¹ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ สํารวจและผลิตปิโตรเลียม (ตำแหน่งเทียบเท่ารองกรรมการผู้จัดการใหญ่) และรักษาการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานบริหารการเปลี่ยนแปลงธุรกิจและองค์กร ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2560

² ได้รับแต่งตั้งเป็นรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานกลยุทธ์และพัฒนาธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 และรักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ หน่วยงานธุรกิจใหม่ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2560

³ ได้รับแต่งตั้งเป็นรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานวิศวกรรมศาสตร์และการพัฒนา ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561

⁴ ได้รับแต่งตั้งเป็นรักษาการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานสนับสนุนปฏิบัติการ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2560

⁵ ได้รับแต่งตั้งเป็นรักษาการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานโครงการผลิต ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2560

รายชื่อผู้บริหาร		จำนวนหุ้นสามัญ		
		ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	เพิ่ม / (ลด) ระหว่างปี
14. นางสาวจรรยาตรี	วันเกิดผล	65,604	77,410	11,806
15. นางเนตรสุดา	ผูกเกษร ⁶	N/A	79,857	N/A
16. นายอนุตรา	บุญนา ⁷	-	-	-
17. นางสาวกาญจน์นที	ปานานนท์ ⁸	51,486	59,081	7,595
18. นางศิริรัตน์	สวาทนกุล	211,874	223,490	11,616
19. นายศักดิ์ชัย	สวระเวก	23,522	31,475	7,953
คู่สมรส		4,000	4,000	-
20. นางมณีญาณ์	ศรีสุขุมบวรชัย	-	-	-
21. นางสาวประดมาภรณ์	ดีศีลธรรม ⁹	N/A	52,846	N/A
22. นางสาวพรทิพย์	จันทร์สุขศรี	28,588	37,938	9,350
23. นางธัญญพร	วังวสุ	145,511	155,147	9,636
ผู้บริหารที่พ้นจากตำแหน่งหรือโยกย้ายระหว่างปี 2560				
1. นายคณิต	แสงวงศ์วานิชย์ ¹⁰	118,943	138,152	19,209
2. นางชนมาศ	ศาสนนันท์ ¹¹	35,691	44,779	9,088

⁶ ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายประกันภัย กลุ่มงานการเงินและการบัญชี ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2560

⁷ ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดการอาวุโส สังกัดสายงานการเงิน ปฏิบัติงานสมทบในตำแหน่ง Managing Director บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด กลุ่มงานการเงินและการบัญชี ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2560

⁸ ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายตลาดทุนและนักลงทุนสัมพันธ์ สายงานการเงิน กลุ่มงานการเงินและการบัญชี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561

⁹ ได้รับแต่งตั้งเป็นรักษาการ ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบัญชีบริหาร สายงานบัญชี กลุ่มงานการเงินและการบัญชี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561

¹⁰ เกษียณอายุ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561

¹¹ ได้รับแต่งตั้งเป็นรักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานตรวจสอบ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561

8.3 เลขาธิการบริษัท

เลขาธิการบริษัทมีบทบาทที่สำคัญในการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายใน ได้แก่ ระหว่างประธานกรรมการกับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กรรมการผู้จัดการใหญ่ สํารวจและผลิตปิโตรเลียม หรือฝ่ายจัดการ และภายนอก ได้แก่ ระหว่างบริษัท ผู้ถือหุ้น และหน่วยงานกำกับดูแล ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งนางประณต ตีราศัย รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานกิจการองค์กรและกำกับการปฏิบัติตามนโยบาย และรักษาการตำแหน่งผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานเลขาธิการบริษัท ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการบริษัท และปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการคณะกรรมการบริษัท เลขาธิการคณะกรรมการบรรษัทภิบาล เลขาธิการคณะกรรมการสรรหา เลขาธิการคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน เลขาธิการคณะกรรมการอิสระ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2556 โดยนางประณต จบการศึกษาด้านกฎหมาย และเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานเลขาธิการบริษัท รวมถึงมีประสบการณ์อื่นๆ ที่ช่วยให้งานเลขาธิการบริษัทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น และได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่สำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วน โดยรายละเอียดข้อมูลประวัติของเลขาธิการบริษัทปรากฏในหัวข้อ “รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และเลขาธิการบริษัท”

เลขาธิการบริษัทได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในการจัดทำและเก็บรักษาเอกสารสำคัญของบริษัท ได้แก่ ทะเบียนกรรมการ หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการ รายงานการประชุมผู้ถือหุ้น รายงานการประชุมคณะกรรมการ และรายงานประจำปีของบริษัท รวมถึงเก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหาร และจัดส่งสำเนาให้ประธานกรรมการและประธานกรรมการตรวจสอบตามที่กฎหมายกำหนด

นอกจากนี้ เลขาธิการบริษัทยังมีหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย ดังนี้

- ให้คำแนะนำ ดูแลประสานงาน และติดตามให้คณะกรรมการบริษัทมีการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ ข้อบังคับของบริษัท มติคณะกรรมการและมติผู้ถือหุ้น ข้อกำหนดทางด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ทำหน้าที่ในการดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการเฉพาะเรื่องและประชุมผู้ถือหุ้น
- จัดให้มีการปฐมนิเทศ ให้คำแนะนำแก่กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่
- เสนอแนะหลักสูตรการฝึกอบรมที่จำเป็นและเหมาะสมให้แก่คณะกรรมการ
- ติดตามประสานงานกับหน่วยงานในบริษัทให้ปฏิบัติตามมติคณะกรรมการบริษัทและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และกับหน่วยงานภายนอกที่กำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน
- กำกับดูแลการจัดการบริษัทย่อย รวมถึงการจัดทำและการเก็บรักษาเอกสารที่สำคัญของบริษัทย่อย
- ส่งเสริมให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. และติดตามให้มีการปฏิบัติตามหลักการดังกล่าว รวมทั้งมีการทบทวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ให้สอดคล้องกับกฎหมาย แนวทางปฏิบัติของสากลและบริษัทชั้นนำต่างๆ เป็นประจำ
- ดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน เป็นธรรม และเป็นไปตามข้อกำหนด และเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ถือหุ้นรายย่อย
- เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานเรื่องร้องเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้องเมื่อมีเรื่องร้องเรียนผ่านเข้ามาในระบบการรับเรื่องร้องเรียนของกลุ่ม ปตท.สผ.
- หน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากบริษัท

8.4 คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

8.4.1 คำตอบแทนกรรมการและกรรมการเฉพาะเรื่อง

ปตท.สผ. ได้กำหนดนโยบายคำตอบแทนกรรมการและกรรมการเฉพาะเรื่องไว้อย่างชัดเจนและโปร่งใส โดยมีคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนทำหน้าที่พิจารณาบทวน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับคำตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในอุตสาหกรรมเดียวกันที่มีขนาดใกล้เคียงกัน ผลการปฏิบัติงาน ผลการดำเนินงานของบริษัท รวมทั้งขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ และสถานการณ์เศรษฐกิจโดยรวม และได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ได้พิจารณาคำตอบแทนคณะกรรมการและคณะกรรมการเฉพาะเรื่องปี 2560 เป็นต้นไป ตามข้อเสนอของคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทน และได้มีมติอนุมัติ ดังนี้

คำตอบแทนคณะกรรมการ

- (1) คำตอบแทนรายเดือน เดือนละ 40,000 บาท/คน และจ่ายเต็มเดือน
- (2) ค่าเบี้ยประชุมครั้งละ 40,000 บาท/คน กรณีที่มาประชุม
- (3) โบนัสกรรมการ ให้คณะกรรมการทั้งคณะได้รับโบนัส ถ้ามีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นในปีนั้นๆ โดยได้รับร้อยละ 0.1 ของกำไรสุทธิปีนั้นๆ จากงบการเงินรวมของบริษัท แต่ไม่เกินวงเงินปีละ 60 ล้านบาท โดยจ่ายตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกรรมการ
- (4) ประธานกรรมการได้รับคำตอบแทนทุกรายการสูงขึ้นร้อยละ 25

คำตอบแทนคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง

คำตอบแทนคณะกรรมการเฉพาะเรื่องที่มีลักษณะเป็นกรรมการประจำตามข้อบังคับของบริษัท (Standing Sub-Committee) จำนวน 5 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการบรรษัทภิบาล คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทน คณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ให้ได้รับในอัตราเท่ากับปี 2559 ดังนี้

- (1) ได้รับค่าเบี้ยประชุมครั้งละ 40,000 บาท/คน กรณีที่มาประชุม
- (2) ประธานกรรมการเฉพาะเรื่องได้รับสูงขึ้นร้อยละ 25
- (3) กรณีมีมติเวียนจะไม่ได้รับคำตอบแทน
- (4) กรรมการบริษัทที่มีฐานะเป็นฝ่ายจัดการ ตั้งแต่ผู้บริหารสูงสุดลงมาจะไม่ได้รับคำตอบแทน

คำตอบแทนอื่นๆ ของกรรมการ ปตท.สผ.

– ไม่มี –

รายละเอียดเกี่ยวกับค่าตอบแทนกรรมการบริษัทและกรรมการเฉพาะเรื่องเป็นรายบุคคล ในส่วนที่เป็นค่าตอบแทนรายเดือน ค่าเบี้ยประชุม และโบนัสกรรมการ รวมทั้งค่าตอบแทนในปี 2560 ปรากฏตามตารางด้านล่างนี้

รายชื่อกรรมการบริษัท	ค่าตอบแทน								โบนัสกรรมการ ปี 2560 ที่บริษัทฯ ในปี 2561	รวม
	คณะกรรมการบริษัท		คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะกรรมการ บรรษัทภิบาล	คณะกรรมการ กำหนด ค่าตอบแทน	คณะกรรมการ สรรหา	คณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง			
	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าตอบแทน รายเดือน	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าเบี้ยประชุม			
1. นายปรัชญา ภิญญาวรัตน์	800,000	600,000	0	0	0	0	0	1,686,841.36	3,086,841.36	
2. นายอำพน กิตติอำพน	640,000	480,000	600,000	0	0	300,000	0	1,349,473.09	3,369,473.09	
3. นายเพ็ญมิตร วงศ์วานิช	560,000	480,000	0	0	0	0	0	1,349,473.09	2,389,473.09	
4. นายอัษฎพร จารุจินดา	640,000	480,000	520,000	0	100,000	0	0	1,349,473.09	3,089,473.09	
5. พลเรือเอก ธารณะรัตน์ อุบล	640,000	480,000	0	200,000	80,000	0	0	1,349,473.09	2,749,473.09	
6. พันเอก นิมิตร สุวรรณรัฐ	480,000	480,000	0	0	0	320,000	440,000	1,349,473.09	3,069,473.09	
7. นายเศรษฐสุพลี สุทธิวาทนฤพลี	600,000	480,000	160,000	0	0	320,000	650,000	1,349,473.09	3,559,473.09	
8. นายปิติ ดัฒนเกษม	520,000	480,000	0	40,000	0	300,000	480,000	1,349,473.09	3,169,473.09	
9. นายวิรัตน์ เตือนฤมิตร	600,000	480,000	0	0	0	0	440,000	1,349,473.09	2,869,473.09	
10. นายทวารัฐ สุตตะบุตร	520,000	480,000	0	0	0	0	400,000	1,349,473.09	2,749,473.09	
11. นายปิติพันธ์ เทพภูมิภากรณ์	600,000	480,000	0	120,000	0	0	520,000	1,349,473.09	3,069,473.09	
12. นางสาวนัสดา กนกวัฒน์	640,000	480,000	520,000	120,000	0	0	0	1,349,473.09	3,109,473.09	
13. นายกุลิศ สมบัติศิริ	440,000	400,000	0	0	40,000	0	0	1,027,817.86	1,907,817.86	
14. นายบัณฑิต เต็ดธากกรณ์	160,000	200,000	0	0	0	0	0	565,669.54	925,669.54	
15. นายสมพร ว่องวุฒิพรชัย	640,000	480,000	0	0	0	0	0	1,349,473.09	2,469,473.09	
กรรมการที่ครบวาระหรือลาออกระหว่างปี 2560										
1. นายมนัส แจ่มเวหา	160,000	120,000	0	0	40,000	0	0	325,352.42	645,352.42	
2. นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ	160,000	160,000	0	0	0	0	0	443,662.38	763,662.38	
รวม	8,800,000	7,240,000	1,800,000	480,000	260,000	1,240,000	2,930,000	20,243,020.64	42,993,020.64	

หมายเหตุ: (1) มติที่ประชุมสามัญประจำปี 2560 กำหนดให้กรรมการได้รับเป็นปี 2560 ตามการจ่ายเป็นเงินปันผลให้ถือหุ้นในปีนั้นๆ โดยได้รับร้อยละ 0.1 ของกำไรสุทธิปีนั้นจากงบการเงินรวมของบริษัท แต่ไม่เกินวงเงินปีละ 60 ล้านบาท
(2) นายวินทร์ วงศ์วานิช ได้ถึงถิ่นตำแหน่งกรรมการ ปตท.สผ. ในปี 2560 ให้กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.) ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขสัญญาจ้างบริหาร ในตำแหน่งประธานกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปตท.
(3) ปตท.สผ. มีการจัดสรรให้ประธานกรรมการเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานที่หน่วยงานราชการ ปตท.สผ. เท่านั้น

8.4.2 นโยบายคำตอบแทนของกรรมการบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทย่อยและบริษัทร่วมของ ปตท.สผ. เป็นกลไกในการดำเนินธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์สูงสุดของ ปตท.สผ. ตามเงื่อนไขทางธุรกิจและเงื่อนไขการลงทุนต่างๆ โดย ปตท.สผ. จะพิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารเข้าเป็นกรรมการบริษัทย่อยและ/หรือบริษัทร่วม เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมเป็นไปตามกรอบนโยบายและทิศทางการลงทุนทางธุรกิจของ ปตท.สผ.

ผู้บริหารที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในฐานะกรรมการบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่ประกอบธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น บริษัท พีทีทีอีพี เซอร์วิสเฮล จำกัด และบริษัท บี 8/32 พาร์ทเนอร์ จำกัด จะไม่ได้รับคำตอบแทนในฐานะกรรมการบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม แต่หากได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติงานแทน ปตท.สผ. ในธุรกิจอื่น เช่น บริษัท พีทีที ดิจิตอลโซลูชันส์ จำกัด และบริษัท เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ จำกัด ผู้บริหารในฐานะกรรมการบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมจะได้รับคำตอบแทน เนื่องจากเป็นภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติม โดยคำตอบแทนจะเป็นไปตามนโยบายคำตอบแทนของบริษัทย่อย หรือบริษัทร่วมนั้นๆ ที่มีการกำหนดไว้

8.4.3 คำตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

คำตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีการกำหนดอย่างเหมาะสม ภายใต้หลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและโปร่งใส ซึ่งการพิจารณากำหนดคำตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะใช้หลักเกณฑ์หรือวิธีการ และโครงสร้างที่เป็นธรรมและสมเหตุสมผล โดยคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนจะเป็นผู้พิจารณาทบทวนคำตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร รวมถึงคำตอบแทนทั้งแบบระยะสั้น เช่น คำตอบแทนรายเดือนและเงินรางวัลประจำปี และแบบระยะยาว เช่น สิทธิตามโครงการสะสมหุ้นสำหรับพนักงาน (Employee Joint Investment Program หรือ EJIP) เป็นต้น เพื่อเสนอคณะกรรมการ ปตท.สผ. พิจารณานุมัติโดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน ผลการดำเนินงานของ ปตท.สผ. แนวปฏิบัติของบริษัทจดทะเบียนในอุตสาหกรรมเดียวกันที่มีขนาดใกล้เคียงกัน รวมทั้งสอดคล้องกับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ และสภาพการณ์เศรษฐกิจโดยรวมด้วย

โดยอัตราคำตอบแทนประธานเจ้าหน้าที่บริหารต่อคำตอบแทนเฉลี่ยของผู้บริหารระดับสูง คิดเป็นอัตราประมาณ 1.56 : 1 และอัตราคำตอบแทนประธานเจ้าหน้าที่บริหารต่อคำตอบแทนเฉลี่ยของพนักงานทั้งหมด คิดเป็นอัตราประมาณ 9.74 : 1

8.4.4 คำตอบแทนผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนจะกำหนดหลักเกณฑ์ หรือวิธีการกำหนดโครงสร้างเงินเดือน ที่เป็นธรรมและสมเหตุสมผลกับกิจการ และสามารถสะท้อนถึงงานของ ปตท.สผ. และนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ ปตท.สผ. เพื่อพิจารณานุมัติ ซึ่งโครงสร้างเงินเดือนผู้บริหารระดับสูงของ ปตท.สผ. จะกำหนดโดยเทียบเคียงจากหลักเกณฑ์ วิธีการ อัตราการจ่ายและผลการสำรวจคำตอบแทนของบริษัทชั้นนำ ซึ่งอยู่ในธุรกิจ/อุตสาหกรรมปิโตรเลียม โดยเปรียบเทียบจากหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมในการกำหนดอัตราคำตอบแทนรายบุคคล ในการปรับเงินเดือนประจำปีของผู้บริหารระดับสูง จะพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานรายบุคคล และผลการดำเนินงานของ ปตท.สผ. นอกจากนี้ ยังพิจารณาประกอบกับผลการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าของแต่ละสายงานหรือกลุ่มงานแล้วแต่กรณีด้วย

เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านคำตอบแทนกับบริษัทชั้นนำซึ่งอยู่ในธุรกิจเดียวกัน ปตท.สผ. ได้จัดให้มีการสำรวจคำตอบแทนระหว่างบริษัทชั้นนำในธุรกิจเดียวกันเป็นประจำทุกปี เพื่อให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอต่อคณะกรรมการ ปตท.สผ. ถึงสถานะปัจจุบันของการกำหนดนโยบายเพื่อแข่งขันด้านคำตอบแทนของ ปตท.สผ. กับบริษัทอื่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุง หากมีการเปลี่ยนแปลงอัตราและวิธีการจ่ายในตลาดที่แตกต่างจากเดิมไปมาก

โดยอัตราคำตอบแทนเฉลี่ยของผู้บริหารระดับสูงต่อคำตอบแทนเฉลี่ยของพนักงานทั้งหมด คิดเป็นอัตราประมาณ 6.26 : 1

คำตอบแทนที่ได้จ่ายให้กับผู้บริหารระดับสูง มีดังนี้

	ปี 2559		ปี 2560	
	จำนวนราย	จำนวนเงินรวม (บาท)	จำนวนราย	จำนวนเงินรวม (บาท)
เงินเดือน	10 ¹	78,142,595	12 ¹	92,112,950
โบนัส		35,151,487 ²		56,137,890 ³
ค่าตอบแทนอื่น ๆ ⁴		10,228,158		12,310,683
รวม		123,522,240		160,561,523

ในปี 2560 ผลตอบแทนรวม (เงินเดือน โบนัส และเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) ของพนักงาน ปตท.สผ. และบริษัทย่อย รวมทั้งค่าจ้างของพนักงานปฏิบัติงานสมทบเป็นจำนวนทั้งสิ้น 7,729,646,209 บาท

8.5 บุคลากร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. และบริษัทย่อย มีจำนวนพนักงานและลูกจ้างประจำ รวมทั้งพนักงานปฏิบัติงานสมทบ จำนวนทั้งสิ้น 3,774 คน โดยแบ่งตามประเภทของพนักงาน ดังต่อไปนี้

จำนวนพนักงาน*

ประเภท	จำนวน (คน)
พนักงานประจำชาวไทย	2,071
พนักงานสัญญาจ้างชาวไทย	1,268
พนักงานสัญญาจ้างชาวต่างชาติ	58
พนักงานท้องถิ่นของบริษัทย่อยในต่างประเทศ	367
พนักงานปฏิบัติงานสมทบจากบริษัทในกลุ่ม ปตท. และบริษัทร่วมทุน	10
รวมทั้งสิ้น	3,774

หมายเหตุ * อ้างอิงข้อมูลของพนักงานที่แสดงในฐานข้อมูลของ ปตท.สผ. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

¹ ผู้บริหารระดับสูงจำนวน 12 ราย ได้แก่ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กรรมการผู้จัดการใหญ่ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่และตำแหน่งเทียบเท่า และผู้บริหารระดับสูงจาก ปตท. ที่มาปฏิบัติงานสมทบที่ ปตท.สผ.
² โบนัสปี 2559 ที่จ่ายในปี 2560 (จ่ายเดือนมกราคมและเดือนกุมภาพันธ์)
³ โบนัสปี 2560 ที่จ่ายในปี 2561 (จ่ายเดือนมกราคมและเดือนกุมภาพันธ์)
⁴ เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

จำนวนพนักงานในแต่ละกลุ่มงานหลัก^{*}

กลุ่มงาน ^{**}	พนักงานประจำชาวไทย	พนักงานสัญญาจ้างชาวไทย	พนักงานสัญญาจ้างชาวต่างชาติ	พนักงานท้องถิ่น	พนักงานปฏิบัติงานสมทบ
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	64	19	2	0	0
กลุ่มงานบริหารการเปลี่ยนแปลงธุรกิจและองค์กร	36	6	0	0	0
กลุ่มงานกิจการองค์กรและกำกับการปฏิบัติตามนโยบาย	91	24	0	0	0
กลุ่มงานวิศวกรรมศาสตร์และการพัฒนา	284	139	14	22	1
กลุ่มงานการเงินและการบัญชี	136	89	0	0	0
กลุ่มงานธรณีศาสตร์และการสำรวจ	172	40	12	5	0
กลุ่มงานทรัพยากรบุคคลและบริหารธุรกิจ	102	94	1	0	0
กลุ่มงานสนับสนุนปฏิบัติการ	268	234	14	0	0
กลุ่มงานโครงการผลิต	844	612	14	340	9
กรรมการผู้จัดการใหญ่สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	8	3	0	0	0
กลุ่มงานกลยุทธ์และพัฒนาธุรกิจ	66	8	1	0	0
รวมทั้งสิ้น	2,071	1,268	58	367	10

หมายเหตุ ^{*} อ้างอิงข้อมูลของพนักงานที่แสดงในฐานข้อมูลของ ปตท.สผ. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

^{**} อ้างอิงตามโครงสร้างองค์กร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

การเปลี่ยนแปลงจำนวนพนักงาน

	จำนวนพนักงานเข้า ¹	จำนวนพนักงานออก ¹
พนักงานประจำชาวไทย	37	70
พนักงานสัญญาจ้างชาวไทย ²	60	78
พนักงานสัญญาจ้างชาวต่างชาติ	9	39
พนักงานท้องถิ่น	86	49
พนักงานปฏิบัติงานสมทบ	3	7

หมายเหตุ ¹ ข้อมูลของพนักงานที่ถูกแสดงในฐานข้อมูลของ ปตท.สผ. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

² พนักงานสัญญาจ้างชาวไทยไม่รวม Outsourced Staff (เช่น แม่บ้าน พนักงานขับรถ เป็นต้น) โดย Outsourced Staff มีการลาออกทั้งสิ้น 30 คน และเข้าใหม่ 36 คน

สำหรับอัตราการออกของพนักงานทั้งหมดของ ปตท.สผ. ในปี 2560 คิดเป็นร้อยละ 6.44 และมีอัตราการออกแบบสมัครใจของพนักงานทั้งหมดระหว่างปี 2556 – 2560 ดังนี้

อัตราการลาออกแบบสมัครใจของพนักงาน

ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559*	ปี 2560*
7.9%	6.6%	6.3%	5.9 %	3.9 %

* ได้แก่ การลาออกและการเกษียณอายุก่อนครบกำหนดในปี 2560

8.5.1 นโยบายในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

เพื่อพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรและบุคลากรทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติของ ปตท.สผ. ให้พร้อมรองรับการเติบโตทางธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ ปตท.สผ. ได้ปรับปรุงระบบและกระบวนการพัฒนาบุคลากร โดยนำแนวทางการฝึกอบรมและพัฒนาแบบมุ่งพัฒนาขีดความสามารถ (Competency - Based Training and Development) มาใช้อย่างจริงจัง โดยเน้นหลักการพัฒนา 70:20:10 (70% On-the-Job Training : 20% Coaching and Mentoring : 10% Formal Training) เพื่อเร่งรัดให้การพัฒนาบุคลากรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยในปี 2560 บริษัทได้จัดให้มีการพัฒนาพนักงานในรูปแบบต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) จัดฝึกอบรมภายในและภายนอก

ปตท.สผ. สนับสนุนให้พนักงานและผู้บริหารทุกระดับได้มีโอกาสพัฒนาขีดความสามารถผ่านการฝึกอบรมและพัฒนาภายในองค์กรและกับสถาบันต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาหลักสูตรทางด้านเทคนิค หลักสูตรเฉพาะด้านตามตำแหน่งงาน หลักสูตรทางด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (SSHE) และหลักสูตรพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการทำงาน เช่น ทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการบริหารจัดการ รวมทั้งการพัฒนาภาวะผู้นำ

(2) จัดทำโปรแกรมฝึกอบรมและพัฒนาระยะยาว

เพื่อเตรียมพนักงานให้พร้อมปฏิบัติงานในโครงการต่างๆ ตามระยะเวลาที่กำหนด ปตท.สผ. ได้จัดให้มีหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานระยะยาว 1 – 3 ปี ตามแผนพัฒนารายบุคคล โดยส่งพนักงานเข้ารับการฝึกงานในรูปแบบ on-the-job training ผ่านการปฏิบัติงานในโครงการต่างๆ ของบริษัท หรือปฏิบัติงานสมทบกับบริษัทร่วมทุน หรือบริษัท Services Company ทั้งในและต่างประเทศ

ในปี 2560 ปตท.สผ. มีการลงทุนด้านการพัฒนาบุคลากรรวมทั้งสิ้น 56,494,471 บาท โดยมีจำนวนชั่วโมงในการฝึกอบรมพนักงานโดยเฉลี่ย 49 ชั่วโมงต่อคนต่อปี จำนวนชั่วโมงการสอนงานด้วยระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) โดยเฉลี่ย 104 ชั่วโมงต่อคนต่อปี จากพนักงานกลุ่มเทคนิคที่ทำหน้าที่พี่เลี้ยง (Mentor) จำนวน 144 คนและพนักงานที่เป็น Mentee จำนวน 305 คน คิดเป็นสัดส่วนพนักงานที่ทำหน้าที่พี่เลี้ยง (Mentor) ต่อพนักงานที่เป็น Mentee อยู่ในอัตราส่วนประมาณ 1 : 2 และมีแผนที่จะขยายผลต่อไปอีกในปี 2561 นอกจากนี้ ยังมีพนักงานได้รับการพัฒนาตามแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Competency Development Plan หรือ ICDP) จำนวนทั้งสิ้น 1,430 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 89 ของพนักงานที่มีแผนพัฒนาในปีที่ผ่านมาทั้งหมดทำให้ ปตท.สผ. สามารถพัฒนาขีดความสามารถของพนักงานได้สูงขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 8 สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 5

(3) สนับสนุนทุนการศึกษาให้พนักงานเข้ารับการศึกษาระดับปริญญาโท

ปตท.สผ. ได้สนับสนุนทุนการศึกษาแก่พนักงานเพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในมหาวิทยาลัยชั้นนำทั่วโลกในสาขาวิชาต่างๆ ดังต่อไปนี้

- (1) สาขาธรณีศาสตร์ปิโตรเลียม
- (2) สาขาวิศวกรรมศาสตร์ปิโตรเลียม
- (3) สาขาวิศวกรรมศาสตร์
- (4) สาขาวิศวกรรมเจาะและหลุมเจาะ
- (5) สาขาบริหารธุรกิจ

นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังได้สนับสนุนทุนการศึกษาแก่นักงานเพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาโทในมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย ในสาขาวิชาดังต่อไปนี้

- (1) สาขาการจัดการ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์
- (2) สาขาธรณีศาสตร์ปิโตรเลียม (หลักสูตรนานาชาติ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- (3) สาขาธรณีฟิสิกส์ปิโตรเลียม (หลักสูตรนานาชาติ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ทั้งนี้ ปตท.สผ. มีการวัดผลตอบแทนการลงทุนด้านการพัฒนาบุคลากรจากมูลค่าการลงทุนทั้งในด้านเวลาและค่าใช้จ่ายที่ใช้ในกิจกรรมการพัฒนาต่อผลประโยชน์ กำไรการผลิต ระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมพนักงานแรกเข้าสายเทคนิคให้สามารถปฏิบัติงานและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง (time-to-autonomy) และระยะเวลาการเตรียมความพร้อมพนักงานระดับบริหารขึ้นดำรงตำแหน่งเป้าหมาย และมีการพิจารณาหลักเกณฑ์เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถวัดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยดัชนีชี้วัดเหล่านี้จะถูกลำเอียงใช้ในการประเมินและปรับปรุงกิจกรรมการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง

การกำกับดูแลกิจการ

9.1 นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการ ปตท.สผ. ให้ความสำคัญและมุ่งมั่นดำเนินธุรกิจโดยยึดถือปฏิบัติตามการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. โดยเชื่อมั่นว่าจะสามารถนำพา ปตท.สผ. บรรลุเป้าหมาย “เติบโต รุ่งเรือง มั่นคง ยั่งยืน และสง่างาม” และสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย คณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้มอบหมายให้คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลและส่งเสริมให้การดำเนินงานของกลุ่ม ปตท.สผ. สอดคล้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. รวมทั้งพัฒนายกระดับมาตรฐานการปฏิบัติที่เป็นเลิศให้อยู่ในระดับสากลเสมอ อันเป็นผลให้ในรอบปี 2560 ปตท.สผ. ได้รับการยอมรับทั้งในระดับประเทศและระดับต่างประเทศดังปรากฏในหัวข้อ “รางวัลต่างๆ เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี”

ในปี 2560 คณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้มีการพิจารณาและทบทวนการนำหลักปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 (Corporate Governance Code หรือ “CG Code”) ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มาปรับใช้อย่างเหมาะสมตามบริบทของธุรกิจของบริษัท ตลอดจนได้รับฟังการบรรยายและมีความเข้าใจเป็นอย่างดีถึงประโยชน์และการนำหลักปฏิบัติตาม CG Code ไปใช้ในองค์กร รวมทั้งได้มอบหมายให้คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลให้มีการประเมินการปฏิบัติตามหลักปฏิบัติใน CG Code แต่ละข้อเพื่อให้มั่นใจว่า มีกระบวนการที่ได้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับธุรกิจ และนำไปสู่ผลการปฏิบัติที่สร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน โดย ปตท.สผ. ได้ปฏิบัติตาม CG Code รวมทั้งแนวปฏิบัติสากลหรือดีกว่า ซึ่งเป็นที่ยอมรับมาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

9.1.1 สิทธิของผู้ถือหุ้น และการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

ปตท.สผ. ตระหนักและให้ความสำคัญกับสิทธิของผู้ถือหุ้นและการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน จึงได้กำหนดในการกำกับดูแลกิจการที่ดี ถึงแนวทางดำเนินการต่างๆ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้ถือหุ้นได้รับการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานทั้งหมด เช่น การซื้อขายหรือโอนหุ้น การแสดงสิทธิความเป็นเจ้าของในหุ้นที่ตนถืออยู่ การเข้าร่วมการประชุมผู้ถือหุ้นหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทน การใช้สิทธิลงคะแนนในเรื่องที่สำคัญๆ ที่คณะกรรมการต้องนำเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่ออนุมัติ เช่น การเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่พ้นตำแหน่งตามวาระ การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการทุกรูปแบบ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและการกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี การทำรายการเกี่ยวโยงกัน หรือรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ที่มีขนาดเป็นสาระสำคัญตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น หรือเรื่องอื่นใดที่มีผลกระทบต่อ ปตท.สผ. อย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งการได้รับส่วนแบ่งในกำไร/เงินปันผล และการได้รับข้อมูลของ ปตท.สผ. อย่างเพียงพอ ทันเวลา และเท่าเทียมกัน เป็นต้น ทั้งนี้ ปตท.สผ. มีหุ้นสามัญเพียงชนิดเดียว โดยทุกหุ้นมีสิทธิออกเสียงหนึ่งเสียงเท่ากันทุกหุ้น โดย ปตท.สผ. ได้ส่งเสริมสิทธิของผู้ถือหุ้น ดังนี้

(1) **การจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี:** ปตท.สผ. ได้ส่งเสริมสิทธิของผู้ถือหุ้นในการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นอย่างต่อเนื่องหรือดีกว่า โดยในปี 2560 ได้ดำเนินการที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

ก่อนการประชุม

(1.1) เปิดโอกาสและได้แจ้งให้ผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องเพื่อพิจารณากำหนดเป็นระเบียบวาระการประชุมหรือเสนอชื่อนักบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อรับการพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการก่อนวันประชุมตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน ถึง 15 ธันวาคม 2559 รวมถึงแจ้งหลักเกณฑ์การพิจารณาที่ชัดเจนผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์ฯ และเว็บไซต์ของ ปตท.สผ. ด้วย โดยเรื่องหรือบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อจะได้รับการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่ ปตท.สผ. กำหนด ซึ่งจะเป็นการกลั่นกรองระเบียบวาระที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ และเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงกับ ปตท.สผ. รวมถึงเป็นการคัดสรรบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมผ่านคณะกรรมการสรรหาก่อนนำเสนอคณะกรรมการ ปตท.สผ. พิจารณาต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการจะแจ้งผลการพิจารณาพร้อมเหตุผลให้ผู้ถือหุ้นทราบในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งปี 2560 ไม่มีผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องใดๆ หรือชื่อบุคคลใดๆ มายัง ปตท.สผ.

(1.2) เปิดเผยกำหนดวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าประมาณ 2 เดือนก่อนวันประชุม โดยแจ้งทันทีเมื่อคณะกรรมการ ปตท.สผ. มีมติกำหนดวันประชุมตั้งแต่วันที่ 26 มกราคม 2560 รวมทั้งได้แจ้งกำหนดวันให้สิทธิผู้ถือหุ้นในการเข้าร่วมประชุมและในการรับเงินปันผลในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560 และวันปิดสมุดทะเบียนเพื่อรวบรวมรายชื่อผู้ถือหุ้นในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2560 ล่วงหน้า ผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์ฯ และเว็บไซต์ของ ปตท.สผ. ด้วย

(1.3) เผยแพร่หนังสือเชิญประชุมทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษบนเว็บไซต์ ปตท.สผ. ล่วงหน้ามากกว่า 30 วันก่อนวันประชุม ตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 โดยหนังสือเชิญประชุมมีรายละเอียดของระเบียบวาระการประชุมและเอกสารประกอบอย่างเพียงพอและครบถ้วนต่อการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น รวมทั้งระบุชัดเจนว่า เป็นเรื่องเสนอเพื่อทราบหรือเพื่ออนุมัติ พร้อมความเห็นของคณะกรรมการ กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ใช้ในการประชุม เอกสารที่ผู้เข้าร่วมประชุมต้องแสดงก่อนเข้าประชุมและการมอบฉันทะ พร้อมแนบหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด เพื่อรักษาสีทธิในการเข้าประชุม แผนที่ของสถานที่ประชุม และได้จัดส่งหนังสือเชิญประชุมทางไปรษณีย์ให้ผู้ถือหุ้น 19 วันล่วงหน้าก่อนวันประชุมด้วย

(1.4) เสนอรายชื่อของกรรมการอิสระ 3 คน ในหนังสือมอบฉันทะ เพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้ถือหุ้นในการมอบฉันทะแก่กรรมการอิสระคนใดคนหนึ่ง โดยชี้แจงให้ผู้ถือหุ้นได้ทราบด้วยว่ากรรมการแต่ละคนมีส่วนได้เสียในระเบียบวาระใดบ้าง เช่น ในการเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกตามวาระ กรรมการอิสระที่ครบวาระและได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการเลือกตั้งอีกวาระหนึ่ง ถือว่ามีส่วนได้เสียในเรื่องนี้ (แต่ไม่ถือว่ามีส่วนได้เสียเป็นพิเศษ) หรือในระเบียบวาระพิจารณาค่าตอบแทนกรรมการที่ถือว่ากรรมการเป็นผู้มีส่วนได้เสียเป็นพิเศษและไม่สามารถใช้สิทธิออกเสียงในระเบียบวาระนี้ตามจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่ได้ เป็นต้น ปตท.สผ. แนะนำให้ผู้ถือหุ้นใช้หนังสือมอบฉันทะรูปแบบที่สามารถกำหนดทิศทางการลงคะแนนได้ เพื่อสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดการลงคะแนนเสียงได้เอง

(1.5) เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามเกี่ยวกับระเบียบวาระการประชุมหรือข้อมูลอื่นๆ ของ ปตท.สผ. ล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับประโยชน์สูงสุดจากการประชุมและรักษาสีทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้นด้วย

การดำเนินการในวันประชุม

(1.1) จัดการประชุมผู้ถือหุ้นในวันที่ 29 มีนาคม 2560 เวลา 14.00 น. ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ชั้น 5 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ลาดพร้าว กรุงเทพฯ โดย ปตท.สผ. ได้พิจารณากำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุมที่สะดวกต่อการเข้าร่วมประชุมของผู้ถือหุ้น และได้นำเทคโนโลยีและระบบบาร์โค้ดมาใช้ในการประชุมทั้งการลงทะเบียน การนับคะแนน และการแสดงผล เพื่อให้การประชุมดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมและเพียงพอเพื่ออำนวยความสะดวก โดยเปิดให้ผู้ถือหุ้นลงทะเบียนล่วงหน้าก่อนเวลาประชุมประมาณ 4 ชั่วโมง และจัดเตรียมอาหารเครื่องดื่มให้กับผู้ถือหุ้นที่ต้องการมอบฉันทะด้วย

(1.2) กรรมการทุกคนเข้าร่วมประชุมครบจำนวน 15 คน ประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ประธานกรรมการเฉพาะเรื่องทุกคณะ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ผู้บริหารสูงสุดด้านการเงินและบัญชี ร่วมชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องของระเบียบวาระต่างๆ รวมถึงตอบข้อซักถามของผู้ถือหุ้น พร้อมทั้งผู้บริหารระดับสูง ผู้สอบบัญชี ที่ปรึกษาภายนอก (Inspector) อาสาพิทักษ์สิทธิ และผู้ถือหุ้นที่เป็นอาสาสมัคร ทำหน้าที่เป็นสักขีพยานในการนับคะแนน ได้เข้าร่วมประชุมด้วย โดยประธานกรรมการดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับของ ปตท.สผ. และลำดับระเบียบวาระโดยไม่เพิ่มระเบียบวาระอื่นตามที่ระบุไว้ในหนังสือเชิญประชุม จัดสรรเวลาการประชุมสำหรับแต่ละระเบียบวาระอย่างเหมาะสม และเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความเห็นและซักถามอย่างทั่วถึงในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวาระและบริษัท ก่อนลงคะแนนและสรุปมติที่ประชุม

(1.3) ได้มีการชี้แจงจำนวนและสัดส่วนของผู้ถือหุ้นที่เข้าประชุมด้วยตนเองและของผู้ถือหุ้นที่มอบฉันทะ วิธีการประชุม การลงคะแนนเสียง และนับคะแนนอย่างชัดเจนตามข้อบังคับของ ปตท.สผ. ก่อนเริ่มประชุม และได้จัดให้มีบัตรลงคะแนนในทุกระเบียบวาระทั้งเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียง และลงคะแนนเสียงแยกแต่ละเรื่องอย่างชัดเจน โดยใช้ระบบบาร์โค้ดในการนับคะแนน เพื่อความสะดวก

รวดเร็ว และความถูกต้องแม่นยำ ก่อนแสดงผลสรุปของคะแนนเสียงทุกระเบียบวาระอย่างชัดเจนในห้องประชุมตามกฎหมายและข้อบังคับของบริษัท และได้จัดให้มีอาสาสมัครจากผู้ถือหุ้นและที่ปรึกษากฎหมายที่เป็นอิสระจากภายนอกมาเป็นผู้ตรวจสอบ การนับคะแนนเสียงรวมทั้งจัดเก็บบัตรยืนยันการลงคะแนนที่พยานการนับคะแนนลงชื่อไว้ เพื่อการตรวจสอบในภายหลังด้วย

นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังให้สิทธิผู้ถือหุ้นที่มาร่วมประชุมผู้ถือหุ้นภายหลังเริ่มการประชุมแล้ว มีสิทธิออกเสียงและลงคะแนนในระเบียบวาระที่อยู่ระหว่างการพิจารณาและยังไม่ได้มีการลงมติ และนับเป็นองค์ประชุมตั้งแต่ระเบียบวาระที่ได้เข้าประชุมเป็นต้นไป

(1.4) จัดทำข้อมูลที่น่าสนใจในการประชุม เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมทั้งจัดให้มีเจ้าหน้าที่แปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษให้กับผู้ถือหุ้นต่างชาติที่มาประชุมเพื่อให้ผู้ถือหุ้นทุกรายได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน

(1.5) จัดให้มีที่ปรึกษากฎหมายที่เป็นอิสระจากภายนอก (Inspector) เพื่อทำหน้าที่ดูแลให้การประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปอย่างโปร่งใส ถูกต้องตามกฎหมายและข้อบังคับของ ปตท.สผ. ได้แก่ กระบวนการตรวจสอบเอกสารของผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะที่มีสิทธิเข้าร่วมประชุม องค์ประชุม ผู้ที่มีส่วนได้เสียไม่ได้ใช้สิทธิออกเสียง วิธีการลงคะแนน และการนับคะแนนเสียงสอดคล้องตรงกับข้อบังคับของบริษัท/ประธานที่ประชุมแจ้ง และดูแลให้มีการเก็บบัตรยืนยันการลงคะแนนจากผู้ถือหุ้นที่เข้าประชุม และตรวจสอบผลของมติและผลของการลงคะแนนเสียงจากบัตรลงคะแนนว่าถูกต้อง รวมถึงให้มีตัวแทนจากผู้ถือหุ้นในที่ประชุมผู้ถือหุ้นร่วมเป็นพยานในการนับคะแนนเสียงในทุกระเบียบวาระด้วย

หลังการประชุม

(1.1) เปิดเผยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมผลการลงคะแนนเสียงของทุกระเบียบที่ในวันประชุมภายหลังเสร็จสิ้นการประชุมผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์ฯ และบนเว็บไซต์ของ ปตท.สผ.

(1.2) บันทึกรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นอย่างถูกต้องและครบถ้วนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ได้แก่ วิธีการออกเสียงลงคะแนนและนับคะแนน ข้อมูลที่น่าสนใจ คำถาม/คำตอบ คำชี้แจงและข้อคิดเห็นโดยสรุปที่เกี่ยวข้องกับกิจการและระเบียบวาระการประชุม มติที่ประชุมซึ่งระบุคะแนนเสียงทั้งเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย งดออกเสียง และบัตรเสีย (ถ้ามี) รวมทั้งรายชื่อกรรมการและผู้บริหารที่เข้าประชุม และได้นำส่งรายงานการประชุมให้แก่กระทรวงพาณิชย์ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก.ล.ด. ภายใน 14 วัน นับแต่วันประชุม รวมทั้งนำเสนอให้ผู้ถือหุ้นทุกราย เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ถือหุ้นทุกรายได้รับทราบข้อมูลการประชุมและสามารถทักท้วงหรือแก้ไขรายงานการประชุมได้ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยในปี 2560 ไม่มีผู้ถือหุ้นโต้แย้งผลการลงคะแนนเสียงและรายงานการประชุม รวมทั้งได้เผยแพร่รายงานการประชุมพร้อมภาพและเสียงของการประชุมผู้ถือหุ้นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษบนเว็บไซต์ของ ปตท.สผ. ด้วย

(2) **การให้ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้ถือหุ้น:** เผยแพร่ข้อมูลให้แก่ผู้ถือหุ้นอย่างชัดเจนและทันต่อเหตุการณ์ทั้งเรื่องที่ถูกกฎหมายกำหนดและเรื่องที่บริษัทพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นที่ผู้ถือหุ้นควรได้รับทราบ ผ่านระบบข่าวของ ตลาดหลักทรัพย์ฯ สื่อหรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งเว็บไซต์ของ ปตท.สผ.

นอกจากนี้ ปตท.สผ. ได้เปิดเผยโครงสร้างการถือหุ้นในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมอย่างชัดเจนรวมทั้งผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมบริษัท (ปตท.) เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมั่นใจว่า ปตท.สผ. มีโครงสร้างการดำเนินงานที่มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ปตท.สผ. ไม่มีการถือหุ้นไขว้ หรือมีโครงสร้างการถือหุ้นแบบปิรามิด

(3) **การสร้างการเข้าใจในธุรกิจและความผูกพันระยะยาวกับผู้ถือหุ้น:** ปตท.สผ. ได้จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นและสังคมโดยรวมอย่างต่อเนื่อง โดยให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นทุกรายที่สนใจอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งในปี 2560 ได้จัดกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

(3.1) จัดกิจกรรมเพื่อสังคมที่สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) และโรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS) อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง สำหรับผู้ถือหุ้นจำนวน 100 คน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้ถือหุ้นและ ปตท.สผ.

(3.2) จัดกิจกรรมเยี่ยมชมกิจการที่โครงการเอส 1 แหล่งน้ำมันสิริกิติ์ จังหวัดกำแพงเพชร สำหรับผู้ถือหุ้นจำนวน 239 คน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีความเข้าใจและมั่นใจในการดำเนินงานของ ปตท.สผ. โดยผู้ถือหุ้นได้พบปะผู้บริหาร รับฟังข้อมูลการดำเนินธุรกิจ และสอบถามข้อมูลต่างๆ จากผู้บริหารของ ปตท.สผ. ได้โดยตรง ซึ่ง ปตท.สผ. ได้ยกเลิกการจำกัดอายุของผู้ถือหุ้น เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกันให้ดียิ่งขึ้น

(3.3) จัดให้มี PTTEP Newsletter รายไตรมาส เพื่อเพิ่มช่องทางในการนำเสนอข่าวสารต่างๆ ของ ปตท.สผ. ได้แก่ ผลการดำเนินงาน ความคืบหน้าของโครงการที่สำคัญ การดำเนินการด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและบรรษัทภิบาล ซึ่งรวมถึงการนำเสนอข้อมูลอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ เช่น “เตรียมตัวอย่างไรก่อนไป AGM” และ “GRC ภูมิคุ้มกันในการทำงานของ ปตท.สผ.” เพื่อสื่อสารและให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการด้าน Governance, Risk Management, Internal Control & Compliance (GRC) ของ ปตท.สผ. ตลอดจนมาตรการต่อต้านคอร์รัปชันของบริษัท โดยเผยแพร่ให้กับผู้ถือหุ้น นักลงทุน และประชาชนทั่วไปทราบบนเว็บไซต์ของ ปตท.สผ. และจัดส่งข้อมูลในรูปแบบหนังสือให้กับผู้ถือหุ้นที่แจ้งความประสงค์ด้วย

(4) **การให้ความสำคัญและดูแลผู้ถือหุ้นทุกราย:** ปตท.สผ. จัดให้มีช่องทางที่ผู้ถือหุ้นทุกรายสามารถติดต่อขอข้อมูลได้โดยตรงทาง E-mail ของกรรมการอิสระในเรื่องต่างๆ ได้แก่ กิจกรรมของกรรมการ การกำกับดูแลกิจการที่ดี และการตรวจสอบ เป็นต้น และผู้ถือหุ้นสามารถติดต่อขอข้อมูลได้โดยตรงจากเลขานุการบริษัท หรือหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังให้ความสำคัญกับการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและจริยธรรมในการสร้างความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนแก่องค์กร เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่องและผู้มีส่วนได้เสียได้รับการดูแลอย่างยั่งยืนและเหมาะสม โดยใช้เครื่องมือบริหารจัดการที่ทันสมัยเป็นที่ยอมรับในการติดตามวัดผล

(5) มาตรการป้องกันการใช้อิทธิพลภายใน

ปตท.สผ. กำกับดูแลการใช้อิทธิพลภายในอย่างเคร่งครัด โดยกำหนดไว้ในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. เรื่องการซื้อขายหลักทรัพย์และการใช้อิทธิพลภายในอย่างชัดเจน สอดคล้องกับกฎหมายเกี่ยวกับหลักทรัพย์ และมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและเสมอภาคต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกราย โดยได้ดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

(5.1) คณะกรรมการบริษัทมอบหมายให้หน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance Department) เป็นหน่วยงานกลางในการกำกับดูแลมาตรการป้องกันการใช้อิทธิพลภายในของ ปตท.สผ. รวมถึงจัดทำรายชื่อบุคคลวงใน (Insider List) ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่เกี่ยวข้อง

(5.2) แจ้งกฎเกณฑ์และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการใช้อิทธิพลภายในให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอผ่านช่องทางต่างๆ ของ ปตท.สผ. รวมทั้งจัดการอบรมให้กับพนักงานเพื่อให้มั่นใจว่า กฎเกณฑ์และนโยบายดังกล่าวเป็นที่รับทราบและปฏิบัติตาม รวมทั้งป้องกันการหาประโยชน์จากข้อมูลภายในให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น และได้กำหนดบทลงโทษทางวินัยในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งให้ผู้บังคับบัญชาในฐานะที่เป็นผู้นำและเป็นตัวอย่างที่ดี (CG Leader) กำชับหรือให้คำแนะนำบุคลากรของตนด้วย ซึ่งในปี 2560 ไม่ปรากฏว่ามีการรายงานการกระทำผิดในเรื่องดังกล่าว

(5.3) ห้ามซื้อขายหลักทรัพย์ในระหว่างช่วงเวลา ที่ ปตท.สผ. จะมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อราคาหุ้นของ ปตท.สผ. (Blackout Period) โดยหน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์จะแจ้งให้กรรมการ ผู้บริหารตั้งแต่ระดับผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป ผู้จัดการอาวุโสในกลุ่มงานการเงินและการบัญชี รวมทั้งผู้บริหารและพนักงานอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับทราบข้อมูลภายในที่สำคัญให้งดซื้อขายหลักทรัพย์ ปตท.สผ. เป็นการชั่วคราวตามระยะเวลาที่กำหนด โดยให้รวมถึงการซื้อขายหลักทรัพย์ ปตท.สผ. โดยตนเอง คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อหรือขายโดยทางตรงหรือทางอ้อม เช่น เมื่อจะมีการเปิดเผยข้อมูลงบการเงินหรือผลการดำเนินงาน หรือการเข้าลงทุนในโครงการที่สำคัญ หากมีการฝ่าฝืนจะมีความผิดทางวินัยด้วย

นอกจากนี้ คณะกรรมการยังได้กำหนดนโยบายเพิ่มเติมเพื่อให้กรรมการ ผู้บริหารตั้งแต่ระดับผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป และผู้จัดการอาวุโสในกลุ่มงานการเงินและการบัญชี หลีกเลี่ยงการซื้อขายหลักทรัพย์ ปตท.สผ. นอกช่วงเวลา Blackout Period ด้วย โดยให้รวมถึงการซื้อขายหลักทรัพย์ ปตท.สผ. โดยตนเอง คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อหรือขายโดยตรงหรือทางอ้อม โดยหากมีความจำเป็นต้องแจ้งฝ่ายกำกับปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างน้อย 2 วันทำการก่อนการซื้อขาย

(5.4) ให้กรรมการ ผู้บริหารตั้งแต่ระดับผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป และผู้จัดการอาวุโสในกลุ่มงานการเงินและการบัญชี รายงานการถือและการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ต่อหน่วยงานกำกับปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เพิ่มเติมจากหน้าที่ในการรายงานต่อสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการทราบเป็นรายเดือนสำหรับใช้ติดตามผลการปฏิบัติตามจริยธรรมธุรกิจเรื่องการซื้อขายภายใน อีกทั้งเปิดเผยการถือหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหารตั้งแต่ระดับรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ และผู้บริหารตั้งแต่ระดับผู้จัดการอาวุโสในกลุ่มงานการเงินและการบัญชี ในรายงานประจำปีอย่างครบถ้วนตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด

(6) กำหนดให้กรรมการ ผู้บริหารตั้งแต่รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป และผู้บริหารตั้งแต่ผู้จัดการอาวุโสขึ้นไปในกลุ่มงานการเงินและการบัญชี รายงานการมีส่วนได้เสียทั้งของตนเองและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้าเมื่อเกิดกรณีดังกล่าว โดยเลขานุการบริษัทจะจัดส่งรายงานการมีส่วนได้เสียดังกล่าว ให้ประธานกรรมการและประธานกรรมการตรวจสอบทราบภายใน 7 วันทำการนับแต่วันที่ ปตท.สผ. ได้รับรายงาน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ปตท.สผ. กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน

(7) ปตท.สผ. กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ไว้ในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานถือปฏิบัติ รวมทั้งได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ทุกคนรายงานการมีส่วนได้เสียของตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ ปตท.สผ. ทราบด้วย ซึ่งเมื่อเกิดรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ผู้ที่มีส่วนได้เสียในเรื่องนั้นจะต้องรายงานให้ ปตท.สผ. ทราบโดยทันที และไม่ร่วมพิจารณาหรืองดออกเสียงในการพิจารณาเรื่องนั้น

9.1.2 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

คณะกรรมการได้อนุมัติพันธกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. โดยให้ความสำคัญกับสิทธิและการสร้างคุณค่าแก่ผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งมีความสำคัญ ได้แก่ ปตท.สผ. มุ่งมั่นดำเนินธุรกิจทั่วโลก เพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงานควบคู่ไปกับการสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืนแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีวิสัยทัศน์จะเป็นบริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมชั้นนำในภูมิภาคเอเชีย ที่ขับเคลื่อนด้วยผลการดำเนินงานที่สามารถแข่งขันได้ เทคโนโลยี และหัวใจสีเขียว และในทางปฏิบัติ ปตท.สผ. ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มทั้งภายนอกและภายใน ตั้งแต่ ผู้ถือหุ้น ลูกค้า พนักงาน รัฐบาล ผู้ร่วมทุน สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ผู้ค้า เจ้าหนี้ คู่แข่ง ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิทธิมนุษยชน โดยกำหนดแนวทางการปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. รวมทั้งได้กำหนดกรอบความประพฤติด้านจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงการสร้างความสมดุลแก่ผู้มีส่วนได้เสียไว้ในจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. รวมถึงช่องทางติดต่อสื่อสารและรับข้อร้องเรียนข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ ปตท.สผ.

9.1.2.1 การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ความสำคัญ

คณะกรรมการ ปตท.สผ. ให้ความสำคัญในการกำกับดูแลองค์กรให้มีการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส เป็นธรรม และไม่มี การทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม (Zero Tolerance on any form of corruption) โดยมีกลไกในการกำกับควบคุมทุกส่วนให้สอดคล้องกันตามการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. (Good Corporate Governance and Business Ethics of PTTEP Group หรือ CG&BE) ซึ่งเป็นระเบียบของกลุ่ม ปตท.สผ. ที่ทุกคนในองค์กรตั้งแต่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับ ตลอดจนผู้ค้าต้องลงนามพันธสัญญายึดมั่นปฏิบัติตาม และนำไปใช้กับบริษัทย่อยในกลุ่ม ปตท.สผ. รวมถึงสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท.สผ. เช่น ผู้ร่วมทุน มีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องนี้ด้วย

คณะกรรมการ ปตท.สผ. เชื่อมั่นว่า มาตรการป้องกันการคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีระบบโครงสร้างการบริหารและกำกับดูแลที่ชัดเจน มีการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม ตลอดจนมีการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง รวมถึงการตรวจสอบที่อิสระ และมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในเรื่องที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ใน CG&BE โดยมีกรรมการและผู้บริหารในทุกระดับเป็นผู้นำการปฏิบัติ (CG Leader) อีกทั้งมีคณะกรรมการบรรษัทภิบาลทำหน้าที่ในการติดตามดูแล ทั้งนี้ CG&BE ได้จัดทำอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรตามหลักการควบคุมภายใน และจัดพิมพ์เผยแพร่ให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทั้งฉบับภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาพม่า รวมทั้งเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของ ปตท.สผ. ซึ่งผู้ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดฉบับเต็มไปศึกษาเพิ่มเติมได้ และได้มีการประกาศใช้ “แนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการคอร์รัปชัน” เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจมีความเสี่ยงด้านคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นมาตรการควบคุมภายในอย่างหนึ่งของ ปตท.สผ.

นอกจากนี้ เพื่อสร้างมาตรฐานที่ดีในการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส ปตท.สผ. ยึดหลัก “No Gift Policy” อย่างต่อเนื่อง และประกาศให้บุคคลภายนอกทราบอย่างชัดเจนว่า จะไม่รับของขวัญ การเลี้ยง หรือประโยชน์อื่นใดในทุกโอกาส รวมทั้งกำหนดให้ Integrity & Ethics เป็นค่านิยมหนึ่งขององค์กร และปลูกฝังให้ทุกคนในองค์กรถือปฏิบัติด้วย

ขอบเขตของนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของกลุ่ม ปตท.สผ.

ปตท.สผ. กำหนดให้ CG&BE เป็นนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของกลุ่ม ปตท.สผ. โดยมีเนื้อหาที่กำหนดหลักการ แนวปฏิบัติ และตัวอย่างที่ชัดเจนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันไว้ทั้งหมด เช่น การกำหนดโครงสร้างการกำกับดูแลที่ดีที่ระบุไว้ในส่วนการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) รวมถึงการกำหนดแนวปฏิบัติในเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การจัดหาและสัญญา การป้องกันการฟอกเงิน ความเป็นกลางทางการเมือง การใช้และการรักษาข้อมูลและทรัพย์สิน รวมถึงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันโดยเฉพาะไว้ในส่วนของจริยธรรมธุรกิจ (Business Ethics) โดย CG&BE มีสภาพบังคับที่ชัดเจนกับกรรมการ ผู้บริหาร พนักงานของ ปตท.สผ. และบริษัทย่อย ตลอดจนผู้ค้าของกลุ่ม ปตท.สผ. ที่ตั้งลงนามตกลงที่จะปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับ CG&BE

ปตท.สผ. ได้กำหนดนิยามเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันไว้โดยยึดหลักการและกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและกฎหมายต่างประเทศที่มีอิทธิพลหรือมีสภาพบังคับที่กลุ่ม ปตท.สผ. ต้องปฏิบัติตาม โดยพิจารณาที่เจตนาเป็นหลักว่า การดำเนินการใดๆ เพื่อประโยชน์ของกลุ่ม ปตท.สผ. นั้น ต้องไม่มีเจตนาให้มีการใช้อำนาจหน้าที่ของตนหรือของบุคคลอื่นโดยไม่ชอบเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่ไม่ควรได้ ซึ่งผิดกฎหมาย และ/หรือ ฎาระเบียบของกลุ่ม ปตท.สผ. โดยรวมถึงการคอร์รัปชันในทุกรูปแบบที่กระทำในฐานะผู้ให้ หรือผู้รับ หรือผ่านตัวแทน อย่างไรก็ตาม ปตท.สผ. ตระหนักถึงความสำคัญว่า บางกิจกรรม เช่น การสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง (Political Support) การบริจาคเพื่อการกุศล (Not-for-Profit Donation) การเป็นผู้ให้การสนับสนุน (Sponsor) การจ่ายค่าอำนวยความสะดวก (Facilitation Payment) อาจมีโอกาสเสี่ยงที่จะถูกใช้เป็นช่องทางคอร์รัปชัน ดังนั้น ในการกำหนดนิยาม “คอร์รัปชัน” จึงได้มีการกล่าวถึงกิจกรรมข้างต้น ที่กระทำโดยมีเจตนาทุจริตไว้ด้วย เพื่อให้ผู้ที่ดำเนินการมีความระมัดระวังเป็นพิเศษในกิจกรรมเหล่านี้

มาตรการและหลักการในการนำไปปฏิบัติ

การดำเนินการตามมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีความเกี่ยวข้องกับระบบควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ การตรวจสอบ รวมถึงการเสริมสร้างวัฒนธรรมและจริยธรรมขององค์กร ซึ่งมีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลในแต่ละเรื่อง ปตท.สผ. จึงได้มีการกำหนดรูปแบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงตามหลักการวางแผนป้องกันในสามระดับ (3 Lines of Defense) ได้แก่

(1) ผู้รับผิดชอบระดับแรก (First Line of Defense) คือ หน่วยงานต่างๆ ที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับงานของตนและดูแลงานของตนให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่กำหนด มีการควบคุมภายใน มีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยผู้รับผิดชอบในระดับแรกจะได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้มั่นใจว่า มีความรู้เพียงพอและพร้อมที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนและเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ผู้รับผิดชอบระดับที่สอง (Second Line of Defense) คือ หน่วยงานต่างๆ ที่ทำหน้าที่ และ/หรือ รับผิดชอบในภาพรวมเกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ และนโยบายต่างๆ ที่ใช้กับองค์กร โดยหน่วยงานหลักที่เป็น Second Line of Defense เช่น หน่วยงานบรรษัทภิบาล (Governance) หน่วยงานบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน (Risk Management and Internal Control) หน่วยงานกำกับปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance) ซึ่งหน่วยงานที่ดูแลด้าน GRC อยู่ภายใต้กลุ่มงานกิจการองค์กรและกำกับการปฏิบัติตามนโยบาย และมีแนวทางการบริหารจัดการแบบบูรณาการเชิงรุกที่ชัดเจนตามที่กำหนดใน Governance, Risk Management, Internal Control, and Compliance Management System Manual (GRC MS Manual) เพื่อให้การทำงานบรรลุตามเป้าหมาย ภายใต้กรอบของกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม และลดความซับซ้อนในการดำเนินงาน โดยแบ่งขอบเขตการดำเนินงานเป็น 9 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) บทบาทของผู้นำและความมุ่งมั่น (Leadership and Commitment) (2) นโยบาย เป้าหมาย และแผนงาน (Policies, Objective and Plans) (3) โครงสร้างองค์กรและทรัพยากร (Organization and Resources) (4) การประเมินด้าน GRC (GRC Assessment) (5) การควบคุมภายใน มาตรการป้องกันและแก้ไข (Controls and Response) (6) การติดตามประเมินผลและสร้างความเชื่อมั่น (Monitoring and Assurance) (7) การตรวจสอบ (Audit) (8) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual Improvement) และ (9) การสื่อสารและสร้างวัฒนธรรม (Communication and Culture)

(3) ผู้รับผิดชอบระดับที่สาม (Third Line of Defense) คือ หน่วยงานตรวจสอบ ที่ทำงานควบคู่กับผู้สอบบัญชีภายนอกของ ปตท.สผ. ในการสอบทานการปฏิบัติงานในภาพรวมของระบบงานต่างๆ ทั้งในระดับ First และ Second Line of Defense

ปตท.สผ. ได้ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้าน GRC จัดให้มีการประเมินการควบคุมภายใน ซึ่งมีหัวข้อเรื่องการประเมินโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ซึ่งประกอบด้วยความเสี่ยงจากการยกยอกทรัพยากร การคอร์รัปชัน การฉ้อโกงหรือการทำรายงานเท็จ ตามแบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน ที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) และให้ผู้บริหารระดับผู้จัดการอาวุโสประเมินตนเองในเรื่องโอกาสที่จะเกิดการทุจริต โดยพิจารณาจาก 3 ปัจจัยที่ทำให้เกิดโอกาสการทุจริต ได้แก่ แรงจูงใจ/ความกดดัน โอกาสในการทำทุจริต และทัศนคติ/เหตุผลความจำเป็นในการทำทุจริต ผลการประเมินการควบคุมภายใน บ่งชี้ว่า ปตท.สผ. มีการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม หน่วยงานส่วนใหญ่มีการประเมินโอกาสการเกิดการทุจริต โดยคำนึงถึง 3 ปัจจัยอย่างครบถ้วน และปรับเปลี่ยนการควบคุมภายในที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสมและทันกาล

นอกจากมาตรการและหลักการในการประเมินการควบคุมภายในแล้ว ปตท.สผ. ได้มีการดำเนินการส่งเสริมมาตรการในการป้องกันการคอร์รัปชัน โดยการทบทวนความเสี่ยงเกี่ยวกับการคอร์รัปชันและบรรจุอยู่ใน 2017 Risk Profile : Legal Division ของสายงานกฎหมาย และได้กำหนด Key Risk Indicator และ Mitigation Plan เพื่อให้มีการติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด โดยเน้นเรื่องการสร้างวัฒนธรรมและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการปฏิบัติตน เพื่อป้องกันการคอร์รัปชันให้กับพนักงาน และจัดให้มีการตรวจสอบการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว

การสื่อสาร การให้ความรู้ และการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการบรรษัทภิบาลกำหนดแผนงานที่ชัดเจนในการปลูกฝังนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. รวมถึงนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันให้กับทุกคนในองค์กรผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในองค์กรทุกระดับ และทุกช่วงอายุ โดยออกแบบกิจกรรมตามความสนใจและระดับความรู้ของกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนขยายการดำเนินการไปสู่ผู้มีส่วนได้เสียภายนอก เช่น ผู้ค้า โดยกำหนดดัชนีวัดผลการดำเนินงานของกลุ่มเป้าหมายทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่ชัดเจนและรายงานผลให้คณะกรรมการบรรษัทภิบาลและคณะกรรมการบริหารทราบเป็นรายไตรมาส เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างถูกต้องและได้ผลสำเร็จเป็นรูปธรรมมากที่สุด โดยในปี 2560 ได้มีการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เช่น

การดำเนินการภายในองค์กร

(1) จัดการปฐมนิเทศ (Induction) กรรมการใหม่ ผู้บริหารใหม่ และพนักงานใหม่ เพื่อแนะนำหลักการภาพรวมของเรื่อง Governance, Risk Management, Internal Control & Compliance (GRC) ให้กลุ่มคนดังกล่าวรับทราบและยึดถือปฏิบัติ

(2) จัดให้มีการส่งเสริมเรื่อง GRC ให้กับคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายจัดการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแจ้งข้อมูลและกรณีศึกษาต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้กับคณะกรรมการและฝ่ายจัดการรับทราบก่อนเริ่มการประชุมคณะกรรมการบริษัทและการประชุมฝ่ายจัดการ โดยประธานในที่ประชุมจะเน้นย้ำให้กรรมการและฝ่ายจัดการนำไปปฏิบัติด้วย

(3) จัดให้มีหลักสูตรการอบรมเรื่อง GRC เต็มวันสำหรับพนักงานที่ผ่านการปฐมนิเทศแล้ว โดยเนื้อหาครอบคลุมการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ การกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจ ซึ่งจะเน้นในเรื่องการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

(4) จัดให้มี Online Training เรื่องการป้องกันการคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากปี 2559 เพื่อเป็นช่องทางให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุ ผลกระทบ กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ความเสี่ยง มาตรการควบคุมภายใน รวมถึงแนวปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการคอร์รัปชัน โดยมีผู้บริหารและพนักงานเข้าเรียนและสอบผ่าน คิดเป็นร้อยละ 95 ของจำนวนผู้บริหารและพนักงานกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด

(5) จัดให้มีหลักสูตร CG&BE Workshop in Myanmar สำหรับพนักงานท้องถิ่นของโครงการเมียนมาร์ ณ กรุงย่างกุ้ง ประเทศเมียนมาร์ ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากปี 2558 ที่จัดให้กับผู้บริหารและพนักงาน เพื่อส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง CG&BE และนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง โดยผู้บริหารสูงสุดของโครงการเมียนมาร์ได้เข้าร่วมหลักสูตรด้วย ซึ่งเป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่าผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญและมุ่งหวังให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างมี CG&BE อย่างจริงจัง โดยใช้รูปแบบการสอนที่สนุกสนานและกระตุ้นให้พนักงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในกรณีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

(6) จัดงาน PTT Group CG Day 2017 ซึ่งเป็นงานที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีของบริษัทในกลุ่ม ปตท. โดยจัดขึ้นภายใต้ชื่องาน PTT Group CG Day 2017: CG in DNA โดยมุ่งเน้นการเป็นองค์กรที่โปร่งใสของกลุ่ม ปตท. สำหรับบุคลากรทุกระดับในกลุ่ม ปตท. ซึ่งร่วมมือร่วมใจกันสร้างวัฒนธรรมการดำเนินงาน อย่างถูกต้องโปร่งใส เป็นธรรม และปลอดคอร์รัปชัน พร้อมทั้งขยายไปยังคู่ค้า ลูกค้า เครือข่ายธุรกิจ สังคม และประเทศชาติโดยรวมต่อไปอย่างยั่งยืน

(7) จัดให้มีการสื่อสารเรื่องการรับเรื่องร้องเรียนและการให้ความคุ้มครอง (Whistleblowing Communication) เพื่อประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองและขั้นตอนการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง โดยมีการเปิดเผยสรุปจำนวนเรื่องร้องเรียนและการลงโทษในแต่ละปีให้ทุกคนในองค์กรทราบ (รายละเอียดปรากฏในหัวข้อ “การรับเรื่องร้องเรียนและการให้ความคุ้มครอง”) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการรณรงค์ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใสปราศจากคอร์รัปชันด้วย

(8) จัดให้มีสื่อประชาสัมพันธ์อื่นๆ เพื่อให้ความรู้แก่ทุกคนในองค์กรอย่างต่อเนื่องที่สำนักงานใหญ่และพื้นที่ปฏิบัติการ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ และ Newsletter เป็นต้น

การดำเนินการให้กับผู้มีส่วนได้เสียภายนอก

ปตท.สผ. มีเจตนารมณ์ที่ชัดเจนในการพัฒนาองค์กรให้เป็นแบบอย่างที่ดีด้านบรรษัทภิบาล โดยจะเป็นผู้นำในการปฏิบัติอย่างจริงจังและขยายการดำเนินการไปสู่ผู้มีส่วนได้เสียภายนอก ซึ่งประกอบด้วยการจัดทำนโยบายที่ชัดเจนครอบคลุมถึงผู้มีส่วนได้เสียภายนอก เช่น ผู้ค้า ผู้ร่วมทุน ตัวแทนของกลุ่ม ปตท.สผ. และการดำเนินการผลักดันให้ผู้มีส่วนได้เสียภายนอกดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรมและไม่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

(1) จัดให้มีการบรรยายเรื่อง GRC และนโยบายการต่อต้านคอร์รัปชัน รวมถึงนโยบายการรับเรื่องร้องเรียนและการให้ความคุ้มครองให้กับผู้ค้าในงาน Vendor Symposium เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ค้ามากยิ่งขึ้น

(2) แจ้งให้บุคคลภายนอกทราบถึงนโยบาย No Gift Policy อย่างชัดเจน โดยกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของกลุ่ม ปตท.สผ. งดรับของขวัญ ของที่ระลึก หรือประโยชน์อื่นใดในทุกโอกาส

(3) ส่งเสริมสนับสนุนให้สังคมมีวัฒนธรรมที่ดีด้านบรรษัทภิบาลและการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยในปี 2560 ปตท.สผ. ได้มีการดำเนินการและเข้าร่วมในกิจกรรมที่สำคัญต่างๆ ตามรายละเอียดปรากฏในหัวข้อ “การมีส่วนร่วมกับสังคมในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน”

นอกจากนี้ ยังเปิดช่องทางให้บุคคลภายนอกสามารถติดต่อสอบถามในกรณีที่มีคำถามหรือข้อเสนอนะเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจมายังอีเมลของหน่วยงานเลขานุการบริษัท (CGPromotion@pttep.com) ด้วย

การรับเรื่องร้องเรียนและการให้ความคุ้มครอง

คณะกรรมการ ปตท.สผ. กำหนดให้มีระเบียบการรับเรื่องร้องเรียนและการให้ความคุ้มครอง เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของกลุ่ม ปตท.สผ. มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม และมีมาตรฐานสากล และเพื่อให้ผู้แจ้งเรื่องร้องเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้รับความคุ้มครองอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม โดยเปิดให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กรสามารถแจ้งถึงการปฏิบัติที่ขัดหรือสงสัยว่าจะขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ การกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจ รวมถึงนโยบายต่อต้านคอร์รัปชันจากการกระทำโดยกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน หรือตัวแทนของกลุ่ม ปตท.สผ.

ปตท.สผ. กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนไว้ในระเบียบอย่างชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่าทุกเรื่องได้ดำเนินการอย่างโปร่งใสและเป็นธรรมตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ เช่น

- เลขานุการบริษัทต้องพิจารณาข้อเท็จจริงและความเพียงพอของหลักฐานในเบื้องต้นและส่งเรื่องให้ผู้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนภายใน 7 วันทำการ หากมีการขยายระยะเวลาในกรณีที่เป็น ต้องได้รับอนุมัติจาก CEO เท่านั้น (ขยายได้ครั้งละไม่เกิน 7 วันทำการ)

- ขั้นตอนการตรวจสอบและสรุปผลเรื่องร้องเรียน แบ่งเป็น 2 กรณี คือ กรณีไม่ซับซ้อนภายใน 30 วันทำการ และกรณีซับซ้อนภายใน 60 วันทำการ หากมีการขยายระยะเวลาในกรณีที่เป็น จะต้องขออนุมัติจาก CEO เท่านั้น (ขยายได้ครั้งละไม่เกิน 30 วันทำการ) โดยผู้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนทุกคนต้องเป็นผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในเรื่องร้องเรียนนั้นๆ และจะต้องรายงานและสรุปผลต่อคณะกรรมการบรรษัทภิบาล และ/หรือ คณะกรรมการตรวจสอบ (แล้วแต่กรณี) และคณะกรรมการบริษัท

ปตท.สผ. กำหนดช่องทางในการแจ้งเรื่องร้องเรียน ตามระเบียบข้างต้น ดังนี้

- (1) จดหมาย ถึง กรรมการ ผู้บังคับบัญชา หรือหน่วยงานบรรษัทภิบาล สายงานเลขานุการบริษัท
 บมจ. ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม
 555/1 ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคาร เอ ชั้น 33
 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
- (2) โทรสาร ถึง ผู้บังคับบัญชา หรือหน่วยงานบรรษัทภิบาล สายงานเลขานุการบริษัท
 (หมายเลข +66-2537-4949)
- (3) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ถึง ผู้บังคับบัญชา หรือหน่วยงานบรรษัทภิบาล สายงานเลขานุการบริษัท
 (cghotline@pttep.com)

(4) ช่องทาง Whistleblowing System ทั้งในเว็บไซต์ภายในของบริษัท (CG Portal) และเว็บไซต์ของบริษัท (www.pttep.com) สำหรับบุคคลภายนอก โดยระบบจะกำหนดหมายเลขรายงาน (Report Number) และรหัสส่วนตัว (PIN) ให้กับผู้แจ้งเรื่องร้องเรียน เพื่อให้มั่นใจว่าระบบมีความปลอดภัยและบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ รวมทั้งผู้แจ้งเรื่องร้องเรียนสามารถติดตามความคืบหน้าของเรื่องร้องเรียนและสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ ซึ่งระบบดังกล่าวเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมและป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันด้วย

ในปี 2560 ปตท.สผ. มีเรื่องร้องเรียนทั้งสิ้น 8 เรื่อง ที่ได้รับแจ้งผ่านระบบการรับเรื่องร้องเรียนฯ และระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยมีข้อมูลสรุปเปรียบเทียบกับปี 2559 ดังนี้

หัวข้อ	ปี 2559	ปี 2560	การเปลี่ยนแปลง
จำนวนเรื่องร้องเรียนที่ได้รับแจ้งผ่านช่องทางของบริษัท	9	8	11% (↓)
ประเภทของผู้แจ้งเรื่องร้องเรียน			
- บุคคลภายนอกองค์กร	4	4	-
- บุคคลภายในองค์กร	4	2	50% (↓)
- ไม่เปิดเผยตัวตน	1	2	100% (↑)
จำนวนเรื่องที่รับเป็นเรื่องร้องเรียนเมื่อพิจารณาความชัดเจนและเพียงพอของพยานหลักฐานแล้ว	6	7	17% (↑)
จำนวนเรื่องที่พบการกระทำผิด	4	3	25% (↓)

ทั้งนี้ มีข้อมูลสรุปผลการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ดังนี้

- พบการกระทำผิด 3 เรื่อง โดยไม่มีเรื่องที่ขัดต่อนโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน มูลค่าไม่เป็นสาระสำคัญและบริษัทไม่ได้รับความเสียหาย

(1) การไม่ปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัย มั่นคง สุขอนามัย และสิ่งแวดล้อม โดยได้มีการดำเนินการลงโทษทางวินัยตามระเบียบบริษัทด้วยการดักเตือนทางวาจา

(2) การไม่ปฏิบัติตามระเบียบการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยได้ดำเนินการการลงโทษทางวินัยตามระเบียบบริษัทด้วยการดักเตือนทางวาจา

(3) การทุจริตของผู้รับเหมาช่วงจำนวน 1 บริษัท โดยได้ Blacklist ผู้รับเหมาช่วงรายดังกล่าว

- ไม่พบการกระทำผิดตามข้อร้องเรียน 4 เรื่อง ซึ่งไม่ใช่การกลั่นแกล้งหรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย
- ได้แจ้งผลสรุปของเรื่องร้องเรียนทุกเรื่องที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วแก่ผู้แจ้งเรื่องร้องเรียนคณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการบรรษัทภิบาล (แล้วแต่กรณี) และคณะกรรมการบริษัท และได้นำผลสรุปที่ได้จากการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนมาปรับปรุงการควบคุมภายในเพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันต่อไป

การติดตามผลการดำเนินการของมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการบรรษัทภิบาลเป็นผู้ติดตามการดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ CG&BE โดยมีเลขานุการบริษัททำหน้าที่ในการรวบรวมและรายงานผลต่อที่ประชุมคณะกรรมการบรรษัทภิบาลทุกไตรมาส นอกจากนี้ เนื่องจากมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของกลุ่ม ปตท.สผ. เป็นการดำเนินการร่วมของหลายหน่วยงาน ที่ทำหน้าที่เป็น Second Line of Defense และ Third Line of Defense จึงต้องมีการรายงานคณะกรรมการเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการตรวจสอบด้วย โดยผลการดำเนินการทุกเรื่องจะรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท ตลอดจนรายงานสรุปให้ผู้ถือหุ้นทราบในรายงานประจำปีด้วย

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทก็มีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานประจำปีด้าน CG&BE และ ประเมินผลการดำเนินงานตามดัชนีวัดผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicator หรือ KPI) เพื่อให้มั่นใจว่าดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์

การตรวจสอบ

ปตท.สผ. กำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบทำหน้าที่ในการตรวจสอบเรื่องทุจริตซึ่งรวมถึงคอร์รัปชันด้วย โดยกำหนดเป็นแผนงานตรวจสอบประจำปีที่ชัดเจน และมีการตรวจสอบเพิ่มเติมหากมีประเด็นข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันหน่วยงานตรวจสอบมีข้อพึงปฏิบัติในการตรวจสอบการทุจริต โดยมีเนื้อหาครอบคลุมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การป้องกันและตรวจจับการทุจริต และการสืบสวนการทุจริต รวมถึงข้อพึงปฏิบัติในการสืบสวนการทุจริต เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการสืบสวนเมื่อเกิดเรื่องร้องเรียนด้านการทุจริต

ในปี 2560 หน่วยงานตรวจสอบมีการตรวจสอบการปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการคอร์รัปชัน เพื่อสร้างความมั่นใจในระบบการป้องกันคอร์รัปชัน ซึ่งเน้นการตรวจสอบในหน่วยงานที่มีความเสี่ยงสูง ทั้งนี้ จากการตรวจสอบในปี 2560 ไม่พบกรณีการคอร์รัปชัน หรือการติดสินบน และผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจและปฏิบัติตามแนวทางป้องกันการคอร์รัปชันของบริษัท โดยบริษัทได้เน้นการสื่อสารถึงความสำคัญและนโยบายต่อต้านคอร์รัปชันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร

ปตท.สผ. มีกระบวนการในการตรวจสอบการขายและการตลาดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อติดตามและป้องกันความเสี่ยงต่อการเกิดคอร์รัปชัน รวมถึงการจัดให้มีวิธีการแก้ไขที่เหมาะสม โดยรายการขายหลักของ ปตท.สผ. เป็นการขายให้ ปตท. ซึ่งมีการตรวจสอบโครงสร้างราคาขายไว้ในสัญญาซื้อขายอย่างชัดเจน โดยเป็นราคาที่อ้างอิงจากราคาตลาดโลก และผู้ร่วมทุนของโครงการทุกรายเห็นชอบร่วมกัน โครงสร้างราคาต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการ ปตท.สผ. ก่อนการดำเนินการจัดทำสัญญาซื้อขาย โดยกรรมการที่มีส่วนได้เสียจะไม่เข้าร่วมพิจารณาและงดออกเสียงในเรื่องดังกล่าวด้วย

การทบทวนความเพียงพอของมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ด้วยความมุ่งมั่นในการพัฒนาระบบการจัดหาอย่างต่อเนื่อง ปตท.สผ. ได้มีการจ้างผู้ตรวจสอบอิสระจากภายนอกตรวจสอบความครบถ้วนในการดำเนินงานตามกระบวนการจัดหารวมถึงมาตรการควบคุมภายในเพื่อป้องกันโอกาสเกิดทุจริตคอร์รัปชันและให้ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการจัดหา โดยผลการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบอิสระรายงานว่า ไม่พบประเด็นสำคัญจากผลการตรวจสอบ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารพิจารณาดำเนินการพัฒนากระบวนการจัดหาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งผู้บริหารได้ดำเนินการพัฒนากระบวนการต่างๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบอิสระครบถ้วนแล้ว

การมีส่วนร่วมกับสังคมในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ปตท.สผ. ตระหนักถึงบทบาทของการเป็นบริษัทจดทะเบียนที่ต้องสร้างความมั่นใจให้กับผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ว่ามีการบริหารจัดการที่โปร่งใส เป็นธรรม ไม่คอร์รัปชัน รวมถึงการที่ ปตท.สผ. มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ จึงมีหน้าที่ต้องเป็นผู้นำการปฏิบัติและส่งเสริมสนับสนุนให้สังคมมีมาตรฐานเรื่องการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในระดับที่ดีขึ้น โดยในปีที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการและเข้าร่วมในกิจกรรมที่สำคัญ เช่น ร่วมแสดงพลังและเจตนารมณ์ในการต่อต้านการคอร์รัปชันทุกรูปแบบในงานวันต่อต้านคอร์รัปชันแห่งชาติ ที่จัดโดยองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) โดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นผู้นำผู้บริหารและพนักงานของ ปตท.สผ. ร่วมแสดงพลังเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2560 ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์แอทเซ็นทรัลเวิลด์ และร่วมงานวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (ประเทศไทย) ที่จัดโดยรัฐบาล สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) และภาคีเครือข่าย เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2560 ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี เป็นต้น

ปตท.สผ. เข้าเป็นสมาชิกของ United Nations Global Compact (UNGC) ตั้งแต่วันที่ 2554 ในระดับ Active Level และได้รับการยอมรับจาก UNGC ให้ยกระดับสู่การปฏิบัติตามเกณฑ์ขั้นสูงสุด (Advanced Level) ของข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติในเรื่องสิทธิมนุษยชน แรงงาน สิ่งแวดล้อม และการต่อต้านคอร์รัปชัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2558 และยังคงมุ่งมั่นรักษามาตรฐานการปฏิบัติตามเกณฑ์ขั้นสูงสุดมาโดยตลอด ซึ่งเป็นความสำเร็จอีกด้านหนึ่งของ ปตท.สผ. ที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล นอกจากนี้ ตั้งแต่วันที่ 2559 ปตท.สผ. ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในการจัดตั้ง Global Compact Network Thailand เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้หลักการสากลของ UNGC ด้วย

ปตท.สผ. ได้รับการรับรองเป็น “สมาชิกของแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Certified Company)” จากคณะกรรมการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริตเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2557 เพื่อแสดงเจตนาจริง และความมุ่งมั่นในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ และได้ขยายขอบเขตการดำเนินการตามมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันไปยังบริษัทย่อย ผู้ร่วมทุน ผู้ค้า คู่ธุรกิจ อย่างต่อเนื่องต่อไปด้วย

9.1.2.2 นโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ

(1) ผู้ถือหุ้น

ปตท.สผ. เคารพสิทธิของผู้ถือหุ้นและปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน โดยยึดมั่นดำเนินธุรกิจภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. เพื่อสร้างความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนแก่กิจการ และสร้างมูลค่าเพิ่มสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้น โดยมีรายละเอียดปรากฏในหัวข้อ “สิทธิของผู้ถือหุ้น และการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน”

(2) พนักงาน

(2.1) ปตท.สผ. ยึดถือและปฏิบัติตามหลักขององค์การสหประชาชาติ โดยไม่มีการใช้แรงงานที่ผิดกฎหมาย รวมทั้งไม่มีการใช้แรงงานเด็กในทุกพื้นที่ที่เข้าไปดำเนินธุรกิจ โดยกำหนดแนวปฏิบัติไว้ในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ดังนี้

- (1) ศึกษา ทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ในแต่ละพื้นที่ที่ตนปฏิบัติงาน
- (2) ศึกษา และทำความเข้าใจวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีในแต่ละพื้นที่ที่ตนปฏิบัติงาน
- (3) เคารพความแตกต่างของวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น โดยไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการขัดต่อวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีนั้นๆ
- (4) ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวตัดสิน หรือเนื่องจากความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ เพศ รวมถึงการตั้งครอบครัว และความโน้มเอียงทางเพศ อายุ สีผิว ศาสนา ความคิดเห็นส่วนบุคคล ความพิการ หรือเรื่องอื่นใดที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

(2.2) ปตท.สผ. สรรหา คัดเลือก และบรรจุพนักงาน โดยคำนึงถึงคุณสมบัติ ประสบการณ์ และความสามารถ เพื่อให้ได้ผู้ดำรงตำแหน่งที่เหมาะสม โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อผู้สมัคร ตามที่กำหนดไว้ในแนวปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ทุกประการ ปตท.สผ. บรรจุพนักงานอย่างโปร่งใสและเป็นธรรมกับทั้งพนักงาน และผู้เข้าสมัครแข่งขันทุกราย นอกจากนั้น เมื่อได้รับการบรรจุเป็นพนักงานแล้ว ปตท.สผ. ยังส่งเสริมการพัฒนาพนักงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมให้พนักงานมีโอกาสก้าวหน้าและเปิดโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมภายนอกภายใต้ขอบเขตนโยบายของ ปตท.สผ.

(2.3) ปตท.สผ. จัดระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรมต่อพนักงานและองค์กร โดยมีการทบทวนและปรับปรุงนโยบายค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับผลการดำเนินงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อดึงดูดและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตามที่ต้องการให้ทำงานอยู่กับองค์กร โดยพิจารณาอัตราค่าตอบแทนและวิธีการจ่ายค่าตอบแทนในปัจจุบันของกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมปิโตรเลียมอื่นในประเทศ ความแตกต่างของงานในแต่ละตำแหน่ง ความรู้ความชำนาญที่ต้องการ ความยากง่ายในการปฏิบัติงานที่ ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย และความสามารถของพนักงานแต่ละคนที่แสดงออกในเชิงผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย

(2.4) ปตท.สผ. จัด และ/หรือ ปรับปรุงสวัสดิการที่เป็นธรรมต่อพนักงานและต่อ ปตท.สผ. โดยพิจารณาจากความสามารถในการจ่ายของ ปตท.สผ. ทั้งในปัจจุบันและระยะยาว โดยมุ่งเน้นสวัสดิการที่เสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีพของพนักงานและครอบครัว เช่น เงินช่วยเหลือดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย และสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลสำหรับพนักงานและครอบครัว เป็นต้น และสอดคล้องกับสวัสดิการที่ผู้ประกอบการปิโตรเลียมอื่นในประเทศส่วนใหญ่จัดให้แก่พนักงานของตน ปตท.สผ. มีการทบทวนความเหมาะสมของสวัสดิการ เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจ และความจำเป็นในการดำเนินธุรกิจในด้านต่างๆ ขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ นอกจากสวัสดิการต่างๆ แล้ว ปตท.สผ. ยังดูแลเอาใจใส่พนักงานเพื่อลดความกังวลของพนักงานโดยผ่านทางโครงการสบายใจดีที่บริการให้คำปรึกษาทุกเรื่อง สำหรับพนักงาน คู่สมรส และบุตร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องครอบครัว ส่วนตัว การงาน ความรัก บุตร กฎหมาย และอื่นๆ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาจากบริษัทที่ปรึกษา

ปตท.สผ. กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้แก่พนักงาน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีพ และเพื่อเป็นหลักประกันแก่พนักงานภายหลังสิ้นสุดการเป็นพนักงาน หรือเกษียณอายุการทำงาน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพประกอบด้วยเงินสะสมของพนักงานและเงินสมทบของบริษัท โดย ปตท.สผ. จ่ายเงินสมทบในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้กับพนักงานเป็นประจำทุกเดือนในอัตราร้อยละ 15 ของอัตราเงินเดือนพื้นฐาน (Basic Salary) ของพนักงาน และพนักงานจ่ายเงินสะสมเป็นประจำทุกเดือนในอัตราตั้งแต่ร้อยละ 2 แต่ไม่เกินอัตราร้อยละ 15 โดยเงื่อนไขการได้รับเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบจะเป็นไปตามเงื่อนไขที่ ปตท.สผ. กำหนด

นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังจัดให้มีโครงการสะสมหุ้นสำหรับพนักงาน (Employee Joint Investment Program หรือ EJIP) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้พนักงานที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเก็บออมหุ้นเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายค่าตอบแทนของพนักงาน ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้น อีกทั้งสร้างความผูกพัน และความเป็นเจ้าของต่อองค์กรในระยะยาว โดยจะทำการซื้อหุ้นสามัญของ ปตท.สผ. ผ่านระบบการซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2556 ถึง 31 มกราคม 2561 รวมระยะเวลา 5 ปี โดยพนักงานที่มีสิทธิและสมัครใจเข้าร่วมโครงการ ขอให้ ปตท.สผ. หักเงินเดือนในอัตราร้อยละ 2 ถึง 10 ของเงินเดือน และ ปตท.สผ. จะจ่ายเงินสมทบให้พนักงานที่เข้าร่วมโครงการในอัตราร้อยละ 100 ของเงินที่พนักงานจ่ายเข้าโครงการในแต่ละเดือน ซึ่งมูลค่าที่พนักงานจะได้รับขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานของ ปตท.สผ. ในระยะยาว

ปตท.สผ. มอบรางวัลอายุการทำงาน (Long Service Award) เป็นที่ระลึกสำหรับพนักงานที่ปฏิบัติงานให้องค์กรมาเป็นเวลานาน และเป็นการยกย่องเชิดชูผู้จงรักภักดีกับองค์กร โดยจัดให้มีการมอบทองคำตามอายุงาน สำหรับผู้ที่ปฏิบัติงานครบ 5 ปี, 10 ปี, 15 ปี, 20 ปี และ 25 ปี ในเดือนมิถุนายนของทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อสร้างความผูกพันระหว่างพนักงานกับองค์กรในระยะยาว และเป็นการขอบคุณสำหรับการอุทิศตนทำงานร่วมกับบริษัทเป็นระยะเวลานาน รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงความมั่นคงในการทำงานที่ ปตท.สผ.

(2.5) ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความสามารถในการดำเนินธุรกิจ โดยถือว่าทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการดำเนินกิจการให้ประสบผลสำเร็จ จึงสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานได้รับการพัฒนาผ่านการฝึกอบรมและพัฒนาในหลักสูตรต่างๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว นอกเหนือจากการพัฒนาขีดความสามารถของพนักงานในด้านวิชาการและทักษะต่างๆ ในการทำงานแล้ว ปตท.สผ. ยังได้ปลูกฝังค่านิยมในการทำงาน ให้กับพนักงานควบคู่กันไปเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานเดียวกัน อันจะเป็นปัจจัยหลักให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุผลวิสัยทัศน์และพันธกิจที่กำหนดไว้ โดยในปี 2560

พนักงาน ปตท.สผ. ได้เข้าอบรมในหลักสูตรต่างๆ เฉลี่ย 49 ชั่วโมงต่อคนต่อปี เช่น หลักสูตร ISO 14001 ความใส่ใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยมีรายละเอียดปรากฏในหมวด “โครงสร้างการจัดการ” หัวข้อ “นโยบายในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล”

(2.6) ปตท.สผ. ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญในการบริหารหรือเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันระหว่างพนักงานกับผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ปัญหาลุล่วงไปโดยเร็ว และรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีต่อกัน หากเกิดปัญหาระหว่างพนักงานหรือระหว่างพนักงานกับผู้บังคับบัญชา พนักงานมีสิทธิร้องทุกข์ตามขั้นตอนที่ ปตท.สผ. กำหนดไว้ โดยผู้ที่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้ และกระทำไปโดยสุจริตจะได้รับความคุ้มครองโดยไม่ได้รับผลกระทบใดๆ ซึ่ง ปตท.สผ. จะไม่ถือเป็นเหตุเลิกจ้าง หรือกระทำการลงโทษในอันที่จะส่งผลเสียต่อพนักงานหรือพยานผู้เกี่ยวข้องแต่ประการใด นอกจากนี้ พนักงานยังสามารถร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการกระทำผิดต่างๆ ผ่านทาง CG Hotline ซึ่งมีกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างเป็นความลับ โดยมีการรับรู้เฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการปกป้องพนักงาน ทั้งนี้ ผู้แจ้งเรื่องจะไม่ได้รับผลกระทบจากการแจ้งเรื่องร้องเรียน

(2.7) ปตท.สผ. ได้สำรวจความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับทราบถึงปัจจัยที่สนับสนุนให้พนักงานมีความรู้สึกผูกพันต่อองค์กรเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงนโยบายการบริหารจัดการต่อไป ซึ่งในปี 2560 ปตท.สผ. ได้ทำการสำรวจความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กรเป็นครั้งที่ 6 และพบว่าพนักงาน ปตท.สผ. ร้อยละ 65 มีความผูกพันต่อองค์กรสูงขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 12 ทั้งนี้ ปตท.สผ. ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงลึกเพื่อจัดทำแผนยกระดับความผูกพันต่อองค์กรในระดับองค์กรและระดับกลุ่มงาน และในปี 2561 ปตท.สผ. จะติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการตามแผนงานดังกล่าวเป็นระยะๆ โดยมีแผนจะสำรวจความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กรอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

(3) ลูกค้า

ปตท.สผ. ยึดถือพันธกิจในการเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ คอนเดนเสท และก๊าซแอลพีจี ในราคาที่สามารถแข่งขันได้และเป็นธรรม โดยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทั้งในรูปแบบสัญญาระยะสั้น สัญญาระยะยาว รวมถึงตลาดจรสำหรับหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกลูกค้า ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับ 4 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของราคาสินค้า ความมั่นคงทางการเงิน มาตรฐานความปลอดภัย รวมถึงนโยบายและกฎเกณฑ์ของบริษัทนั้นๆ ทั้งนี้ ปตท.สผ. ปฏิบัติต่อผู้ซื้อทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดต่อทุกฝ่าย ในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เป็นสัญญาซื้อขายระยะยาว ปตท.สผ. มุ่งมั่นรับผิดชอบในการปฏิบัติตามสัญญาอย่างเคร่งครัดและประสานงานกับผู้ซื้ออย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถผลิตและส่งมอบผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตรงตามที่กำหนดไว้ในสัญญาได้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ซื้อและตรงตามเวลาที่ตกลงไว้

(4) รัฐบาล

ปตท.สผ. ดำเนินงานด้านการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมโดยยึดมั่นและปฏิบัติตามการกำกับดูแลกิจการที่ดี และมีจริยธรรมธุรกิจ (Good Corporate Governance and Business Ethics หรือ CG&BE) ด้วยความมุ่งมั่นในการแสวงหาแหล่งพลังงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปตท.สผ. ได้ยึดมั่นการดำเนินงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของรัฐบาลไทยและรัฐบาลของประเทศที่เข้าไปลงทุนอย่างเคร่งครัด

(5) ผู้ร่วมทุน

โครงการร่วมทุนระหว่าง ปตท.สผ. และผู้ร่วมทุนรายอื่นทั้งในและต่างประเทศ จะดำเนินธุรกิจภายใต้ข้อตกลงในการทำงานร่วมกันตามมาตรฐานสากล ตลอดจนส่งเสริมให้มีจริยธรรมธุรกิจในระดับเดียวกัน โดยมีการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของผู้ร่วมทุนอย่างชัดเจน และให้สิทธิผู้ร่วมทุนเป็นคณะกรรมการบริหารโครงการ เพื่อกำหนดแนวทางบริหาร การจัดหาบริการและสินค้า รวมถึงแผนและงบประมาณประจำปี โดยมีขอบเขตและแนวทางการลงมติที่ชัดเจน รวมถึงการให้สิทธิผู้ร่วมทุนในการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินและบัญชีรายปี และมีมาตรการที่เหมาะสมและชัดเจน เช่น บทปรับในกรณีที่ผู้ร่วมทุนไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงที่มีระหว่างกัน นอกจากนี้ ยังเน้นถึงความโปร่งใสในการเผยแพร่ข้อมูลระหว่างผู้ร่วมทุนและบุคคลภายนอก

(6) สังคม ชุมชน

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญในสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสียในทุกระดับ พร้อมทั้งส่งเสริมพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมและชุมชนทั้งในและนอกพื้นที่ปฏิบัติงาน ในการดำเนินงานด้านสังคมและชุมชน ปตท.สผ. ได้นำระบบการบริหารจัดการประเด็นและผู้มีส่วนได้เสีย (Issue and Stakeholder Management System หรือ ISMS) มาใช้เป็นเครื่องมือ เพื่อทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสังคม ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของ ปตท.สผ. และให้นำเครื่องมือไปใช้ในทุกพื้นที่ปฏิบัติงาน ซึ่งดำเนินการโดย ปตท.สผ. ทั้งในและต่างประเทศ

(7) สิ่งแวดล้อม

ปตท.สผ. มีความมุ่งมั่นที่จะเป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม โดยมีการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (SSHE Policy) ระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (SSHE Management System) รวมถึงมาตรฐาน คู่มือ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน เครื่องมือ และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงาน เพื่อให้โครงการและพื้นที่ปฏิบัติงานภายใต้การดำเนินงานของ ปตท.สผ. ได้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการวัดผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ปตท.สผ. ได้กำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการรายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งได้แก่ ข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บถึงขั้นหยุดงาน อัตราการหยุดงาน อัตราการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน และอัตราการทกรั่วไหลของปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนและสารเคมี นอกจากนี้ ปตท.สผ. ได้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวในรายงานความยั่งยืนประจำปี และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลดังกล่าวให้พนักงานได้ทราบผ่านสื่อต่างๆ ของบริษัทอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการรายงานผลการดำเนินงานให้กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติทราบอย่างสม่ำเสมออีกด้วย

ปตท.สผ. ได้นำมาตรฐานระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบัน ปตท.สผ. ได้รับการรับรองระบบมาตรฐานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001:2015 จากบริษัท AJA Registrars Limited ภายใต้การรับรองของ United Kingdom Accreditation Service (UKAS) สำหรับโครงการภายในประเทศ ได้แก่ โครงการอาทิตย์ แหล่งบงกชเหนือและแหล่งบงกชใต้ของโครงการบงกช โครงการเอส 1 โครงการพีทีทีอียู 1 โครงการแอล 53/43 และแอล 54/43 โครงการสินภูฮ่อม โครงการฐานสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียม ปตท.สผ. และศูนย์วิจัยตัวอย่างหิน ปตท.สผ. และโครงการต่างประเทศในเครือรัฐออสเตรเลีย ได้แก่ ฐานสนับสนุนการปฏิบัติการนอกชายฝั่งที่เซตดารวิน และสำนักงานของบริษัท พีทีทีอียู ออสเตรเลีย (แอสมอร์ คาร์เทียร์) พีทีวาย จำกัด ของโครงการพีทีทีอียู ออสเตรเลีย และ ปตท.สผ. มีแผนในการขอการรับรองระบบมาตรฐาน ISO 14001:2015 สำหรับโครงการต่างประเทศอื่นๆ เช่น โครงการซอติกา สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ในโอกาสต่อไปอีกด้วย

ปตท.สผ. ยังคงมุ่งมั่นดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการสีเขียว โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินธุรกิจ ซึ่งแนวทางการบริหารจัดการสีเขียวครอบคลุมการเพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างคุณค่าให้กับการดำเนินธุรกิจ เช่น การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ การปลูกป่าทดแทน การทำโครงการ 5 ส. ในกลุ่ม ปตท. การลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และการลดปริมาณของเสีย ทั้งนี้ ปตท.สผ. ได้มีการดำเนินงานสายโซ่คุณค่าสีเขียว อันประกอบไปด้วย การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว ระบบการขนส่งสีเขียว สำนักงานสีเขียว การจัดงานประชุมสัมมนาที่ปลอดภัย โดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคม นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังได้จัดอบรมด้านสิ่งแวดล้อมให้กับพนักงานทุกคนทั้งในระดับปฏิบัติการและระดับบริหาร เพื่อส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับข้อกำหนดด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(8) ผู้ค้า

ตามที่ระเบียบการจัดหา และการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. กำหนดว่า ผู้ค้าถือเป็นส่วนสำคัญที่เอื้ออำนวยให้ธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ยังยืนอยู่ได้ จึงมีนโยบายปฏิบัติต่อกันในฐานะที่เป็นผู้ค้าในทางธุรกิจที่เสมอภาคกัน โดยการดำเนินการจัดหาของกลุ่ม ปตท.สผ. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อตกลงในนิติกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (Safety, Security, Health and Environment หรือ SSHE) เป็นสำคัญ ทั้งนี้ ผู้ค้าต้องมีมาตรการในการทำงานที่ปลอดภัยต่อกลุ่ม ปตท.สผ. และพนักงานของผู้ค้าต้องมีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจที่ดีและเคารพในสิทธิมนุษยชน

คู่มือสำหรับผู้ค้า

ปตท.สผ. ได้พัฒนาคู่มือสำหรับผู้ค้า เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ค้าในการติดต่อหรือทำธุรกรรมต่างๆ กับ ปตท.สผ. โดยคู่มือดังกล่าวมีเนื้อหาครอบคลุมถึงความเข้าใจเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ขั้นตอนการจัดหารวมถึงการบริหารสัญญา แนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนของผู้ค้า การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และช่องทางการติดต่อสื่อสารและการร้องเรียน ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดคู่มือสำหรับผู้ค้าได้ที่เว็บไซต์ www.pttep.com > บริการอิเล็กทรอนิกส์ > ฝ่ายจัดหาและสัญญา > คู่มือสำหรับผู้ค้า ปตท.สผ. (PTTEP Vendor Guide)

การขึ้นทะเบียนผู้ค้า

ปตท.สผ. ยึดมั่นในหลักการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม โดยไม่กีดกันผู้ค้าในการเข้าร่วมแข่งขันทางธุรกิจ และได้จัดให้มีช่องทางลงทะเบียนเป็นผู้ค้าของ ปตท.สผ. 3 ช่องทาง คือ

- (1) การเสนอขายสินค้าและบริการผ่านเว็บไซต์ของ ปตท.สผ. ที่ www.pttep.com > บริการอิเล็กทรอนิกส์ > ฝ่ายจัดหาและสัญญา > Vendor Registration
- (2) การเสนอขายสินค้าและบริการผ่านทางหน่วยงานบริหารผู้ค้า โดยสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่หน่วยงานกลยุทธ์การจัดหาได้ตลอดเวลาทำการ
- (3) การเสนอขายสินค้าและบริการผ่านผู้ใช้งานของ ปตท.สผ. โดยตรง ซึ่งผู้ใช้งานจะเสนอชื่อของผู้ค้ามายังหน่วยงานบริหารผู้ค้า เพื่อดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นต่อไป

การตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ค้ารายใหม่

ปตท.สผ. ตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นโดยการคัดกรองและประเมินผู้ค้ารายใหม่จำแนกตามกลุ่มสินค้าและบริการ ซึ่งดำเนินงานโดยคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ค้ารายใหม่ ซึ่งประกอบไปด้วยการประเมินดังต่อไปนี้

- (1) ด้านเทคนิคและคุณภาพ
- (2) ด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม
- (3) ด้านการพาณิชย์ กฎหมาย และสังคม

คณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ค้ารายใหม่ โดยผู้แทนของแต่ละหน่วยงานมีอำนาจในการพิจารณาและประเมินผลอย่างเป็นอิสระต่อกัน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและมั่นใจว่าผู้ค้ามีคุณสมบัติเบื้องต้นครบถ้วนและพร้อมที่จะร่วมงานกับ ปตท.สผ.

การปฏิบัติงานและแผนความปลอดภัยของผู้ค้า

ปตท.สผ. ได้เพิ่มมาตรการการกำกับดูแลและพัฒนาการบริหารจัดการของผู้ค้าในด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยหลักและสำคัญของ ปตท.สผ. โดยได้จัดทำวิธีการปฏิบัติงานและแผนความปลอดภัย (SSHE Contractor Management Procedure and Plan) เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนมีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างถูกต้องมากขึ้น ทั้งนี้ ปตท.สผ. ได้กำหนดให้ผู้ค้าดำเนินงานและปฏิบัติตามวิธีการปฏิบัติงาน และแผนความปลอดภัยดังกล่าวอย่างเคร่งครัด โดยจัดให้มีการประชุม SSHE Contractor Forum กับผู้ค้าทุกปี เพื่อให้ความสำคัญและทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย คู่มือ รวมถึงวิธีการปฏิบัติงานและแผนความปลอดภัย ในการดำเนินงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในทุกๆ พื้นที่สัมปทานทั่วโลก

ประกาศของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

ในการปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ปตท.สผ. ได้จัดเตรียมเว็บไซต์ประกาศราคากลางของรายการจัดหาให้แก่ผู้ค้าและประชาชนทราบ โดยสามารถดูประกาศราคากลางการจัดหาได้ที่ www.pttep.com > บริการอิเล็กทรอนิกส์ > ประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง ทั้งนี้ ปตท.สผ. ยังแนะนำผู้ค้าทุกรายให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำ และแสดงบัญชีรายการรับจ่ายของโครงการที่บุคคลและนิติบุคคลเป็นผู้สัญญากับหน่วยงานรัฐ พ.ศ. 2554 อย่างเคร่งครัด

การกำหนดแผนกลยุทธ์การจัดหา

ปตท.สผ. จะวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประมวลผลภาพรวมในการดำเนินการจัดหาจากข้อมูลการจัดหา 3 ปีย้อนหลัง มาทำการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงด้านการดำเนินงานและด้านการตลาด ประมวลผลเพื่อจัดหมวดหมู่สินค้าและบริการ และวิเคราะห์การใช้จ่ายตามภูมิภาค ซึ่งรวมถึงการได้มาของรายชื่อบริษัทโดยจำแนกกลุ่มของผู้ค้าที่มีความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจ (Critical Contractors/Suppliers)

ภายหลังจากที่ได้ข้อมูลผู้ค้าที่มีความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจแล้ว (Critical Contractors/Suppliers) ปตท.สผ. จะนำเอาข้อมูลดังกล่าวมาทำเป็นแผนกลยุทธ์การจัดหาและสัญญาในแต่ละกลุ่มสินค้าและบริการ และจัดทำบทวิเคราะห์ทางการตลาด เพื่อใช้ประกอบการวางแผนกลยุทธ์การจัดหา ปตท.สผ. จะส่งแผนกลยุทธ์การจัดหาและสัญญา รวมถึงรายชื่อผู้เข้าร่วมประมูล ไปยังคณะกรรมการจัดหาและผู้ร่วมทุน (ถ้ามี) เพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติก่อนที่จะดำเนินการออกประมูล (แผนกลยุทธ์การจัดหาและสัญญา และรายชื่อผู้เข้าร่วมประมูลต้องได้รับความเห็นชอบจาก 3 หน่วยงาน ได้แก่ หน่วยงานปฏิบัติการ หน่วยงานของโครงการ (Assets) และหน่วยงานจัดหา ก่อนส่งไปยังคณะกรรมการจัดหาและผู้ร่วมทุน เพื่อเป็นการถ่วงดุลและสามารถตรวจสอบได้)

การคัดเลือกผู้ค้า

การคัดเลือกผู้ค้าสำหรับการจัดหาที่มีมูลค่าและความเสี่ยงสูง ผู้ค้าต้องเสนอซองเอกสารประมูลแบบปิดผนึก 2 ซอง (แยกกันระหว่างเอกสารประมูลด้านเทคนิคและเอกสารประมูลทางด้านราคา) โดยการประเมินผลการประมูลจะเปิดซองเอกสารด้านเทคนิคเพื่อประเมินด้านคุณภาพทางเทคนิค และด้าน SSHE ก่อนที่จะเปิดซองเอกสารประมูลทางด้านราคา โดยผลการประมูลจะถูกส่งไปยังคณะกรรมการจัดหาและผู้ร่วมทุน (ถ้ามี) และคณะกรรมการบริษัท (สำหรับการจัดหามูลค่าสูง) เพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติอีกครั้งก่อนที่จะเข้าทำสัญญากับผู้ค้า ทั้งนี้ ปตท.สผ. จะคัดเลือกผู้ค้าที่มีคุณสมบัติทางเทคนิค และ SSHE ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมิน และเสนอราคาประเมินต่ำสุด หรือเป็นประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่ม ปตท.สผ. เท่านั้น

การบริหารสัญญาและการประเมินผลงาน

การบริหารสัญญาและการจัดการความสัมพันธ์กับผู้ค้ามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ผู้บริหารสัญญาจะเตรียมความพร้อมระหว่างผู้ค้าและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกสาขา เพื่อทำความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกันในเรื่องแผนงาน เป้าหมาย มาตรฐานความปลอดภัย ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงตัวชี้วัดการทำงานที่สำคัญ (Key Performance Indicator หรือ KPI)

และจะทำการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ค้าปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญา นอกจากนี้ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาสัญญา ผู้บริหารสัญญาต้องทำรายงานการประเมินผลงานของผู้ค้า (Contract Closed-out Report) เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานและความสัมพันธ์ที่ดีอย่างยั่งยืนกับผู้ค้าในระยะยาวต่อไป

ความร่วมมือระหว่าง ปตท.สผ. และผู้ค้า

ในปี 2560 ปตท.สผ. ดำเนินการส่งเสริมความร่วมมือและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารสายโซ่อุปทาน เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้ค้า โดยได้จัดกิจกรรมการสัมมนาผู้ค้า (Vendor Symposium) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่ออบรมและชี้แจงกระบวนการคัดเลือกและเกณฑ์การพิจารณาผู้ค้า พร้อมทั้งสื่อสารแนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนของผู้ค้า การกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจ และระบบความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (SSHE MS) โดยกิจกรรมดังกล่าวมีผู้ค้าเข้าร่วมถึง 70 ราย

นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังมีการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility หรือ CSR) ร่วมกับผู้ค้าและผู้รับเหมาในหมวดงานที่สำคัญ โดยได้จัดกิจกรรมปล่อยเต่า ทำความสะอาดบ่ออนุบาลเต่าทะเล และสร้างปะการัง ซึ่งจัดขึ้นที่ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล กองทัพเรือ และหาดเตยงาม หน่วยงานบัญชาการนาวิกโยธิน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์สิ่งมีชีวิตในทะเลและระบบนิเวศทางทะเล รวมถึงสร้างเสริมความสามัคคีระหว่างองค์กรและความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนกับผู้ค้า เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการเติบโตอย่างยั่งยืนไปด้วยกัน และการทำงานร่วมกันอย่างปลอดภัยเพื่อโลกสีเขียวต่อไป

การจัดหาสินค้าและบริการจากผู้ค้าในท้องถิ่น

ปตท.สผ. สนับสนุนการจัดหาสินค้าและบริการจากผู้ค้าในท้องถิ่น เพื่อเป็นการยกระดับความสามารถของผู้ค้าในประเทศไทยให้สามารถแข่งขันกับบริษัทต่างชาติ ส่งเสริมให้เกิดการจ้างงานในประเทศไทย กระจายรายได้สู่คนไทย รวมทั้งลดการรั่วไหลของเงินตราไทยออกไปยังต่างประเทศ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความมุ่งมั่นของ ปตท.สผ. ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระยะยาวกับชุมชน ส่งผลให้องค์กรได้รับความไว้วางใจจากชุมชนในการดำเนินการ นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ค้าดูแลและรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน จัดหาสินค้าและบริการในท้องถิ่น เพื่อลดต้นทุนของสินค้าและสนับสนุนการจัดหาในท้องถิ่นด้วย

การบริหารจัดการผู้ค้าด้านความยั่งยืน

ปตท.สผ. มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน ภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อให้สามารถบรรลุตามปณิธานที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ปตท.สผ. จึงให้ความสำคัญกับการจัดการห่วงโซ่อุปทาน และการพัฒนาให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการกำกับดูแลผู้ค้าของ ปตท.สผ.

ปตท.สผ. ยังได้กำหนด “แนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนของผู้ค้า ปตท.สผ.” โดยพิจารณาเนื้อหาและขอบเขตให้อยู่ภายใต้ข้อกำหนด ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยผลักดันให้ผู้ค้าของ ปตท.สผ. มีการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรม การเคารพสิทธิมนุษยชน การดูแลอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของลูกจ้าง รวมถึงการให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังสนับสนุนให้ผู้ค้าของบริษัทกำหนดแนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนให้กับผู้ค้าของตนเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืนต่อไป

การประเมินทางด้านความยั่งยืน

ปตท.สผ. ได้มีการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานให้มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพในการบริหารผู้ค้ามากยิ่งขึ้น โดยในปี 2560 ปตท.สผ. และบริษัทในกลุ่ม ปตท. ได้ร่วมกันจัดทำตรวจสอบประเมินผู้ค้าด้านความยั่งยืนโดยใช้หน่วยงานภายนอก (Supplier On-site Audit by External Party) ซึ่งมีผู้ค้าสำคัญของบริษัท 4 ราย ในหมวดงาน (1) Onshore Civil Work (2) Mechanical Construction (3) AHT/AHTS/PSV และ (4) Electrical Material ผ่านการตรวจสอบผลการดำเนินงานด้าน ESG (Environmental, Social,

and Governance) นอกจากนี้ เพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องต่อนโยบายของ ปตท.สผ. และกลุ่ม ปตท. จึงได้จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยหน่วยงานภายนอก เพื่อให้ผู้ค้าตรวจสอบประเมินตนเองด้าน ESG และเข้าใจแนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนของผู้ค้ากลุ่ม ปตท. (PTT Group Supplier Sustainable Code of Conduct) ทั้งนี้ บริษัทในกลุ่ม ปตท. มีแผนจะจัดทำคู่มือการตรวจสอบประเมินผู้ค้าเพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสำหรับทุกบริษัทในกลุ่มในอนาคตด้วย

การร้องเรียน

เพื่อให้ผู้ค้าแจ้งเรื่องร้องเรียนได้อย่างสุจริตต่อการปฏิบัติที่ขัดหรือสงสัยว่าจะขัดต่อกฎหมาย การกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. รวมทั้งระเบียบต่างๆ ของกลุ่ม ปตท.สผ. ของกรรมการ พนักงาน และบุคคลใดๆ ที่กระทำการแทน ปตท.สผ. รวมถึงให้ความคุ้มครองแก่ผู้แจ้งเรื่องร้องเรียนและบุคคลใดๆ ที่ให้ความร่วมมือกับ ปตท.สผ. ด้วยความสุจริตใจ ปตท.สผ. จึงได้เปิดช่องทางต่างๆ เพื่อรับเรื่องร้องเรียนจากผู้ค้า (CG Hotline Channels) อาทิ การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปยัง cg hotline@pttpe.com หรือการแจ้งผ่านระบบรับเรื่องร้องเรียนในเว็บไซต์ www.pttpe.com หรือโทรสารหมายเลข +66-2537-4949

(9) เจ้าหนี้

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มทั้งภายในและภายนอก รวมถึงเจ้าหนี้ต่างๆ ของ ปตท.สผ. โดยการปฏิบัติตามผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นไปตามการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ.

ทั้งนี้ ปตท.สผ. ได้มุ่งเน้นในเรื่องการเปิดเผยสารสนเทศต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย โดยให้ความสำคัญต่อความถูกต้อง ความครบถ้วน ความรวดเร็ว และความโปร่งใสของข้อมูลเปิดเผย โดยสารสนเทศที่สำคัญของ ปตท.สผ. ประกอบด้วย ข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงิน ทางด้านข้อมูลทางการเงินโดยเฉพาะในส่วนของงบการเงินนั้น ได้ผ่านการสอบทาน/ตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีว่าถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการ ปตท.สผ. ก่อนเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวสู่สาธารณะ

สำหรับผู้ถือหุ้นและผู้ถือหุ้นอื่น ปตท.สผ. ได้ดำเนินการออกหุ้นกู้ตามข้อกำหนดกฎหมายและประกาศต่างๆ ของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และปฏิบัติตามนโยบาย วัตถุประสงค์ และมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังคำนึงถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ถือหุ้นและผู้ถือหุ้นอื่นอย่างสม่ำเสมอ และการเปิดเผยข้อมูลแก่ผู้มีส่วนได้เสียอย่างครบถ้วน รวมทั้งมีมาตรการรองรับในกรณีที่ผู้มีส่วนได้เสียอาจได้รับความเสียหายอันเกิดจากการที่ ปตท.สผ. มิได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ถือหุ้นและผู้ถือหุ้นอื่นตามสัญญาอีกด้วย

(10) คู่แข่ง

ปตท.สผ. ถือปฏิบัติต่อคู่แข่งด้วยความเป็นมืออาชีพและเสมอภาค ภายใต้กรอบกติกาการแข่งขันที่โปร่งใสและเป็นธรรม และไม่ทำลายชื่อเสียงของคู่แข่งด้วยการกล่าวหาในทางร้าย โดย ปตท.สผ. ตั้งมั่นที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และข้อกำหนดสำหรับการแข่งขันทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับคู่แข่งในแต่ละพื้นที่ที่ ปตท.สผ. ดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้ รายละเอียดแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับคู่แข่งปรากฏในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. เรื่องการแข่งขันทางการค้า

(11) ขนบธรรมเนียมประเพณี

ในการเข้าไปดำเนินงานในท้องถิ่นต่างๆ ปตท.สผ. ยึดหลักปฏิบัติอันคำนึงถึงขนบธรรมเนียมและประเพณีของท้องถิ่นนั้นๆ โดยได้จัดให้มีการอบรมจากวิทยากรผู้มีความรู้และประสบการณ์ รวมถึงผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศหรือจากสถานทูตฯ เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ รวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณี ข้อพึงระวังและข้อควรปฏิบัติของแต่ละท้องถิ่นแก่พนักงานที่จะไปทำงานในท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อให้มีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

(12) สิทธิมนุษยชน

ปตท.สผ. ได้กำหนดนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน โดยมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ดังแสดงในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. เคารพกฎหมายท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม ในการปฏิบัติต่อพนักงานและผู้มีส่วนได้เสียจากการดำเนินธุรกิจของ ปตท.สผ. หลีกเลี่ยงการมีส่วนเกี่ยวข้องในการละเมิดสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติต่อพนักงานด้วยความเคารพและให้เกียรติ โดยไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งรวมถึงเรื่องการไม่จ้างแรงงานเด็กหรือการไม่ใช้แรงงานบังคับทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าประเทศที่ไปลงทุนจะมีกฎหมายท้องถิ่นกำหนดเกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนไว้หรือไม่ก็ตาม โดยปฏิบัติตามสอดคล้องตามหลักสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ (UN – Universal Declaration of Human Rights) หลักการชี้แนะเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ (UN Guiding Principles on Business and Human Rights) และข้อตกลงร่วมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัท ได้แก่ สนธิสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อแรงงานและปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples) และข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nations Global Compact หรือ UNGC) ซึ่งในปีที่ผ่านมา ปตท.สผ. ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ขั้นสูงสุด (Advanced Level) ต่อเนื่องเป็นปีที่สาม

ในปัจจุบัน ปตท.สผ. ยังเป็นสมาชิกเครือข่ายโกลบอลคอมแพ็กประเทศไทย (Global Compact Network Thailand) ร่วมกับอีก 14 องค์กรที่ตระหนักถึงการพัฒนาย่างยั่งยืน ในฐานะผู้ร่วมจัดตั้งสมาคมเมื่อปี 2559 เพื่อร่วมขับเคลื่อนให้ภาคธุรกิจของไทยได้เข้าใจถึงความสำคัญของการดำเนินธุรกิจตามหลักการความยั่งยืนภายใต้ข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติอีกด้วย

ปตท.สผ. จัดให้มีสภาพการทำงานที่เป็นธรรม มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขอนามัย และดูแลไม่ให้เกิดการคุกคามหรือข่มขู่ระหว่างพนักงานหรือผู้เกี่ยวข้องกับ ปตท.สผ. รวมถึงการว่าจ้างคู่ธุรกิจที่มีการดำเนินงานภายใต้กรอบจริยธรรมและไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้มีการปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารและพนักงานผ่านตัวแทนพนักงานในคณะกรรมการสวัสดิการ เพื่อรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่เหมาะสมและจำเป็น เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานให้ดียิ่งขึ้น

(13) กฎหมาย

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องในทุกพื้นที่ที่เข้าไปดำเนินธุรกิจ โดยคณะกรรมการบริษัทได้กำหนดเรื่องการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ในจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ซึ่งบุคลากรของกลุ่ม ปตท.สผ. ตั้งแต่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของ ปตท.สผ. ในทุกพื้นที่อย่างเคร่งครัดเพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่ม ปตท.สผ. เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ปตท.สผ. ได้จัดให้มีหน่วยงานกลางในการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance) ซึ่งได้แก่ ฝ่ายกำกับการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Department) โดยมีสายการรายงานตรงต่อผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานกฎหมาย รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานกิจการองค์กรและกำกับการปฏิบัติตามนโยบาย และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ตามลำดับ และตั้งแต่ปี 2556 บริษัทได้ประกาศนโยบายการกำกับการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Policy) เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะดำเนินกิจการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และให้บุคลากรทุกระดับของกลุ่ม ปตท.สผ. ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนในการส่งเสริมให้การปฏิบัติงานถูกต้องตามกฎหมายควบคู่กับการดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมความตระหนักรู้ของพนักงานผ่าน Compliance Program

9.1.3 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

9.1.3.1 การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มีใช้ทางการเงิน

การเปิดเผยสารสนเทศเป็นหนึ่งในหลักการที่มีความสำคัญต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารที่ต้องแจ้งแก่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและผู้ถือหุ้น ทั้งในด้านความถูกต้อง ความเพียงพอ ความรวดเร็ว และความเท่าเทียมกันของการให้ข้อมูลแก่ทุกกลุ่ม ซึ่งการจัดเตรียมข้อมูลดังกล่าวเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. โดยมีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ (Investor Relations หรือ IR) และหน่วยงานสื่อสารองค์กรคอยดูแลให้ข้อมูลและตอบข้อซักถาม

สารสนเทศที่สำคัญของ ปตท.สผ. ประกอบด้วย ข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มีใช้ทางการเงิน ในปี 2560 การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินโดยเฉพาะในส่วนของการเงินนั้น ได้ผ่านการสอบทาน/ตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีว่าถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ/คณะกรรมการ ปตท.สผ. ก่อนเปิดเผยแก่สาธารณะ โดยคณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้รายงานความรับผิดชอบต่อรายงานทางการเงินไว้ในรายงานประจำปีด้วย นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังเปิดเผยงบการเงินรายไตรมาสก่อนสอบทาน และงบการเงินประจำปีฉบับก่อนตรวจสอบเพิ่มเติมจากข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและนักลงทุนได้รับข้อมูลทางการเงินที่รวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งข้อมูลก่อนและหลังการสอบทาน/ตรวจสอบไม่มีผลแตกต่างที่มีสาระสำคัญแต่อย่างใด สำหรับการเปิดเผยข้อมูลที่มีใช้ทางการเงินนั้น ปตท.สผ. ได้เปิดเผยข้อมูลตามกฎเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำหนดไว้ ซึ่งได้แก่ การได้มา/จำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ รายการที่เกี่ยวข้องกัน การจ่ายเงินปันผล บทวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการและการบริหารความเสี่ยง จดหมายเชิญประชุมและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น รวมไปถึงสารสนเทศอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุน นอกจากนี้ ยังมีการรายงานการกำกับดูแลกิจการที่ดีไว้ในรายงานประจำปีและแบบ 56-1 ด้วย

ข้อมูลต่างๆ ของ ปตท.สผ. ที่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนผ่านทางระบบของตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว จะเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของ ปตท.สผ. ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ปตท.สผ. ได้มีการเผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญอื่นๆ ในเว็บไซต์ ซึ่งได้ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอเพื่อให้ผู้ใช้สามารถรับข้อมูลข่าวสารได้ทันต่อเหตุการณ์ เข้าถึงข้อมูลโดยสะดวกและได้รับประโยชน์มากที่สุด ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลสำคัญต่างๆ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมและโครงการลงทุน ผลการดำเนินงานที่น่าเสนอต่อนักวิเคราะห์รายไตรมาส รวมทั้งเผยแพร่ภาพและเสียงผ่านทางเว็บไซต์ (Webcast) กำหนดการกิจกรรมพบนักลงทุน เอกสารนำเสนอข้อมูลราคาหลักทรัพย์ล่าสุดและย้อนหลัง รายชื่อของนักวิเคราะห์ที่ออกบทวิเคราะห์เกี่ยวกับราคาหลักทรัพย์ ปตท.สผ. ข่าวประชาสัมพันธ์ การรายงานด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมไว้ในรายงานความยั่งยืนประจำปี นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำสื่อเผยแพร่เพื่อให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผลประกอบการและการดำเนินธุรกิจของ ปตท.สผ. ในรูปแบบของวิดีโอ และเอกสารเผยแพร่ในรูปแบบ Infographic แก่พนักงานอีกด้วย

ปตท.สผ. มีการจัดทำวารสารนักลงทุนรายไตรมาส ภายใต้ชื่อ Explorer's Journal ซึ่งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลประกอบการรายไตรมาส ความคืบหน้าของโครงการหลัก การกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารจัดการสู่ความยั่งยืน และกิจกรรมที่สำคัญในช่วงเวลานั้นๆ รวมทั้งสาระน่ารู้เกี่ยวกับธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม โดยวารสารดังกล่าวได้จัดทำเป็น 2 ภาษาและจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นที่สนใจ พร้อมทั้งเผยแพร่ในเว็บไซต์ ถือเป็นการเพิ่มช่องทางให้ผู้ถือหุ้นสามารถรับข้อมูลข่าวสารของ ปตท.สผ. ได้อย่างต่อเนื่อง และทันต่อเหตุการณ์อีกช่องทางหนึ่ง

ในรอบปี 2560 ปตท.สผ. ได้เปิดเผยข้อมูลผ่านทางระบบของตลาดหลักทรัพย์ฯ จำนวน 38 เรื่อง และจัดกิจกรรมเพื่อพบและให้ข้อมูลกับผู้ถือหุ้น นักวิเคราะห์ และนักลงทุนในโอกาสต่างๆ สรุปได้ดังนี้

กิจกรรม	จำนวน (ครั้ง)
การเดินทางไปพบผู้ถือหุ้นและนักลงทุน (Roadshows/Conferences) ทั้งในและต่างประเทศ	19
การประชุมนักวิเคราะห์ (Analyst Meeting)	4
งาน Opportunity Day (จัดโดยตลาดหลักทรัพย์ฯ)	4
ผู้ถือหุ้นและนักลงทุนเข้าชมพื้นที่ดำเนินงานของ ปตท.สผ. (Site Visit)	5
การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้กับนักลงทุน (Knowledge Sharing)	4
การพบกับนักลงทุนเพื่อให้ข้อมูล (Company Visit) และประชุมทางโทรศัพท์ (Conference Call)	30

นอกจากกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น ปตท.สผ. ยังเข้าร่วมงานกับตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อพบนักลงทุนรายย่อย เช่น งาน SET in the City และการให้ข้อมูลผ่านทางโทรศัพท์แก่นักลงทุน ทั้งนี้ ในงานประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ปตท.สผ. ได้จัดให้มีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ให้ข้อมูลและตอบข้อซักถามแก่ผู้ถือหุ้นที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับ ปตท.สผ. ซึ่งถือเป็นการเพิ่มช่องทางในการเปิดเผยข้อมูลของ ปตท.สผ. แก่ผู้ถือหุ้นอีกด้วย

ปตท.สผ. ตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และโปร่งใส ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจมาโดยตลอด และมีความมุ่งมั่นที่จะทุ่มเทในการดำเนินการอย่างดีที่สุด

9.1.3.2 นักลงทุนสัมพันธ์

หน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์รับผิดชอบในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่จะสะท้อนมูลค่าที่แท้จริงของ ปตท.สผ. ให้แก่นักวิเคราะห์ ผู้ถือหุ้น และผู้ลงทุนทั่วไป ตามระเบียบข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ก.ล.ต. โดยรับผิดชอบในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักวิเคราะห์และผู้ลงทุน รวมถึงเสริมสร้างภาพลักษณ์และทัศนคติที่ดีต่อนักลงทุน นอกจากนี้ ยังรับผิดชอบประสานงาน และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานนักลงทุนสัมพันธ์แก่ผู้บริหารของ ปตท.สผ.

นักลงทุนหรือผู้สนใจสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลข่าวสารของ ปตท.สผ. ได้ 3 วิธี ดังนี้

- (1) ทางโทรศัพท์: +66-2537-5919, +66-2537-5304, +66-2537-5779, +66-2537-4446
และ +66-2537-4000 ต่อ 800-7374
- (2) ทาง e-mail: ir@pttep.com
- (3) ทางโทรสาร: +66-2537-4444

9.1.4 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการ ปตท.สผ. มีหน้าที่ตามที่ปรากฏในหมวด “โครงสร้างการจัดการ” หัวข้อ “ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท” โดยมีบทบาทที่สำคัญในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- (1) การกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินธุรกิจ

คณะกรรมการ ปตท.สผ. เป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม แผนงานงบประมาณ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาองค์กร ให้สอดคล้องและตอบรับกับสภาวะทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ให้คำแนะนำกับฝ่ายจัดการในการบริหารงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของ ปตท.สผ. คือ เติบโต รุ่งเรือง มั่นคง ยั่งยืน และสง่างาม

(2) การกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจ

คณะกรรมการ ปตท.สผ. กำหนดให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของกลุ่ม ปตท.สผ. ยึดถือปฏิบัติเป็นวิถีทางซึ่งการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ให้มีมาตรฐาน โปร่งใส มีประสิทธิภาพ จริยธรรม และสามารถตรวจสอบได้ โดยดูแลสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับประโยชน์ต่างๆ ตามส่วนด้วยความเป็นธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และการยอมรับโดยทั่วไป และได้จัดให้มีหน่วยงานบรรษัทภิบาลเป็นหน่วยงานกลางในการดูแลในเรื่องนี้

(3) การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการ ปตท.สผ. ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน โดยกำหนดให้กลุ่ม ปตท.สผ. มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และได้มอบหมายให้คณะกรรมการ ตรวจสอบและหน่วยงานตรวจสอบทำหน้าที่สอบทานและติดตามผลการควบคุมภายในเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ และรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้กลุ่ม ปตท.สผ. บรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน การรายงาน และการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริหาร นักลงทุน และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ของ ปตท.สผ. ทั้งนี้ ปตท.สผ. จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่เทียบเคียงกับมาตรฐานสากล โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของการควบคุมที่เหมาะสม การประเมินความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ กิจกรรมการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ สารสนเทศและการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกที่เพียงพอ และเชื่อถือได้ รวมทั้งการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

(4) การบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการ ปตท.สผ. มีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ โดยจัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Committee) ที่เป็น Standing Sub-Committee พร้อมทั้งกำหนดระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่และมีความรับผิดชอบในการกำกับและส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงของกลุ่ม ปตท.สผ. มีประสิทธิภาพ พิจารณาความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ ทั้งในระดับองค์กรและระดับโครงการ กำหนดแผนการดำเนินงาน ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงแผนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ พร้อมทั้งรายงานผลการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ

(5) การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการ ปตท.สผ. เป็นผู้กำหนดเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ามีการบริหารจัดการธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส เพื่อประโยชน์สูงสุดของกลุ่ม ปตท.สผ. โดยดูแลไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการบริหารจัดการ และหากกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่มีส่วนได้เสียในเรื่องใด จะไม่ร่วมพิจารณาหรือออกเสียงในเรื่องนั้น รวมถึงกำหนดให้มีการเปิดเผยในเรื่งดังกล่าวอย่างครบถ้วนซึ่งได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ในจริยธรรมธุรกิจ เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ยึดถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานด้านจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ

(6) การกำกับปฏิบัติตามกฎหมาย

คณะกรรมการ ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance) อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ในทุกพื้นที่ที่กลุ่ม ปตท.สผ. ดำเนินธุรกิจ และสนับสนุนให้กลุ่ม ปตท.สผ. มีการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญที่จะช่วยให้ทุกๆ กระบวนการและขั้นตอนการทำงานของกลุ่ม ปตท.สผ. มีความถูกต้องและรอบคอบ รวมทั้งส่งเสริมให้บริษัทสามารถดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และบรรลุเป้าหมายทางธุรกิจได้ โดยคณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้กำหนดให้หน่วยงานกำกับปฏิบัติตามกฎหมายเป็นหน่วยงานกลางดูแลในเรื่องนี้

9.2 คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง

คณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้แต่งตั้งกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญที่เหมาะสมเป็นคณะกรรมการเฉพาะเรื่องในด้านต่างๆ ตามที่ข้อบังคับของ ปตท.สผ. กำหนดไว้ เพื่อช่วยศึกษาและกลั่นกรองรายละเอียดของงานในขอบข่ายที่คณะกรรมการเฉพาะเรื่องแต่ละคณะรับผิดชอบ และได้กำหนดคุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องไว้อย่างชัดเจนในระเบียบของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องแต่ละคณะ โดยสมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบต้องประกอบด้วยกรรมการอิสระทั้งหมด ในขณะที่สมาชิกของคณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน และคณะกรรมการบรรษัทภิบาลต้องประกอบด้วยกรรมการอิสระเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งประธานกรรมการจะไม่เป็นประธานหรือสมาชิกของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องทุกคณะ อีกทั้งยังกำหนดให้กรรมการอิสระเป็นประธานของแต่ละคณะด้วย ยกเว้นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้ คณะกรรมการเฉพาะเรื่องจะรายงานผลการประชุมของแต่ละครั้งต่อที่ประชุมคณะกรรมการ ปตท.สผ. เพื่อทราบอย่างสม่ำเสมอ และรายงานการทำหน้าที่ในรอบปีที่ผ่านมาต่อผู้ถือหุ้นในแบบ 56-1 และรายงานประจำปีเป็นประจำทุกปี

ปัจจุบัน ปตท.สผ. มีคณะกรรมการเฉพาะเรื่องจำนวน 5 คณะ ประกอบด้วย (1) คณะกรรมการบรรษัทภิบาล (2) คณะกรรมการตรวจสอบ (3) คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน (4) คณะกรรมการสรรหา และ (5) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยรายละเอียดเกี่ยวกับรายชื่อกรรมการ หน้าที่ ความรับผิดชอบ จำนวนครั้งการประชุม จำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละคนเข้าประชุม และนโยบายการจ่ายค่าตอบแทน กรรมการ ปตท.สผ. ในหมวด “โครงสร้างการจัดการ” และรายงานการทำหน้าที่ของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องทุกคณะ ปรากฏในหัวข้อ “รายงานของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง”

9.3 การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้บริหาร

9.3.1 การสรรหากรรมการ

ในการสรรหากรรมการ เมื่อมีตำแหน่งกรรมการว่างลงหรือกรรมการถึงกำหนดออกตามวาระ คณะกรรมการสรรหาจะพิจารณาทักษะหรือความเชี่ยวชาญที่จำเป็นและสอดคล้องกับทิศทางกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของ ปตท.สผ. (Target Skill Mix) เพื่อให้องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารมีความสมบูรณ์และเป็นประโยชน์สูงสุดกับ ปตท.สผ. รวมทั้งให้ความสำคัญในเรื่องความหลากหลายของคณะกรรมการ (Board Diversity) ซึ่งรวมถึงเพศ และความเป็นอิสระของกรรมการ และคำนึงถึงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) ของกรรมการอย่างรอบด้านและโปร่งใส และจะวิเคราะห์ความเพียงพอและความเหมาะสม (Gap Analysis) ของ Skill Mix ปัจจุบันและ Target Skill Mix โดยในปี 2560 – 2561 ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับ Target Skill Mix 3 ด้าน เป็น Priority หลัก ได้แก่

- (1) **Organization Change and Development:** เพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างองค์กร ปตท.สผ. ที่เน้นให้ความสำคัญด้านการสร้างการเติบโตระยะยาวทั้งในธุรกิจ E&P และธุรกิจอื่น การเตรียมความพร้อมในรูปแบบการทำงาน โครงสร้างและวิธีการทำงานให้สอดคล้องเหมาะสมกับแผนกลยุทธ์ รวมถึงการพัฒนาระบบการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) รองรับการเติบโตได้เหมาะสมต่อไป
- (2) **Legal:** เพื่อส่งเสริมการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมายและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การดำเนินงาน (Legal Risks & Compliance) ซึ่งเป็นความเสี่ยงระดับองค์กรและมีผลกระทบโดยตรงต่อ License to Operate
- (3) **Accounting:** เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ Corporate Governance Report of Thai Listed Companies (CGR) ของ IOD ที่กำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบมีกรรมการอย่างน้อย 1 คน ที่จบการศึกษาด้านบัญชี

คณะกรรมการสรรหาจะสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและสมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการต่อคณะกรรมการ ปตท.สผ. โดยพิจารณาจากทำเนียบบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมในการเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการของ ปตท.สผ. (Directors' Pool ของ ปตท.สผ.) บัญชีรายชื่อคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (Directors' Pool ของ สคร.) ซึ่งเป็นบัญชีที่ได้รับรวบรวมผู้มี

ทักษะหรือความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจของรัฐวิสาหกิจไว้อย่างครบถ้วน รวมทั้งขอรับข้อคิดเห็นจาก ปตท. ในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่ รวมถึงข้อเสนอของผู้ถือหุ้นรายย่อยตามหลักเกณฑ์การเสนอรายชื่อบุคคลเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการล่วงหน้า (หากมี) เพื่อประกอบการพิจารณาการขึ้นทะเบียนกรรมการครวาระ โดยรายชื่อบุคคลที่มีความเหมาะสมต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2557

การเลือกตั้งกรรมการทดแทนกรรมการที่ออกจากตำแหน่งเมื่อครบวาระ ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและออกเสียงลงคะแนน โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งเป็นกรรมการ ดังนี้

(1) ในกรณีที่จำนวนบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการมีไม่เกินกว่าจำนวนกรรมการที่จะพึงได้รับการเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้เสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการทุกคน โดยออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งเป็นรายบุคคล และแต่ละคนต้องได้รับคะแนนเสียงข้างมาก

(2) ในกรณีที่จำนวนบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการมีจำนวนเกินกว่าจำนวนกรรมการที่จะพึงได้รับการเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ผู้ถือหุ้นออกเสียงลงคะแนนเพื่อเลือกตั้งบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการเป็นรายบุคคลได้ไม่เกินจำนวนกรรมการที่จะพึงได้รับการเลือกตั้งในครั้งนั้น และให้บุคคลซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่ากับจำนวนกรรมการที่จะพึงมี และแต่ละคนต้องได้รับคะแนนเสียงข้างมากด้วย

การเลือกตั้งกรรมการทดแทนตำแหน่งที่ว่างในกรณีอื่นที่ไม่ใช่เนื่องมาจากการครบวาระ คณะกรรมการอาจเลือกตั้งกรรมการทดแทนตำแหน่งที่ว่างได้ด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการที่ยังเหลืออยู่ และต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ปตท.สผ. และคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ด้วย ทั้งนี้ บุคคลที่เข้ามาเป็นกรรมการทดแทน จะมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระเดิมที่เหลืออยู่ของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง

9.3.2 การสรรหาและแผนสืบทอดงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

คณะกรรมการสรรหามีบทบาทเพิ่มเติมในการพิจารณาแผนการสืบทอดตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และระบบการพัฒนาผู้บริหารเพื่อรองรับตำแหน่งรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ให้มีความเหมาะสม และประสิทธิภาพของระบบเพื่อให้ได้ผู้บริหารที่มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นเพื่อรองรับการเติบโตของ ปตท.สผ. ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

ในการสรรหาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการสรรหาจะพิจารณาจากผู้ที่มีทักษะ ประสบการณ์ วิชาชีพ คุณสมบัติเฉพาะในด้านต่างๆ ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อธุรกิจการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมต่อ ปตท.สผ. เช่น มีวิสัยทัศน์ด้านยุทธศาสตร์พลังงาน มีความสามารถและประสบการณ์บริหารจัดการดำเนินงานโครงการขนาดใหญ่ รวมทั้งคำนึงถึงโอกาสที่อาจมีปัญหในเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) ด้วย

ปตท.สผ. มีการกำหนดแผนสืบทอดตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เพื่อให้ ปตท.สผ. มีความพร้อมหากประธานเจ้าหน้าที่บริหารไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือครบวาระการดำรงตำแหน่ง ตลอดจนลดความเสี่ยงหรือผลกระทบจากการขาดความต่อเนื่องในการบริหารจัดการ ปตท.สผ. โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(1) ปตท.สผ. ร่วมกับคณะกรรมการจัดการกลุ่ม ปตท. (PTT Group Management Committee หรือ PTTGMC) จัดโปรแกรมพัฒนาผู้บริหารระดับสูงของกลุ่ม (Group Leadership Development Program หรือ GLDP) โดยมุ่งเน้นกลุ่มผู้บริหารที่มีศักยภาพสูงระดับผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ขึ้นไปในกลุ่ม ปตท. เพื่อพัฒนาขีดความสามารถและเตรียมความพร้อม เพื่อที่จะเข้ารับการคัดเลือกให้สืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทในกลุ่ม ปตท. ทั้งนี้ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ปตท.สผ. เป็นกรรมการของคณะ PTTGMC ดังกล่าวด้วย

(2) คณะกรรมการจัดการของ ปตท. ในฐานะที่ ปตท. เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่จะเป็นผู้พิจารณาเสนอชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจากกลุ่มผู้บริหารที่มีศักยภาพสูงระดับผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป ตามข้อ (1) และนำเสนอรายชื่อให้คณะกรรมการ ปตท. พิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมที่สุดเพื่อมาดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ปตท.สผ.

(3) คณะกรรมการสรรหา ปตท.สผ. พิจารณาผู้บริหารที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและรับข้อคิดเห็นจาก ปตท. ในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่ตามข้อ (2) โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับคุณสมบัติของพนักงานระดับรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ที่มีศักยภาพสูงใน ปตท.สผ. ประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาจะพิจารณาคัดเลือกจากความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อ ปตท.สผ. การมีผลประโยชน์ขัดแย้งกัน (Conflict of Interest) และวิสัยทัศน์ในการนำพา ปตท.สผ. ให้เจริญเติบโตได้ตามแผนกลยุทธ์ที่คณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้กำหนดไว้

(4) คณะกรรมการสรรหาเสนอรายชื่อพร้อมข้อคิดเห็นและคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนพิจารณาตอบแทนของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งอย่างเป็นธรรมและสมเหตุสมผล เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท และเป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารต่อไป

9.3.3 การสรรหาผู้บริหารและแผนสืบทอดตำแหน่งงานของผู้บริหาร

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการ ปตท.สผ. ให้เป็นผู้พิจารณาบรรจุและแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในธุรกิจของ ปตท.สผ. ลงในตำแหน่งบริหาร โดยมีคณะกรรมการบริหารและกำกับดูแลการพัฒนาพนักงาน (Career Review Board) ดำเนินการคัดเลือกตามระเบียบเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลและรายงานให้คณะกรรมการ ปตท.สผ. ทราบ ยกเว้นในระดับรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ปตท.สผ. ทั้งนี้ กรณีสรรหาและบรรจุบุคคลจากภายนอก ลงตำแหน่งบริหารจะต้องผ่านการสัมภาษณ์โดยคณะกรรมการสัมภาษณ์ และการแต่งตั้งหัวหน้าหน่วยงานระดับบริหารด้านการตรวจสอบ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบก่อนด้วย

ปตท.สผ. มีการจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่งงาน (Succession Planning) เพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่างลงจากการเกษียณอายุ และเพื่อบรรจุลงโครงสร้างองค์กรใหม่ที่จะเกิดขึ้นในระยะ 5 ปีตามแผนขยายธุรกิจของบริษัททั้งในและต่างประเทศเพื่อรองรับการเติบโตของบริษัทในอนาคต โดยมีคณะกรรมการกำกับดูแลและพัฒนาพนักงาน (Career Review Board) เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมเป็นผู้สืบทอดตำแหน่งดังกล่าว โดยพิจารณาจากคุณสมบัติตาม PTTEP Management Success Profile ของแต่ละ Business Area (Asset Management, Business Development, Technical Support และ Business Support) ซึ่งประกอบด้วยขีดความสามารถ (Competency) คุณลักษณะ (Personal Attribute) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบริษัทและธุรกิจของบริษัท (Organization Knowledge) ประสบการณ์ (Experience) และผลประเมินศักยภาพสูงสุดที่เห็นได้ในปัจจุบัน (Currently Estimated Potential หรือ CEP) เมื่อได้รายชื่อผู้สืบทอดตำแหน่งงานนั้นๆ แล้ว บริษัทจะมีการกำหนดแผนพัฒนารายบุคคลทั้งระยะสั้นและระยะยาวโดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งทางด้านความรู้ความสามารถในงาน ทักษะการบริหารจัดการ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้ผู้สืบทอดตำแหน่งงานมีคุณสมบัติพร้อมที่จะดำรงตำแหน่งได้ตามกำหนดเวลาที่ต้องการ

9.4 การพัฒนากรรมการ

การปฐมนิเทศกรรมการใหม่

ปตท.สผ. ได้กำหนดให้มีการปฐมนิเทศกรรมการใหม่ ประกอบด้วย

(1) การรับฟังการบรรยายสรุปโดยประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กรรมการผู้จัดการใหญ่ สํารวจและผลิตปิโตรเลียม และผู้บริหารระดับสูง เกี่ยวกับลักษณะธุรกิจและแนวทางการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ความรู้และเทคนิคเกี่ยวกับการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. และข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) การได้รับคู่มือกรรมการซึ่งประกอบด้วยข้อมูลสำคัญ เช่น แผนกลยุทธ์ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี และจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. เป็นต้น เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการและมีการปรับปรุงคู่มือกรรมการให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อใช้อ้างอิงในการปฏิบัติงานของกรรมการ

(3) การไปเยี่ยมชมสถานที่ปฏิบัติการจริงของกลุ่ม ปตท.สผ. ตามความเหมาะสมเพื่อเพิ่มความเข้าใจในธุรกิจและเป็นประโยชน์ในการทำงานของกรรมการบริษัท

กรรมการใหม่ที่เข้าร่วมปฐมนิเทศจะต้องประเมินประสิทธิภาพการจัดปฐมนิเทศ เพื่อนำผลไปปรับปรุงในครั้งต่อไปด้วย นอกจากนี้ กรรมการที่ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการเฉพาะเรื่อง จะได้รับฟังการบรรยายเกี่ยวกับการทำหน้าที่ประธานกรรมการและคณะกรรมการเฉพาะเรื่องอย่างมีประสิทธิภาพ และวิธีการดำเนินการประชุมคณะกรรมการและผู้ถือหุ้นเพิ่มเติมด้วย

การอบรมของกรรมการ

ปตท.สผ. มีกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ และแสวงหาความรู้ความเข้าใจในหน้าที่กรรมการและธุรกิจอยู่เสมอ และ ปตท.สผ. สนับสนุนให้กรรมการทุกคนได้ศึกษาและอบรมเพิ่มเติมโดยเข้าร่วมการอบรมที่จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors Association หรือ IOD) และองค์กรชั้นนำอื่นๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการทำหน้าที่กรรมการเสมอมา โดยในปี 2560 มีกรรมการเข้ารับการอบรมทั้งสิ้น 4 คน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	หลักสูตร
(1) นายปรัชญา ภูัญญาวัฒน์	- Board that Make a Difference (BMD) 4/2017 ของ IOD
(2) พลเรือเอก ธนะรัตน์ อุบล	- Strategic Board Master Class (SBM) 1/2017 ของ IOD - Board Matters and Trends (BMT 4/2017) ของ IOD - The 22 nd World Petroleum Congress (WPC), Istanbul, Turkey
(3) นายวิรัตน์ เอื้อนฤมิต	- CG in Germany - Volkswagen, Deutsche Bank and more ของ IOD - Ethical Leadership Program (ELP) 7/2017 ของ IOD - The 22 nd World Petroleum Congress (WPC), Istanbul, Turkey
(4) นางสาวปนัดดา กนกวัฒน์	- Board Role in Strategic Leadership โดย Mr. Christopher Hafner (วิทยากรจาก IOD)

ปัจจุบันมีกรรมการบริษัทที่เข้ารับการอบรมในหลักสูตรเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ Director Certification Program (DCP) และ Director Accreditation Program (DAP) ของ IOD จำนวน 13 คน และ 1 คน ตามลำดับ รวมทั้งสิ้น 14 คน จากกรรมการทั้งหมด 15 คน หรือร้อยละ 93.33 และ ปตท.สผ. ได้สมัครสมาชิก IOD ให้กรรมการทุกคน เพื่อประโยชน์ในการรับรู้ข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้ และในทุกครั้งที่ ปตท.สผ. ได้รับเอกสารแจ้งการอบรมหรือเอกสารประกอบการอบรมที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการ ปตท.สผ. จะนำส่งข้อมูลดังกล่าวให้แก่กรรมการทราบเพื่อศึกษาต่อไป ทั้งนี้ มีรายละเอียดการเข้ารับการอบรมหลักสูตรหลักของคณะกรรมการบริษัท ปรากฏในหัวข้อ “รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และเลขานุการบริษัท”

ปตท.สผ. ได้เชิญวิทยากรมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและบรรยายให้แก่คณะกรรมการ ปตท.สผ. เพื่อพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2560 ได้จัดทั้งสิ้น 4 ครั้ง ในหัวข้อ (1) “External Environment & Strategy Review” โดยวิทยากรจากบริษัทภายนอก และผู้บริหาร ปตท.สผ. (2) “Review Strategy” โดยผู้บริหาร ปตท.สผ. (3) “Exploration Growth” โดยผู้บริหาร ปตท.สผ. และ (4) “หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 (CG Code)” โดยนายรพี สุจริตกุล เลขาธิการ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังมีการแจ้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีตามการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้กับกรรมการอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจด้วย

9.5 อำนาจหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

9.5.1 อำนาจหน้าที่ภายใต้มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีอำนาจลงชื่อเป็นสำคัญเพื่อผูกพันบริษัทกับบุคคลภายนอกแทนบริษัท (ข้อ 9 วรรคหกของข้อบังคับซึ่งจดทะเบียนไว้ที่กระทรวงพาณิชย์แล้ว)

9.5.2 อำนาจหน้าที่ภายใต้มติที่ประชุมคณะกรรมการ ปตท.สผ.

คณะกรรมการ ปตท.สผ. มอบอำนาจให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารกระทำการแทนบริษัทในการดำเนินงานตามปกติธุรกิจให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในหนังสือบริคณห์สนธิของ ปตท.สผ. การประกอบกิจการปิโตรเลียมตามสัมปทานปิโตรเลียม หรือสัญญาต่างๆของบริษัทและกิจการอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่บริษัท เป็นผู้รักษาการและมีอำนาจในการดำเนินการตามระเบียบของ ปตท.สผ. ได้แก่ ระเบียบการงบประมาณ การเงิน และการบัญชี พ.ศ. 2555 ระเบียบการบริหารทรัพยากรบุคคล พ.ศ. 2548 ระเบียบการจัดหาพัสดุทั่วไป พ.ศ. 2558 ระเบียบการจัดหาเพื่อการประกอบธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม พ.ศ. 2558 และระเบียบการบริหารโครงการลงทุน พ.ศ. 2557 โดยให้ใช้วิธีปฏิบัติเช่นเดียวกับบริษัทเอกชนอื่นๆ ที่ประกอบธุรกิจปิโตรเลียมและให้คำนึงถึงประโยชน์ของ ปตท.สผ. เป็นสำคัญ รวมถึงการมอบอำนาจ โดยผู้รับมอบอำนาจ หรือผู้รับมอบอำนาจช่วงทุกช่วงต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) ในลักษณะใดๆ กับ ปตท.สผ. หรือบริษัทย่อยในการใช้อำนาจดังกล่าว

9.6 การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

รายละเอียดปรากฏในหมวด “นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ” หัวข้อ “นโยบายการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่ม ปตท.สผ.”

9.7 การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ และจำนวนบริษัทที่กรรมการแต่ละคนไปดำรงตำแหน่ง

ข้อบังคับ ปตท.สผ. กำหนดให้กรรมการออกจากตำแหน่งตามวาระหนึ่งในสามในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีและกำหนดให้มีกรรมการไม่เกิน 15 คน โดยกรรมการแต่ละคนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี และคณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องของกรรมการและกรรมการอิสระไว้ไม่เกิน 9 ปี โดยกรรมการที่ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องจนครบ 9 ปี จะไม่ได้รับการพิจารณาเลือกตั้งกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการอีก เพื่อให้คณะกรรมการ ปตท.สผ. ที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติครบถ้วนได้ปฏิบัติงานต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อ ปตท.สผ. และผู้ถือหุ้นโดยรวม นอกจากนี้ เพื่อให้ ปตท.สผ. ได้รับประโยชน์จากความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่กรรมการสั่งสมมาตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ปตท.สผ. จึงไม่ได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่เข้มงวดเกินไป (เช่น 2 วาระหรือไม่เกิน 6 ปี) เพื่อให้คณะกรรมการสรรหาได้มีโอกาสพิจารณาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่สุดมาดำรงตำแหน่งกรรมการ อันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อทั้ง ปตท.สผ. และผู้ถือหุ้นโดยรวมด้วย

นอกจากนี้ ปตท.สผ. ได้กำหนดส่วนประกอบสำคัญในการพิจารณาคุณสมบัติ คือ กำหนดนโยบายจำกัดจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่กรรมการแต่ละคนดำรงตำแหน่งกรรมการต้องไม่เกิน 3 แห่ง โดยข้อมูลการดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่นของกรรมการแต่ละคนปรากฏในหัวข้อ “รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และเลขานุการบริษัท” ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ไม่มีกรรมการคนใดที่ดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนเกิน 3 บริษัท สำหรับวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเฉพาะเรื่องทุกชุดกำหนดไว้ให้เท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท

9.8 การแยกตำแหน่งประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร รวมทั้งการกำหนดอำนาจหน้าที่

ประธานกรรมการกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารของ ปตท.สผ. เลือกตั้งจากกรรมการซึ่งเป็นคนละบุคคลกันเสมอและประธานกรรมการไม่ได้ร่วมในการบริหารงานปกติประจำวัน ซึ่งเป็นการแบ่งแยกหน้าที่ด้านนโยบาย การติดตามประเมินผล และการบริหารงานปกติประจำวันออกจากกัน โดยประธานกรรมการมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- (1) กำกับดูแลให้การทำหน้าที่ของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพเป็นไปตาม Board Performance Target ของคณะกรรมการ ความคาดหวังของผู้ถือหุ้น และเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ
- (2) กำหนดระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการ
- (3) ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมคณะกรรมการและผู้ถือหุ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ดูแลให้กรรมการยึดถือปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร
- (4) เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ

นอกจากนี้ ประธานกรรมการไม่ดำรงตำแหน่งใดๆ ในคณะกรรมการเฉพาะเรื่องซึ่งกำหนดไว้อย่างชัดเจนในระเบียบของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องทุกคณะ เพื่อให้มีการแบ่งแยกหน้าที่และการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและเหมาะสมด้วย ในขณะที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารรับผิดชอบการบริหารจัดการบริษัทภายใต้กรอบอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

9.9 ความเป็นอิสระของประธานกรรมการ

ปตท.สผ. กำหนดให้ความเป็นอิสระเป็นปัจจัยที่สำคัญอันดับแรกในการเลือกตั้งประธานกรรมการ หากไม่มีผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมดังกล่าวให้พิจารณาจากกรรมการคนอื่น ๆ ซึ่งประธานกรรมการคนปัจจุบัน คือ นายปรัชญา ภิญญาวัฒน์ มีคุณสมบัติเป็นกรรมการอิสระตาม नियามกรรมการอิสระของบริษัทที่กำหนดไว้เข้มกว่ากฎหมายและได้ปฏิบัติหน้าที่การเป็นประธานได้อย่างเป็นอิสระ ปตท.สผ. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานกรรมการโดยคณะกรรมการทั้งคณะเช่นทุกปี เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการทำงาน รวมทั้งเพื่อเป็นการตรวจสอบการทำหน้าที่ของประธานกรรมการ โดยนำผลคะแนนที่ได้จากการประเมินเปิดเผยไว้ในแบบ 56-1 และรายงานประจำปีด้วย (ผลประเมินประธานกรรมการโดยรวมสำหรับปี 2560 ได้ผลคะแนน 2.94 จากคะแนนเต็ม 3) โดยรายละเอียดของผลประเมินประธานกรรมการปรากฏในหัวข้อ “การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ” นอกจากความเป็นอิสระของประธานกรรมการแล้ว กรรมการทุกคนมีความเป็นอิสระในการแสดงความเห็นต่อการดำเนินงานของ ปตท.สผ. ทั้งในการประชุมคณะกรรมการ คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง และการปฏิบัติงานในเวลาอื่นๆ ด้วย เพื่อกำกับดูแลให้การดำเนินการของฝ่ายจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง โปร่งใส และเป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นโดยรวม

9.10 นโยบายและวิธีปฏิบัติในการไปดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทอื่นของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและ และผู้บริหาร

ปตท.สผ. กำหนดไว้ในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ว่าหากประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารจำเป็นต้องรับตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่นหรือองค์กรอื่น (ซึ่งมิใช่ธุรกิจของตนหรือครอบครัว) ต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจอนุมัติก่อน และไม่ทำให้เสียการงานของ ปตท.สผ. รวมทั้งต้องไม่นำเอา ปตท.สผ. หรือตำแหน่งของตนใน ปตท.สผ. ไปพัวพันกับกิจการนั้นๆ โดยผู้บริหารที่ ปตท.สผ. มอบหมายให้ไปเป็นกรรมการในองค์กร หรือคณะใดๆ ในธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมหรือที่เกี่ยวข้องโดยตรง ผลตอบแทนที่ได้รับให้เป็นของ ปตท.สผ. หากได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติงานแทน ปตท.สผ. ในกรณีอื่น ให้ผู้บริหารสามารถรับค่าตอบแทนจากการนั้นได้ ทั้งนี้ ข้อมูลการดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่นของผู้บริหารแต่ละคนได้ปรากฏในหัวข้อ “รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และเลขานุการบริษัท”

9.11 การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยดูแลไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการบริหารจัดการ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้เสียว่า ปตท.สผ. มีการบริหารจัดการธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยกำหนดอยู่ในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ซึ่งมีหลักการที่สำคัญดังนี้

- (1) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน กระทำการใดๆ โดยยึดถือผลประโยชน์ของกลุ่ม ปตท.สผ. เป็นสำคัญ และไม่เกี่ยวข้องในกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
  - (2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องทบทวนและเปิดเผยรายการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้ ปตท.สผ. ทราบ
  - (3) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่มีส่วนได้เสียในเรื่องใด จะไม่ร่วมในการพิจารณาหรือออกเสียงในเรื่องนั้น รวมถึงมีการเปิดเผยในเรื่องดังกล่าวอย่างครบถ้วน
  - (4) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ยึดถือปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนดอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน
- ทั้งนี้ ปตท.สผ. ได้กำหนดมาตรการป้องกันความขัดแย้งของผลประโยชน์ ดังนี้
- (1) กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง หลีกเลี่ยงการมีส่วนเกี่ยวข้องทางการเงิน และ/หรือ ความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกอื่นๆ ซึ่งจะส่งผลให้กลุ่ม ปตท.สผ. ต้องเสียผลประโยชน์ หรือก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือขัดขวางการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
  - (2) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่มีส่วนได้เสียซึ่งอาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในกระบวนการเสนอว่าจ้าง คัดเลือก ตัดสินใจหรืออนุมัติรายการใดต้องรายงานผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีส่วนร่วมในการอนุมัติทราบโดยใช้แบบการเปิดเผยรายการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของ ปตท.สผ. และให้ถอนตัวจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวหรือถอนตัวจากการดำเนินธุรกรรมกับ ปตท.สผ.
  - (3) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน เมื่อมีข้อสงสัยหรือไม่แน่ใจว่า การปฏิบัติงานของตน หรือการที่ตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าไปมีส่วนร่วม หรือเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการใดๆ โดยที่กิจการดังกล่าวได้มีการดำเนินธุรกรรมกับบริษัทที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์เกิดขึ้น ให้แจ้งเรื่องดังกล่าวกับ ปตท.สผ. โดยทันที
  - (4) กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ต้องทบทวนและประเมินตนเองเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์ประจำปี และเพื่อสอบถามเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดหาและสัญญาของบริษัทให้มีความเข้มงวดมากขึ้น ผู้บริหาร และพนักงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการจัดหาและสัญญาต้องเปิดเผยข้อมูลความขัดแย้งทางผลประโยชน์ทุกๆ 6 เดือน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาใช้ในการพิจารณาขอบข่ายงานและป้องกันการเข้าไปมีส่วนร่วมในงานจัดหาของผู้บริหารและพนักงานที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

9.12 จริยธรรมธุรกิจ

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม โดยถือว่าจริยธรรมธุรกิจเป็นกรอบพฤติกรรมและเป็นวิถีทางซึ่งนำการดำเนินธุรกิจที่ดี สำหรับให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานยึดถือปฏิบัติ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและจริยธรรม โดยมีการเคารพสิทธิและปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างเสมอภาค เป็นธรรม และตรวจสอบได้ ซึ่งจะสร้างให้เกิดความเชื่อมั่นและการยอมรับในการดำเนินงาน ที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใสของ ปตท.สผ. และสร้างคุณค่าระยะยาวให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียอย่างยั่งยืน และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

จริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. เป็นส่วนหนึ่งของ “การกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. (CG&BE)” ซึ่งคณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้กำหนดให้มีจรรยาบรรณบริษัทอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรตั้งแต่ปี 2532 และมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี โดยฉบับปัจจุบันได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2560 และถือเป็นระเบียบสูงสุดที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. โดยรายละเอียดสามารถดาวน์โหลดได้บนเว็บไซต์ของ ปตท.สผ.

จริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ประกอบด้วยหลักการ ตัวอย่างแนวปฏิบัติ และตัวอย่างคำถาม รวมถึงข้อมูลเพื่อการศึกษาเพิ่มเติมและหน่วยงานผู้รับผิดชอบในแต่ละเรื่อง จำนวน 10 เรื่อง ที่สะท้อนถึงคุณค่าองค์กรในการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ซึ่งกรรมการผู้บริหาร และพนักงานต้องยึดถือปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) การปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และการเคารพวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่าง
- (2) ความเป็นกลางทางการเมือง
- (3) การทรัพยากรบุคคล
  - สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน
  - ความเป็นส่วนตัว การปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน และการไม่ข่มขู่คุกคาม
  - ยาเสพติด สารเสพติด และแอลกอฮอล์
  - การทำงานอื่น และการเข้าร่วมกิจกรรมภายนอกของผู้บริหาร และพนักงาน
- (4) การใช้และการรักษาข้อมูลและทรัพย์สิน
  - การบันทึก การใช้ การเปิดเผย และการเก็บรักษาข้อมูล
  - การใช้ และการดูแลรักษาข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - การใช้ และการดูแลรักษาทรัพย์สินทางปัญญา
  - การซื้อขายหลักทรัพย์และการใช้ข้อมูลภายใน
- (5) ความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- (6) การจัดหาและสัญญา
- (7) การต่อต้านคอร์รัปชัน
- (8) การแข่งขันทางการค้า
- (9) การป้องกันการฟอกเงิน
- (10) ความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม

ปตท.สผ. ได้แจกจ่ายหนังสือการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ให้แก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน เพื่อให้อ้างอิงและถือปฏิบัติด้วย ซึ่งทุกคนต้องลงนามในพันธสัญญาที่จะยึดถือการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. เป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินงานด้วยมาตรฐานขั้นสูงสุด นอกจากนี้ ได้แจกจ่ายให้แก่ผู้ร่วมทุน หน่วยงานกำกับดูแล หน่วยงานที่ ปตท.สผ. ติดต่อกับเป็นประจำ และผู้ที่สนใจเมื่อติดต่อขอมา รวมทั้งได้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของ ปตท.สผ. ภายใต้หัวข้อเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้ผู้ถือหุ้น นักลงทุน และผู้ที่สนใจได้เข้าดูได้อย่างสะดวกด้วย

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ให้แก่กรรมการและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้ดูแลให้มีการสื่อสารในเรื่องดังกล่าวเพื่อสร้างความมั่นใจว่า กรรมการและบุคลากรมีการยึดถือและปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว และได้ขยายการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้เสียภายนอก เช่น ผู้ค้า ผู้ร่วมทุน และตัวแทนของกลุ่ม ปตท.สผ. เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมที่ดีในกลุ่มธุรกิจและสังคมโดยรวม โดยมีรายละเอียดปรากฏในหัวข้อย่อย “การสื่อสาร การให้ความรู้ และการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง” ภายใต้หัวข้อ “การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน”

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ติดตามประเมินผลผ่านการรายงานผลการดำเนินงานด้าน CG&BE ที่แจ้งให้คณะกรรมการบริษัททราบเป็นประจำทุกไตรมาส โดยหน่วยงานเลขานุการบริษัทมีหน้าที่รายงานผลให้คณะกรรมการบริษัททราบและคณะกรรมการบริษัทสามารถติดตามผลการดำเนินงานให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทยังได้มีการพิจารณาแผนการดำเนินงานปี 2560 โดยนำผลการประเมินของปี 2559 มาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานของปีถัดไปด้วย เพื่อจะได้พัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องต่อไป

9.13 ระบบการควบคุมภายใน

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาระบบการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง โดยนำกรอบการควบคุมภายในตามมาตรฐานสากลของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ที่ได้ปรับปรุงในปี 2556 (COSO 2013) มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงาน (Operations) มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และทรัพย์สินไม่รั่วไหล การรายงานทั้งทางการเงินและไม่ใช้การเงิน (Reporting) เพื่อใช้ภายในและภายนอก มีความเชื่อถือได้และทันเวลา มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ และมีการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ รวมถึงนโยบายและวิธีการปฏิบัติงานที่องค์กรได้กำหนดไว้ (Compliance)

ระบบการควบคุมภายในของ ปตท.สผ. สามารถสรุปตาม 5 องค์ประกอบ ได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment)

ปตท.สผ. มีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่สร้างจิตสำนึกและบรรยากาศของการควบคุมภายใน โดยดำเนินธุรกิจภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจ เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย “เติบโต รุ่งเรือง มั่นคง ยั่งยืน สง่างาม” มีคณะกรรมการบริษัททำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนางานด้านการควบคุมภายใน รวมถึงมีการกำหนดโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมกับการดำเนินงาน

นอกจากนี้ ปตท.สผ. ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยมีความมุ่งมั่นในการจ้าง พัฒนา และรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการทางธุรกิจ รวมทั้งมีการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องของการควบคุมภายในเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรอีกด้วย

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและขอบเขตความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ รวมถึงกำกับดูแลให้การบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ปตท.สผ. ได้นำแนวทางการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานสากล ISO 31000 มาประยุกต์ใช้และได้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยมีการพิจารณาความเสี่ยงทุกประเภท รวมถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญที่อาจจะกระทบกับการดำเนินธุรกิจ เพื่อที่จะสามารถจัดการได้อย่างทันเหตุการณ์

3. มาตรการควบคุม (Control Activities)

ปตท.สผ. กำหนดมาตรการควบคุมที่เพียงพอกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรือกิจกรรมของหน่วยงานนั้นๆ โดยจัดให้มีมาตรการควบคุมที่หลากหลายรูปแบบเพื่อจัดการความเสี่ยง เช่น มีมาตรการควบคุมผ่านทางนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน มีมาตรการควบคุมด้วยระบบเทคโนโลยี เป็นต้น และมีการทบทวนมาตรการควบคุมอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังส่งเสริมให้พนักงานตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามมาตรการควบคุม กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพตามที่ได้ออกแบบไว้

4. ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information and Communication)

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล โดยจัดให้มีระบบประมวลผลข้อมูลที่มีคุณภาพ เหมาะสม และเพียงพอต่อการดำเนินงานและตัดสินใจ กล่าวคือ มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน เข้าถึงได้ง่าย ปลอดภัย ตรวจสอบได้ มีเสถียรภาพ และจำกัดไม่ให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูลที่เป็นความลับ นอกจากนี้ บริษัทมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลภายในและภายนอกองค์กร อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนให้ระบบการควบคุมภายในของบริษัทดำเนินไปได้ตามที่กำหนดไว้ รวมถึงมีช่องทางการสื่อสารพิเศษ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนแก่บริษัทได้อย่างปลอดภัย

5. ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

ปตท.สผ. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งในรูปแบบการติดตามผลระหว่างการปฏิบัติงานและการประเมินผลอิสระ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไป หากพบข้อบกพร่อง บริษัทได้กำหนดแผนการปรับปรุงและรับผิดชอบต่อผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการแก้ไขอย่างทันเหตุการณ์ สำหรับการประเมินผลอิสระ บริษัทได้จัดให้มีการประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเองทั้งในระดับองค์กรและระดับกระบวนการเป็นประจำทุกปี และการตรวจสอบโดยสายงานตรวจสอบ ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในประจำปี 2560 ปรากฏในหมวด “การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง”

9.14 การบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการและผู้บริหาร ปตท.สผ. ให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้ และอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ ปตท.สผ. จึงได้กำหนดขอบเขตความเสี่ยงที่ยอมรับได้ขององค์กร (PTTEP Risk Appetite Statement) และกรอบการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง (Risk Governance Framework) เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน และมีนโยบายบริหารความเสี่ยงที่กำหนดให้เป็นความรับผิดชอบของทุกคน ตั้งแต่กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน รวมถึงผู้ค้า และผู้รับเหมา ต้องบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม เพื่อช่วยสนับสนุนให้ ปตท.สผ. บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมั่นใจ

ปตท.สผ. ได้นำแนวทางการบริหารความเสี่ยงตาม ISO 31000 ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลสำหรับการบริหารความเสี่ยง มาปรับใช้ในการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ทั้งในระดับบริษัท โครงการ หน่วยงาน รวมถึงกระบวนการทำงาน และการลงทุนต่างๆ เป็นต้น โดยมีฝ่ายบริหารความเสี่ยง ทำหน้าที่ดูแลความเพียงพอของระบบการบริหารความเสี่ยง และประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร และรายงานให้ฝ่ายจัดการ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการ ปตท.สผ. รับทราบอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการปลูกฝังวัฒนธรรมและจิตสำนึกในการบริหารจัดการความเสี่ยงในการปฏิบัติงานแก่ทุกหน่วยงานในองค์กร

9.15 ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

9.15.1 ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

(1) ค่าตอบแทนจากการสอบบัญชี (Audit Fee)

ในรอบปีบัญชี 2560 ที่ผ่านมา ปตท.สผ. และบริษัทย่อยทั้งในและต่างประเทศมีค่าตอบแทนการสอบบัญชีให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) และสำนักงานสอบบัญชีอื่นๆ เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 1.2 ล้านดอลลาร์ สรอ.

(2) ค่าบริการอื่น* (Non-Audit Fee)

สำหรับปี 2560 ปตท.สผ. มีการจ่ายค่าตอบแทนของงานบริการอื่นให้แก่ สตง. จำนวนรวม 0.5 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งเป็นค่าธรรมเนียมในการจัดทำหนังสือ Comfort Letter เพื่อประกอบการออกและเสนอขายหุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน

*หมายเหตุ: "ค่าบริการอื่น" ในที่นี้ เป็นคำที่ใช้ในการรายงาน ซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

9.15.2 สรุปรายงานการตรวจสอบบัญชีในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา (ปี 2558-2560)

สตง. ได้แสดงความเห็นในรายงานการตรวจสอบต่อการเงินรวมของ ปตท.สผ. อย่างไม่มีเงื่อนไขตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา

9.16 การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่นๆ

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญและยึดมั่นในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. (CG&BE) รวมถึงแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในระดับสากล โดยการนำแนวปฏิบัติที่ดีมาปรับใช้นั้น จะคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม การดำเนินธุรกิจของบริษัทและประโยชน์ต่อบริษัท ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียโดยรวมด้วย โดยมีเรื่องที่ ปตท.สผ. มีความก้าวหน้า ในการดำเนินการมากกว่าแนวปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้อง เช่น

- (1) ในการเลือกตั้งกรรมการที่กรรมการแต่ละคนจะต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและออกเสียงลงคะแนน (Majority Voting) แม้ว่าจะมีผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการเท่ากับจำนวนกรรมการที่พึงแต่งตั้งในคราวนั้น
- (2) การกำหนดเกษียณอายุของกรรมการที่ 70 ปี และถือว่าขาดคุณสมบัติทันทีเมื่อมีอายุครบ 70 ปีบริบูรณ์
- (3) การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องของกรรมการและกรรมการอิสระไว้ไม่เกิน 9 ปี โดยกรรมการที่ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องจนครบ 9 ปี จะไม่ได้รับการพิจารณาเลือกตั้งกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการอีก
- (4) การกำหนดให้มีจำนวนกรรมการอิสระไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่
- (5) การตรวจสอบสิทธิของผู้ถือหุ้นที่เข้าประชุมอย่างละเอียดครบถ้วน เพื่อให้มั่นใจว่าการมอบฉันทะหลายทอดนั้น เป็นไปโดยถูกต้องและไม่กระทบสิทธิของผู้ถือหุ้นรายอื่นที่เข้าประชุมผู้ถือหุ้น
- (6) คณะกรรมการ ปตท.สผ. พิจารณาทบทวนความเหมาะสมของ Skill Mix เป็นประจำทุกปี โดยกำหนดนิยามของทักษะหรือความเชี่ยวชาญของแต่ละด้านอย่างชัดเจน และกำหนด Target สำหรับ Skill Mix ในแต่ละปีให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อใช้ในการสรรหาและพัฒนากรรมการ รวมทั้งให้ความสำคัญกับความหลากหลายของคณะกรรมการ (Board Diversity) โดยไม่มีนโยบายกีดกันทางเพศและเชื้อชาติด้วย
- (7) คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งกรรมการพิเศษซึ่งมีคุณสมบัติเป็นกรรมการอิสระและจบการศึกษาด้านบัญชีโดยตรงเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตรวจสอบในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงิน รวมทั้งได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาชุดใหม่ประกอบด้วยกรรมการอิสระทั้งหมดเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการสรรหากรรมการอย่างโปร่งใส ป้องกัน Conflict of Interest และสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีด้วย
- (8) การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและคณะกรรมการเฉพาะเรื่องซึ่งดำเนินการอย่างจริงจัง ตามแบบประเมินผลการปฏิบัติงานและ Board Performance Target โดยครอบคลุมการประเมินในทุกมิติ ทั้งในด้านการประเมินตนเองและแบบไขว้ การประเมินประธานกรรมการ การประเมินคณะกรรมการทั้งคณะ และได้มีการนำผลที่ได้จากการประเมินมาหารือในการประชุมคณะกรรมการเฉพาะเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

(9) การจัดให้มีการประชุมของคณะกรรมการอิสระ 4 ครั้งและประชุมคณะกรรมการโดยไม่มีฝ่ายจัดการ 2 ครั้งในปี 2560 เพื่อหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อบริษัท ผู้ถือหุ้น และผู้ถือหุ้นรายย่อย และได้แจ้งให้ CEO ทราบถึงผลการประชุมด้วย

(10) ปตท.สผ. กำหนดนโยบายการกำหนดค่าตอบแทนของ CEO และผู้บริหารระดับสูงให้สอดคล้องกับผลการดำเนินงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งผูกกับผลประกอบการของ ปตท.สผ. (Tied to Performance) และได้เปิดเผยสัดส่วนเปรียบเทียบ (Ratio) ของค่าเฉลี่ยค่าตอบแทนของพนักงานและค่าเฉลี่ยของค่าตอบแทนของ CEO ด้วย

(11) การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในเรื่อง CG&BE ให้กับกรรมการ กรรมการเฉพาะเรื่อง ผู้บริหาร และพนักงาน ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการกำหนดแผนงานที่ชัดเจนและดัชนีวัดผลการดำเนินงานเพื่อวัดผลความรู้ความเข้าใจอย่างเป็นระบบ และมีระบบการติดตามการดำเนินงานในเรื่องนี้ โดยคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ออกแบบแผนงาน และดัชนีวัดผลการดำเนินงาน โดยมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม และมีการขยายการดำเนินการไปสู่ผู้ค้าเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมที่ดีในกลุ่มธุรกิจและสังคมโดยรวม โดยมีรายละเอียดปรากฏในหัวข้อ “จริยธรรมธุรกิจ”

(12) การจัดบรรยายพิเศษและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 (CG Code) ภายใต้ชื่องาน “CG Code: A Key to achieve Collaborative Leadership and Long-Term Performance โดยนายพี สุจริตกุล เลขาธิการ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มาเป็นวิทยากร และมีคณะกรรมการ ปตท.สผ. ผู้บริหารระดับสูงของ ปตท.สผ. และกรรมการบริษัทย่อย เข้าร่วมฟังบรรยายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนำผลมาใช้ในการสร้างคุณค่าแก่กิจการอย่างยั่งยืน

(13) ในปี 2560 ปตท.สผ. ได้กำหนดให้มีการสำรวจมุมมองด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของ ปตท.สผ. (CG&BE Perception Survey) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขึ้นเป็นปีแรก และได้กำหนดเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ปตท.สผ. ประจำปี 2560 ทั้งนี้การสำรวจมุมมองดังกล่าวจัดทำโดยที่ปรึกษาอิสระจากภายนอก ครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสียหลักของ ปตท.สผ. ทั้งภายในและภายนอกบริษัทกว่า 3,500 คน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มหลัก ได้แก่ (1) หน่วยงานภาครัฐ (2) ผู้ร่วมทุน (Partners) ในโครงการหลักของ ปตท.สผ. (3) คู่ค้า (Vendors) ที่มีผลกระทบสูงต่อบริษัท (4) ชุมชนในพื้นที่ปฏิบัติงาน (Community) และ (5) ผู้บริหารและพนักงาน ปตท.สผ. ทั้งหมด (โดยไม่รวมคณะกรรมการบริษัท)

ผลการสำรวจนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียอย่างครบถ้วนยิ่งขึ้น เช่น ด้านการเปิดเผยข้อมูล การสื่อสารด้านการต่อต้านคอร์รัปชันและระบบการรับเรื่องร้องเรียนและให้ความคุ้มครองกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอก เป็นต้น

นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังมีการดำเนินการในแนวทางอื่นๆ ด้วย ดังนี้

(1) ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับความเป็นอิสระของประธานกรรมการเสมอ โดยให้พิจารณาสรรหาประธานกรรมการจากกรรมการอิสระเป็นลำดับแรกเสมอ ยกเว้นมีเหตุผลหรือมีความเหมาะสมในประเด็นอื่น จึงจะพิจารณาจากรายชื่อกรรมการอื่น รวมทั้งพิจารณาความเหมาะสมในด้านอื่นๆ ด้วย เช่น ความรู้ความเชี่ยวชาญในธุรกิจ ประสบการณ์ทำงาน รวมถึงลักษณะการเป็นผู้นำที่ดี เป็นต้น เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม รวมทั้งมีกระบวนการต่างๆ ในการตรวจสอบการทำงานที่ดีด้วย เช่น การประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานกรรมการโดยคณะกรรมการทั้งคณะ เพื่อให้มั่นใจว่าได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระได้อย่างแท้จริง โดยมีรายละเอียดปรากฏในหัวข้อ “ความเป็นอิสระของประธานกรรมการ” ซึ่งปัจจุบันประธานกรรมการของ ปตท.สผ. มีคุณสมบัติเป็นกรรมการอิสระด้วย

(2) ข้อบังคับของ ปตท.สผ. กำหนดให้มีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่เกิน 15 คน โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. มีจำนวนกรรมการทั้งสิ้น 15 คน ซึ่งสอดคล้องกับข้อบังคับ ปตท.สผ. และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมที่ต้องการผู้เชี่ยวชาญในหลากหลายสาขา เพื่อช่วยติดตามดูแลในด้านต่างๆ โดยปัจจุบันคณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะเรื่องจำนวน 5 คณะ โดยมีขอบเขตอำนาจหน้าที่ชัดเจนระบุไว้ในระเบียบของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องแต่ละคณะ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเฉพาะเรื่องทุกคณะเป็นประจำทุกปีด้วย

(3) เนื่องจาก ปตท.สผ. มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ปตท.สผ. จึงต้องมีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีภายนอกของ ปตท.สผ. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความเป็นกลางและมีความน่าเชื่อถือแล้ว

(4) แม้ว่า ปตท.สผ. จะมีสัดส่วนของหุ้น Free Float น้อยกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายแล้วทั้งหมด แต่ ปตท.สผ. ให้ความสำคัญและดูแลสิทธิของผู้ถือหุ้นรายย่อยมาโดยตลอด รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับผู้ถือหุ้นรายย่อยอยู่เสมอ และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องด้วย

(5) ปตท.สผ. มีแนวปฏิบัติที่ดีเรื่ององค์ประชุมขั้นต่ำ ในการลงมติการประชุมว่าต้องมีกรรมการอยู่ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด (ไม่รวมกรรมการที่มีส่วนได้เสีย) นอกจากนี้ หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท.สผ. ยังกำหนดว่าในกรณีที่มีการขาดประชุมเกินกว่าสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรจะถือว่าขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการโดยอัตโนมัติ และกำหนดดัชนีให้การเข้าร่วมประชุมเป็นตัวชี้วัดในการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ (Board Performance Target) อีกด้วย ประกอบกับ ปตท.สผ. ได้กำหนดวันและเวลาประชุมคณะกรรมการไว้ล่วงหน้าตลอดทั้งปี เพื่อให้กรรมการสามารถวางแผนตารางงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในรอบปี 2560 กรรมการ ปตท.สผ. เกินกว่าสองในสาม เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ ปตท.สผ. ทุกครั้ง และก่อนการลงมติที่ประชุมประธานกรรมการจะเปิดโอกาสให้กรรมการทุกคนได้ซักถามและอภิปรายอย่างกว้างขวาง เพื่อให้การลงมติของที่ประชุมเป็นเอกฉันท์ด้วย

(6) ปตท.สผ. ไม่มีโครงการให้สิทธิแก่ผู้บริหารในการซื้อหลักทรัพย์ของ ปตท.สผ. อย่างไรก็ตาม ปตท.สผ. จัดให้มีโครงการสะสมหุ้นสำหรับพนักงาน (Employee Joint Investment Program หรือ EJIP) ที่ให้ผู้บริหารและพนักงานซื้อหุ้นบริษัท โดย ปตท.สผ. จะสมทบเงินให้ส่วนหนึ่งทุกเดือน สิ้นสุดตลอดอายุโครงการ 5 ปี โดยหุ้นที่ซื้อจะมีช่วงระยะเวลาห้ามขาย 3 ปี นับแต่วันที่ได้อำนาจในแต่ละเดือน ซึ่งเป็นโครงการที่จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างแรงจูงใจในการทำงานและสร้างความภักดีและเป็นเจ้าขององค์กรในระยะยาว

(7) เนื่องจากข้อบังคับของ ปตท.สผ. กำหนดให้เลือกตั้งกรรมการโดยวิธีคะแนนเสียงข้างมาก โดยผู้ถือหุ้นแต่ละคนมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่ ดังนั้น ปตท.สผ. จึงไม่ได้กำหนดวิธีการลงคะแนนเสียงโดยการลงคะแนนเสียงแบบสะสม (Cumulative Voting) อย่างไรก็ตาม ปตท.สผ. ได้กำหนดให้มีวิธีการอื่นในการดูแลสิทธิของผู้ถือหุ้นรายย่อยมาโดยตลอด เช่น การให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยสามารถเสนอบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการได้ล่วงหน้า เป็นต้น

(8) ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับการจัดส่งหนังสือเชิญประชุมให้กับผู้ถือหุ้นล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีเวลาศึกษาข้อมูลล่วงหน้าอย่างเพียงพอและเหมาะสม อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ โดยเร็ว เช่น สิทธิในการได้รับเงินปันผล ปตท.สผ. จึงจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นในช่วงเดือนมีนาคมของทุกปี นอกจากนี้ เนื่องจาก ปตท.สผ. ดำเนินธุรกิจหลายประเทศ การตรวจสอบงบการเงินของ ปตท.สผ. จึงต้องใช้ระยะเวลาในการสอบทานอย่างรอบคอบเพื่อประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นโดยรวมด้วย จึงทำให้ปัจจุบัน ปตท.สผ. จัดส่งหนังสือเชิญประชุมให้ผู้ถือหุ้นได้ล่วงหน้า 19 วันก่อนประชุม อย่างไรก็ตาม ปตท.สผ. ได้มีการเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นบนเว็บไซต์ของ ปตท.สผ. ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้ศึกษาข้อมูลการประชุมล่วงหน้าด้วย

9.17 รางวัลต่างๆ เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี

(1) การประเมินจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ตามโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทย (Corporate Governance Report of Thai Listed Companies) ประจำปี 2560 ซึ่งมีหลักเกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ASEAN CG Scorecard โดยได้รับการประเมินในระดับ 5 สัญลักษณ์ ซึ่งเป็นระดับสูงสุด โดย ปตท.สผ. ได้รับการประเมินในระดับสูงสุดต่อเนื่องมาตั้งแต่การประเมินครั้งแรกของ IOD ในปี 2544

(2) การได้รับยกย่องให้เป็นตัวอย่างที่ดีในการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น (AGM Checklist) ของสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย โดยได้คะแนนเต็มร้อยละ 100 ซึ่งได้รับคะแนนเต็มเป็นครั้งที่ 5

(3) รางวัลจากนิตยสาร The Asset ของฮ่องกง ได้แก่ (1) The Asset Corporate Awards ระดับ Platinum ซึ่งเป็นระดับสูงสุดที่มอบให้แก่บริษัทที่มีผลงานเป็นเลิศทั้ง 5 ด้าน คือ ผลการดำเนินงานทางการเงิน การจัดการ การกำกับดูแลกิจการที่ดี ความรับผิดชอบต่อสังคม ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และนักลงทุนสัมพันธ์ โดยได้รับเป็นปีที่ 9 ติดต่อกัน (2) รางวัล The Asset Best Initiative in Innovation เป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน และ (3) The Asset Best Investor Relations Team Award เป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน

(4) รางวัลจากนิตยสาร Corporate Governance Asia ซึ่งเป็นนิตยสารด้านการเงินที่ส่งเสริมบรรษัทภิบาลของฮ่องกงและเอเชีย ได้แก่ (1) Asia's Best CFO (Investor Relations) ได้รับต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 (2) รางวัล Best Investor Relations Company (Thailand) ได้รับต่อเนื่องเป็นปีที่ 5 และ (3) รางวัล Asia's Best Environmental Responsibility ได้รับต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 โดยรางวัลดังกล่าวสะท้อนถึงความสำเร็จและความเป็นเลิศด้านการบริหารจัดการทางการเงิน นักลงทุนสัมพันธ์ และการดูแลสิ่งแวดล้อมของ ปตท.สผ.

(5) ได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (Dow Jones Sustainability Indices หรือ DJSI) ระดับโลกในกลุ่มธุรกิจน้ำมันและก๊าซ ประเภทธุรกิจขั้นต้นและธุรกิจครบวงจร (Oil and Gas Upstream & Integrated Industry) ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 โดย DJSI เป็นดัชนีประเมินความยั่งยืนที่ได้รับการยอมรับระดับสากล ซึ่งใช้วัดประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของ 2,500 บริษัทชั้นนำทั่วโลก

(6) ได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกของดัชนี FTSE4Good Index Series ประเภท FTSE4Good Emerging Index ประจำปี 2560 เป็นปีที่ 2 จากบริษัท FTSE Russell จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาดัชนีลงทุนชั้นนำระดับโลก โดยเป็นดัชนีวัดผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ให้กับบริษัทที่ดำเนินธุรกิจในตลาดเกิดใหม่ (Emerging Market)

(7) รางวัลจากงาน SET Awards 2017 ซึ่งจัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยร่วมกับวารสารการเงินธนาคาร ได้แก่ (1) รางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านนักลงทุนสัมพันธ์ดีเด่น (Outstanding Investor Relations Awards) ในกลุ่มบริษัทที่มีมูลค่าตลาดสูงกว่า 1 แสนล้านบาท เป็นรางวัลที่มอบให้แก่บริษัทจดทะเบียนที่มีความโดดเด่นด้านการดำเนินกิจกรรมนักลงทุนสัมพันธ์ (2) รางวัลบริษัทด้านนวัตกรรมดีเด่น (Outstanding Innovative Company Awards) เป็นรางวัลที่มอบให้แก่บริษัทจดทะเบียน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ที่ให้ความสำคัญต่อก่อนนวัตกรรมและมีผลงานนวัตกรรมที่โดดเด่นเป็นรูปธรรม และสร้างประโยชน์ต่อบริษัท อุตสาหกรรม รวมถึงประเทศชาติ ซึ่งในปีนี้ ปตท.สผ. ได้รับรางวัลจากระบบบริหารงาน ECSPM: Enterprise Change, SSHE and Project Management Platform ที่ครอบคลุมตั้งแต่การป้องกันวางแผนและควบคุมการเปลี่ยนแปลงของระบบและอุปกรณ์การผลิต ช่วยในการบริหารโครงการได้มากกว่า 100 โครงการในเวลาเดียวกัน

(8) รางวัล Thailand Sustainability Investment 2017 หรือ รายชื่อหุ้นยั่งยืนประจำปี 2560 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในฐานะที่ ปตท.สผ. เป็นบริษัทจดทะเบียนที่ดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (Environmental, Social and Governance: ESG) ควบคู่ไปกับการมีผลประกอบการที่ดี รวมทั้งการที่องค์กรได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกกลุ่มดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (Dow Jones Sustainability Indices หรือ DJSI) ระดับโลกในกลุ่มน้ำมันและก๊าซ

(9) รางวัล Sustainability Report Award 2017 – Best category หรือ รางวัลรายงานความยั่งยืนประเภทดีเยี่ยม จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ร่วมกับสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย และสถาบันไทยพัฒน์ จากความโดดเด่นของ ปตท.สผ. ในการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการ ที่มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยตัดสินจากคุณสมบัติของรายงาน ความน่าเชื่อถือ และการนำเสนอ ทั้งนี้ นับเป็นปีที่ 5 ที่ ปตท.สผ. ได้รับรางวัลดังกล่าว

(10) รางวัลบริหารจัดการดีเด่น สาขาความเป็นเลิศด้านการบริหารทางการเงิน (Financial Management Excellence) จากพิธีประกาศผลและมอบรางวัลพระราชทาน Thailand Corporate Excellence Awards 2016 ซึ่งจัดโดยสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ร่วมกับสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเชิดชูองค์กรที่มีความเป็นเลิศด้านการบริหารจัดการ และมีความเหมาะสมเป็นองค์กรต้นแบบในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการ โดย ปตท.สผ. ได้รับรางวัลดังกล่าว ในฐานะที่มีการบริหารจัดการทางการเงินที่ดีเลิศ และมีสถานะทางการเงินที่แข็งแกร่ง

(11) ได้รับคัดเลือกให้เป็น 1 ใน 100 บริษัทพลังงานระดับโลก หรือ “Top 100 Global Energy Leaders” แห่งปี 2560 จากการจัดอันดับของ “ทอมสัน รอยเตอร์ส์” ผู้นำระดับโลกทางด้านแหล่งข้อมูลข่าวสาร ซึ่งนับเป็นครั้งแรกของโลกที่มีการจัดอันดับบริษัทพลังงานโดยมีการพิจารณาในมิติด้านต่างๆ อย่างครอบคลุม โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ 8 ประการคือ ด้านการเงิน ด้านการบริหารจัดการและความมั่นใจของนักลงทุน ด้านความเสี่ยงและการปรับตัว ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ด้านนวัตกรรม ด้านบุคลากรและความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และด้านชื่อเสียงองค์กร

(12) รางวัลระดับ Water A List จาก Carbon Disclosure Project หรือ CDP ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ไม่แสวงผลกำไรเพื่อสาธารณประโยชน์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ในโอกาสที่ ปตท.สผ. ได้รับการจัดอันดับจาก CDP ให้เป็นผู้นำระดับโลกด้านการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน จากผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนในปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ ยังได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในกลุ่มบริษัทผู้นำด้านการบริหารจัดการสภาพอากาศต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 โดย ปตท.สผ. เป็นบริษัทเดียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับรางวัลระดับผู้นำทั้งสองสาขาจาก CDP ในปี 2560

(13) รางวัล Best use of multimedia for IR จากนิตยสาร IR Magazine ในงาน The IR Magazine Awards & Conference South East Asia 2017 โดยรางวัลดังกล่าวมอบให้กับบริษัทที่มีผลงานด้านนักลงทุนสัมพันธ์โดดเด่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการนำเสนอข้อมูลและสื่อสารแก่นักลงทุนอย่างสร้างสรรค์

(14) รางวัล Duty of Care Awards 2017 สาขา Communications จากมูลนิธิอินเตอร์เนชันแนล เอสไอเอส โดย ปตท.สผ. เป็นบริษัทแรกในประเทศไทยที่ได้รับรางวัลดังกล่าว จากการให้ความสำคัญในเรื่อง ความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม โดย ปตท.สผ. ได้สร้างวิดีโอ SOS เพื่อสื่อสารให้พนักงานตระหนักและรับรู้ถึงความเสี่ยงด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการเดินทางรวมทั้งมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงานหรือเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ

(15) รางวัล Platinum Award ซึ่งเป็นรางวัลสูงสุดประเภท Best Community Program จากงาน The 9th Annual Global CSR Summit and Awards and the Global Good Governance Awards จากการดำเนินโครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน หรือ SIOLA (Stimulation, Intervention, Optimization of Services for Children) ในประเทศอินโดนีเซีย โดยเป็นโครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน ริเริ่มขึ้นเพื่อประโยชน์ด้านการสร้างเสริมพัฒนาและสุขภาพของเด็ก รวมถึงการให้คำปรึกษาแก่ครอบครัว และการสนับสนุนสินเชื่อทางการเงินในระดับฐานราก (Microfinance)

(16) รางวัล Bronze Stevie Award ประเภท Innovation in Community Relations ของ The Asia-Pacific Stevie Awards จากการดำเนินโครงการเพื่อสังคมและชุมชน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน (SIOLA) ในประเทศอินโดนีเซีย และโครงการศูนย์การเรียนรู้เพาะฟักลูกปู ที่ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

9.18 รายงานของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง

9.18.1 รายงานของคณะกรรมการบริษัทภิบาล

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับการยึดถือปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจในการดำเนินงาน และได้พัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท.สผ. อย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้แต่งตั้งให้คณะกรรมการบริษัทภิบาล ประกอบด้วย กรรมการ ปตท.สผ. อย่างน้อย 3 คน โดยกรรมการบริษัทภิบาลส่วนใหญ่ต้องเป็นกรรมการอิสระ ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ในทุกระดับ

ในรอบปี 2560 คณะกรรมการบริษัทภิบาลมีการประชุมรวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง โดยกรรมการบริษัทภิบาลส่วนใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ณ ขณะนั้นได้เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง ซึ่งสรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2560 ได้ ดังนี้

(1) ประเมินและทบทวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ให้สอดคล้องกับกฎหมาย แนวทางปฏิบัติของสากลและบริษัทชั้นนำ รวมทั้งข้อเสนอแนะของสถาบันต่างๆ และนำเสนอคณะกรรมการ ปตท.สผ. เพื่อพิจารณานุมัติ การปรับปรุงระเบียบการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ.

(2) ส่งเสริมให้การดำเนินการของกลุ่ม ปตท.สผ. และการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของกลุ่ม ปตท.สผ. สอดคล้องกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ในทุกพื้นที่ปฏิบัติการ โดยติดตาม ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ความเข้าใจการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. รวมถึงการพิจารณารับทราบ การดำเนินการในเรื่องร้องเรียนที่ได้รับจาก CG Hotline เป็นประจำทุกไตรมาส

(3) กำกับดูแลให้ ปตท.สผ. มีมาตรฐานการต่อต้านคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพ และมีนโยบาย แนวปฏิบัติ และระบบ การควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมองค์กร พร้อมทั้งส่งเสริมให้คู่ค้าดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใส และปฏิบัติตาม นโยบายของกลุ่ม ปตท.สผ. ในการต่อต้านคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ

(4) ให้ข้อเสนอแนะและติดตามความคืบหน้าของผลการดำเนินงานแผนกลยุทธ์ระยะยาวสำหรับโครงการเพื่อสังคมและ การสื่อสารองค์กรระยะยาวปี 2559 – 2563 ทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นรายไตรมาส เพื่อให้กลุ่ม ปตท.สผ. เติบโตอย่างยั่งยืน และได้รับความไว้วางใจจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และในทุกพื้นที่ปฏิบัติงาน

(5) พิจารณาทบทวนความเหมาะสมของการนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 (CG Code) ไปปรับใช้ในองค์กรให้เกิดการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน และรายงานการปฏิบัติตาม CG Code ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และหลักเกณฑ์ของสากล เพื่อเผยแพร่ต่อผู้มีส่วนได้เสีย ทุกฝ่าย (Stakeholders) ในรายงานประจำปี

คณะกรรมการบริษัทภิบาลได้รายงานผลการประชุมต่อคณะกรรมการ ปตท.สผ. ทราบ เป็นประจำ ทั้งนี้ ในรอบปี 2560 คณะกรรมการบริษัทภิบาลได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรอบคอบ เต็มความสามารถ และเป็นอิสระ ในการให้ความเห็น เพื่อประโยชน์สูงสุดของ ปตท.สผ. ผู้ถือหุ้นทุกราย และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ อย่างเหมาะสม

พลเรือเอก

(ธนรัตน์ อุบล)

ประธานกรรมการบริษัทภิบาล

9.18.2 รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

ปตท.สผ. มุ่งมั่นดำเนินธุรกิจตามกลยุทธ์การเติบโตอย่างยั่งยืน โดยรักษาความสมดุลของการมุ่งสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศทั้งด้านธุรกิจ และจริยธรรมทางธุรกิจ มุ่งเน้นการเป็นองค์กรที่โปร่งใส เป็นธรรม และดำเนินงานเพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย คณะกรรมการ ปตท.สผ. จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อสอบทานและผลักดันให้บริษัทมีการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลที่ดี มีการดำเนินงานตามนโยบายต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เพียงพอ เหมาะสม สามารถรองรับสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงกำกับดูแลติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในองค์กร เพื่อให้บริษัทบรรลุเป้าหมายที่กำหนดและดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วย กรรมการ ปตท.สผ. ที่เป็นกรรมการอิสระอย่างน้อย 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน โดยอย่างน้อย 1 คน ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะทำหน้าที่ในการสอบทานความถูกต้องของงบการเงินได้ ทั้งนี้ ในปี 2560 คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมรวมทั้งสิ้น 13 ครั้ง ซึ่งกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ณ ขณะนั้นได้เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง โดยได้มีการหารือร่วมกับฝ่ายจัดการ ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีในเรื่องที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถสรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2560 ได้ดังนี้

(1) การสอบทานรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานงบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปีของ ปตท.สผ. ร่วมกับฝ่ายจัดการ โดยมีผู้สอบบัญชี (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน) เข้าร่วมประชุมด้วยทุกไตรมาส โดยเห็นว่าระบบบัญชีและรายงานทางการเงินของ ปตท.สผ. มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ มีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญครบถ้วน เพียงพอ ทันเวลา และได้ปฏิบัติตามข้อกำหนด กฎหมาย มาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมถึงมาตรฐานรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) เพื่อให้การจัดทำงบการเงินเป็นไปตามมาตรฐานสากล นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้ให้ความเห็นต่อการจัดทำรายงานคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (MD&A) โดยให้ครอบคลุมการวิเคราะห์ปัจจัยรอบด้านที่อาจมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน และงบการเงิน ตลอดจนการอธิบายถึงการบริหารจัดการ รวมทั้งแผนการดำเนินงานของบริษัทเพื่อลดผลกระทบดังกล่าว อีกทั้งให้ความสำคัญกับเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters) ในรายงานผู้สอบบัญชี ซึ่งมีการกล่าวถึงการใช้ตัวเลขประมาณการ และข้อสมมติที่ฝ่ายจัดการต้องใช้ดุลยพินิจนั้นต้องมาจากแหล่งอ้างอิงที่มีมาตรฐานและเชื่อถือได้ และ/หรือ มาจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการในเรื่องนั้นๆ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการประมาณการดังกล่าวถูกต้องเหมาะสม

(2) การสอบทานระบบการควบคุมภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทาน และให้ความเห็นชอบผลการประเมินระบบการควบคุมภายในขององค์กรและการประเมินตามแบบการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ซึ่งพบว่าบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม และเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ โดยเน้นให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาวะธุรกิจ อีกทั้งสนับสนุนให้บริษัทมีระบบการควบคุมเชิงป้องกัน (Preventive Control) ซึ่งจะช่วยป้องกันหรือลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบ ร่วมกับคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการบรรษัทภิบาล ได้มีการหารือ แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน เพื่อให้มั่นใจว่าการกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทในด้านของความเสี่ยง การควบคุมภายใน และจริยธรรมทางธุรกิจมีแนวทางและการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน

(3) การพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมผลของรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ก่อนเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมผลและเป็นประโยชน์ต่อบริษัทเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น โดยเฉพาะผู้ถือหุ้นรายย่อย นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบถามการเปิดเผยข้อมูลรายการที่เกี่ยวข้องกัน และเห็นว่าบริษัทได้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วน และรายการดังกล่าวเป็นรายการที่มีเงื่อนไขและมีราคาที่ยุติธรรม โดยได้ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากฝ่ายจัดการหรือคณะกรรมการบริษัทก่อนทำรายการแล้ว

(4) การสอบถามการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบถามให้ ปตท.สผ. มีการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ/หรือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท รวมทั้งให้มีหน่วยงานรับผิดชอบติดตามและศึกษาร่างกฎหมายที่ออกมาใหม่ ทั้งในประเทศไทยและประเทศที่กลุ่ม ปตท.สผ. ไปลงทุน นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังได้รับทราบรายงานการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องจากฝ่ายกำกับกับการปฏิบัติตามกฎหมาย และผลการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานตรวจสอบภายใน

(5) การกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาบททวนระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบ และกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นประจำทุกปี เพื่อให้สอดคล้องตามสถานการณ์และการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน นอกจากการสอบถามรายงานการตรวจสอบในเรื่องต่างๆ และการติดตามผลการแก้ไข หรือปรับปรุงประเด็นตรวจพบทั้งในส่วนของการตรวจสอบภายในบริษัท (Internal Audit) และโครงการร่วมทุน (Joint Venture Audit) แล้วนั้น คณะกรรมการตรวจสอบยังได้มีส่วนผลักดันและสนับสนุนการดำเนินโครงการระบบสารสนเทศเพื่อการตรวจติดตามอย่างต่อเนื่อง (Continuous Control Monitoring System) ของกระบวนการจัดซื้อจนถึงกระบวนการชำระเงิน (Procure to Pay) ซึ่งเป็นการใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยในการกลั่นกรองและตรวจติดตามความผิดปกติที่เกิดขึ้นเพื่อดำเนินการแก้ไขได้ทันต่อเหตุการณ์ โดยในปี 2560 ได้ขยายผลไปใช้ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ที่ซึ่ง ปตท.สผ. มีการดำเนินงานอีกด้วย

(6) การพิจารณาเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของ ปตท.สผ. และการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาเสนอแต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สอบบัญชีของ ปตท.สผ. ซึ่งมีความเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบรายงานทางการเงินของ ปตท.สผ. ให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ รวมทั้งพิจารณาเสนอคำตอบแทนของผู้สอบบัญชีในปี 2560 นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังได้ร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชี และหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วม เพื่อรับทราบแผนงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี และการนำเสนอเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters) ในรายงานผู้สอบบัญชี

(7) การกำกับดูแลด้านการป้องกันการเกิดทุจริต

คณะกรรมการตรวจสอบได้มุ่งเน้นปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานและระบบการควบคุมภายในของ ปตท.สผ. เพื่อสร้างความมั่นใจว่าบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่ครอบคลุมถึงการป้องกันการเกิดทุจริตคอร์รัปชัน อาทิ การส่งเสริมให้บริษัทดำเนินการจัดหาโดยวิธีการประมูล เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสอบทานได้ อีกทั้งบริษัทได้รับการรับรองเป็นสมาชิกของแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริต ซึ่งแสดงถึงความมุ่งมั่นในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ โดยคณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่ในการสอบถามผลการประเมินตามแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชันของกิจการตามโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริต ซึ่งเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560

คณะกรรมการตรวจสอบได้รายงานผลการประชุมต่อคณะกรรมการ ปตท.สผ. เพื่อทราบเป็นประจำ ทั้งนี้ ในรอบปี 2560 คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจสอบครบถ้วน โดยได้ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำต่างๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทำให้บริษัทมีมาตรฐานการดำเนินงานที่เทียบเคียงได้กับบริษัทชั้นนำในธุรกิจเดียวกัน ซึ่งโดยรวมมีความเห็นว่า รายงานข้อมูลทางการเงินของบริษัท มีความถูกต้อง สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเป็นมาตรฐานสากล บริษัทมีการดำเนินธุรกิจตามกฎหมาย ข้อผูกพันที่เกี่ยวข้องครบถ้วน มีการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพียงพอ และเหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจ โดยจากผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการบริษัทและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผลการประเมินตัวเอง สรุปได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

(นายอำพน กิตติอำพน)

ประธานกรรมการตรวจสอบ

9.18.3 รายงานของคณะกรรมการสรรหา

ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท.สผ. กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาอย่างน้อย 3 คน กรรมการส่วนใหญ่ต้องเป็นกรรมการอิสระ มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการพิจารณาโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการ ทั้งในเรื่องจำนวน คณะกรรมการที่เหมาะสมกับขนาด ประเภท และความซับซ้อนของธุรกิจ คุณสมบัติกรรมการในด้านทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจของ ปตท.สผ. การกำหนดหลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการให้เหมาะสม หลักเกณฑ์การเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้น เสนอชื่อกรรมการ รวมถึงการพิจารณาแผนการสืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารเพื่อให้การบริหารงานของ ปตท.สผ. ดำเนินไปได้ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ในปี 2560 คณะกรรมการสรรหามีการประชุมรวม 8 ครั้ง โดยกรรมการสรรหาส่วนใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ณ ขณะนั้นได้เข้าร่วม ประชุมทุกครั้ง ซึ่งสรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2560 ดังนี้

(1) ทบทวน Skill Mix ของคณะกรรมการบริษัท เนื่องจากสถานการณ์ทางธุรกิจ โดยเฉพาะด้านพลังงานมีความผันผวน และมีปัจจัยความเสี่ยงในการเติบโตระยะยาว คณะกรรมการสรรหาเห็นควรเพิ่ม Specific Skill ด้านการพัฒนองค์กร (Organization Change & Development) เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ทางธุรกิจที่มีแนวโน้มจะเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต เพื่อให้องค์กรยังคงความสามารถในการแข่งขัน และแสวงหาช่องทางลงทุนอื่นตามแผนกลยุทธ์องค์กรทั้งระยะสั้นและระยะยาว

(2) พิจารณากำหนด Target Skill Mix เพื่อสรรหากรรมการแทนกรรมการที่ครบวาระประจำปี 2560 โดยพิจารณาตาม สถานการณ์และปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจในแต่ละปี เพื่อแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบเป็นข้อมูลในการเสนอชื่อบุคคลที่เหมาะสมเข้ารับการพิจารณา เลือกตั้งเป็นกรรมการ ปตท.สผ. ต่อไป

(3) สรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตาม Skill Mix เพื่อเสนอชื่อเป็นกรรมการเมื่อมีตำแหน่งว่างลงหรือครบวาระ และนำเสนอคณะกรรมการบริษัท ที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อพิจารณาเลือกตั้งเข้าเป็นกรรมการบริษัท โดยคำนึงถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อ ปตท.สผ. จำนวนบริษัทที่บุคคลนั้นดำรงตำแหน่ง และการมีผลประโยชน์ขัดแย้งกัน (Conflict of Interest) ด้วย

(4) พิจารณาเสนอชื่อกรรมการที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นคณะกรรมการเฉพาะเรื่องต่อคณะกรรมการบริษัทเมื่อมี ตำแหน่งว่างลง

(5) พิจารณา Board Performance Target แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ประธานกรรมการ และรายงานผลการประเมินให้คณะกรรมการบริษัททราบ

(6) พิจารณาระบบการจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงเพื่อรองรับการเตรียมความพร้อมสำหรับการเติบโต ขององค์กรทั้งระยะสั้นและระยะยาว

คณะกรรมการสรรหาได้รายงานผลการประชุมต่อคณะกรรมการ ปตท.สผ. ทราบเป็นประจำ ทั้งนี้ ในรอบปี 2560 คณะกรรมการ สรรหาได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความรอบคอบและเป็นอิสระในการให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นทุกรายและ ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเหมาะสม

(นายอำพน กิตติอำพน)

ประธานกรรมการสรรหา

9.18.4 รายงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

ตามหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท.สผ. กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วยกรรมการ ปตท.สผ. อย่างน้อย 3 คน โดยกรรมการส่วนใหญ่ต้องเป็นกรรมการอิสระ ทำหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมของค่าตอบแทนสำหรับคณะกรรมการ คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร รวมทั้งโครงสร้างเงินเดือนของผู้บริหารระดับสูง โดยมีหลักเกณฑ์หรือวิธีการและโครงสร้างที่เป็นธรรมและสมเหตุสมผล

ในปี 2560 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีการประชุม 2 ครั้ง โดยกรรมการกำหนดค่าตอบแทนทุกคนเข้าร่วมประชุมครบทุกครั้งที่สรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2560 ได้ดังนี้

(1) พิจารณาค่าตอบแทนคณะกรรมการ คณะกรรมการเฉพาะเรื่องในอัตราที่เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และเป็นอัตราที่เทียบเคียงกับบริษัทจดทะเบียนในอุตสาหกรรมลักษณะเดียวกัน และมีขนาดใกล้เคียงกัน ประกอบกับผลประกอบการของ ปตท.สผ. รวมถึงสถานการณ์ทางธุรกิจและเศรษฐกิจโดยรวม

(2) พิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานและพิจารณาค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงผลประกอบการของ ปตท.สผ. และเทียบเคียงได้กับบริษัทในกลุ่ม ปตท.

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้รายงานผลการประชุมต่อคณะกรรมการ ปตท.สผ. ทราบเป็นประจำ ทั้งนี้ ในรอบปี 2560 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และเป็นอิสระ ตลอดจนได้ให้ความเห็นอย่างตรงไปตรงมาเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นทุกราย และผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย โดยมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานด้วยหลักความเสมอภาค ยุติธรรม โปร่งใส เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท.สผ. และตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด

(นายอัษฎพร จารุจินดา)

ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

9.18.5 รายงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ปี 2560 ยังคงเป็นปีแห่งความผันผวนและความท้าทายของธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม จากสภาวะราคาน้ำมันที่คงอยู่ในระดับต่ำ ความต้องการใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิลที่มีแนวโน้มลดลง การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสมัยใหม่ (Disruptive Technology) ในขณะเดียวกัน ปตท.สผ. ยังต้องเผชิญกับปัจจัยความเสี่ยงอื่นจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร อาทิ การนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) เพื่อทดแทนการผลิตก๊าซธรรมชาติในประเทศ ความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการประมวลผลสัมปทานที่จะสิ้นสุดอายุลง การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ รวมถึงปริมาณสำรองปิโตรเลียมของ ปตท.สผ. ที่อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของบริษัท ดังนั้น กรรมการบริหารความเสี่ยงจึงมีบทบาทสำคัญในการติดตามและบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ คณะกรรมการ ปตท.สผ. จึงได้มอบหมายให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วยกรรมการ ปตท.สผ. อย่างน้อย 3 คน โดยต้องเป็นกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 คน โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีจำนวน 6 คน เป็นกรรมการอิสระ 3 คน ทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงขององค์กรในภาพรวมให้อยู่ภายใต้นโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยงที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ปตท.สผ. รวมทั้งพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงข้างต้น ตั้งแต่การวางแผนกลยุทธ์ การลงทุน ซึ่ดความสามารถขององค์กร เพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับธุรกิจ

ในรอบปี 2560 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีการประชุมรวมทั้งสิ้น 13 ครั้ง ซึ่งสรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2560 ได้ดังนี้

(1) บริหารจัดการความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ เพื่อลดผลกระทบต่อการดำเนินงานและตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยจัดให้มี External Environment and Strategic Review Session เพื่อให้มีการนำเสนอมุมมองจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร พิจารณาความเสี่ยงต่างๆ ในการดำเนินกลยุทธ์ภายใต้แนวทาง 3R (RESET, REFOCUS, RENEW) และพิจารณาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางกลยุทธ์ มุ่งเน้นการบริหารความเสี่ยงในเรื่องการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ให้เกิดผลสำเร็จ (Execution Risk) นอกจากนี้ ยังพิจารณาแนวทางการขยายการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจและผลิตและธุรกิจต้นน้ำที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนด้วย

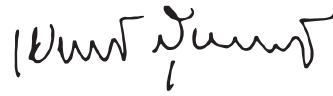
(2) ผลักดันให้องค์กรพร้อมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ (Emerging Risk) อยู่เสมอ เพื่อให้ส่งผลกระทบต่อบริษัทน้อยที่สุดทั้งในเรื่องภาพลักษณ์และผลกระทบทางการเงิน โดยเสนอแนะให้มีการการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการจัดทำและหิยบายประเด็นความเสี่ยงระดับองค์กร (Corporate Risk) ให้รวดเร็วและทันเวลา การจัดทำกรอบแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับคดีความและการปฏิบัติตามกฎหมาย (Legal & Compliance risk) เพื่อติดตามเป็นการเฉพาะ ส่งผลให้มีการพิจารณาความเสี่ยงในบริบทที่ครอบคลุมมากขึ้น

(3) พิจารณากลั่นกรองโครงการลงทุนใหม่ ทั้งโครงการที่อยู่ในระยะเวลารวบรวม การเข้าซื้อหรือควรวมกิจการ และโครงการลงทุนร่วมกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) สำหรับธุรกิจ LNG รวมทั้งการเตรียมการเพื่อเข้าร่วมประมวลโครงการที่สิ้นสุดสัมปทานในอ่าวไทย โดยพิจารณาประเด็นความเสี่ยง ความสอดคล้องกับทิศทางกลยุทธ์ การเพิ่มมูลค่าในพอร์ทการลงทุน รวมทั้งเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงต่างๆ อาทิ การวิเคราะห์สถานการณ์โลว์ไร้อย่างถี่ถ้วน และจัดทำแผนรองรับ การขอความร่วมมือหรือการสนับสนุนจากภาครัฐ การปรับปรุงกรอบในการตัดสินใจเรื่องการลงทุนซึ่งสะท้อนระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน เป็นต้น

(4) ปรับปรุงการประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเสนอแนะให้มีการจัดรูปแบบการนำเสนอที่เป็นมาตรฐานสำหรับวาระการประชุมเพื่อให้คณะกรรมการเข้าใจง่ายและพิจารณาให้ความเห็นชอบได้อย่างเหมาะสม รวมถึงการประชุมอย่างไม่เป็นทางการร่วมกับฝ่ายจัดการ

นอกเหนือจากเรื่องข้างต้นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงยังได้กำกับการบริหารความเสี่ยงอื่นๆ ขององค์กรอย่างต่อเนื่องให้อยู่ภายในขอบเขตความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เช่น ความเสี่ยงทางการตลาด ความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงด้านการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ความเสี่ยงทางด้านปฏิบัติการ เป็นต้น

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้รายงานผลการประชุมและข้อคิดเห็น ให้คณะกรรมการ ปตท.สผ. รับทราบเป็นประจำทุกเดือน ทั้งนี้ ในรอบปี 2560 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายในการบริหารความเสี่ยงอย่างครบถ้วนและเป็นระบบด้วยความรอบคอบ เต็มความสามารถ เพื่อประโยชน์สูงสุดของ ปตท.สผ. ผู้ถือหุ้นทุกรายและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ อย่างเหมาะสมแล้ว

(นายเศรษฐวุฒิ สุทธิวาทนฤพุมิ)
ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง

9.18.6 รายงานของคณะกรรมการอิสระ

คณะกรรมการ ปตท.สผ. ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีบทบาทในการดูแลรักษาผลประโยชน์ของ ปตท.สผ. โดยรวม เพื่อให้ผู้ถือหุ้นทุกราย นักลงทุน และผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ได้รับสิทธิประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน โดยการเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อ ปตท.สผ. นักลงทุน และผู้ถือหุ้นรายย่อย อย่างอิสระ โปร่งใส โดยไม่มีส่วนได้เสียใดๆ เพื่อให้การทำงานของคณะกรรมการบริษัทมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท.สผ. กำหนดให้มีกรรมการอิสระไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ ซึ่งเข้มกว่าเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำหนดไว้ให้มีกรรมการอิสระในสัดส่วน 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งคณะ ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. มีกรรมการอิสระ 9 คน จากกรรมการทั้งคณะ 15 คน

ในปี 2560 คณะกรรมการอิสระมีการประชุมรวม 4 ครั้ง โดยกรรมการอิสระส่วนใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ณ ขณะนั้นเข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง ซึ่งสรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2560 ได้ดังนี้

- (1) พิจารณาคูณสมบัติกรรมการอิสระตามหลักเกณฑ์ของ ก.ล.ต. และสอบทานกับหลักเกณฑ์กรรมการอิสระของ ปตท.สผ. เพื่อให้สอดคล้องกัน
- (2) พิจารณาหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน (CG Code) ปี 2560 ฉบับใหม่ของ ก.ล.ต. ที่เน้นการบูรณาการประเด็นทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเข้าไปอยู่ในกระบวนการทางธุรกิจ ตั้งแต่การกำหนดทิศทาง กลยุทธ์ กระบวนการดำเนินงาน การติดตาม และการรายงาน เพื่อให้คณะกรรมการใช้เป็นกรอบในการกำกับดูแลให้บริษัทดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมและเป็นไปเพื่อการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน
- (3) พิจารณาแนวทางการบริหารองค์กรเพื่อการเติบโตระยะยาว ทั้งในเรื่องแผนกลยุทธ์และการดำเนินงานตามแผนโครงสร้างองค์กรและด้านทรัพยากรบุคคล ระบบการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้บริหารระดับสูงเพื่อรองรับการเติบโตทั้งในด้านธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมและธุรกิจใหม่ในอนาคต
- (4) พิจารณาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มปริมาณการขายน้ำมันและก๊าซ รวมถึงการวิเคราะห์ ติดตาม ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการนำเข้า LNG เพื่อใช้ในการวางแผนการผลิตและการส่งมอบให้กับ ปตท. ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ปตท.สผ. ต่อไป
- (5) กำหนดการประชุมคณะกรรมการอิสระประจำปี 2561 และพิจารณารายงาน การดำเนินงานของคณะกรรมการอิสระเพื่อเปิดเผยในรายงานประจำปี 2560
- (6) ให้ความเห็นและซักถามในการประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างเป็นอิสระในการพิจารณาระเบียบวาระที่มีรายการที่เกี่ยวข้องกันระหว่าง ปตท. และ ปตท.สผ. เพื่อปกป้องผลประโยชน์และคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้นรายย่อยอย่างเป็นธรรมและเหมาะสม รวมถึงมีบทบาทในการส่งเสริมให้การประชุมคณะกรรมการบริษัทเป็นไปอย่างโปร่งใส โดยกรรมการที่มีส่วนได้เสียในแต่ละระเบียบวาระจะต้องไม่เข้าร่วมประชุมและไม่ออกเสียง เพื่อให้การอภิปรายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีอิทธิพลใดๆ อยู่เหนือการตัดสินใจที่เป็นอิสระ เพื่อให้มั่นใจว่าการตัดสินใจนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของบริษัท และไม่เป็นการลดทอนสิทธิของผู้ถือหุ้น โดยเฉพาะผู้ถือหุ้นรายย่อยและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ

คณะกรรมการอิสระได้รายงานผลการประชุมต่อคณะกรรมการ ปตท.สผ. ทราบเป็นประจำ ทั้งนี้ ในรอบปี 2560 คณะกรรมการอิสระปฏิบัติหน้าที่โดยเสนอแนะและให้ความเห็นในเรื่องที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อ บริษัท ผู้ถือหุ้น และผู้ถือหุ้นรายย่อย เพื่อช่วยคณะกรรมการ ปตท.สผ. ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและรอบคอบยิ่งขึ้น

(นายปรัชญา ภิญาวัฒน์)

ประธานกรรมการอิสระ

ความรับผิดชอบต่อสังคม

10.1 นโยบายภาพรวมการดำเนินงานธุรกิจของกลุ่ม ปตท.สผ. ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

ปตท.สผ. ยึดมั่นการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของบริษัทในการเป็นบริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมชั้นนำในเอเชีย ที่ขับเคลื่อนด้วยผลการดำเนินงานที่สามารถแข่งขันได้ เทคโนโลยีและหัวใจสีเขียว เพื่อสร้างมูลค่าที่ยั่งยืนให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ปตท.สผ. ทุกด้าน โดย ปตท.สผ. ได้ยึดแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development หรือ SD) ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับมาตรฐานของสหประชาชาติและแนวปฏิบัติที่เป็นสากล อาทิ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (Sustainable Development Goals หรือ SDGs) หลักการของข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ (UN Global Compact Principles) แนวทางความรับผิดชอบต่อสังคม (ISO 26000) Global Reporting Initiative (GRI) และ Dow Jones Sustainability Indices (DJSI) โดยการดำเนินงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนของ ปตท.สผ. สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (UN Sustainable Development Goals หรือ UN SDGs) ที่ 3, 4, 7, 8 และ 16 พร้อมทั้งได้นำมาตรฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจของ ปตท.สผ. อีกด้วย

ปตท.สผ. ได้กำหนดนโยบายด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนหรือ G.R.O.W.T.H Policy ซึ่งได้ประกาศใช้ทั่วทั้งองค์กรเพื่อแสดงเจตนารมณ์ที่ชัดเจน โดยนโยบายดังกล่าวครอบคลุมประเด็นที่มีความท้าทายในการสร้างการเจริญเติบโตทางธุรกิจอย่างยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของ ปตท.สผ. ซึ่งสามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.pttep.com

นอกจากนี้ ปตท.สผ. ได้จัดทำแนวปฏิบัติด้านความยั่งยืน (Sustainable Development Guideline) โดยได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานของบริษัทในประเด็นที่สำคัญต่อความยั่งยืนขององค์กร เพื่อให้เกิดความเข้าใจและดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะมีนโยบายหรือระเบียบปฏิบัติที่ใช้ในการควบคุมดูแลการดำเนินงานในแต่ละด้านสอดคล้องกันทั่วทั้งองค์กร เช่น นโยบายความรับผิดชอบต่อสังคมที่ยึดหลัก ISO 26000 นโยบายความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ที่ยึดหลักปฏิบัติที่ดีของสมาคมผู้ผลิตน้ำมันและก๊าซนานาชาติ (International Association of Oil & Gas Producers หรือ IOGP) และ International Petroleum Industry Environmental Conservation Association (IPIECA) รวมถึงมาตรฐาน OHSAS 18001 และนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งประกอบกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจ การเคารพกฎหมายท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณีและค่านิยม ในการปฏิบัติต่อพนักงานและผู้มีส่วนได้เสียอื่น เช่น สังคม คู่ค้า หรือแม้กระทั่งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยจากการดำเนินธุรกิจของ ปตท.สผ. เป็นต้น

สำหรับด้านการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย ปตท.สผ. ได้ดำเนินงานโดยมีการสำรวจข้อมูลและความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มอย่างละเอียดในปี 2560 ส่วนด้านการจัดการผู้มีส่วนได้เสีย ปตท.สผ. ได้แยกส่วนตามหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านนั้นๆ เนื่องจากผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน จึงมีกระบวนการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันออกไป

รายละเอียดดูได้จากรายงานความยั่งยืนประจำปี 2560

10.2 การดำเนินงานและการจัดทำรายงาน

ปตท.สผ. มีตัวชี้วัดการดำเนินงานทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในระดับบริษัท ทั้งในด้านการบริหารจัดการตามแผนงานความยั่งยืน และในด้านผลการดำเนินงาน เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจขององค์กร ดังนั้น กระบวนการทางธุรกิจต่างๆ ตั้งแต่การวางแผนธุรกิจ การประเมินความเสี่ยงองค์กร กระบวนการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน การติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด และการรายงานผลการดำเนินงาน จึงมีสาระสำคัญด้านการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนเข้าไปด้วย โดยในปีที่ผ่านมา ตัวชี้วัดทั้งหมดมีการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย

ปตท.สผ. ได้จัดทำรายงานความยั่งยืนตามแนวทางของ Global Reporting Initiative รุ่นที่ 4 (GRI G4) ในระดับ Core ที่ยึดหลักการรายงานความยั่งยืนในกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซ (Sustainability Reporting Guidelines & Oil and Gas Sector Supplement หรือ OGSS) และกรอบการรายงานและบริหารจัดการความยั่งยืน เช่น (1) Oil and Gas Industry Guidance on Voluntary Sustainability ของ International Petroleum Industry Environmental Conservation Association (IPIECA) (2) Dow Jones Sustainability Indices (DJSI) (3) AA1000 AccountAbility Principles Standard (2008) (AA1000APS) ของ AccountAbility และ (4) SASB Materiality Map™ ของ Sustainability Standards Board (SASB) เป็นต้น และยังมีความสอดคล้องกับการตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (UN Sustainable Development Goals หรือ UN SDGs) ตามเข็มทิศเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Compass) รวมถึงการสื่อสารความก้าวหน้าในการปฏิบัติตามหลัก 10 ประการ ของข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ (UNGC Advanced Level) อีกด้วย ปตท.สผ. จึงมีการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืนที่สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย และเป็นข้อมูลที่สำคัญต่อบริษัท เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทราบถึงการดำเนินงานด้านความยั่งยืนของ ปตท.สผ. อย่างต่อเนื่อง

รายละเอียดดูได้จากรายงานความยั่งยืนประจำปี 2560

10.3 การดำเนินธุรกิจที่มีผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม

รายละเอียดปรากฏในหมวด “ข้อพิพาททางกฎหมาย”

10.4 กิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ปตท.สผ. เชื่อว่าการที่องค์กรจะเติบโตได้อย่างยั่งยืน จะต้องได้รับแรงสนับสนุนและความไว้วางใจจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น นอกจากการบริหารจัดการด้านดำเนินธุรกิจแล้ว ปตท.สผ. ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไป ในทุกพื้นที่ปฏิบัติการทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อให้ ปตท.สผ. และสังคมเติบโตร่วมกันในระยะยาว

ปตท.สผ. ได้กำหนดกรอบการดำเนินกิจกรรมและโครงการเพื่อสังคม โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความต้องการพื้นฐาน ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม

ปตท.สผ. ได้จัดทำแผนกลยุทธ์ระยะยาวโครงการเพื่อสังคมและการสื่อสารองค์กร ปี 2559-2563 ที่มุ่งเน้นการดำเนินงานโครงการเพื่อตอบสนองการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเพื่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงบวกจากกิจกรรมที่มีนัยสำคัญต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และองค์กร บริษัทจึงมุ่งเน้นดำเนินโครงการเพื่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ โครงการศูนย์การเรียนรู้เพาะฟักลูกปู โครงการฟื้นฟูป่าเพื่อการเรียนรู้เชิงนิเวศสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ (บางกะเจ้า) และโครงการ ปตท.สผ. ปลูกป่าลดภาวะโลกร้อน โครงการ ปตท.สผ. รักษาทะเล รักษาชายหาด โครงการขยะสู่พลังงาน โครงการ PTTEP Teenergy และโครงการแหล่งเรียนรู้เรือหลวงไทยใต้ทะเล

รายละเอียดดูได้จากรายงานความยั่งยืนประจำปี 2560

การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

11.1 ความเห็นคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของบริษัท

คณะกรรมการและผู้บริหาร ปตท.สผ. ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน จึงได้มอบหมายให้หน่วยงานควบคุมภายใน ทำการประเมินความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในเป็นประจำทุกปี และคณะกรรมการบริษัท ได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานผลการประเมินการควบคุมภายใน เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การรายงานมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และมีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในปี 2560 คณะกรรมการบริษัทได้ให้ความเห็นชอบตามที่คณะกรรมการตรวจสอบให้ความเห็นจากการประเมินระบบควบคุมภายในของบริษัทในด้านต่างๆ ตาม 5 องค์ประกอบ คือ (1) สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment) (2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) (3) มาตรการควบคุม (Control Activities) (4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information and Communication) และ (5) และระบบการติดตาม (Monitoring Activities) ว่าระบบการควบคุมภายในของ ปตท.สผ. มีความเพียงพอและเหมาะสม และเมื่อพบข้อบกพร่อง ก็ได้มีการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท และสอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีระบบควบคุมภายในในเรื่องการติดตามควบคุมดูแลการดำเนินงานของบริษัท้อยอย่างเพียงพอ

ผลการประเมินการควบคุมภายในตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ตามแนวทางของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) โดยใช้แบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำหนด สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment)

ปตท.สผ. มีสภาพแวดล้อมของการควบคุมที่เหมาะสม โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- มีการกำหนดเรื่องการทำกับดักและการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจ (CG&BE) เป็นลายลักษณ์อักษรและถือเป็นระเบียบสูงสุดที่ใช้ในการดำเนินกิจการของกลุ่ม ปตท.สผ. โดยผู้บริหารและพนักงานทุกระดับจะต้องลงนามรับทราบและยึดถือปฏิบัติ รวมถึงทบทวนประเมินตนเองเกี่ยวกับเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์เป็นประจำทุกปี โดยในปี 2560 บริษัทยังคงมุ่งเน้นการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ CG&BE ให้แก่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนผ่านหลักสูตรและกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดกิจกรรมการบรรยายพิเศษเกี่ยวกับ CG Code ฉบับใหม่ โดยเลขาธิการ สำนักงาน ก.ล.ต. ให้แก่คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัท การจัดกิจกรรม CG&BE Workshop สำหรับพนักงานที่ปฏิบัติงานในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และการปรับปรุง Online Training เรื่องการป้องกันการคอร์รัปชัน นอกจากนี้ บริษัทยังได้เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ CG&BE ซึ่งรวมถึงนโยบายการต่อต้านคอร์รัปชันไปสู่ผู้ร่วมทุน คู่ค้า/คู่ขาย และตัวแทนของบริษัทผ่านกิจกรรมการสัมมนาผู้ค้า (Vendor Symposium) ตลอดจนแสดงจุดยืนที่ชัดเจนในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันร่วมกับภาครัฐและภาคประชาสังคมผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมวันต่อต้านคอร์รัปชันแห่งชาติและสากลอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

- มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม Code of Conduct เพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารและพนักงานได้นำจริยธรรมธุรกิจไปใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยในปี 2560 ปตท.สผ. ได้รับผลการประเมิน CG ในระดับดีเลิศ (ระดับสูงสุด) จากโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทย (Corporate Governance Report of Thai Listed Companies หรือ CGR) จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors Association หรือ IOD) นอกจากนี้ ปตท.สผ. ยังได้จัดทำโครงการสำรวจมุมมองเชิงลึกและความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสียหลักที่มีต่อการดำเนินงานด้าน CG&BE ของบริษัท (CG&BE Perception Survey) เพื่อนำผลสำรวจที่ได้มาใช้ในการจัดทำและปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานด้าน CG&BE ของ ปตท.สผ. ในเรื่องที่สำคัญต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

- มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทแยกจากฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน ซึ่งคณะกรรมการบริษัทมีบทบาทในฐานะผู้กำกับดูแลทิศทางการดำเนินงานและเป้าหมายของบริษัท โดยไม่ปฏิบัติงานประจำที่เป็นการดำเนินการตามปกติของฝ่ายจัดการ นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้ฝ่ายจัดการจัดให้มีการควบคุมภายในที่ดีผ่านระเบียบและกระบวนการทำงานต่างๆ ที่ชัดเจนและเหมาะสม
- มีการกำหนดโครงสร้างองค์กรอย่างเหมาะสม มีความคล่องตัว เชื่อมโยง และประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการแบ่งแยกหน้าที่งานและการถ่วงดุลอำนาจตามหลักการควบคุมภายในที่ดี โดยในปี 2560 บริษัทได้ปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีความผันผวน เช่น การจัดตั้งกลุ่มงานกิจการองค์กรและกำกับการณ์ปฏิบัติตามนโยบาย กลุ่มงานบริหารการเปลี่ยนแปลง ธุรกิจและองค์กร และหน่วยงานธุรกิจใหม่ รวมถึงการแต่งตั้งกรรมการผู้จัดการใหญ่ สํารวจและผลิตปิโตรเลียม เพื่อให้ดูแลงานด้าน Operations ของบริษัท และการจัดตั้งคณะกรรมการปริมาณสำรองปิโตรเลียม เพื่อกำหนดและกำกับดูแลกระบวนการประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียม
- มีการกำหนดสายการบังคับบัญชา อำนาจความรับผิดชอบที่ชัดเจน และมีการมอบอำนาจให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบและความจำเป็นทางธุรกิจ โดยมีการจัดทำขอบข่ายความรับผิดชอบ (Functional Description) และเอกสารคู่มือการมอบอำนาจ (Delegation of Authority and Signatures หรือ DAS) โดยในปี 2560 บริษัทได้ปรับปรุง DAS ให้สอดคล้องตามโครงสร้างองค์กรที่เปลี่ยนแปลง
- มีระเบียบการบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งบริษัทให้ความสำคัญในเรื่องการจ้าง พัฒนา และรักษานุคลากร โดยมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคลให้สอดคล้องกับเป้าหมายธุรกิจตาม Capability Themes 5 ด้าน (1) การเพิ่มระดับการผลิต (Operating Assets) (2) การเพิ่มความสำเร็จในการสำรวจ (Exploration Success) (3) การพัฒนาโครงการ (Development Projects) (4) การบริหารโครงการร่วมทุน (Joint Venture Management) และ (5) การเข้าซื้อและควบรวมกิจการ (Mergers and Acquisitions) บริษัทยังมีการกำหนดระดับความรู้ความสามารถ เพื่อวางแผนการพัฒนาบุคลากรสำหรับรองรับแผนการเติบโตและขยายงานในอนาคต โดยบริษัทมีการทบทวนและปรับปรุงแผนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ นอกจากนี้ บริษัทยังมีการจัดทำแผนพัฒนาพนักงานที่มีศักยภาพสูง แผนสืบทอดงานของผู้บริหาร แผนการหมุนเวียนตำแหน่งงาน และแผนการเลื่อนตำแหน่ง บริษัทยังให้ความสำคัญในเรื่องความพึงพอใจและความผูกพันของพนักงาน โดยทำการสำรวจความพึงพอใจและความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร เพื่อทำแผนปรับปรุงเป็นประจำทุกปี สำหรับการพิจารณาค่าตอบแทนของบุคลากร บริษัทได้กำหนดและทบทวนหลักการ Pay for Performance เป็นประจำ เพื่อให้สามารถรักษาพนักงานที่มีศักยภาพและมีความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของบริษัท
- ในปี 2560 มีการปรับปรุงมาตรฐานการควบคุมภายใน (Internal Control Standard) รวมถึงสื่อสารให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนรับทราบและมีความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายในผ่านหลักสูตรกิจกรรม และสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เช่น GRC Newsletter เป็นต้น

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ปตท.สผ. นำแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่เป็นสากลมาใช้ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- มีการจัดทำคำประกาศความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite Statement) กรอบโครงสร้างการกำกับดูแลความเสี่ยง (Risk Governance Framework) และขอบเขตความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Matrics & Limit) เพื่อกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบ ตลอดจนอำนาจในการบริหารความเสี่ยงภายใต้กรอบที่กำหนดขึ้น ตั้งแต่ระดับคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ฝ่ายจัดการ และหน่วยงานธุรกิจหรือฝ่ายปฏิบัติงาน

- มีการจัดทำนโยบายบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management Policy) มาตรฐานการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Standard) และคู่มือแนวทางการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Guideline) และปรับปรุงให้มีความทันสมัยและครอบคลุมกิจกรรมความเสี่ยงที่สำคัญ โดยในปี 2560 ได้มีการเพิ่มเติมเรื่องบทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันและความเสี่ยงทางการเงิน (Hedging Committee) และการติดตาม ทบทวน ปรับปรุง กรอบแนวทางการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Framework) รวมทั้งการปรับปรุงโครงสร้างการรายงานด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Reporting Structure) ให้สอดคล้องกับโครงสร้างองค์กรปัจจุบัน เป็นต้น
- มีการสื่อสารนโยบาย คำประกาศและขอบเขตความเสี่ยงที่ยอมรับได้ มาตรฐาน คู่มือแนวทางปฏิบัติ กระบวนการ และเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงให้กับผู้บริหารและพนักงานรับทราบผ่านช่องทางต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เช่น GRC Newsletter กิจกรรมให้ความรู้แก่พนักงานในโครงการต่างๆ อาทิ โครงการเอส 1 โครงการสินญ์อม โครงการบงกช และโครงการอาทิตย์ รวมถึงการจัดทำ Booklet เพื่อให้ข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยง การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ และการควบคุมภายใน โดยสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามอย่างจริงจัง เพื่อให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ของบริษัท
- มีหลักการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning and Management) การเพิ่มการลงทุนหรือลดการลงทุน (Investment and Divestment Decision Making) การปฏิบัติการและกระบวนการทางธุรกิจ (Operational and Business Process) และการบริหารโครงการ (Capital Project Management) นอกจากนี้ บริษัทได้มีการระบุและประเมินความเสี่ยงในทุกระดับขององค์กร โดยจัดทำ Risk Profile ทั้งในระดับบริษัท (Corporate) กลุ่มงาน (Function Group) สายงาน (Division) ฝ่ายงาน (Department) และโครงการ (Asset/Project) รวมถึงความเสี่ยงเฉพาะด้าน เช่น Operational Risk Profile และ Legal & Compliance Risk Profile เป็นต้น
- มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการประเมินความเสี่ยง โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทุกประเภทที่เกิดจากปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงผลกระทบและโอกาสการเกิดเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น โดยมีการติดตามและจัดทำแผนปฏิบัติงานเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการจัดทำดัชนีวัดความเสี่ยงที่สำคัญ (Key Risk Indicator หรือ KRI) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเตือนภัยล่วงหน้าเพื่อป้องกันและมีมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจทำให้ไม่บรรลุเป้าหมายได้ทันเหตุการณ์ ทั้งนี้ ในปี 2560 ปตท.สผ. ได้พัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจของสำนักงานใหญ่ของบริษัท (รักษา ISO 22301:2012) และโครงการฐานสนับสนุนการพัฒนปิโตรเลียม (สงขลา) (รักษา ISO 22301:2012)
- มีการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารในระดับฝ่ายจัดการ เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงของโครงการต่างๆ มีการจัดการกับความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ทั้งในด้านเทคนิค ข้อผูกพันและสัญญา และการสนับสนุนการปฏิบัติการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยในปี 2560 มีการประชุมทั้งหมด 4 ครั้ง อีกทั้งยังมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนทรัพยากรสำคัญในการปฏิบัติงาน กำหนดทิศทาง และอนุมัติแผนงานในการบริหารความต่อเนื่อง โดยในปี 2560 มีการประชุมทั้งหมด 3 ครั้ง
- ในระดับองค์กร (Corporate) มีการประเมินความเสี่ยงจากการทุจริตในกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง ประกอบด้วย ความเสี่ยงจากการยกยอกทรัพย์สิน ความเสี่ยงจากการคอร์รัปชัน และความเสี่ยงจากการฉ้อโกงหรือตกแต่งงบการเงิน ซึ่งมีการพิจารณาจากข้อมูลในอดีตและโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำ Corporate Risk Profile สำหรับระดับกระบวนการ (Process) เจ้าของกระบวนการได้ประเมินความเสี่ยงจากการทุจริตควบคู่ไปกับการประเมินความเสี่ยงในด้านปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงมาตรการควบคุมภายใน
- สายงานตรวจสอบปฏิบัติงานตรวจสอบโดยคำนึงถึงประเด็นที่มีความเสี่ยงสูงซึ่งจะนำไปสู่การทุจริต และดำเนินการสืบสวนขั้นต้นเกี่ยวกับเรื่องที่มีการทุจริตเมื่อได้รับแจ้งเรื่องร้องเรียนหรือได้รับการร้องขอจากคณะกรรมการตรวจสอบ และ/หรือ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

- มีการพิจารณาและอนุมัติแผนกลยุทธ์ รวมถึงติดตามและทบทวนผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าเป้าหมายยังคงสมเหตุสมผลและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ในระหว่างปี 2560 มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่างๆ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ ราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน สภาพภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics) กฎหมาย และกฎระเบียบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตอบสนองความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างทันต่อเหตุการณ์ เช่น การดำเนินโครงการ SPEND SMART ภายใต้ราคาน้ำมันที่ยังทรงตัวในระดับต่ำ และการศึกษาความเป็นไปได้ใน New Business โดยพิจารณาเรื่องพลังงานสะอาด (Clean Energy) และการสิ้นสุดยุคการใช้ใช้น้ำมัน เป็นต้น

3. มาตรการควบคุม (Control Activities)

มาตรการควบคุมของ ปตท.สผ. เป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ ช่วยลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยมีมาตรการควบคุมที่สำคัญดังต่อไปนี้

- มีการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงานต่างๆ โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องนั้นๆ อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร โดยกำหนดให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามนโยบายและวิธีปฏิบัติงานต่างๆ ที่กำหนดไว้ ในขณะที่ผู้บริหารและหัวหน้างานมีหน้าที่ติดตามและกำกับดูแลการปฏิบัติงานตามนโยบายนั้นๆ ในปี 2560 บริษัทได้จัดทำและปรับปรุงนโยบาย มาตรฐาน และแนวทางการปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การปรับปรุงมาตรฐานการควบคุมภายใน และมาตรฐานการบริหารความเสี่ยง รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (SSHE) และการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ เป็นต้น

- มีการให้ความสำคัญกับกิจกรรมการควบคุมในระดับกระบวนการ เช่น การแบ่งแยกหน้าที่ การสอบทาน และการอนุมัติ เป็นต้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถป้องกันความผิดพลาดหรือการทุจริตได้ โดยในปี 2560 บริษัทได้ปรับปรุงหรือเพิ่มมาตรการควบคุมของกระบวนการต่างๆ จากผลการประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเอง (Control Self-Assessment หรือ CSA) เช่น กระบวนการวางแผนการซ่อมบำรุง กระบวนการพัฒนาเทคโนโลยี และกระบวนการลงทุน เป็นต้น

- มีการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ และการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพ การสำรองและการกู้ข้อมูล เพื่อความต่อเนื่องของการดำเนินธุรกิจ โดยบริษัทได้กำหนดนโยบายและประกาศบังคับใช้กับทุกหน่วยงาน เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์กร โดยในปี 2560 ปตท.สผ. มีการซ้อมแผนเหตุภัยพิบัติ (Disaster Recovery Exercise) ประจำปีร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ฝ่ายบริหารความเสี่ยง สายงานตรวจสอบภายใน และฝ่ายบริหารความปลอดภัย เพื่อสร้างความมั่นใจว่าระบบสารสนเทศหลักจะสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องเมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติ รวมถึงจัดทำหลักสูตร Digital Security Awareness E-Learning เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับพนักงานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยไม่ขัดต่อนโยบายและข้อบังคับขององค์กร รวมทั้งไม่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ซึ่งพนักงานต้องรับทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

- มีการกำหนดการควบคุมโครงสร้างพื้นฐานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีนโยบายที่ชัดเจนในการนำระบบดิจิทัลเข้ามาช่วยงานด้าน ICT ให้มีประสิทธิภาพ มีกระบวนการวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับกรอบการปฏิบัติงาน การกำกับดูแลเทคโนโลยีสารสนเทศ COBIT5 และ ISO 27001

- มีการให้ความสำคัญในการกำหนดมาตรการควบคุมด้านความปลอดภัย (Security Policy) และความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อป้องกันการละเมิดการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ทั้งการควบคุมทั่วไป เช่น การกำหนดแนวทางการควบคุมการทำงานและกิจกรรมทางด้าน ICT และการจัดทำ Business Continuity Plan เป็นต้น และการควบคุมระดับบุคคล ได้แก่ การกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล เช่น การลงทะเบียนอุปกรณ์ส่วนบุคคล (Bring Your Own Device หรือ BYOD) ที่นำมาใช้เชื่อมกับระบบขององค์กร (Air Watch) การจัดทำข้อพึงปฏิบัติสำหรับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยห้อง Data Center และแผนสำรองข้อมูลสารสนเทศเพื่อป้องกันข้อมูลสูญหายจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด

- มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Steering Committee) ทำหน้าที่กำหนดทิศทางเป้าหมาย กลยุทธ์ นโยบาย และมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงกำกับดูแลแผนการลงทุน (IT Master Plan and Roadmap) และการบริหารจัดการความเสี่ยงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Management) ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- มีกระบวนการติดตามดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อย บริษัทร่วม และโครงการร่วมทุนอย่างสม่ำเสมอ โดยแต่งตั้งพนักงานทั้งในระดับผู้บริหารและปฏิบัติงานเข้าไปปฏิบัติงานสมทบในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม มีการจัดทำ Subsidiary Directors Guideline เพื่อให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นกรรมการในบริษัทย่อยเข้าใจบทบาทหน้าที่ และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการบริษัทย่อยเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งมีสายงานตรวจสอบทำหน้าที่ในการตรวจสอบโครงการต่างๆ ที่เข้าร่วมทุน

4. ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information and Communication)

ปตท.สผ. ได้จัดให้มีระบบสารสนเทศและช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีสาระสำคัญมีดังต่อไปนี้

- มีการกำหนดข้อมูลที่ต้องการใช้ในการดำเนินงานทั้งข้อมูลจากภายในและภายนอกองค์กร โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบงานนั้นๆ เป็นผู้กลั่นกรองข้อมูลก่อนนำมาใช้ตัดสินใจ ซึ่งมีการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล ได้เฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น และกำหนดชั้นความลับของเอกสารเพื่อป้องกันการเผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญหรือเป็นความลับของบริษัท
- มีระบบการบริหารจัดการเอกสารสำคัญโดยรวมไว้ใน Corporate Reference Document Center หรือ FindMe เพื่อรวบรวมรายการเอกสารสำคัญของกลุ่ม ปตท.สผ. ให้สามารถเข้าถึงได้จากช่องทางเดียว โดยในปี 2560 บริษัทได้ปรับปรุงระบบ FindMe เพื่อจัดเก็บเอกสารสำคัญทางกฎหมายและทางธุรกิจ
- มีช่องทางการสื่อสารภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานรับทราบสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็น และสามารถปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยบริษัทได้สื่อสารเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของการควบคุมภายในผ่านทางประชุมและทางอีเมล นอกจากนี้ ยังจัดให้มีกระบวนการสื่อสาร Call tree เพื่อรองรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน โดยในปี 2560 บริษัทกำหนดให้ผู้บริหารพูดคุยสื่อสารเรื่องเกี่ยวกับ GRC อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้พนักงานสามารถนำไปปฏิบัติในการทำงานได้อย่างถูกต้อง อนึ่ง GRC คือ หลักการบูรณาการการทำงานของการบริหารงาน 4 ด้านหลัก ได้แก่ การกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจ การบริหารความเสี่ยง การกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และการควบคุมภายใน
- สำหรับการสื่อสารภายนอกองค์กร มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงในการสื่อสารข้อมูลให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย เช่น หน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ ฝ่ายสื่อสารองค์กร และสายงานเลขานุการบริษัท เป็นต้น เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ และทันเวลา ซึ่งในปี 2560 บริษัทได้มีการให้ข้อมูลกับนักลงทุนในหัวข้อต่างๆ เช่น การประมูลสัมปทานโครงการบงกช Decommissioning to E&P Business in Thailand และ Petroleum Reserves/Resources นอกจากนี้ ยังได้จัดทำ Investor Tool Kits เพื่อรวบรวมเอกสารที่จำเป็นเบื้องต้นสำหรับนักลงทุนโดยเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ และจัดทำข้อมูลเผยแพร่ให้แก่นักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุน และผู้ถือหุ้น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมดียิ่งขึ้น รวมถึงมีการสื่อสารนโยบายเรื่องความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (SSHE) ให้กับผู้รับเหมา และนโยบายการต่อต้านคอร์รัปชันแก่คู่ค้า/คู่ขายผ่านช่องทางต่างๆ เช่น การจัดกิจกรรมการสัมมนาผู้ค้า (Vendor Symposium) และ PTT Group CG Day เป็นต้น
- จัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษสำหรับพนักงานและบุคคลภายนอกตามระเบียบการรับเรื่องร้องเรียนและการให้ความคุ้มครองของบริษัท เช่น จดหมาย โทรสาร อีเมล และเว็บไซต์ เป็นต้น เพื่อให้มีการรายงานหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติต่างๆ โดยพนักงานหรือผู้กระทำแทนบริษัทอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา

5. ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

ปตท.สผ. มีระบบติดตามที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเหมาะสม โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- มีการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงทั้งในความเสี่ยงระดับองค์กร และความเสี่ยงด้านเทคนิค โดยในปี 2560 บริษัทจัดให้มีการติดตามกิจกรรม GRC ผ่านแผนงาน GRC ประจำปี เพื่อผลักดันให้การทำงานรูปแบบ GRC มีประสิทธิภาพอย่างจริงจัง
- มีการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self-Assessment หรือ CSA) โดยให้มีการประเมินระบบการควบคุมภายใน 2 ระดับ (1) ระดับองค์กร ซึ่งใช้แบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของ ก.ล.ต. และการตอบแบบสอบถามโดยผู้บริหารทุกระดับ และ (2) ระดับกระบวนการ ซึ่งกำหนดให้เจ้าของกระบวนการสำคัญที่มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรประเมินการควบคุม โดยในปี 2560 มีการปรับปรุงกระบวนการประเมินการควบคุมให้กระชับมากยิ่งขึ้น โดยได้นำข้อเสนอแนะจาก CSA ไปจัดทำแผนปรับปรุงและติดตามแก้ไขอย่างสม่ำเสมอ
- มีการกำหนดให้ฝ่ายกำกับปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ติดตาม สอบทาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินการใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) การปฏิบัติตามกฎหมาย โดยให้รายงานต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประจำทุกเดือน และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และ (2) การปฏิบัติตามกฎระเบียบบริษัท โดยให้รายงานต่อคณะผู้บริหารระดับสูงเป็นประจำทุกไตรมาส ในกรณีที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อกลุ่ม ปตท.สผ. อย่างมีนัยสำคัญจะรายงานโดยทันที
- มีการตรวจสอบโดยสายงานตรวจสอบว่าการควบคุมภายในที่มีอยู่มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อพบจุดบกพร่องของการควบคุมภายใน ได้มีสื่อสารให้หน่วยงานที่ได้รับการตรวจสอบรับทราบ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง รวมถึงติดตามการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบตามที่กำหนดไว้ และมีการรายงานผลการตรวจสอบและความคืบหน้าต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นระยะๆ

11.2 หัวหน้างานตรวจสอบภายใน (Internal Audit) และหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน (Compliance) ของ ปตท.สผ.

11.2.1 บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของหัวหน้างานตรวจสอบภายในของ ปตท.สผ.

ปตท.สผ. ได้จัดตั้งสายงานตรวจสอบ (Internal Audit Division) ขึ้น โดยมีสายการบังคับบัญชาและการรายงานขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ (Functionally / Directly Report to the Audit Committee) และรายงานการบริหารงานต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (Administratively / Dotted line report to the Chief Executive Officer) ทั้งนี้ มีรายละเอียดของขอบเขตหน้าที่ และความรับผิดชอบ โดยสังเขปดังนี้

(1) การตรวจสอบกิจกรรมภายในองค์กรและบริษัทในกลุ่ม ปตท.สผ. (In-house and Subsidiary Audits)

เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท โดยใช้วิธีการประเมินและเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) การควบคุมภายใน (Internal Control) และการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) ซึ่งผู้ตรวจสอบมีหน้าที่ปฏิบัติงานตรวจสอบตามที่ได้รับมอบหมาย โดยจะต้องคำนึงถึงและให้ความสำคัญในประเด็นที่มีความเสี่ยงสูงซึ่งอาจนำไปสู่การทุจริตได้ รวมถึงการบ่งชี้ถึงจุดอ่อนของการควบคุมที่ยังคงมีอยู่ และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงกระบวนการให้มีการควบคุมภายในเพิ่มขึ้นอย่างเหมาะสมเพียงพอ

(2) การตรวจสอบโครงการร่วมทุน (Joint Venture Audits)

เป็นการสอบทานการปฏิบัติงานของบริษัทผู้ดำเนินการ (Operator) ในโครงการที่บริษัทเข้าร่วมทุน เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานต่างๆ สอดคล้องกับสัญญาร่วมทุนและสัญญาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพียงพอ และการใช้จ่ายของโครงการเป็นไปตามสัดส่วนการลงทุนที่ถูกต้องและยุติธรรม

(3) การให้คำปรึกษา (Consulting Services)

ลักษณะและขอบเขตของงานจะเป็นไปตามข้อตกลงที่ทำขึ้นร่วมกันกับผู้รับบริการ สายงานตรวจสอบสามารถให้คำปรึกษาเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ากระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการกำกับดูแลที่มีอยู่แล้วหรือที่จัดทำขึ้นใหม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเพียงพอ หรือสามารถให้คำแนะนำในการออกแบบเพื่อปรับปรุงกระบวนการดังกล่าว

(4) การตรวจสอบการทุจริต (Fraud Investigation)

ในกรณีที่มีเรื่องร้องเรียน หัวหน้าสายงานตรวจสอบจะมีหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตตามหน้าที่ความรับผิดชอบและขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระเบียบการรับเรื่องร้องเรียนและการให้ความคุ้มครอง พ.ศ. 2556 ซึ่งผู้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนจะต้องไม่มีส่วนได้เสียกับเรื่องร้องเรียนนั้น ทั้งนี้ ฝ่ายจัดการเป็นผู้รับผิดชอบในการป้องกัน ค้นหา สืบสวน และลงโทษการกระทำทุจริต

(5) การร้องขอให้มีการตรวจสอบเป็นกรณีพิเศษ (Special Audit Requests)

เป็นการตรวจสอบรายการที่ไม่ได้อยู่ในแผนงานตรวจสอบประจำปี โดยได้รับการร้องขอเป็นพิเศษจากฝ่ายจัดการและ/หรือ คณะกรรมการตรวจสอบ เนื่องจากเป็นรายการที่มีความเสี่ยงที่ต้องรับหาทางแก้ไขปรับปรุง

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่ในการพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง โยกย้าย พิจารณาความดีความชอบ การลงโทษหัวหน้างานตรวจสอบภายใน ตามที่ระบุไว้ในระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบ ปตท.สผ.

นางฉวีพร แจ่มแสง ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานตรวจสอบ และหัวหน้างานตรวจสอบภายในของ ปตท.สผ. ตลอดปี 2560 และเกษียณอายุการทำงาน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นมา นางชนมาศ ศาสนนันท์ ดำรงตำแหน่งรักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานตรวจสอบ และหัวหน้างานตรวจสอบภายในของ ปตท.สผ. แทน โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าหัวหน้างานตรวจสอบภายในของ ปตท.สผ. ทั้งสองท่าน มีคุณสมบัติที่มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีวุฒิการศึกษา ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงานตรวจสอบ และได้เข้าร่วมฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบทั้งด้านงานตรวจสอบโดยตรง ด้านการบริหารงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนด้านการปรับปรุงการทำงานและการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ตรวจสอบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสายงานตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบได้เป็นอย่างดี

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายในของบริษัทปรากฏในเอกสารแนบ 3: รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายในและหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท

11.2.2 บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของ ปตท.สผ.

ปตท.สผ. ได้จัดตั้งฝ่ายกำกับการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Department) ขึ้น โดยมีสายการรายงานตรงต่อผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานกฎหมาย รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานกิจการองค์กรและกำกับการปฏิบัติตามนโยบาย และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ตามลำดับ ซึ่งฝ่ายกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายมีหน้าที่ความรับผิดชอบหลักในการส่งเสริมให้กลุ่ม ปตท.สผ. มีการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance) อย่างถูกต้องครบถ้วนด้วยความเรียบร้อย รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้บริหารระดับสูงสามารถบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Risk) ได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่าน Compliance Program เช่น การสื่อสารและการจัดอบรมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การจัดทำฐานข้อมูลกฎหมายของ ปตท.สผ. (Legislation Database) และระบบการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Monitoring System) การระบุและประเมินความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย การให้คำแนะนำในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือการออกระเบียบ นโยบาย รวมถึงข้อกำหนดภายในต่างๆ ของกลุ่ม ปตท.สผ. ประสานงานกับผู้กำกับดูแลหรือหน่วยงานทางการภายนอก รวมทั้งมีการรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการตรวจสอบและผู้บริหารเป็นประจำ

นายวีระศักดิ์ แม่นชูวงศ์ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายกำกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2556 โดยรายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทปรากฏในเอกสารแนบ 3: รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายในและหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท

รายการระหว่างกัน

12.1 รายการระหว่างกันกับบริษัทที่เกี่ยวข้อง

รายการระหว่างกันของบริษัท และหรือ บริษัทย่อยกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ สำหรับรอบบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 สามารถสรุปได้ดังนี้

รายชื่อบริษัท ที่มีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำรายการ
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ("ปตท.")	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท โดยถือหุ้นร้อยละ 65.29 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของบริษัท มีผู้บริหารของ ปตท. คือ<ul style="list-style-type: none"> นายเทวินทร์ วงศ์วานิช นายวิรัตน์ เอื้อนฤมิต นายสมพร วงศ์สุพิทยชัย เป็นกรรมการของ ปตท.สผ.	การขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ซึ่งประกอบด้วยการขายน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว และคอนเดนเสท <ul style="list-style-type: none"> ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง	3,727.50 541.66	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการกำหนดเงื่อนไขกับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน รายได้อื่นๆ ตามที่ระบุไว้ดังกล่าว มีการกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
		รายได้อื่นๆ ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> รายได้จากการรับจ้างดำเนินงานออกแบบ จัดหาอุปกรณ์ก่อสร้าง และทดสอบอุปกรณ์ส่งก๊าซธรรมชาติจากแท่นผลิตกลางในแหล่งบงกชได้มาถึงถึงพื้นที่ 3 ของ ปตท. รายได้จากการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาปิโตรเลียม เช่น การให้บริการคลังสินค้า เซลล์ไฮโดร และที่พักแก่เจ้าหน้าที่ ปตท. ที่แท่นผลิตกลางโครงการอาทิตย์และโครงการบางกอก รายได้จากการให้บริการทำเรือและคลังสินค้าที่จังหวัดสงขลา รายได้จากการบำรุงรักษามีเตอร์ก๊าซธรรมชาติ รายได้จากการให้บริการพื้นที่ เพื่อให้ ปตท. เข้าปฏิบัติงานรับ-ส่งก๊าซแท่นแท่นผลิตโครงการอาทิตย์ ตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติ		

รายชื่อบริษัท ที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำรายการ
		<ul style="list-style-type: none"> ■ รายได้จากการรับจ้างจัดหาพนักงานสนับสนุนผู้บริหาร โดยมีการทำสัญญาระหว่าง ปตท. และบริษัท พีทีทีอีพี เซอร์วิสส์ จำกัด (ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท) ■ รายได้จากการให้บริการห้องประชุม และเช่าอาคาร EnCo B ชั้น 16-18 ■ รายได้จากการให้บริการพื้นที่ในการติดตั้งอุปกรณ์ในการรับก๊าซของ ปตท. และพื้นที่สำหรับการใช้ทำงานและพักอาศัยสำหรับตัวแทนของ ปตท. บนแท่นผลิตก๊าซธรรมชาติแหล่งบงกชใต้ ตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติ ■ รายได้จากการส่งพนักงานของบริษัทไปปฏิบัติงานสมทบที่ ปตท. ■ รายได้จากการขายทรัพย์สิน งานตกแต่งและเฟอร์นิเจอร์สำนักงาน ■ รายได้จากการให้เช่าพื้นที่สำนักงานและให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ ที่จอดรถ และค่าบริการจัดการทรัพยากรกายภาพของ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ■ ยอดรายได้รวม ■ ยอดลูกหนี้คงค้าง	11.21 3.34	

รายชื่อบริษัท ที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำรายการ
		การให้บริการสร้างพอลิเมอร์ ▪ ยอดลูกหนี้ดังกล่าว	24.91	▪ ยอดลูกหนี้ดังกล่าวเป็นยอดลูกหนี้ที่เกิดขึ้นจากการให้บริการสร้างพอลิเมอร์ในส่วนงานเพิ่มเติมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการกำหนดราคาเงื่อนไขไม่ได้เป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ▪ บริษัทได้รับชำระค่าบริการดังกล่าวเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2561 เรียบร้อยแล้ว
		การซื้อขายสินค้าโภคภัณฑ์ปิโตรเลียม ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง และค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรที่ ปตท. ส่งมาช่วยปฏิบัติงานให้กับบริษัทและบริษัทย่อย และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ▪ ยอดค่าใช้จ่ายจากการซื้อผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง และค่าบริการที่เกี่ยวข้อง ▪ ยอดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และค่าบริการ Fitness สมทบให้กับพนักงาน ▪ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถบรรทุก ▪ ค่าที่ปรึกษา ค่าอบรม และค่าเช่าห้องแล็บ ▪ ยอดรายได้รวม ▪ ยอดเจ้าหนี้ค้าง	38.49 3.53	▪ ราคาซื้อผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ค่าบริการที่เกี่ยวข้อง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ มีการกำหนดราคาเงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ▪ อัตราค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร กำหนดตามอัตราค่าจ้างพนักงานที่ ปตท. ได้จ่ายจริงให้แก่พนักงานที่ส่งมาช่วยปฏิบัติงานให้กับบริษัท
		ค่าตอบแทนตามสัญญาฉบับที่ 1 ซึ่งเป็นการระบุพื้นที่บริษัทต้องจ่ายค่าตอบแทนเงินของสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติของโครงการอาทิตย์	1.76	▪ การกำหนดราคา/เงื่อนไขไม่เป็นไปตามปกติของธุรกิจ ซึ่งเป็นไปแนวทางการซื้อขายกับการกำหนดเงื่อนไขกับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

รายชื่อบริษัท ที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำรายการ
บริษัท เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ จำกัด ("เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์")	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ โดยถือหุ้นร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของเอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ บริษัทเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ โดยถือหุ้นร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของเอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ผู้บริหารของบริษัท คือ<ul style="list-style-type: none"> (1) นายวิฑูติ เมธวิชัย (2) นางสาวพรณลิน มหาวงศ์กุล (3) นางเกศรา ลิ้มมโหชิตย (4) นายอนุสรณ์ วุฒิเจริญ เป็นกรรมการของเอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์	<p>บริษัททำสัญญาเช่าอาคารสำนักงานที่ศูนย์เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ (EnCo) กับ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ เพื่อใช้เป็นพื้นที่สำนักงาน พื้นที่เก็บของและพื้นที่ซ่อมบำรุงสงฆ์ โดยมีอายุสัญญาเช่าเป็นเวลา 3 ปี และบริษัทมีสิทธิที่จะต่อสัญญาเช่าได้อีก 3 ปี</p> <ul style="list-style-type: none"> ยอดค่าเช่าและค่าบริการจ่ายรวม ยอดเจ้าหนี้คงค้าง	17.25 0.0037	<ul style="list-style-type: none"> อัตราค่าเช่าที่กำหนดเป็นอัตราค่าเช่าที่ยังอิงจากอัตราค่าเช่าที่ถูกประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระ โดยใช้วิธีการคำนวณตามเกณฑ์การกำหนดค่าเช่าที่ใช้กันทั่วไปในธุรกิจให้เช่าอาคารสำนักงาน
		<p>บริษัททำสัญญากู้ยืมเงินกับ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ซึ่งบริษัทเป็นผู้ให้ โดยมีเงื่อนไขสำคัญดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> อายุเงินกู้ 13 ปี 6 เดือน สัญญาหมดอายุวันที่ 2 ตุลาคม 2565 อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงตามสัญญาเงินกู้ระหว่าง เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ลงวันที่ 2 เมษายน 2552 (รวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาดังกล่าว) และเป็นการให้การสนับสนุนทางการเงินโดยผู้ถือหุ้นทุกรายของ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ตามสัดส่วนการถือหุ้นใน เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์	17.75 0.58	
			<p>รายได้จากการส่งพนักงานของบริษัทไปปฏิบัติงานสมทบที่ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง	0.25 0.03

รายชื่อบริษัท ที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำการ
บริษัท พีทีที ดิจิตอล โฮลดิ้ง จำกัด ("พีทีที ดิจิตอล") (เดิมชื่อบริษัท พีทีที ไอทีที โฮลดิ้ง จำกัด)	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นของ พีทีที ดิจิตอล โดยถือหุ้นร้อยละ 20 ของทุนจดทะเบียน และชำระแล้วของ พีทีที ดิจิตอล บริษัทเป็นผู้ถือหุ้นของ พีทีที ดิจิตอล โดยถือหุ้นร้อยละ 20 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ พีทีที ดิจิตอล ผู้บริหารของบริษัท คือ นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ เป็นกรรมการของ พีทีที ดิจิตอล	บริษัทและบริษัทย่อยได้ทำสัญญาจ้าง พีทีที ดิจิตอล เพื่อให้บริการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแก่บริษัท <ul style="list-style-type: none"> ยอดค่าใช้จ่ายรวม ยอดเจ้าหนี้ค้าง	18.98 1.71	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับ การกำหนดเงื่อนไขกับบุคคลหรือกิจการอื่น ที่เกี่ยวข้องกัน
		รายได้จากการให้บริการต่าง ๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> รายได้จากการส่งพนักงานของบริษัทไปปฏิบัติงานสมทบที่ พีทีที ดิจิตอล รายได้จากการให้เช่าพื้นที่สำนักงาน และให้บริการ สาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถ ของ เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้ค้าง	3.48 0.50	<ul style="list-style-type: none"> อัตราค่าจ้างพนักงานกำหนดตามอัตรา ที่บริษัทได้จ่ายจริงให้แก่พนักงานที่บริษัท ได้ส่งไปปฏิบัติงานสมทบที่ พีทีที ดิจิตอล
บริษัท พีทีที เอนเนอร์ยี่ รีซอร์สเซส จำกัด ("เอ็นเนอร์ยี่ รีซอร์สเซส")	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้น รายใหญ่ของ เอนเนอร์ยี่ รีซอร์สเซส โดยถือหุ้นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ เอนเนอร์ยี่ รีซอร์สเซส บริษัทและ เอนเนอร์ยี่ รีซอร์สเซส มีการร่วมกัน นายนิติพันธ์ เทพปฏิกรณ์	รายได้จากการให้เช่าพื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภค ต่าง ๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท <ul style="list-style-type: none"> ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้ค้าง	0.14 0.0011	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการ กำหนดเงื่อนไขกับบุคคลหรือกิจการอื่น ที่เกี่ยวข้องกัน

รายชื่อบริษัท ที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำการ
บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) ("ไออาร์พีซี")	■ ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้น รายใหญ่ของ ไออาร์พีซี โดยถือหุ้นร้อยละ 38.51 ของ ทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ ไออาร์พีซี ■ บริษัทและ ไออาร์พีซี มีกรรมกรร่วมกัน คือ นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	ค่าใช้จ่ามีกิจกรรมการดับเพลิงขั้นสูง ■ ยอดค่าใช้จ่ายรวม	0.03	■ การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการ กำหนดเงื่อนไขกับบุคคลหรือกิจการอื่น ที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
		รายได้จากการให้บริการต่างๆ ดังนี้ ■ รายได้จากการให้คำปรึกษา ■ รายได้จากการให้เช่าพื้นที่สำนักงาน และให้บริการ สาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถ ของ เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ■ ยอดรายได้รวม ■ ยอดลูกหนี้คงค้าง	1.42 0.01	■ การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการ กำหนดเงื่อนไขกับบุคคลหรือกิจการอื่น ที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท พีทีที เมนเทนแนนซ์ แอนด์ เอเนจียริง จำกัด ("พีทีที เมนเทนแนนซ์")	■ ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้น รายใหญ่ของ พีทีที เมนเทนแนนซ์ โดยถือหุ้นร้อยละ 40 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ พีทีที เมนเทนแนนซ์	บริษัทและบริษัทย่อยว่าจ้าง พีทีที เมนเทนแนนซ์ ในการให้บริการ ต่างๆ โดยมีการทำสัญญา ดังนี้ ■ บริษัท ปตท.สผ. สยาม จำกัด ("ปตท.สผ.ส.") ทำสัญญาการ จ้างงานบำรุงรักษาและซ่อมแซม Rail Tank Wagons กับ พีทีที เมนเทนแนนซ์ ■ ปตท.สผ.ส. ทำสัญญาการจ้างงานบำรุงรักษา งานตรวจสอบ อุปกรณ์ และงานบริการทั่วไปกับ พีทีที เมนเทนแนนซ์ ■ เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ทำสัญญา ว่าจ้าง พีทีที เมนเทนแนนซ์ สำหรับงานบำรุงรักษาและควบคุม ระบบดำเนินงานของ (1) สถานีวิจัยและทดสอบโมเดล ปตท. อ. วังน้อย จ. อุดรฯ (2) พื้นที่ EAL และ (3) โรงคัดแยกเมล็ด ■ ยอดค่าใช้จ่ายรวม ■ ยอดเจ้าหนี้คงค้าง	2.03 0.01	■ การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือ กิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

รายชื่อบริษัท ที่มีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้ารายการ
บริษัท บีทีเอส เซอร์วิส ออลไธแอนท์ จำกัด ("บีทีเอส เซอร์วิส")	<ul style="list-style-type: none"> ปศท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ บีทีเอส เซอร์วิส	<p>ค่าใช้จ่ายต่างๆ ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน ค่าใช้จ่ายพนักงานของ บีทีเอส เซอร์วิส ที่ส่งมาปฏิบัติงาน สมทบที่ พี่พี่จีแอล เอนเนอจี้ คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ทำสัญญาว่าจ้าง บีทีเอส เซอร์วิส ในการให้บริการจ้างเหมาพนักงานพื้นที่ (1) ศูนย์เอนเนอจี้คอมเพล็กซ์ (2) ปศท. สำนักงานใหญ่ (3) สถาบันวิจัยและเทคโนโลยี ปศท. อ. รังน้อย จ. อุดรฯ และ (4) สถาบันวิจัยและเทคโนโลยี ปศท. อ. รังจันทน์ จ. หนองคาย ยอดค่าใช้จ่ายรวม ยอดหักหนี้คงค้าง	<div>0.06</div> <div>0.03</div>	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
		<p>รายได้จากการให้พื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอนเนอจี้คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท</p> <ul style="list-style-type: none"> ยอดรายได้รวม ยอดหักหนี้คงค้าง	<div>0.04</div> <div>0.0001</div>	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

รายชื่อบริษัท ที่มีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำการ
บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) (“ทิพยประกันภัย”)	■ ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้น ของทิพยประกันภัย โดยถือหุ้นร้อยละ 13.33 ของ ทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ ทิพยประกันภัย	ค่าใช้จ่ายค่าบริการที่ประกันภัยโผล่ทรัพย์สินของบริษัท รวมถึง การทำประกันสุขภาพและชีวิตให้แก่พนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย	7.90 0.02	■ การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือ กิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
		■ ยอดค่าใช้จ่ายรวม ■ ยอดเจ้าหนี้ดังกล่าว		
บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (“ไทยออยล์”)	■ ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้น รายใหญ่ของ ไทยออยล์ โดยถือหุ้นร้อยละ 49.10 ของ ทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ ไทยออยล์	รายได้จากการให้บริการต่างๆ ดังนี้	0.013 0.000023	■ การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือ กิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
		■ รายได้จากการปรับปรุงค่าเบี้ยประกันความเสียหายทรัพย์สิน ในปีก่อนหน้า ที่จ่ายได้สูงกว่าค่าเบี้ยประกันที่เกิดขึ้นจริง และรับรู้รายการปรับปรุงนี้เป็นรายได้		
		■ รายได้จากการให้พื้นที่สำนักงาน และให้บริการ สาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถ ของ เอเนเธอร์รี่ คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท		
		■ ยอดรายได้รวม ■ ยอดลูกหนี้ดังกล่าว		
		รายได้จากการให้บริการต่างๆ ดังนี้		
		■ รายได้จากการให้บริการห้องประชุมของบริษัท		
		■ รายได้จากการให้เช่าพื้นที่สำนักงาน และให้บริการ สาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถ ของ เอเนเธอร์รี่ คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท		
		■ ยอดรายได้รวม ■ ยอดลูกหนี้ดังกล่าว	0.97 0.0016	

รายชื่อบริษัท ที่มีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำการ
บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (“พีทีที โกลบอล เคมิคอล”)	■ ปศท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ถือหุ้นร้อยละ 48.89 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ พีทีที โกลบอล เคมิคอล	ค่าธรรมเนียมการวิเคราะห์สารพิษ (Mercury Analysis Fee) สำหรับ PTEP SP GPP <ul style="list-style-type: none"> ยอดค่าใช้จ่ายรวม	0.0058	■ การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
		รายได้จากการให้พื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท <ul style="list-style-type: none"> ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง		
บริษัท ปศท. จำกัด มหาชน จำกัด (“ปศท. จำกัด มหาชน”)	■ ปศท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ ปศท. จำกัด มหาชน	รายได้จากการให้บริการต่างๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> รายได้จากการบริหารจัดการพนักงานขับรถระหว่าง ปศท. จำกัด มหาชน และบริษัท พีทีทีเอส ซีเอสเอส จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท รายได้จากการให้เช่าพื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง	0.18 0.0062	■ การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
		รายได้จากการให้พื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท <ul style="list-style-type: none"> ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง		
บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (“พีทีที โกลบอล เคมิคอล”)	■ ปศท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ พีทีที โกลบอล เคมิคอล	รายได้จากการให้พื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอนเนอร์ยี่ คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท <ul style="list-style-type: none"> ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง	0.44 0.000015	■ การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

รายชื่อบริษัท ที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำการ
บริษัท พีทีที โกลบอลโลจิสติกส์ จำกัด (“พีทีที โกลบอลโลจิสติกส์”)	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ พีทีที โกลบอลโลจิสติกส์	รายได้จากการให้เช่าพื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท <ul style="list-style-type: none"> ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง	0.08 0.0010	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคา/เงื่อนไขไม่เป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือ กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท ปตท. บริหารธุรกิจค้าปลีก จำกัด (“ปตท. บริหารธุรกิจค้าปลีก”)	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ ปตท. บริหารธุรกิจค้าปลีก	ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดซื้อน้ำมันของ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท <ul style="list-style-type: none"> ยอดค่าใช้จ่ายรวม ยอดเจ้าหนี้คงค้าง	0.0048 0.0005	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคา/เงื่อนไขไม่เป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือ กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
		รายได้จากการให้เช่าพื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท <ul style="list-style-type: none"> ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง	0.03 0.0010	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคา/เงื่อนไขไม่เป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือ กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท พีทีที แทงค์ เทอร์มินัล จำกัด (“พีทีที แทงค์”)	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ พีทีที แทงค์	รายได้จากการให้เช่าพื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท <ul style="list-style-type: none"> ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง	0.02 0.0001	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคา/เงื่อนไขไม่เป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือ กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

รายชื่อบริษัท ที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้ารายการ
บริษัท ทรานส์ไทย-มาเลเซีย (ประเทศไทย) จำกัด (“ทรานส์ไทย-มาเลเซีย”)	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ ทรานส์ไทย-มาเลเซีย	รายได้จากการให้บริการต่างๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> รายได้จากการให้บริการคลังสินค้าที่จังหวัดสงขลา รายได้จากการให้เช่าพื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของเอเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นวิสาหกิจย่อยของบริษัท ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง	0.02 0.0074	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท พีทีที เอ็มซีซี ใกล้เคียง จำกัด (“พีทีที เอ็มซีซี ใกล้เคียง”)	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ พีทีที เอ็มซีซี ใกล้เคียง	รายได้จากการให้เช่าพื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นวิสาหกิจย่อยของบริษัท	0.11	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ ปตท. จำกัด โดยถือหุ้นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ ปตท. จำกัด	ค่าใช้จ่ายและรายได้จากการทำสัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน <ul style="list-style-type: none"> ยอดค่าใช้จ่ายรวม ยอดรายได้รวม ยอดเจ้าหนี้คงค้าง	1.25 1.37 0.55	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่ายสำหรับการทำสัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน มีการกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
PTT International Trading London Ltd. (“PTT LDN”)	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ PTT LDN โดยถือหุ้นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ PTT LDN	รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ได้แก่ น้ำมันดิบ	14.14 14.14	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ ซึ่งเป็นไปแนวทางเดียวกันกับการกำหนดเงื่อนไขให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

รายชื่อบริษัท ที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำรายการ
PTT Regional Treasury Center Pte. Ltd. ("PTT RTC")	■ ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้น รายใหญ่ของ PTT RTC โดยถือหุ้นร้อยละ 100 ของ ทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ PTT RTC	PTTGL Investment Limited (PTTGL) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ทำสัญญาใช้เงินร่วมกับ PTT RTC ซึ่ง PTTGL เป็นผู้กู้ โดยมีเงื่อนไข สำคัญ ดังนี้ ■ อายุเงินกู้ 6 ปี 10 เดือน ■ สัญญาหมดอายุวันที่ 2 กรกฎาคม 2567 ■ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงจากอัตรา LIBOR บวกด้วยส่วนต่าง อัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Spread) ซึ่งเป็นไปตามอัตรา ดอกเบี้ยในตลาด ■ ยอดเงินกู้ยังคงค้าง ■ ดอกเบี้ยจ่าย	46.38 0.49	■ สัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวจัดตั้งขึ้นโดยมีการ กำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ และเป็น การให้ การสนับสนุนทาง การเงินโดยผู้ถือหุ้นทุกรายของ PTTGLI ตาม สัดส่วนการถือหุ้นใน PTTGLI
บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) ("โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี")	■ ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ถือหุ้นร้อยละ 30.10 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี ■ บริษัทและ โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี มีการรวมการ ร่วมกัน คือ นางสาวปนัดดา กนกวัฒน์	รายได้จากการให้พื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ■ ยอดรายได้รวม ■ ยอดลูกหนี้คงค้าง	0.30 0.0031	■ การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือ กิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

รายชื่อบริษัท ที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำการ
บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด ("พีทีที จีแอล")	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ พีทีที จีแอล โดยถือหุ้นร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ พีทีที จีแอล บริษัทเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ พีทีที จีแอล โดยถือหุ้นร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ พีทีที จีแอล ผู้บริหารของบริษัท คือ<ul style="list-style-type: none"> (1) นายสมพร ว่องวุฒิพรชัย (2) นายมนตรี ลาวัลย์ชัยกุล เป็นกรรมการของ พีทีที จีแอล	<p>รายได้ต่างๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> รายได้จากการรับจ้างจัดหาพนักงานขับรถ โดยมีการทำสัญญา ระหว่าง พีทีที จีแอล และบริษัท พีทีทีอีพี เซอร์วิสเซล จำกัด (ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท) รายได้จากการให้บริการห้องประชุมของบริษัท รายได้จากการส่งพนักงานของบริษัทไปปฏิบัติงานสมทบที่ พีทีที จีแอล รายได้จากการให้บริการทางการเงิน โดยมีการทำสัญญาระหว่าง พีทีที จีแอล และ บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด รายได้จากการให้บริการทางบัญชี ภาษี และการดำเนินงานทางการเงิน โดยมีการทำสัญญาระหว่าง พีทีที จีแอล และ ปตท.สผ. รายได้จากการให้เช่าช่องพื้นที่สำนักงาน รวมทั้งพื้นที่ประมาณ 320 ตารางเมตร รายได้จากการให้บริการสาธารณูปโภคและอื่นๆ ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง	<p>0.23</p> <p>0.06</p>	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคาเงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

■ การกำหนดราคา/เงื่อนไขเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

0.23
0.06

รายชื่อบริษัท ที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำรายการ
PTTGL Investment Limited ("PTTGLI")	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด ("พีทีที จีแอล") โดยถือหุ้นร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ พีทีที จีแอล บริษัทเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ พีทีที จีแอล โดยถือหุ้นร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ พีทีที จีแอล พีทีที จีแอล เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ PTTGLI โดยถือหุ้นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ PTTGLI	<p>บริษัทและบริษัทย่อยให้บริการแก่ PTTGLI โดยมีการทำสัญญา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด ทำสัญญาให้บริการทางการเงินกับ PTTGLI ปตท.สผ. ทำสัญญาให้บริการทางบัญชี ภาษี และการดำเนินงานทางการเงินกับ PTTGLI ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง	92.75 0.99	<ul style="list-style-type: none"> สัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นโดยมีการกำหนดราคาเงินเป็นไปเป็นไปตามปกติของธุรกิจ และเป็นการให้การสนับสนุนทางการเงินโดยผู้ถือหุ้นทุกรายของ พีทีที จีแอล ตามสัดส่วนการถือหุ้นใน พีทีที จีแอล
		<p>บริษัทและบริษัทย่อยให้บริการแก่ PTTGLI โดยมีการทำสัญญา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด ทำสัญญาให้บริการทางการเงินกับ PTTGLI ปตท.สผ. ทำสัญญาให้บริการทางบัญชี ภาษี และการดำเนินงานทางการเงินกับ PTTGLI ยอดรายได้รวม ยอดลูกหนี้คงค้าง		
บริษัท พีทีที แอลเอ็นจี จำกัด ("พีทีที แอลเอ็นจี")	<ul style="list-style-type: none"> ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ พีทีที แอลเอ็นจี โดยถือหุ้นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ พีทีที แอลเอ็นจี	<p>รายได้จากการให้เช่าพื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท</p> <ul style="list-style-type: none"> ยอดรายได้รวม	0.07	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดราคาเงินเป็นไปเป็นไปตามปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

รายชื่อบริษัท ที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	นโยบายการกำหนดราคา และ/หรือ ความสมเหตุสมผล ของการเข้าทำการ
PTT Green Energy Pte. Ltd. (PTTGE)	<div>■ ปตท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ PTTGE โดยถือหุ้นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียนและชำระแล้วของ PTTGE</div>	รายได้จากการให้ค่าพื้นที่สำนักงาน และให้บริการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำ ไฟ เครื่องปรับอากาศ และที่จอดรถของ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ■ ยอดรายได้รวม	0.0003	<div>■ การกำหนดราคาเงื่อนไขเป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือ กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน</div>
นางสุจิตรา สุวรรณสินธุ์	<div>■ ผู้บริหารของบริษัท</div>	รายได้จากการขายรถยนต์ให้ผู้บริหาร ■ ยอดรายได้รวม	0.03	<div>■ การกำหนดราคาเงื่อนไขเป็นไปตามปกติของ ธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือ กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน</div>

12.2 ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการระหว่างกัน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานรายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นและบันทึกสำหรับรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ตามรายละเอียดข้างต้น เห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่มีความจำเป็น มีเงื่อนไขและราคาที่ยุติธรรมเหมาะสม และ/หรือ เท่าเทียมกับธุรกรรมที่ทำกับบุคคลภายนอก (Arm's length basis) ซึ่งได้ผ่านการอนุมัติจากฝ่ายจัดการหรือคณะกรรมการบริษัทตามนโยบายของบริษัทก่อนการทำรายการแล้ว

12.3 มาตรการและขั้นตอนการปฏิบัติการทำรายการระหว่างกัน

คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณารายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการระหว่างกันอย่างเหมาะสม ภายใต้กรอบจริยธรรม โดยผ่านการกลั่นกรองและการพิจารณาจากคณะกรรมการตรวจสอบ ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการกำกับตลาดทุน และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อสาธารณชนให้มีความถูกต้องและครบถ้วน ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดนโยบายเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์ไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้กรรมการและพนักงานได้ยึดถือและปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง และกำหนดขั้นตอนในการรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของกรรมการและพนักงานไว้ด้วย

ทั้งนี้ หากรายการใดที่กรรมการ พนักงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องในการทำรายการกับบริษัท กรรมการ พนักงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรืออนุมัติรายการดังกล่าว และรายการดังกล่าวจะมีเงื่อนไขและใช้ราคาที่ยุติธรรม เหมาะสม เสมือนการเข้าทำรายการกับบุคคลภายนอกด้วย

12.4 นโยบายและแนวโน้มนำการทำรายการระหว่างกันในอนาคต

12.4.1 นโยบายของบริษัทในการทำรายการระหว่างกัน

การเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัทในอนาคต จะเป็นการดำเนินการตามธุรกิจปกติของบริษัท โดยไม่มีการถ่ายเทผลประโยชน์ระหว่างบริษัทกับบริษัทหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง บริษัทจะยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ประกาศของคณะกรรมการตลาดทุน และกฎข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือหน่วยงานกำกับดูแลอื่นในเรื่องการทำรายการระหว่างกันอย่างเคร่งครัด และคำนึงถึงความสมเหตุสมผล ความเหมาะสมของเงื่อนไขและการใช้ราคาตลาดที่อ้างอิงได้ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายได้รับการดูแลผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท

12.4.2 แนวโน้มการทำรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

บริษัทจะยังคงมีการทำรายการระหว่างกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในอนาคตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งโดยหลัก ได้แก่ รายการตามธุรกิจปกติ รายการเช่าอาคารสำนักงาน และรายการสนับสนุนธุรกิจปกติ โดยตัวอย่างการทำรายการดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

(1) รายการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและรายการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง: เนื่องจากรายการดังกล่าวเป็นรายการธุรกิจปกติของบริษัทและเป็นไปตามเงื่อนไขและข้อกำหนดที่ระบุไว้ตามสัญญา ดังนั้น บริษัทจะยังคงมีการทำรายการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีความจำเป็นต่อการประกอบกิจการของบริษัท

(2) รายการเช่าอาคารสำนักงาน: เนื่องจากรายการเช่าพื้นที่อาคารสำนักงานมีความสมเหตุสมผลและมีความจำเป็นเพื่อสนับสนุนการประกอบธุรกิจของบริษัท ดังนั้น บริษัทจะยังคงมีการทำรายการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

(3) รายการว่าจ้างการให้บริการด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ: เนื่องจากรายการว่าจ้างการให้บริการด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีความสมเหตุสมผลและมีความจำเป็นเพื่อสนับสนุนการประกอบธุรกิจของบริษัท ดังนั้น บริษัทจะยังคงมีการทำรายการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น
หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้การค้า
เจ้าหนี้จากการร่วมทุน
หุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
ดอกเบี้ยค้างจ่าย
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย
ประมาณการหนี้สินระยะสั้น
หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน
หนี้สินหมุนเวียนอื่น

รวมหนี้สินหมุนเวียน

หนี้สินไม่หมุนเวียน

หุ้นกู้
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน
ประมาณการหนี้สินคำรื้อถอนอุปกรณ์การผลิต
ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทนการต่อระยะเวลาการผลิตปิโตรเลียม
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ๆ

รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน

รวมหนี้สิน

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ทุนเรือนหุ้น
ทุนที่ออกและชำระแล้ว
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น
หุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน
กำไรสะสม
จัดสรรแล้ว
สำรองตามกฎหมาย
สำรองเพื่อการขยายงาน
ยังไม่ได้จัดสรร
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

รวมส่วนของผู้ถือหุ้น

รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

มูลค่าหุ้นตามบัญชี (ดอลลาร์ สหรัฐ.)
จำนวนหุ้นที่ออกและชำระเต็มมูลค่าปลายงวด(พันหุ้น)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	
พันดอลลาร์ สหรัฐ.	%	พันดอลลาร์ สหรัฐ.	%	พันดอลลาร์ สหรัฐ.	%
118,302	0.6	83,887	0.4	115,353	0.6
16,889	0.1	15,333	0.1	15,641	0.1
-	-	-	-	399,710	2.1
614,915	3.1	490,788	2.6	490,906	2.6
32,813	0.2	23,283	0.1	24,151	0.1
501,511	2.6	341,121	1.8	406,005	2.1
53,196	0.3	54,842	0.3	63,424	0.3
6,770	0.0	35,155	0.2	25,521	0.1
63,374	0.3	56,408	0.3	60,545	0.3
1,407,770	7.2	1,100,817	5.8	1,601,256	8.3
2,434,698	12.4	2,264,810	12.0	1,938,721	10.1
570,543	2.9	566,813	3.0	568,731	3.0
1,269,541	6.5	1,078,607	5.7	963,020	5.0
99,189	0.5	104,528	0.6	123,772	0.7
2,085,820	10.6	2,015,978	10.7	2,275,433	11.8
295,487	1.5	253,954	1.3	195,015	1.0
151,287	0.8	119,406	0.6	37,220	0.2
6,906,565	35.2	6,404,096	33.9	6,101,912	31.8
8,314,335	42.3	7,504,913	39.7	7,703,168	40.1
150,684	0.8	150,684	0.8	150,684	0.8
3,439,037	17.5	3,439,037	18.2	3,439,037	17.9
1,152,103	5.9	1,152,103	6.1	1,154,812	6.0
15,048	0.1	15,048	0.1	15,048	0.1
431,231	2.2	431,231	2.3	431,231	2.2
6,288,214	32.0	6,295,794	33.3	6,354,906	33.1
(148,326)	(0.8)	(97,433)	(0.5)	(29,065)	(0.2)
11,327,991	57.7	11,386,464	60.3	11,516,653	59.9
19,642,326	100.0	18,891,377	100.0	19,219,821	100.0
2.85		2.87		2.90	
3,969,985		3,969,985		3,969,985	

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	2558		2559		2560	
	พันดอลลาร์ สรอ.	%	พันดอลลาร์ สรอ.	%	พันดอลลาร์ สรอ.	%
รายได้						
รายได้จากการขาย	5,286,672	94.2	4,189,564	96.6	4,281,205	94.7
รายได้จากการบริการท่อขนส่งก๊าซ	118,488	2.1	66,487	1.5	77,805	1.7
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	-	-	11,587	0.3	51,402	1.1
ดอกเบี้ยรับ	31,916	0.6	30,065	0.7	59,579	1.3
กำไรจากอนุพันธ์ทางการเงิน	132,161	2.4	-	-	-	-
รายได้อื่น ๆ	45,200	0.8	41,482	1.0	53,273	1.2
รวมรายได้	5,614,437	100.0	4,339,185	100.0	4,523,264	100.0
ค่าใช้จ่าย						
ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	685,106	12.2	582,131	13.4	625,061	13.8
ค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียม	182,615	3.3	73,352	1.7	52,194	1.2
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	274,601	4.9	218,943	5.0	246,421	5.5
ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม	426,045	7.6	353,108	8.1	367,858	8.1
ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่าย	2,707,533	48.2	2,079,382	47.9	1,650,220	36.5
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	69,405	1.2	-	-	-	-
ขาดทุนจากอนุพันธ์ทางการเงิน	-	-	118,189	2.7	28,407	0.6
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	3,778	0.1	3,984	0.1	4,950	0.1
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	1,349,618	24.0	47,151	1.1	558,214	12.3
ต้นทุนทางการเงิน	251,697	4.5	234,466	5.4	226,227	5.0
รวมค่าใช้จ่าย	5,950,398	106.0	3,710,706	85.5	3,759,552	83.1
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า	9,028	0.2	8,547	0.2	9,745	0.2
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	(326,933)	(5.8)	637,027	14.7	773,457	17.1
ภาษีเงินได้	(495,518)	(8.8)	(285,307)	(6.6)	(179,571)	(4.0)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(822,451)	(14.6)	351,720	8.1	593,886	13.1
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก-สุทธิจากภาษี	(31,139)	(0.6)	20,334	0.5	(348)	(0.0)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(853,590)	(15.2)	372,054	8.6	593,538	13.1
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (ดอลลาร์ สรอ.)	(0.22)		0.08		0.13	
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(0.21)		0.07		0.13	
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	(0.01)		0.01		(0.0001)	

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	2558	2559	2560
	พันดอลลาร์ สรอ.	พันดอลลาร์ สรอ.	พันดอลลาร์ สรอ.
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง			
กำไรก่อนภาษีเงินได้	(326,933)	637,027	773,457
รายการปรับปรุงกระทบยอดกำไรก่อนภาษีเงินได้เป็นเงินสดรับ (จ่าย)			
จากกิจกรรมดำเนินงาน			
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า	(9,028)	(8,547)	(9,746)
ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่าย	2,707,533	2,079,382	1,650,220
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	1,349,619	47,151	558,214
การกลับรายการค่าเผื่อการลดมูลค่าของสินค้าคงเหลือให้เท่ากับมูลค่าสุทธิที่จะได้รับคืน	-	(16,945)	(9,323)
ค่าใช้จ่ายในการสำรวจจัดจ่าย	31,227	29,013	25,936
ค่าใช้จ่ายตัดจ่ายอื่น	147,964	(2,084)	7,730
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์	9,888	13,290	33,559
รายได้จากรายได้รอการรับรู้	(13,828)	(6,389)	(5,922)
ขาดทุนจากอนุพันธ์ทางการเงิน	(21,550)	82,965	9,447
ส่วนเกินมูลค่าที่ตราไว้จากการซื้อคืนหุ้นกู้	-	7,327	-
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	17,896	11,346	12,232
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	(649)	(16,088)	(5,361)
ดอกเบี้ยรับต่ำกว่าดอกเบี้ยจ่าย	211,301	199,625	162,879
	4,103,440	3,057,073	3,203,322
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	(1,208,129)	(769,584)	(534,420)
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	(6,659)	826	-
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	2,888,652	2,288,315	2,668,902
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง			
เงินสดจ่ายลงทุนในเงินลงทุนระยะสั้น	(264,160)	(1,992,078)	(4,415,788)
เงินสดรับจากการลงทุนในเงินลงทุนระยะสั้น	-	274,160	3,442,374
เงินสดจ่ายเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	(92,750)
เงินลงทุนในบริษัทร่วมเพิ่มขึ้น	-	-	(156,609)
เงินลงทุนระยะยาวอื่นเพิ่มขึ้น	-	-	(11)
เงินสดจ่ายลงทุนในการร่วมค้า	(2,650)	-	-
เงินสดรับจากการลงทุนในการร่วมค้า	2,161	1,311	393
เงินสดรับสุทธิจากการขายบริษัท	-	8,704	-
เงินปันผลรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	4,403	5,212	5,275
เงินสดรับจากดอกเบี้ยเงินลงทุนระยะสั้น	9,293	4,671	27,730
เงินสดรับจากดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม	581	552	575
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เพิ่มขึ้น	(1,733,586)	(996,712)	(1,331,920)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเพิ่มขึ้น	(142,135)	(7,041)	(6,164)
สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่าเพิ่มขึ้น	-	(19,019)	(22,845)
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	(9,941)	(6)	-
กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(2,136,034)	(2,720,246)	(2,549,740)

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

จากการดำเนินงานต่อเนื่อง

เงินสดจ่ายชำระคืนหุ้นกู้

เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว

เงินสดจ่ายดอกเบี้ย

เงินสดจ่ายสำหรับต้นทุนทางการเงิน

เงินสดจ่ายชำระคืนหุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน

เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน

เงินสดจ่ายสำหรับต้นทุนทางการเงินในการออกหุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน

เงินสดจ่ายดอกเบี้ยหุ้นกู้ด้วยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน

เงินสดรับสุทธิสำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน

เงินปันผลจ่าย

จากการดำเนินงานที่ยกเลิก

กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิ

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี

ปรับปรุงผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสิ้นปี

2558	2559	2560
พันดอลลาร์ สรอ.	พันดอลลาร์ สรอ.	พันดอลลาร์ สรอ.
(700,000)	(183,877)	-
(411,469)	-	-
(186,915)	(134,242)	(133,512)
-	(5,750)	-
-	-	(874,311)
-	-	854,695
-	-	(66)
(65,893)	(65,670)	(52,826)
-	155,597	-
(297,702)	(310,427)	(458,570)
-	-	-
(1,661,979)	(544,369)	(664,590)
(909,361)	(976,300)	(545,428)
3,930,360	2,995,403	2,039,500
3,020,999	2,019,103	1,494,072
(25,596)	20,397	18,109
2,995,403	2,039,500	1,512,181

ตารางสรุปอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

		2558	2559	2560
อัตราส่วนสภาพคล่อง				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	3.34	4.72	3.60
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	2.71	4.07	3.21
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	เท่า	1.35	1.82	1.98
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	8.05	8.35	7.68
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	45	44	48
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหาทำไร				
อัตรากำไรสุทธิ	%	(15.20)	8.57	13.12
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	(7.15)	3.28	5.18
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	(3.98)	1.93	3.11
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	12.63	19.21	19.01
อัตราการหมุนของสินทรัพย์	เท่า	0.26	0.23	0.24
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.27	0.25	0.25
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	(0.02)	(0.10)	(0.14)
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	เท่า	15.23	12.90	13.54
อัตราการจ่ายเงินปันผล	%	N/A	98	90
ข้อมูลต่อหุ้น				
มูลค่าหุ้นตามบัญชี	ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	2.85	2.87	2.90
กำไรสุทธิต่อหุ้น	ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	(0.22)	0.08	0.13
เงินปันผลต่อหุ้น	บาท	3.00	3.25	4.25
อัตรากาเรเติบโต				
สินทรัพย์รวม	%	(15.59)	(3.82)	1.74
หนี้สินรวม	%	(22.46)	(9.74)	2.64
รายได้จากการขาย	%	(27.52)	(21.26)	2.42
กำไรสุทธิ	%	(226.00)	143.59	59.53

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 บทสรุปผู้บริหาร

ในปี 2560 สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกเริ่มปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลบวกต่อราคาขายผลิตภัณฑ์เฉลี่ยของ ปตท.สผ. ประกอบกับความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องของนโยบายการบริหารจัดการต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ทำให้ ปตท.สผ. สามารถปรับลดต้นทุนต่อหน่วยลงมาอยู่ที่ 29.05 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ เมื่อเทียบกับ 30.46 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบในปีก่อนหน้า ส่งผลให้ผลประกอบการในปี 2560 มีกำไรสุทธิ 594 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ปรับตัวสูงขึ้นถึงร้อยละ 60 จากปีก่อนหน้า

สำหรับปี 2560 ปตท.สผ. มีรายได้จากการขาย 4,281 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปี 2559 โดยสามารถรักษาปริมาณการขายเฉลี่ยต่อวันที่ 299,206 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ เป็นไปตามเป้าที่ 300,000 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ ภายใต้แรงกดดันจากการที่ผู้ซื้อเรียกร้องก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยในปริมาณที่ลดลง โดยบริษัทพยายามทดแทนปริมาณดังกล่าวด้วยการเพิ่มการผลิตทั้งในส่วนของคอนเดนเสทและน้ำมันดิบของโครงการหลักในประเทศไทยและออสเตรเลีย

จากผลการดำเนินงานข้างต้น ทำให้ในปี 2560 ปตท.สผ. มีกำไรจากการดำเนินงานตามปกติ (Recurring Net Profit) 836 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และขาดทุนจากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานตามปกติ (Non-recurring Items) 242 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ซึ่งเป็นผลสุทธิจากขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์ตามมาตรฐานบัญชีจากการปรับแผนการลงทุนของโครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์ ซึ่งรายการดังกล่าวไม่กระทบกับเงินสดในมือและกระแสเงินสดของบริษัทแต่อย่างใด สุทธิกับผลประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยนจากการที่ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สหรัฐ. แข็งค่าขึ้นระหว่างปี

ณ สิ้นปี 2560 ปตท.สผ. ยังคงสถานะการเงินที่แข็งแกร่งด้วยสินทรัพย์จำนวน 19,220 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. มีหนี้สินรวมทั้งสิ้น 7,703 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยเป็นส่วนหนี้สินที่มีดอกเบี้ยจำนวน 2,907 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 11,517 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. อีกทั้ง ปตท.สผ. ยังสามารถรักษาสภาพคล่องด้วยเงินสดและเงินลงทุนระยะสั้นจำนวน 4,468 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

นอกจากนี้ ปตท.สผ. อยู่ในระหว่างการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมประมูลแหล่งสัมปทานในอ่าวไทยที่กำลังจะหมดอายุ เร่งพัฒนาโครงการที่อยู่ระหว่างการตัดสินใจขั้นสุดท้าย โดยเฉพาะโครงการโมซัมบิก โรมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน ที่มีความคืบหน้าในด้านการเจรจาสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ระยะยาวกับผู้ซื้อ และแสวงหาโอกาสการลงทุนเพิ่มเติมทั้งการเข้าซื้อทรัพย์สินในธุรกิจต้นน้ำและธุรกิจ LNG ครบวงจร ทั้งนี้ เพื่อรองรับภาพธุรกิจพลังงานที่เปลี่ยนแปลงไป ปตท.สผ. ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและมองหาโอกาสทางธุรกิจในการต่อยอดขยายการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับต้นน้ำและธุรกิจพลังงานใหม่ๆ เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต

ตารางสรุปข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

(หน่วย: ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)	2560	2559	% เพิ่ม(ลด) YTD	ไตรมาส 3 2560	ไตรมาส 4 2560	ไตรมาส 4 2559	% เพิ่ม(ลด) QoQ	% เพิ่ม(ลด) YoY
รายได้รวม *	4,523	4,339	4	1,134	1,271	1,089	12	17
รายได้จากการขาย *	4,281	4,190	2	1,064	1,202	1,038	13	16
EBITDA	3,063	3,027	1	777	825	690	6	20
กำไร (ขาดทุน) สำหรับงวด	594	372	60	(264)	289	(16)	>100	>100
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นจากการดำเนินงาน ต่อเนื่อง (ดอลลาร์ สหรัฐ.)	0.13	0.07	86	(0.07)	0.07	(0.01)	>100	>100
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานตามปกติ	836	466	79	218	240	123	10	95
กำไร (ขาดทุน) จากรายการที่ไม่ใช่ การดำเนินงานตามปกติ	(242)	(94)	>(100)	(482)	49	(139)	>100	>100

* แสดงรายได้จากการดำเนินงานต่อเนื่อง

14.2 ภาพรวมเศรษฐกิจในรอบปี 2560

(1) ราคาน้ำมันดิบ

ราคาน้ำมันดิบเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อผลประกอบการของ ปตท.สผ. สำหรับปี 2560 ราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบดูไบอยู่ที่ 53.14 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรล ซึ่งภาพรวมราคาน้ำมันดิบยังคงมีความผันผวนแต่ปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อนหน้า โดยราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบดูไบในไตรมาส 1 อยู่ที่ประมาณ 53 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรล ก่อนที่จะลงไปแตะระดับต่ำสุดที่ 43 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรลในช่วงเดือนมิถุนายน อันเป็นผลจากปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของสหรัฐอเมริกาที่สูงขึ้นจนแตะระดับ 9.8 ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งเพิ่มขึ้นประมาณหนึ่งล้านบาร์เรลต่อวันจากปีก่อนหน้า โดยหลักมาจากการผลิตน้ำมันในชั้นหินดินดาน (Shale Oil) รวมทั้งจากจำนวนแท่นขุดเจาะที่เพิ่มขึ้นกว่า 220 แท่น อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปี มีปัจจัยบวกเข้ามาพยุงราคาน้ำมันให้ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การหยุดผลิตเพื่อซ่อมแซมรอยรั่วของท่อขนส่งน้ำมันดิบ Keystone ในสหรัฐอเมริกาที่มีกำลังการขนส่ง 590,000 บาร์เรลต่อวันและท่อขนส่งน้ำมันดิบ Forties ในประเทศอังกฤษที่มีกำลังการขนส่ง 450,000 บาร์เรลต่อวัน การผลิตน้ำมันดิบนอกชายฝั่งของสหรัฐอเมริกาที่หยุดชะงักจากผลกระทบของพายุเนท รวมถึงการที่กลุ่มโอเปกและกลุ่มนอกโอเปกบรรลุข้อตกลงในการลดกำลังการผลิตที่ 1.8 ล้านบาร์เรลต่อวันต่อไปจนถึงเดือนธันวาคม 2561 จากเดิมที่ตั้งเป้าจะสิ้นสุดในเดือนมีนาคม 2561 โดยกลุ่มผู้ผลิตให้การสนับสนุนการปฏิบัติตามข้อตกลงในการลดกำลังการผลิตอย่างเคร่งครัด ประกอบกับแรงบวกจากสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมืองในแถบตะวันออกกลาง รวมทั้งการปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องของปริมาณสำรองน้ำมันดิบในสหรัฐอเมริกามาอยู่ที่ 431 ล้านบาร์เรลในปลายเดือนธันวาคมจากระดับ 534 ล้านบาร์เรลในเดือนมีนาคมปีเดียวกัน ผลกระทบจากเหตุการณ์ข้างต้นผลักดันให้ราคาน้ำมันดิบดูไบขยับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงระดับสูงสุดที่ 64 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรลในเดือนธันวาคม

(2) สถานการณ์ก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas หรือ LNG)

สถานการณ์ LNG ในปี 2560 ยังคงอยู่ในสภาวะอุปทานล้นตลาด เนื่องจากมีโครงการใหม่ๆ เกิดขึ้นมาก โดยหลักมาจากโครงการ LNG ในประเทศออสเตรเลีย รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา โดยปัจจุบันมีกำลังการผลิตรวมอยู่ที่ 310 ล้านตัน ในขณะที่มีความต้องการใช้ประมาณ 290 ล้านตัน เป็นผลให้ราคา LNG ในช่วงที่ผ่านมายังคงอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งในปี 2560 ราคาเฉลี่ยของ Asian spot LNG อยู่ที่ 7.1 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อล้านบีทียู ส่งผลให้ในปี 2560 ปริมาณการขายของ ปตท.สผ. ได้รับผลกระทบจากการที่ผู้ซื้อเรียกเก็บก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยในปริมาณที่น้อยลง และชดเชยด้วยการนำเข้า LNG มากขึ้น

(3) ความต้องการใช้พลังงานในประเทศ

ความต้องการใช้พลังงานภายในประเทศสำหรับ 11 เดือนแรกของปี 2560 อยู่ที่ประมาณ 2.13 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อนหน้า (ข้อมูลจากสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน) ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยการใช้พลังงานภายในประเทศส่วนใหญ่ยังมาจากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าที่เปลี่ยนไปจากการพัฒนาเทคโนโลยี ส่งผลให้การใช้พลังงานรูปแบบต่างๆ อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ รวมไปถึงการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) เริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในการตอบสนองความต้องการใช้พลังงานมากขึ้น

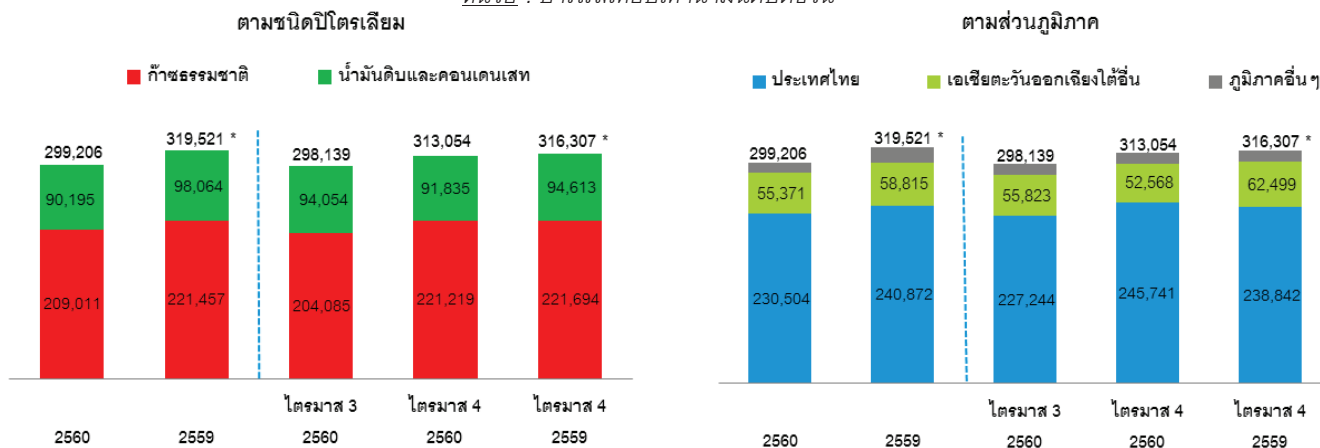
(4) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สหรัฐ.

การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินบาทจะส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของ ปตท.สผ. ส่วนใหญ่ในรูปภาษีเงินได้ที่เกิดจากความแตกต่างของสกุลเงินที่ใช้ในการยื่นภาษีกับสกุลเงินที่ใช้ในการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานบัญชี สำหรับปี 2560 ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สหรัฐ. ได้ปรับตัวแข็งค่าขึ้นจากปีก่อนหน้า เป็นผลมาจากความไม่แน่นอนของนโยบายเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา การดำเนินนโยบายการเงินของประเทศเศรษฐกิจหลัก และความกังวลของนักลงทุนต่อเหตุการณ์ความตึงเครียดบนคาบสมุทรเกาหลีกับสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้ตลาดการเงินและการเคลื่อนย้ายของเงินทุนยังคงมีความผันผวนสูง โดยค่าเงินบาท ณ สิ้นปี 2560 ปรับตัวมาอยู่ที่ 32.68 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. ซึ่งแข็งค่าขึ้น 3.15 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. เมื่อเทียบกับค่าเงินบาท ณ สิ้นปีก่อนหน้าที่ 35.83 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. เป็นผลให้ ปตท.สผ. มีการรับรู้กำไรและผลประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยนในปีนี้

14.3 ผลการดำเนินงาน

ปริมาณการขายเฉลี่ยและราคาขายเฉลี่ย *

หน่วย : บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน

* รวมปริมาณขายของโครงการโอมาน 44 จนถึงเดือนสิงหาคม 2559

ราคาขายเฉลี่ยและน้ำมันดิบดูไบ (หน่วย: ดอลลาร์ สรอ.)	2560	2559	% เพิ่ม(ลด) YTD	ไตรมาส 3 2560	ไตรมาส 4 2560	ไตรมาส 4 2559	% เพิ่ม(ลด) QoQ	% เพิ่ม(ลด) YoY
ราคาขายเฉลี่ย (/BOE)	39.20	35.91	9	38.78	41.74	35.65	8	17
ราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบดูไบ (/BBL)	53.14	41.27	29	50.43	59.31	48.32	18	23

ปี 2560 เปรียบเทียบกับปี 2559

สำหรับปริมาณการขายเฉลี่ยของปี 2560 เปรียบเทียบกับปี 2559 พบว่าปริมาณการขายเฉลี่ยลดลงเป็น 299,206 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน (สำหรับปี 2559: 319,521 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) โดยหลักจากโครงการพีทีทีอีพี ออสเตรเลียที่มีการขายน้ำมันดิบในปีนี้น้อยกว่าปีที่ผ่านมา รวมทั้งโครงการสินภูฮ่อม เนื่องจากผู้ซื้อรับก๊าซธรรมชาติในปริมาณที่ลดลง ในขณะที่ราคาขายเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 39.20 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ (สำหรับปี 2559: 35.91 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ)

ไตรมาส 4 ปี 2560 เปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2560

ในไตรมาส 4 ปี 2560 ปตท.สผ. และบริษัทย่อย มีปริมาณการขายเฉลี่ย 313,054 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 3 ปี 2560 ที่มีปริมาณการขายเฉลี่ย 298,139 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน โดยหลักจากโครงการบงกช และโครงการคอนแท็ค 4 สำหรับราคาขายเฉลี่ยของไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นเป็น 41.74 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ (สำหรับไตรมาส 3 ปี 2560: 38.78 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ)

ไตรมาส 4 ปี 2560 เปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2559

เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการขายเฉลี่ยของไตรมาส 4 ปี 2560 กับไตรมาส 4 ปี 2559 ที่มีปริมาณการขายเฉลี่ย 316,307 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน พบว่าปริมาณการขายเฉลี่ยลดลง โดยหลักจากโครงการยาดานา และโครงการสินภูฮ่อม ในขณะที่ราคาขายเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 41.74 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ (สำหรับไตรมาส 4 ปี 2559: 35.65 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ)

14.3.1 ผลการดำเนินงานรวม

ปี 2560 เปรียบเทียบกับปี 2559

สำหรับปี 2560 ปตท.สผ.และบริษัทย่อย มีกำไรสุทธิ 594 ล้านบาท หรือ 222 ล้านบาท หรือร้อยละ 60 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 372 ล้านบาท หรือ 105 ล้านบาท หรือร้อยละ 30. ส่วนใหญ่เกิดจาก (1) ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายลดลงจำนวน 429 ล้านบาท หรือ โดยหลักจากการปรับปริมาณสำรองปีโตรเลียมเพิ่มขึ้น (2) ภาษีเงินได้ลดลงจำนวน 105 ล้านบาท หรือ โดยหลักจากผลกระทบของค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ หรือ และ (3) รับรู้ขาดทุนจากอนุพันธ์ทางการเงินลดลงจำนวน 90 ล้านบาท หรือ ในขณะที่ (4) รับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจำนวน 511 ล้านบาท หรือ.

ขาดทุนจากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานปกติสำหรับปี 2560 จำนวน 242 ล้านบาท หรือ มีผลขาดทุนเพิ่มขึ้น 148 ล้านบาท หรือ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 ที่มีขาดทุนจำนวน 94 ล้านบาท หรือ ส่วนใหญ่เกิดจากการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์เพิ่มขึ้น จำนวน 511 ล้านบาท หรือ ในขณะที่ภาษีเงินได้ลดลงจำนวน 236 ล้านบาท หรือ จากผลกระทบของค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ หรือ.

ไตรมาส 4 ปี 2560 เปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2560

ในไตรมาส 4 ปี 2560 ปตท.สผ.และบริษัทย่อย มีกำไรสุทธิจำนวน 289 ล้านบาท หรือ เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 553 ล้านบาท หรือ หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2560 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 264 ล้านบาท หรือ สาเหตุหลักมาจากในไตรมาส 4 ปี 2560 ไม่มีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ ในขณะที่ในไตรมาส 3 ปี 2560 มีการรับรู้ขาดทุนดังกล่าวจำนวน 558 ล้านบาท หรือ.

กำไรจากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานปกติสำหรับไตรมาส 4 ปี 2560 จำนวน 49 ล้านบาท หรือ เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 531 ล้านบาท หรือ เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2560 ที่มีขาดทุนจำนวน 482 ล้านบาท หรือ สาเหตุหลักมาจากในไตรมาส 4 ปี 2560 ไม่มีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ ในขณะที่ในไตรมาส 3 ปี 2560 มีการรับรู้ขาดทุนดังกล่าวจำนวน 558 ล้านบาท หรือ.

ไตรมาส 4 ปี 2560 เปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2559

เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 16 ล้านบาท หรือ ปตท.สผ. และบริษัทย่อย มีผลการดำเนินงานดีขึ้น 305 ล้านบาท หรือ หรือมากกว่าร้อยละ 100 โดยมีสาเหตุหลักจาก (1) รายได้จากการขายเพิ่มขึ้น 164 ล้านบาท หรือ โดยหลักจากราคาขายเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น (2) ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่ายลดลงจำนวน 73 ล้านบาท หรือ โดยหลักจากการปรับปริมาณสำรองปีโตรเลียมเพิ่มขึ้น และ (3) ภาษีเงินได้ลดลงจำนวน 69 ล้านบาท หรือ โดยหลักจากผลกระทบของค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ หรือ.

กำไรจากรายการที่ไม่ใช่การดำเนินงานปกติสำหรับไตรมาส 4 ปี 2560 จำนวน 49 ล้านบาท หรือ มีผลการดำเนินงานดีขึ้น 188 ล้านบาท หรือ เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2559 ที่มีขาดทุนจำนวน 139 ล้านบาท หรือ สาเหตุหลักมาจากภาษีเงินได้ลดลงจำนวน 155 ล้านบาท หรือ จากผลกระทบของค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ หรือ รวมทั้งไม่มีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในไตรมาสนี้ ในขณะที่ไตรมาส 4 ปี 2559 มีการรับรู้ขาดทุนดังกล่าวจำนวน 47 ล้านบาท หรือ.

14.3.2 ผลการดำเนินงานรวมจำแนกตามส่วนงาน

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	2560	2559	% เพิ่ม(ลด) YTD	ไตรมาส 3 2560	ไตรมาส 4 2560	ไตรมาส 4 2559	% เพิ่ม(ลด) QoQ	% เพิ่ม(ลด) YoY
สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	254	438	(42)	(350)	250	31	>100	>100
ประเทศไทย	826	610	35	211	264	105	25	>100
ต่างประเทศ	(572)	(172)	>(100)	(561)	(14)	(74)	98	81
- เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	40	(11)	>100	16	(4)	(45)	>(100)	91
- ออสเตรเลีย	(46)	(108)	57	(21)	(8)	(17)	62	53
- อเมริกา	(563)	(10)	>(100)	(559)	(3)	(2)	99	(50)
- แอฟริกา	(3)	(43)	93	3	1	(10)	(67)	>100
ท่อขนส่งก๊าซ	238	203	17	69	63	45	(9)	40
สำนักงานใหญ่และอื่นๆ	102	(289)	>100	17	(24)	(109)	>(100)	78
การดำเนินงานที่ยกเลิก	-	20	(100)	-	-	17	-	(100)
รวม	594	372	60	(264)	289	(16)	>100	>100

ปี 2560 เปรียบเทียบกับปี 2559

สำหรับปี 2560 มีกำไรสุทธิ 594 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้น 222 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือร้อยละ 60 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 372 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยหลักจากผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นของส่วนงานสำนักงานใหญ่และอื่นๆ จำนวน 391 ล้านดอลลาร์ สรอ. และส่วนงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในประเทศไทย จำนวน 216 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในขณะที่ผลการดำเนินงานลดลงในเขตภูมิศาสตร์อเมริกา จำนวน 553 ล้านดอลลาร์ สรอ.

(1) สำนักงานใหญ่และอื่นๆ

สำหรับปี 2560 ส่วนงานสำนักงานใหญ่และอื่นๆ มีกำไรสุทธิจำนวน 102 ล้านดอลลาร์ สรอ. ผลการดำเนินงานดีขึ้นจำนวน 391 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 289 ล้านดอลลาร์ สรอ. สาเหตุหลักมาจากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ลดลง โดยหลักจากผลกระทบของค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ สรอ. และการรับรู้กำไรจากการประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันสำหรับปี 2560 ในขณะที่รับรู้ขาดทุนจากรายการดังกล่าวในปี 2559

(2) ส่วนงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

(2.1) ประเทศไทย

สำหรับปี 2560 ประเทศไทย มีกำไรสุทธิจำนวน 826 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้น 216 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือร้อยละ 35 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 610 ล้านดอลลาร์ สรอ. สาเหตุหลักมาจากค่าเสื่อมราคา ค่าสูญเสียและค่าตัดจำหน่ายลดลงจากการปรับปริมาณสำรองปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น และตามปริมาณการขายที่ลดลง ในขณะที่ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิทางภาษี สาเหตุหลักมาจากรายได้จากการขายที่เพิ่มขึ้นจากราคาขายเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น

(2.2) เขตภูมิศาสตร์อเมริกา

สำหรับปี 2560 เขตภูมิศาสตร์อเมริกา มีขาดทุนสุทธิจำนวน 563 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขาดทุนเพิ่มขึ้น 553 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 10 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. สาเหตุหลักจากปี 2560 มีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ของโครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์ จำนวน 558 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ไตรมาส 4 ปี 2560 เปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2560

สำหรับไตรมาส 4 ปี 2560 มีกำไรสุทธิ 289 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 553 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับขาดทุนสุทธิสำหรับไตรมาส 3 ปี 2560 จำนวน 264 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยหลักจากการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นของส่วนงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในเขตภูมิศาสตร์อเมริกา จำนวน 556 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

(1) ส่วนงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียม**(1.1) เขตภูมิศาสตร์อเมริกา**

ในไตรมาส 4 ปี 2560 เขตภูมิศาสตร์อเมริกา มีขาดทุนสุทธิจำนวน 3 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขาดทุนลดลง 556 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือร้อยละ 99 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2560 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 559 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. สาเหตุหลักจากในไตรมาส 3 ปี 2560 มีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ของโครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์ จำนวน 558 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ไตรมาส 4 ปี 2560 เปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2559

สำหรับไตรมาส 4 ปี 2560 มีกำไรสุทธิ 289 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ผลการดำเนินงานดีขึ้นจำนวน 305 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2559 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 16 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยหลักจากผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นของส่วนงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในประเทศไทย จำนวน 159 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และเขตภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำนวน 41 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. รวมทั้งส่วนงานสำนักงานใหญ่และอื่นๆ จำนวน 85 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

(1) ส่วนงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียม**(1.1) ประเทศไทย**

ในไตรมาส 4 ปี 2560 ประเทศไทย มีกำไรสุทธิจำนวน 264 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้น 159 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2559 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 105 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. สาเหตุหลักมาจากรายได้จากการขายที่เพิ่มขึ้นจากราคาขายเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งค่าเสื่อมราคา ค่าสูญเสียและค่าตัดจำหน่ายลดลงจากการปรับปริมาณสำรองปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น

(1.2) เขตภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในไตรมาส 4 ปี 2560 เขตภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีขาดทุนสุทธิจำนวน 4 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขาดทุนลดลง 41 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือร้อยละ 91 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2559 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 45 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. สาเหตุหลักมาจากไม่มีการรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในไตรมาส 4 ปี 2560 ในขณะที่รับรู้ขาดทุนจากรายการดังกล่าวของโครงการเยตากูน และโครงการนาทูนา ซีเอ ในไตรมาส 4 ปี 2559

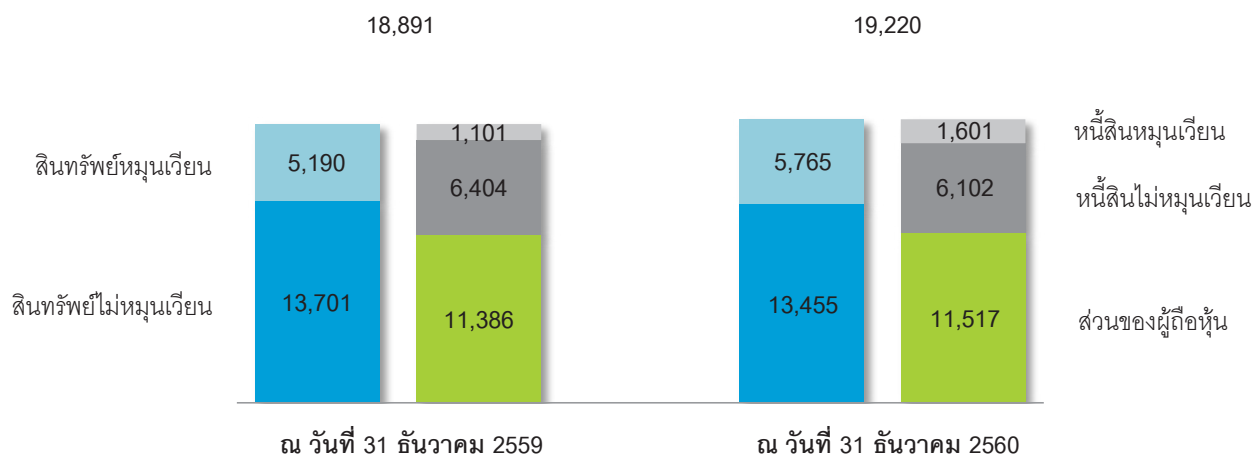
(2) สำนักงานใหญ่และอื่นๆ

ส่วนงานสำนักงานใหญ่และอื่นๆ มีขาดทุนสุทธิจำนวน 24 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขาดทุนลดลงจำนวน 85 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือร้อยละ 78 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2559 ที่มีขาดทุนสุทธิจำนวน 109 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. สาเหตุหลักมาจากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ลดลง โดยหลักจากผลกระทบของค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์ สหรัฐ.

14.3.3 สถานะการเงิน

หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.

(1) สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. และบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 19,220 ล้านดอลลาร์ สรอ. (เทียบเท่า 628,121 ล้านบาท) เพิ่มขึ้น 329 ล้านดอลลาร์ สรอ. จากสินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 18,891 ล้านดอลลาร์ สรอ. (เทียบเท่า 676,890 ล้านบาท) เป็นผลมาจาก

(1.1) สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนระยะสั้น และลูกหนี้บริษัทใหญ่ มีจำนวนเพิ่มขึ้น 575 ล้านดอลลาร์ สรอ. สาเหตุหลักจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสุทธิกับเงินลงทุนระยะสั้นเพิ่มขึ้นจำนวน 446 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลูกหนี้บริษัทใหญ่เพิ่มขึ้น 184 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในขณะที่พัสดุลดลง 48 ล้านดอลลาร์ สรอ.

(1.2) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วยสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในโครงการร่วมทุนภายใต้บัญชีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า และค่าความนิยม โดยสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีจำนวนลดลง 246 ล้านดอลลาร์ สรอ. สาเหตุหลักเป็นผลจาก (1) การรับรู้การด้อยค่าของสินทรัพย์ของโครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์ (2) การตัดค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่าย แม้ว่าจะมีการลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ในขณะที่ (3) สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเพิ่มขึ้น 219 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ (4) เงินลงทุนในบริษัทร่วมเพิ่มขึ้น 166 ล้านดอลลาร์ สรอ.

(2) หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. และบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมทั้งสิ้น 7,703 ล้านดอลลาร์ สรอ. (เทียบเท่า 251,746 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจำนวน 198 ล้านดอลลาร์ สรอ. จากหนี้สินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 7,505 ล้านดอลลาร์ สรอ. (เทียบเท่า 268,906 ล้านบาท) เป็นผลมาจาก

(2.1) หนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ภาษีเงินได้ค้างจ่าย และหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้น 500 ล้านดอลลาร์ สรอ. ส่วนใหญ่มาจากหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี เพิ่มขึ้น 400 ล้านดอลลาร์ สรอ. ภาษีเงินได้ค้างจ่ายเพิ่มขึ้น 65 ล้านดอลลาร์ สรอ. และเจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้น 31 ล้านดอลลาร์ สรอ.

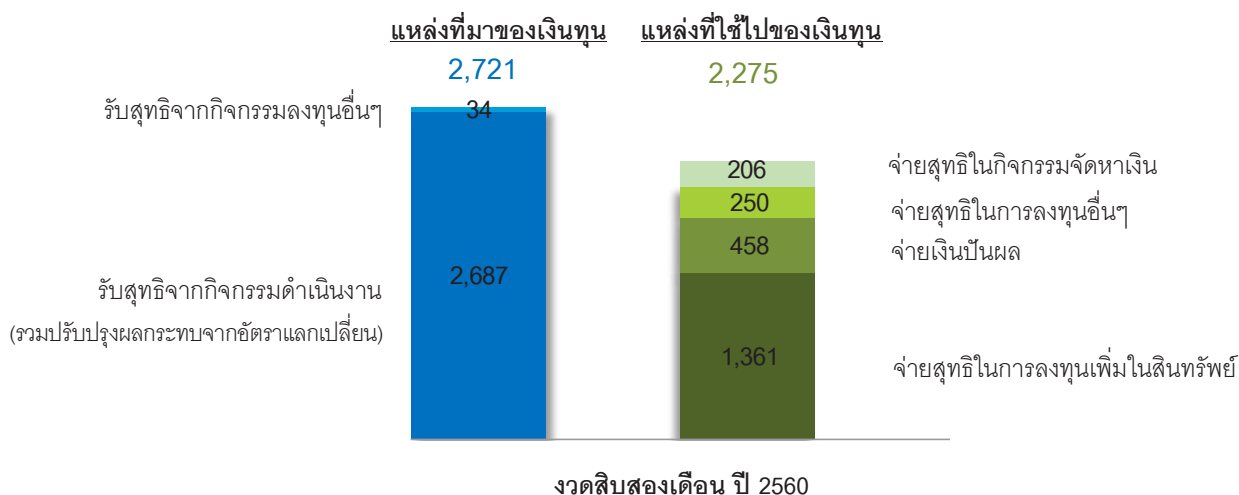
(2.2) หนี้สินไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วย ประมาณการหนี้สินค่าซื้อถาวรอุปกรณ์การผลิต หนี้กู้ และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี โดยมีจำนวนลดลง 302 ล้านดอลลาร์ สรอ. ส่วนใหญ่จากการจัดประเภทหนี้กู้ที่จะถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ไปอยู่ภายใต้หนี้สินหมุนเวียน

(3) โครงสร้างเงินทุนบริษัท

โครงสร้างเงินทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ประกอบด้วยส่วนทุนจำนวน 11,517 ล้านดอลลาร์ สรอ. และหนี้สินรวมจำนวน 7,703 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งเป็นหนี้สินที่มีดอกเบี้ยจำนวน 2,907 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยมีต้นทุนเงินกู้ถัวเฉลี่ยร้อยละ 4.50 และมีอายุเงินกู้ถัวเฉลี่ย 7.15 ปี ทั้งนี้ หนี้สินที่มีดอกเบี้ยของ ปตท.สผ. อยู่ในรูปของสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. ที่ร้อยละ 100 สำหรับสัดส่วนของอัตราดอกเบี้ยคงที่ต่ออัตราดอกเบี้ยลอยตัวอยู่ที่ร้อยละ 80 ต่อ 20

14.3.4 กระแสเงินสด

หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. และบริษัทย่อย มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด รวมทั้งเงินลงทุนระยะสั้น ซึ่งเป็นเงินฝากประจำธนาคารที่มีอายุมากกว่า 3 เดือนแต่ไม่เกิน 12 เดือน จำนวน 4,468 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้น 446 ล้านดอลลาร์ สรอ. เมื่อเปรียบเทียบกับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ซึ่งมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน 4,022 ล้านดอลลาร์ สรอ.

แหล่งที่มาของเงินทุนจำนวน 2,721 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยหลักเป็นเงินสดรับสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน ซึ่งเป็นผลสุทธิจากเงินสดรับจากรายได้จากการขายสุทธิกับเงินสดจ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายและภาษีเงินได้

แหล่งที่ใช้ไปของเงินทุนจำนวน 2,275 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยหลักเป็นเงินสดจ่ายสุทธิในการลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์ เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในโครงการคอนแท็ค 4 และโครงการชอติกา รวมทั้งมีการเข้าซื้อหุ้นบริษัทซึ่งดำเนินธุรกิจ LNG ในประเทศมาเลเซีย เงินสดจ่ายสุทธิในกิจกรรมจัดหาเงิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการจ่ายเงินปันผลสำหรับงวด 6 เดือนหลังของปี 2559 และสำหรับงวด 6 เดือนแรกของปี 2560

14.3.5 อัตราส่วนทางการเงินและการดำเนินงานที่สำคัญ

	2560	2559	ไตรมาส 3 2560	ไตรมาส 4 2560	ไตรมาส 4 2559
อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (ร้อยละ)					
อัตราส่วน EBITDA ต่อรายได้จากการขาย	70.26	70.83	71.37	67.35	65.48
อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น	5.18	3.26	2.54	5.18	3.26
อัตรากำไรสุทธิ	13.12	8.47	6.66	13.12	8.47
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (เท่า)					
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.25	0.25	0.26	0.25	0.25
อัตราส่วนหนี้สินต่อ EBITDA	0.95	0.94	0.99	0.95	0.94

หมายเหตุ:

- อัตราส่วน EBITDA ต่อรายได้จากการขาย = อัตราส่วนกำไรก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี และค่าเสื่อมราคา ต่อรายได้จากการขายรวมรายได้จากการบริการค่าผ่านท่อ
- อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น = กำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย ย้อนหลัง 12 เดือน
- อัตรากำไรสุทธิ = กำไรสุทธิต่อรายได้รวม ย้อนหลัง 12 เดือน
- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม
- อัตราส่วนหนี้สินต่อ EBITDA = หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อกำไ้ย้อนหลัง 12 เดือน ก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี และค่าเสื่อมราคา

14.4 ความคืบหน้าโครงการที่สำคัญ

ณ สิ้นปี 2560 ปตท.สผ. มีโครงการและดำเนินกิจกรรมทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งสิ้นจำนวน 36 โครงการใน 10 ประเทศ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) จำนวน 631 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ ปริมาณสำรองที่น่าจะพบ (Probable Reserves) จำนวน 400 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบและปริมาณทรัพยากรประเภท Contingent Resources จำนวน 3,824 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ โดยมีรายละเอียดความคืบหน้าโครงการที่สำคัญ ดังนี้

14.4.1 โครงการในประเทศไทย

ปตท.สผ. มีโครงการในประเทศไทยจำนวน 16 โครงการ ส่วนใหญ่เป็น **โครงการที่ดำเนินการผลิตแล้ว (Production Phase)** ทั้งในอ่าวไทยและบนบก โดยกิจกรรมที่สำคัญของโครงการผลิตหลัก ได้แก่ **โครงการบงกช** ประสบความสำเร็จในการเพิ่มการผลิตคอนเดนเสทเพื่อลดเขยการเรียกร้องก๊าซธรรมชาติที่ลดลงจากผู้ซื้อ รวมทั้งอยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมประมูลสัมปทานโครงการบงกชที่จะหมดอายุในปี 2565-2566 **โครงการเอส 1** ได้ทำการขุดเจาะหลุมผลิตอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งจะมีการขุดเจาะหลุมสำรวจในปี 2561 เพื่อช่วยเพิ่มปริมาณการผลิตในอนาคต ทั้งนี้ ปี 2560 โครงการในประเทศไทยมีปริมาณการขายรวมอยู่ที่ 230,504 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 77 ของปริมาณการขายทั้งหมด นอกจากนี้ **แหล่งอูบลภายใต้โครงการคอนแทร์ค 4** ซึ่งอยู่ระหว่างการหารือกับผู้ดำเนินการของโครงการเพื่อเตรียมการพัฒนา และคาดว่าจะสามารถผลิตปิโตรเลียมเชิงพาณิชย์ได้ภายในปี 2565 ด้วยกำลังการผลิตของโครงการที่ 25,000- 30,000 บาร์เรลต่อวัน

14.4.2 โครงการในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ปตท.สผ. มีโครงการในภูมิภาคนี้จำนวน 13 โครงการ ตั้งอยู่ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (เมียนมาร์) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เวียดนาม) มาเลเซีย และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (อินโดนีเซีย) โดยในปี 2560 โครงการในภูมิภาคนี้มีปริมาณการขายรวมอยู่ที่ 55,371 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 19 ของปริมาณการขายทั้งหมด

ในส่วนของ **โครงการที่ดำเนินการผลิตแล้ว (Production Phase)** ปตท.สผ. ได้ดำเนินกิจกรรมในโครงการที่สำคัญ อาทิ **โครงการชอติกา** ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเล อ่าวมะตะมะของเมียนมาร์ โดยในปี 2560 โครงการสามารถรักษาปริมาณการผลิตได้ตามเป้าหมาย รวมทั้งเสร็จสิ้นการก่อสร้างแท่นผลิตเฟส 1C จำนวน 1 แท่น และจะดำเนินการติดตั้งแท่นผลิตที่เหลือจำนวน 3 แท่นในปี 2561 รวมทั้งมีแผนการเจาะหลุมผลิตอย่างต่อเนื่อง ในปี 2560 โครงการมีปริมาณการขายก๊าซธรรมชาติเฉลี่ย 301 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (ประมาณ 47,747 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน) **โครงการเวียดนาม 16-1** ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเลทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเวียดนาม ในปีที่ผ่านมาโครงการได้เริ่มผลิตจากหลุมพัฒนาเพิ่มเติมอีก 4 หลุมตามแผนที่วางไว้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระดับการผลิตในปี 2560 โครงการมีปริมาณการขายน้ำมันดิบเฉลี่ย 21,087 บาร์เรลต่อวัน และปริมาณการขายก๊าซธรรมชาติเฉลี่ย 2 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (ประมาณ 486 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน)

สำหรับ **โครงการที่อยู่ระหว่างการสำรวจ (Exploration Phase)** ส่วนใหญ่จะอยู่ในเมียนมาร์ทั้งบนบกและในทะเล อาทิ **โครงการเมียนมาร์ เอ็ม 3** อยู่ระหว่างการเจรจาขอบเขตพัฒนาเชิงพาณิชย์กับรัฐบาลเมียนมาร์ **โครงการเมียนมาร์ MD-7** อยู่ระหว่างศึกษาโครงสร้างทางธรณีวิทยาเพื่อประเมินศักยภาพปิโตรเลียม **โครงการเมียนมาร์ เอ็ม 11** **โครงการเมียนมาร์ เอ็มโอจี 3** และ **โครงการซาราวักเอสเค 410 บี** ในมาเลเซีย อยู่ระหว่างการประมวลผลข้อมูลเพื่อการศึกษาด้านธรณีวิทยาและศักยภาพทางปิโตรเลียม เพื่อเตรียมการเจาะหลุมสำรวจในปี 2561 รวมทั้ง **โครงการเวียดนาม บี และ 48/95** และ **โครงการเวียดนาม 52/97** ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเลของเวียดนาม โดยในปี 2560 โครงการได้ลงนามในสัญญา Letter of Agreement ระหว่างผู้ร่วมทุนในเรื่องราคาค่าก๊าซและค่าผ่านท่อก๊าซ รวมทั้งอยู่ระหว่างการเจรจาสัญญาเชิงพาณิชย์เพื่อรองรับการตัดสินใจลงทุนขั้นสุดท้าย (Final Investment Decision หรือ FID) ต่อไป ทั้งนี้ คาดว่าจะเริ่มผลิตปิโตรเลียมเชิงพาณิชย์ได้ในช่วงปลายปี 2564 ด้วยกำลังการผลิตรวม 490 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน

14.4.3 โครงการในทวีปอเมริกา

ปตท.สผ. มีโครงการในภูมิภาคนี้จำนวน 3 โครงการ ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศแคนาดา (แคนาดา) และสหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล (บราซิล) โดยโครงการทั้งสามเป็น **โครงการที่อยู่ระหว่างการสำรวจ (Exploration Phase)** สำหรับ **โครงการมาเรียนา ออยล์ แชนด์** ตั้งอยู่ในควีนอัลเบอร์ต้าของแคนาดา โดยโครงการได้ปรับแผนการพัฒนาเพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการโครงการที่เหมาะสม

สำหรับในบราซิล มีโครงการร่วมทุน 2 โครงการ คือ **โครงการบารารินเนียส เอพี 1** ตั้งอยู่บริเวณแอ่ง Barreirinhas นอกชายฝั่งทางตะวันออกเฉียงเหนือของบราซิล และ **โครงการบราซิล บีเอ็ม อีเอส 23** ตั้งอยู่บริเวณแอ่ง Espirito Santo นอกชายฝั่งทางตะวันออกเฉียงใต้ของบราซิล ปัจจุบันทั้งสองโครงการอยู่ระหว่างการศึกษาด้านธรณีวิทยาและศักยภาพปิโตรเลียม

14.4.4 โครงการในออสเตรเลีย

ปตท.สผ. มีโครงการในภูมิภาคนี้จำนวน 1 โครงการ คือ **โครงการพีทีทีพี ออสเตรเลีย** ซึ่งตั้งอยู่ในเครือรัฐออสเตรเลีย ประกอบด้วย 12 แปลงสัมปทาน

สำหรับ**แหล่งที่ดำเนินการผลิตแล้ว (Production Phase)** คือ **แหล่งมอนทารา** โครงการได้ทำการเจาะหลุมผลิตในปี 2560 เพื่อเร่งอัตราการผลิต ทำให้สามารถรักษาปริมาณการขายเฉลี่ยสำหรับปี 2560 ได้ตามแผนที่ 10,580 บาร์เรลต่อวัน

สำหรับ**แหล่ง Cash Maple** ที่อยู่ใน**ระยะเวลาก่อนสำรวจ (Exploration Phase)** นั้น โครงการได้เสร็จสิ้นการศึกษาวิศวกรรมเบื้องต้น (Pre-FEED Study) และอยู่ระหว่างการเตรียมการทำ FEED Study โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2561

14.4.5 โครงการในแอฟริกา

ปตท.สผ. มีโครงการในภูมิภาคนี้จำนวน 3 โครงการ ซึ่งตั้งอยู่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย (แอลจีเรีย) และสาธารณรัฐโมซัมบิก (โมซัมบิก)

สำหรับ **โครงการที่ดำเนินการผลิตแล้ว (Production Phase)** ปตท.สผ. ได้ดำเนินการผลิตน้ำมันดิบตามแผนจาก **โครงการแอลจีเรีย 433 เอ และ 416 บี** ซึ่งตั้งอยู่บนบกทางทิศตะวันออกของแอลจีเรีย ในปี 2560 โครงการมีปริมาณการผลิตเฉลี่ย 17,360 บาร์เรลต่อวัน

สำหรับ **โครงการที่อยู่ระหว่างการสำรวจ (Exploration Phase)** ปตท.สผ. ได้ดำเนินการสำรวจใน **โครงการแอลจีเรีย ฮาสลิ เบอร์ ราเคช** ซึ่งตั้งอยู่บนบกทางทิศตะวันออกของแอลจีเรีย โดยโครงการได้นำส่งแผนพัฒนาเพื่อขออนุมัติพื้นที่ในการพัฒนาต่อรัฐบาลแอลจีเรียในเดือนธันวาคม 2560 และคาดว่าจะได้รับอนุมัติภายในไตรมาส 1 ปี 2561 ด้วยกำลังการผลิตปีโตรเลียมเชิงพาณิชย์ในเฟสแรกที่อัตรา 10,000-13,000 บาร์เรลต่อวันในปี 2562 และหลังจากนั้นจะพิจารณาการลงทุนเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตรวมเป็น 50,000 บาร์เรลต่อวัน **โครงการโมซัมบิก โรมา ออฟฟอร์ แอเรีย วัน** ซึ่งเป็นโครงการก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ ตั้งอยู่นอกชายฝั่งของโมซัมบิก โดยมีความคืบหน้าที่สำคัญในปี 2560 ได้แก่ การเจรจากับรัฐบาลโมซัมบิกโดยได้รับการอนุมัติกฎหมายและกฎระเบียบ (Legal & Contractual Framework) การอนุมัติสัมปทานการบริหารจัดการทางทะเลและท่าเรือ (Marine Concessions) เริ่มการเคลื่อนย้ายชุมชนออกจากพื้นที่ก่อสร้างโครงการ (Resettlement) ในเดือนพฤศจิกายน 2560 ปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างการขออนุมัติแผนการพัฒนาโครงการ (Plan of Development) ขั้นสุดท้ายจากรัฐบาลโมซัมบิก ซึ่งคาดว่าจะได้รับการอนุมัติในต้นปี 2561 นอกจากนี้ โครงการยังเร่งผลักดันการเจรจาสัญญาซื้อขาย LNG ระยะยาวกับผู้ซื้อ และการเจรจาสัญญาเงินกู้ในรูปแบบ Project Finance กับสถาบันการเงิน โดยคาดว่าจะสามารถผลิตปีโตรเลียมเชิงพาณิชย์ได้ในปี 2566 ด้วยกำลังการผลิตระยะแรกที่ 12 ล้านตันต่อปี

14.5 กลยุทธ์การบริหารจัดการ

ปตท.สผ. ยังคงดำเนินแผนกลยุทธ์ตามแนวทาง “RESET REFOCUS RENEW” อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืน

RESET ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันภายใต้วิกฤตราคาน้ำมัน

- สร้าง DNA ของพนักงานทุกคนให้มีจิตสำนึกในเรื่องต้นทุน
- ใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างความเป็นเลิศในเรื่องการบริหารต้นทุนให้มีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันได้กับบริษัทชั้นนำในอุตสาหกรรมเดียวกัน

- เลือกลงทุนในโครงการที่มีต้นทุนการผลิตต่ำและสามารถแข่งขันได้ภายใต้ราคาน้ำมันปัจจุบัน

REFOCUS เน้นขยายการลงทุนและเติบโตในพื้นที่ที่มีความเชี่ยวชาญ และพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง

- เพิ่มการลงทุนในไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความชำนาญ มีต้นทุนและความเสี่ยงต่ำ
- ร่วมลงทุนกับ ปตท. ในธุรกิจ LNG ครบวงจร เพื่อการเติบโตทางธุรกิจและสร้างความมั่นคงทางพลังงานของประเทศ
- ศึกษาโอกาสการลงทุนในพื้นที่ใหม่ที่มีต้นทุนต่ำ เช่น พื้นที่ในตะวันออกกลาง เป็นต้น และพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง

RENEW พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต

- หาโอกาสในการเพิ่มรายได้และสร้างผลตอบแทนจากธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจปัจจุบัน
- ศึกษาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ที่มีโอกาสเติบโตในอนาคต และสามารถต่อยอดประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของบริษัท

14.5.1 การบริหารการลงทุน

ปตท.สผ. มีเป้าหมายในการบริหารการลงทุนโดยคำนึงถึงความเสี่ยง ปัจจัยและผลกระทบในการลงทุนเพื่อให้ทันต่อสภาวะอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต ตามแนวทางดังต่อไปนี้

(1) รักษาปริมาณการผลิตของโครงการปัจจุบันด้วยต้นทุนการดำเนินงานที่ต่ำเพื่อรักษาความสามารถในการทำกำไร โดยเน้นเพิ่มปริมาณการผลิตคอนเดนเสทของโครงการในอ่าวไทย และเพิ่มปริมาณการผลิตในโครงการเอส 1 โครงการผลิตในเมียนมาร์ และแหล่งมอนทาราในออสเตรเลีย

(2) เพิ่มปริมาณสำรองปิโตรเลียมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยการเตรียมความพร้อมในการเข้าประมูลแหล่งสัมปทานที่กำลังจะหมดอายุในอ่าวไทยทั้งแหล่งบงกชและเอราวัณ ซึ่งบริษัทมีความพร้อมเป็นอย่างมากที่จะเข้าร่วมประมูลตามกรอบระยะเวลาของกระทรวงพลังงาน การเร่งรัดการพัฒนาโครงการที่อยู่ระหว่างรอการตัดสินใจขั้นสุดท้าย ได้แก่ โครงการโมซัมบิก โรงมาออฟซอร์ แอเรีย วัน โครงการแอลจีเรีย ฮาสลิ เบอร์ ราเคซ โครงการเวียดนาม บี และ 48/95 โครงการเวียดนาม 52/97 และโครงการคอนแทร็ค 4 (แหล่งอุบล) รวมถึงมองหาโอกาสการเข้าซื้อกิจการโดยให้ความสำคัญกับสินทรัพย์ที่ผลิตแล้วหรือกำลังจะเริ่มผลิตในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่บริษัทมีความเชี่ยวชาญและภูมิภาคอื่นที่มีศักยภาพสูง โดยเน้นโครงการที่มีความเสี่ยงในการดำเนินโครงการที่ค่อนข้างต่ำ มีตลาดรองรับในการขายปิโตรเลียมและมีผลตอบแทนที่น่าสนใจ รวมทั้งเตรียมแผนการสำรวจในแหล่งสำรวจของบริษัทที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะในเมียนมาร์และมาเลเซีย และมองหาโอกาสในการหาแหล่งสำรวจในพื้นที่ยุทธศาสตร์เพิ่มเติม

(3) ขยายความร่วมมือในการลงทุนและดำเนินธุรกิจ LNG ครบวงจร (LNG Value Chain) กับ ปตท. เพื่อการเติบโตทางธุรกิจและสร้างความมั่นคงทางพลังงานของประเทศ โดยแสวงหาการลงทุนในโครงการ LNG ต่างๆ ทั่วโลก สะท้อนผ่านความสำเร็จจากการที่บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่าง ปตท.สผ. และ ปตท. เข้าซื้อสัดส่วนร้อยละ 10 ในโครงการ MLNG Train 9 ประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นโรงงาน LNG Liquefaction ที่มีกำลังการผลิตปัจจุบัน 3.6 ล้านตันต่อปีในปี 2560

โดยในปี 2560 บริษัทได้มีการบริหารการลงทุนที่สำคัญ (Portfolio Rationalization) ได้แก่ การคัดเลือก Total E&P Myanmar (TOTAL) ซึ่งเป็นบริษัทที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการสำรวจและพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมทั่วโลกเข้าเป็นผู้ร่วมทุนในโครงการเมียนมาร์ MD-7 และการคืนแปลงสำรวจของโครงการเมียนมาร์ พีเอสซี จี และอีพี 2 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการรออนุมัติจากรัฐบาลเมียนมาร์

14.5.2 การบริหารจัดการเงินทุน

ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการเงิน โดยมุ่งเน้นการสร้างวินัยทางการเงินและรักษาโครงสร้างทางการเงินที่แข็งแกร่ง ในปี 2560 บริษัทได้ทำการบริหารจัดการโครงสร้างทางการเงินเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ช่วยลดต้นทุนทางการเงิน รวมถึงส่งเสริมการใช้ บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด เป็นศูนย์กลางการบริหารเงินให้กับกลุ่ม ปตท.สผ. ซึ่งความสำเร็จจากการบริหารจัดการส่งผลให้บริษัทได้รับรางวัลในด้านบริหารโครงสร้างหนี้ (Liability Management) ระดับประเทศจาก The Asset ซึ่งเป็นนิตยสารด้านการเงินชั้นนำของเอเชียเป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน

สำหรับ ณ สิ้นปี 2560 บริษัทสามารถรักษาสถานะทางการเงินที่แข็งแกร่งด้วยเงินสดในมือประมาณ 4.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. และมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่ต่ำกว่า 0.3 เท่า ซึ่งอยู่ภายใต้กรอบนโยบายการเงินของบริษัท และมีสภาพคล่องพร้อมรองรับแผนการลงทุนเพื่อรักษาระดับการผลิตให้เป็นไปตามแผนงาน รวมถึงรองรับค่าใช้จ่ายเพื่อเร่งพัฒนาโครงการต่างๆ การขุดเจาะสำรวจตามแผนการลงทุน และการเข้าซื้อกิจการที่สอดคล้องกับแผนธุรกิจของบริษัท

14.5.3 การบริหารต้นทุน

ปตท.สผ. บริหารต้นทุนในการดำเนินงานผ่านโครงการ SPEND SMART to Business Sustainability ด้วยแนวคิด “คิดใหม่ ทำใหม่ ให้ได้ผล” อย่างต่อเนื่อง สำหรับปี 2560 บริษัทสามารถลดรายจ่ายรวมลงจากแผนการลงทุนเดิมที่ตั้งไว้กว่า 200 ล้านดอลลาร์ สรอ. เป็นผลจากการควบคุมค่าใช้จ่ายและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามแนวทางต่างๆ อาทิ ลดจำนวนวันและค่าใช้จ่ายในการเจาะหลุม เพิ่มประสิทธิภาพการสร้างและออกแบบแท่นผลิต เจาะเพื่อลดต้นทุนการจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์และบริการต่างๆ ทั้งที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่จะจัดจ้างในอนาคต รวมถึงบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ เช่น การลดจำนวนเรือ การลดการสั่งซื้ออุปกรณ์การผลิตเพื่อมาเก็บไว้ เป็นต้น และเป็นผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลงมาอยู่ที่ 29.05 ดอลลาร์ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบเมื่อเทียบกับปีที่แล้วที่ 30.46 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล เทียบเท่าน้ำมันดิบ

14.5.4 การบริหารโครงสร้างองค์กร

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการบริหารงานและการดำเนินงานของบริษัทให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของ ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม รวมถึงเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับ ปตท.สผ. ในการแสวงหาโอกาสการลงทุนในธุรกิจอื่นที่มีความเหมาะสม จึงได้มีการปรับโครงสร้างองค์กรในปี 2560 โดยนายสมพร วงศ์วุฒิพรชัย ดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (Chief Executive Officer หรือ CEO) รับผิดชอบผลการดำเนินงานภาพรวมขององค์กร วางแผนกลยุทธ์และพัฒนาธุรกิจทั้งธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และการต่อยอด การลงทุนในธุรกิจใหม่ นายพงศธร ทวีสิน ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ สำรวจและผลิตปิโตรเลียม (President, Exploration and Production หรือ PEP) รับผิดชอบการบริหารธุรกิจต้นน้ำครบวงจร (Upstream Value Chain) ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมสำรวจ พัฒนาโครงการ และการผลิตปิโตรเลียม ให้เป็นไปตามเป้าหมายและสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของบริษัท

14.6 ด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ปตท.สผ. ยึดแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวปฏิบัติที่เป็นสากลและตามมาตรฐานของสหประชาชาติ ในปี 2560 ปตท.สผ. ได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกในกลุ่มดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ หรือ Dow Jones Sustainability Index (DJSI) ระดับโลกในกลุ่มธุรกิจน้ำมัน และก๊าซ ประเภทธุรกิจขั้นต้นและธุรกิจครบวงจร (Oil and Gas Upstream & Integrated Industry) ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 และเป็น 1 ใน 32 บริษัทน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกของดัชนี FTSE4Good Index Series ประเภท FTSE4Good Emerging Index ประจำปี 2560 เป็นปีที่ 2 รางวัลรายงานความยั่งยืน “ดีเยี่ยม” จากโครงการประกาศรางวัลรายงานความยั่งยืนปี 2560 (Sustainability Report Award) และเป็นหนึ่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในรายชื่อหุ้นยั่งยืน (Thailand Sustainability Investment)

ความสำเร็จดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของ ปตท.สผ. ในฐานะ “องค์กรแห่งความยั่งยืน” ได้เป็นอย่างดี โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญในปี 2560 ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

14.6.1 ด้านธุรกิจ

ปตท.สผ. ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และสร้างนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการ สำรวจและผลิตปิโตรเลียม โครงการที่สำคัญในปี 2560 ได้แก่

- การพัฒนาเทคโนโลยีตรวจสอบสภาพท่อส่งปิโตรเลียมได้ทะเลและกระบวนการรื้อถอนตามมาตรฐานสากลโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- การพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic) เพื่อติดตามการไหลของน้ำและน้ำมันในแหล่งกักเก็บปิโตรเลียม

- การพัฒนาเทคโนโลยีหุ่นยนต์ เช่น หุ่นยนต์เคลื่อนที่ใต้น้ำอัตโนมัติ (Autonomous Underwater Vehicle หรือ AUV) เพื่อใช้ในการตรวจสอบอุปกรณ์การผลิตได้ทะเล หุ่นยนต์ตรวจสอบภายในท่อ (In-pipe Inspection Robot) เพื่อใช้ในการตรวจสอบสภาพความเสียหายภายในท่อ และหุ่นยนต์ทำความสะอาดชายหาด (Beach Cleaning Robot) เพื่อช่วยลดมลภาวะด้านสิ่งแวดล้อมของชายหาดให้กับชุมชน

ทั้งนี้ บริษัทได้รับรางวัล The Asset Best Initiative in Innovation Award 2017 จาก The Asset magazine และรางวัลบริษัทดีเด่นด้านนวัตกรรมปี 2560 (Outstanding Innovative Company Awards) จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

14.6.2 ด้านสังคม

ปตท.สผ. มุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน โดยมุ่งเน้นการพัฒนา 4 ด้านหลัก ได้แก่ ความต้องการพื้นฐาน การศึกษา สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ในปี 2560 บริษัทได้ดำเนินโครงการเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่องจนได้รับรางวัลแห่งความสำเร็จมากมาย อาทิ รางวัล Bronze Stevie Award ของ The Asia-Pacific Stevie Awards และ Platinum Award ของ The 9th Annual Global CSR Summit and Awards จากโครงการศูนย์พัฒนาเด็กอ่อนก่อนวัยเรียน (SIOLA) ในประเทศอินโดนีเซีย และโครงการศูนย์การเรียนรู้เพาะฟักลูกปูที่จังหวัดสงขลา เป็นต้น

14.6.3 ด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม

ปตท.สผ. มีระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (Safety, Security, Health and Environment Management System หรือ SSHE MS) ในการดำเนินงานของบริษัทโดยมุ่งเน้นให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด โดยในปี 2560 อัตราการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บจนถึงขั้นหยุดงาน (LTIF) ของ ปตท.สผ. เท่ากับ 0.10 และอัตราการเกิดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บทั้งหมด (TRIR) เท่ากับ 0.74 ซึ่งทั้ง LTIF และ TRIR ซึ่งอยู่ในระดับดีกว่าค่าเฉลี่ยของสมาคมผู้ผลิตน้ำมันและก๊าซนานาชาติ (IOGP) และมุ่งมั่นที่จะเป็นองค์กรที่มี Low Carbon Footprint โดยตั้งเป้าลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของบริษัทให้ได้น้อยร้อยละ 25 ภายในปี 2573 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน 2555

14.7 แนวโน้มภาพรวมธุรกิจในอนาคต

(1) Energy Outlook

ความต้องการใช้พลังงานหลักของโลกในปัจจุบันพึ่งพาพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล (Fossil Fuel) เป็นหลัก ได้แก่ น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ และถ่านหิน โดยมีสัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล (Fossil Fuel) ร้อยละ 84 และคาดการณ์ว่าในอีก 20 ปีข้างหน้า พลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิลจะยังเป็นแหล่งพลังงานหลักด้วยสัดส่วนร้อยละ 76 (ข้อมูลจาก IHS) ทั้งนี้ ความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติของภาคอุตสาหกรรมยังมีแนวโน้มที่สูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ ในขณะที่ความต้องการใช้น้ำมันซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคขนส่งเป็นหลัก มีการปรับตัวลดลง สาเหตุหลักมาจากการผลกระทบของการใช้รถยนต์พลังงานไฟฟ้า (Electric Vehicle) ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยมีปัจจัยสนับสนุนทั้งจากการที่รถยนต์พลังงานไฟฟ้ามีประสิทธิภาพสูงขึ้นและราคาต่ำลง พฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป รวมไปถึงนโยบายสนับสนุนจากภาครัฐบาล อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการใช้รถยนต์พลังงานไฟฟ้าในอนาคตขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีระบบเก็บสะสมพลังงาน (Energy Storage) ที่ต้องใช้เวลาในการพัฒนาเพื่อให้มีราคาและประสิทธิภาพเทียบเท่ากับรถยนต์ที่ใช้ในปัจจุบัน (Internal Combustion Engine)

นอกจากนี้ ความต้องการใช้พลังงานทางเลือก (Renewable Energy) โดยเฉพาะพลังงานจากแสงแดดและลม มีแนวโน้มสูงขึ้นในหลายๆ ประเทศ เนื่องจากความกังวลในเรื่องปัญหาภูมิอากาศและภาวะโลกร้อนจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล ซึ่งคาดว่าจะในอีก 20 ปีข้างหน้า การใช้พลังงานทางเลือกจะคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5 ของความต้องการใช้พลังงานโลก ซึ่งเพิ่มจากปริมาณการใช้พลังงานทางเลือกในปัจจุบันประมาณ 800 ล้านตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ข้อมูลจาก IHS) ด้วยการสนับสนุนของภาครัฐที่มากขึ้น รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นส่งผลให้พลังงานทางเลือกมีต้นทุนที่ถูกลงและคุ้มค่ามากขึ้น

ในส่วนของการผลิตพลังงานในประเทศไทย ภาครัฐกำลังอยู่ระหว่างการปรับแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า (Power Development Plan หรือ PDP) ฉบับใหม่ เพื่อให้สะท้อนกับสถานการณ์และพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไป โดยคาดว่าจะสัดส่วนของการใช้พลังงานทางเลือกจะเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงต้องพึ่งพาการใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิลโดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติและถ่านหินเป็นหลัก แต่จากแนวโน้มการปรับตัวลดลงตามธรรมชาติของปริมาณการผลิตก๊าซธรรมชาติในประเทศ ประกอบกับการที่แผนพัฒนาโรงไฟฟ้าถ่านหินหลายโครงการไม่สามารถแล้วเสร็จได้ตามกำหนด ทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้า LNG เพื่อใช้ในการผลิตไฟฟ้าเพิ่มขึ้น

สำหรับทิศทางการดำเนินงานของบริษัทตามกลยุทธ์ **REFOCUS** ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับก๊าซธรรมชาติเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการใช้พลังงานของโลก สะท้อนผ่านสัดส่วนปริมาณการขายก๊าซธรรมชาติต่อการขายน้ำมันดิบและคอนเดนเสทที่ประมาณร้อยละ 70 ต่อร้อยละ 30 อีกทั้งพยายามเร่งรัดการพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ที่บริษัทมีอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ โครงการโมซัมบิก โรมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน และแหล่งแคช เมเปิล ในประเทศออสเตรเลีย เพื่อรองรับการผลิตก๊าซธรรมชาติเหลว และมองหาโอกาสการลงทุนในแหล่งก๊าซธรรมชาติเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังร่วมทุนกับ ปตท. เพื่อแสวงหาโอกาสการขยายการลงทุนในธุรกิจ LNG ครอบคลุมทั่วโลก ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและรักษาความมั่นคงทางพลังงานของประเทศ

อีกทั้ง ปตท.สผ. ตระหนักถึงความสำคัญของภาพรวมธุรกิจพลังงานที่เปลี่ยนแปลงไป จึงวางแผนกลยุทธ์ **RENEW** โดยการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อศึกษาโอกาสทางธุรกิจใหม่ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม อาทิ ธุรกิจต่อเนื่องด้านการรื้อถอนสิ่งติดตั้งที่ใช้ในการประกอบธุรกิจปิโตรเลียม พยายามสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับธุรกิจด้วยการลงทุนในธุรกิจก๊าซธรรมชาติครบวงจร (Gas Value Chain) และศึกษาโอกาสการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพลังงานทางเลือก อาทิ พลังงานจากลมและแสงแดด เป็นต้น เพื่อให้บริษัทรักษาความสามารถในการแข่งขันทั้งในสถานการณ์ปัจจุบัน และเพิ่มโอกาสทางธุรกิจเพื่อรองรับทิศทางอุตสาหกรรมพลังงานโลกที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคต

(2) ราคาน้ำมันดิบ

แนวโน้มราคาเฉลี่ยของน้ำมันดิบดูไบในปี 2561 คาดว่าจะอยู่ที่ 55 - 65 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล โดยมีปัจจัยหลักที่ต้องติดตาม ดังนี้

ด้านอุปสงค์ คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่ 1.8 ล้านบาร์เรลต่อวัน (ข้อมูลจาก PIRA) จากเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างต่อเนื่องโดยหลักมาจากกลุ่มประเทศ OECD และอินเดีย นอกจากนี้ ยังมีความต้องการที่สูงขึ้นจากสภาพอากาศที่หนาวเย็นขึ้นในหลายประเทศโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา

ด้านอุปทาน ยังต้องติดตามนโยบายการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตหลักและประเทศอื่นๆ ซึ่งราคาน้ำมันมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นในกรณีที่ประเทศไนจีเรียและลิเบียที่ปัจจุบันไม่ได้เข้าร่วมในการลดกำลังการผลิตตกลงเข้าร่วมในปี 2561 รวมถึงปัจจัยอื่นๆ ที่จะช่วยผลักดันราคาน้ำมัน อาทิ นโยบายจากประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาเรื่องมาตรการคว่ำบาตรด้านนิวเคลียร์กับอิหร่าน ปัญหาทางการเมืองระหว่างประเทศผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่ ได้แก่ ซาอุดีอาระเบียและอิหร่าน อิรักและเคิร์ก อย่างไรก็ตาม ราคาน้ำมันดิบอาจมีความผันผวนด้วยปัจจัยลบจากแนวโน้มการสนับสนุนโครงการขยายท่อขนส่งน้ำมันดิบ Keystone XL ของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาที่จะช่วยเพิ่มศักยภาพในการขนส่งน้ำมันดิบจากแคนาดาไปยังสหรัฐอเมริกา รวมไปถึงการผลิตน้ำมันดิบในประเทศสหรัฐอเมริกาที่คาดว่าจะสูงเกิน 10 ล้านบาร์เรลต่อวัน ทั้งนี้ นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่มองว่าตัวเลขปริมาณการปริมาณสำรองน้ำมันดิบเชิงพาณิชย์ทั่วโลกจะยังคงลดลงและคาดว่าสถานการณ์อุปทานล้นตลาด (Oversupply) ของน้ำมันดิบจะเข้าสู่สภาวะสมดุลภายในปี 2561

(3) สถานการณ์ LNG

สำหรับปี 2561 คาดว่าสถานการณ์ LNG ในตลาดโลกยังคงอยู่ในสภาวะล้นตลาด โดยกำลังการผลิตรวมจากโครงการเดิมและโครงการใหม่จะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 3 เป็น 320 ล้านตัน ในขณะที่ความต้องการใช้จะอยู่ที่ประมาณ 310 ล้านตัน ส่งผลให้ราคา LNG ยังทรงตัวเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา สำหรับราคา Asian Spot LNG ตลาดคาดการณ์ว่าจะอยู่ในช่วงราคาเฉลี่ยที่ 6.5 - 7.6 ดอลลาร์ สรอ. ต่อ

ด้านปิโตรเคมี อย่างไรก็ตาม ราคา LNG ในตลาดโลกอาจมีความผันผวนขึ้นอยู่หลายปัจจัยที่ต้องจับตามอง อาทิ ปัจจัยกดดันราคาจากปริมาณการผลิต LNG ที่เพิ่มขึ้นจากโครงการใหม่ๆ และปัจจัยสนับสนุนจากการถดถอยการผลิต LNG ไม่เป็นไปตามแผนและความต้องการ LNG ที่อาจเพิ่มขึ้นกว่าคาดการณ์ในตลาดเอเชียโดยเฉพาะประเทศจีนและอินเดีย รวมไปถึงนโยบายทางพลังงานของประเทศต่างๆ แต่ทั้งนี้ ได้มีการคาดการณ์ว่าสถานะตลาด LNG จะเริ่มกลับเข้าสู่จุดสมดุลหลังจากปี 2565

(4) เศรษฐกิจไทยและอัตราแลกเปลี่ยน

ธนาคารแห่งประเทศไทยคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจไทยปี 2561 จะมีการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.9 โดยปัจจัยหลักที่ผลักดันการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมาจากการขยายตัวของการส่งออกสินค้าและการท่องเที่ยวตามเศรษฐกิจโลกที่ปรับตัวดีขึ้น การใช้จ่ายของภาคเอกชนที่ฟื้นตัวและการกระตุ้นจากภาครัฐในรูปของการใช้จ่ายและการลงทุนที่ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งโดยหลักความต้องการใช้พลังงานของประเทศจะสูงขึ้นในทิศทางเดียวกันกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สหรัฐ. ยังคงมีความไม่แน่นอน โดยมีปัจจัยหลักที่ต้องจับตามอง ได้แก่ การบังคับใช้นโยบายการปฏิรูประบบภาษีของสหรัฐอเมริกา ความไม่แน่นอนทางการเมืองในยุโรปถึงแม้ว่าทิศทางนโยบายทางการเงินของธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank) จะมีแนวโน้มผ่อนคลายมากขึ้น รวมถึงความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่เพิ่มขึ้นอาจยังส่งผลให้ตลาดการเงินโลกยังคงมีความผันผวน ทั้งนี้ ผลประกอบการของ ปตท.สผ. จะได้รับผลกระทบส่วนใหญ่ในรูปของภาษีเงินได้จากอัตราแลกเปลี่ยนที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเกิดจากความแตกต่างของสกุลเงินที่ใช้ในการยื่นภาษีกับสกุลเงินที่ใช้ในการบันทึกบัญชี แต่ส่วนใหญ่จะไม่มีผลต่อกระแสเงินสด สำหรับอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นนั้น บริษัทคาดว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อภาระดอกเบี้ยของบริษัทอย่างมีสาระสำคัญ เนื่องจากโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยของบริษัทเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ประมาณร้อยละ 80 ของภาระหนี้ทั้งหมด

(5) ปัจจัยอื่นที่สำคัญที่กระทบกับการดำเนินงานของบริษัท

การประมูลแหล่งสัมปทานบงกชที่กำลังจะหมดอายุในปี 2565-2566: ซึ่งคาดว่าจะการประมูลจะแล้วเสร็จภายในปี 2561 นั้น ปตท.สผ. ในฐานะผู้ดำเนินการโครงการบงกชมานานกว่า 20 ปี มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมประมูลด้วยต้นทุนที่แข่งขันได้ และสร้างความต่อเนื่องในการผลิตก๊าซธรรมชาติเพื่อความมั่นคงทางพลังงานของประเทศ

ประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนสิ่งติดตั้งในการประกอบกิจการปิโตรเลียม: กฎกระทรวงว่าด้วยเรื่องการรื้อถอนฯ กำหนดให้ผู้รับสัมปทานต้องจัดส่งแผนงานการรื้อถอนเบื้องต้นและประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนฯ โดยรับรองความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอก ให้กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติพิจารณา ซึ่งการประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนฯ เหล่านี้ได้ถูกนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินและทบทวนประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนฯ ของโครงการที่ ปตท.สผ. มีอยู่ และได้รับรู้ประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนฯ ในอนาคตดังกล่าวอยู่ในรายการ “ประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอนอุปกรณ์การผลิต” ในงบแสดงฐานะทางการเงินของบริษัท โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีมูลค่า 2,275 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ซึ่งประมาณร้อยละ 70 เป็นประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอนฯ สำหรับโครงการภายในประเทศไทย

การประกาศใช้กฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อภาระดำเนินงาน: ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องในทุกพื้นที่ที่เข้าไปดำเนินธุรกิจ ซึ่งบุคลากรของกลุ่ม ปตท.สผ. ตั้งแต่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของ ปตท.สผ. ในทุกพื้นที่อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่ม ปตท.สผ. เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดย ปตท.สผ. ได้ติดตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อบริษัทอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้มีการสอบทานกระบวนการที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมาย และกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินการอย่างชัดเจน

สำหรับปี 2560 มีกฎหมายที่สำคัญ เช่น พระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 31/2560 เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ เป็นต้น

ในปี 2561 มีกฎหมายสำคัญที่ ปตท.สผ. ติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ การประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม โดยให้ผู้ประกอบการสามารถใช้สกุลเงินต่างประเทศที่ใช้ในการดำเนินงานในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมและภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

(6) แนวโน้มผลการดำเนินงานของ ปตท.สผ. สำหรับปี 2561

ผลการดำเนินงานของบริษัทขึ้นอยู่กับ 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปริมาณการขาย ราคาขาย และต้นทุน โดยบริษัทได้ติดตามและปรับเปลี่ยนแนวโน้มผลการดำเนินงานสำหรับปี 2561 ให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานและสถานะอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปสรุปประมาณการสำหรับปี 2561 เป็นดังนี้

* บนสมมติฐานราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยทั้งปีที่ 60 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล

ปริมาณการขาย

ปตท.สผ. พยายามรักษาระดับการผลิตของโครงการในประเทศไทย โดยคาดว่าปริมาณการขายเฉลี่ยของไตรมาส 1 ปี 2561 และทั้งปี 2561 จะอยู่ที่ประมาณ 300,000 และ 302,000 บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ตามลำดับ อันเป็นผลมาจากแนวโน้มที่ดีขึ้นของการขายก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยและแนวทางการเพิ่มการผลิตคอนเดนเสทจากโครงการในอ่าวไทยและน้ำมันดิบในโครงการเอต 1

ราคาขาย

- ราคาน้ำมันดิบของบริษัทจะผันแปรตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก
- ราคาก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หลักของบริษัทนั้นมีโครงสร้างราคาส่วนหนึ่งผูกกับราคาน้ำมันย้อนหลังประมาณ 6-12 เดือน บริษัทคาดว่าราคาก๊าซธรรมชาติเฉลี่ยของไตรมาส 1 ปี 2561 และทั้งปี 2561 จะอยู่ที่ประมาณ 6.0 ดอลลาร์ สรอ. ต่อล้านบีทียูและ 6.2 ดอลลาร์ สรอ. ต่อล้านบีทียู ตามลำดับ เป็นผลจากการปรับตัวของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก (บนสมมติฐานราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยทั้งปี 2561 ที่ 60 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล)

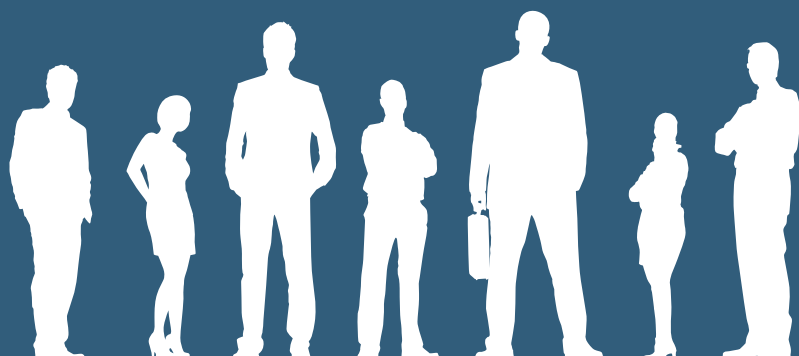
- การประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน ณ สิ้นปี 2560 มีปริมาณน้ำมันภายใต้สัญญาประกันความเสี่ยงที่ยังไม่ครบกำหนดอยู่ที่ประมาณ 7.7 ล้านบาร์เรล ทั้งนี้ บริษัทมีความยืดหยุ่นในการปรับแผนการประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันตามความเหมาะสม

ต้นทุน

ปตท.สผ. คาดว่าจะสามารถรักษาดัชนีต้นทุนต่อหน่วยในระดับต่ำได้ที่ประมาณ 30 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบสำหรับไตรมาส 1 ปี 2561 และประมาณ 30-31 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบสำหรับทั้งปี 2561

ເອກສາຣ໌ແບບ

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร
ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และเลขาธิการบริษัท

1. คณะกรรมการ ปตท.สผ.										
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 คณะกรรมการ ปตท.สผ. มีกรรมการจำนวนทั้งสิ้น 15 คน โดยมีรายละเอียดของกรรมการจำนวน 15 คน และกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งระหว่างปี 2560 จำนวน 2 คน ดังนี้										
ชื่อ-สกุลตำแหน่ง		อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง				
นายปรัชญา วิทยุวัฒน์		66	คุณวุฒิทางการศึกษา	0.00038	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
- ประธานกรรมการ			● ปริญญาเอก วิศวกรรมศาสตร์ (วิศวกรรมโยธา) University of Texas at Austin สหรัฐอเมริกา	(15,000 หุ้น)		2554 - 2557	กรรมการ	● บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)		
- ประธานกรรมการอิสระ			● ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ (วิศวกรรมโยธา) Stanford University สหรัฐอเมริกา			2548 - 2556	กรรมการ	● บริษัท บางกอกโพลีเอททีลีน จำกัด (มหาชน)		
วันที่ดำรงตำแหน่ง			● ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ (วิศวกรรมโยธา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย			2547 - 2556	กรรมการ	● บริษัท ไทยปูนเบส จำกัด (มหาชน)		
28 มีนาคม 2555			การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย			บริษัทอื่น				
			● หลักสูตร Board that Make a Difference (BMD) 4/2017		องค์กรอื่น					
			● การสัมมนา The Power of Culture: From Performance Culture to Winning Culture		ไม่มี					

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
		<ul style="list-style-type: none"> ● Anti-Corruption: Leadership Role of the Board ● Chairman Forum: “Clean Business: What is the Chairman Role?” 1/2014 ● หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) 35/2014 ● หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 14/2002 <div>การอบรมอื่นๆ</div> <ul style="list-style-type: none"> ● การเสวนาเชิงวิชาการ The 1st PLATTS-PTT Day จัดโดย ปตท. และ Platts McGraw Hill Financial ● หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาคีร่วมเอกชน (ปรอ.) รุ่นที่ 15 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ● หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง (วตท.) รุ่นที่ 7 สถาบันวิทยาการตลาดทุน ● หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง ด้านวิทยาการพลังงาน รุ่นที่ 1/2555 สถาบันวิทยาการพลังงาน					

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
นายอำพน กิตติอำพน - กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการตรวจสอบ - ประธานกรรมการสรรหา	62	คุณวุฒิทางการศึกษา ● ปริญญาเอก Applied Economics Clemson University สหรัฐอเมริกา ● ปริญญาโท เศรษฐศาสตร์ Northeastern University สหรัฐอเมริกา ● ปริญญาตรี ศิลปศาสตร์ (สังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย ● หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 80/2006 การอบรมอื่นๆ ● หลักสูตรผู้บริหารเทคโนโลยี สารสนเทศระดับสูง รุ่น 3 (CIO) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ พลเรือน (ก.พ.) และสำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ● หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 45 วิทยาลัยป้องกัน ราชอาณาจักร	ไม่มี	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
					2552 - 2557 มี.ค. - ก.ค. 2557	● ประธานกรรมการ ● กรรมการอิสระ	● บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ● บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
					บริษัทอื่น		
					2556 - 2557	● ประธานกรรมการ	● บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด
					องค์กรอื่น		
					ก.ย. 2560 - ปัจจุบัน	● ประธานกรรมการ และกรรมการใน คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ (โดยตำแหน่งประธาน กรรมการ สศช.) ● ผู้อำนวยการ ● กรรมการ ● กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเศรษฐศาสตร์ คณะกรรมการ ประกอบธุรกิจ ประกันภัย	● คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (สศช.) ● สำนักงานบริหารนโยบายของ นายกรัฐมนตรี ● สำนักงานคณะกรรมการกำกับ และส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ประกันภัย (คปภ.)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตร Innovation for Economic Development (IFED), Harvard Kennedy School สหรัฐอเมริกา หลักสูตรนักบริหารระดับสูงด้านการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมและการลงทุน (วธอ.) รุ่นที่ 1 สถาบันวิทยาการธุรกิจและอุตสาหกรรม			2559 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมายที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ทรงคุณวุฒิประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานกฤษฎีกา
					2559 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
					2557 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> ธนาคารแห่งประเทศไทย
					2557 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> สมาชิก	<ul style="list-style-type: none"> สมาพันธ์นิติวิชาชีพ
					2556 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย
					2555 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
					2555 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการสมาคมวิทยาลัย	<ul style="list-style-type: none"> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
					2555 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัว และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
					2554 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการสภา มหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ	<ul style="list-style-type: none"> มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
					2554 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
					2553 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> มูลนิธิทุนการศึกษาพระราชทาน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
					2553 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ประธาน กรรมการบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนา ประเทศตามปรัญญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
					2551 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ประธาน	<ul style="list-style-type: none"> อ.พ. วิสาลัญญ์เกี่ยวกับ การเตรียมการกำลังคนภาครัฐ
					2549 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการกฤษฎีกา	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
					2556 - ส.ค. 2560	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (สศช.)
					2556 - 2559	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งชาติ
					2553 - 2559	<ul style="list-style-type: none"> เลขาธิการ คณะรัฐมนตรี	<ul style="list-style-type: none"> สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
					2554 - 2558	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการบริหารศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานศาลยุติธรรม
					2547 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> ธนาคารแห่งประเทศไทย
					2547 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการนโยบายการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
นายอัคร จารุจินดา - กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการกำหนด ค่าตอบแทน - กรรมการตรวจสอบ	64	คุณวุฒิทางการศึกษา	ไม่มี	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
		● ปริญญาตรี นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์			2555 - 2558	● กรรมการใน คณะกรรมการ ด้านกฎหมาย	● บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
		● เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษา กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา			บริษัทอื่น		
		การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย			2556 - 2559	● กรรมการ	● บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด
วันที่ดำรงตำแหน่ง 1 มกราคม 2556		กรรมการบริษัทอื่น ๆ			องค์กรอื่น		
		● ไม่มี			ก.ย. 2560 - ปัจจุบัน	● กรรมการ สาขาด้านกฎหมาย	● คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (สศช.)
		● หลักสูตรการร่างกฎหมาย ประเทศอินเดีย			ส.ค. 2560 - ปัจจุบัน	● ประธานกรรมการ	● คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรม
		● ประกาศนียบัตรวิทยาลัยป้องกัน ราชอาณาจักร (จปอ.) รุ่นที่ 46 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร			พ.ค. 2560 - ปัจจุบัน	● กรรมการใน คณะกรรมการกำกับ ดูแลความเสี่ยง	● คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย
					2558 - ปัจจุบัน	● กรรมการ	● คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
					2557 - ปัจจุบัน	● กรรมการ	● สำนักงานคณะกรรมการกำกับและ ส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ประกันภัย (คปภ.)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
					2557 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
					2546 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการกฤษฎีกา	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
					2558 - ส.ค. 2560	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
					2556 - พ.ค. 2560	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> ธนาคารแห่งประเทศไทย
					เม.ย. - ต.ค. 2559	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการผู้อำนวยการ	<ul style="list-style-type: none"> โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง
					2556 - 2558	<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการในคณะกรรมการกำกับ	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
						<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการกำกับ	
						<ul style="list-style-type: none"> หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์	
					2555 - 2557	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> การประปานครหลวง
					2554 - 2557	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการนโยบายสถาบันการเงิน	<ul style="list-style-type: none"> ธนาคารแห่งประเทศไทย
					2554 - 2557	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
						<ul style="list-style-type: none"> ทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงศึกษาธิการ
					2554 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานกระทรวงพลังงาน
					2554 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานนโยบายและบริหาร
						<ul style="list-style-type: none"> จัดกรน้ำและอุทกภัย	<ul style="list-style-type: none"> จัดกรน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
					2553 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการข้าราชการ ฝ่ายศาลปกครอง 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานศาลปกครอง
					2553 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการการ กระจ่ายอำนาจให้แก่ องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการการ ปกครองส่วนท้องถิ่น
					2553 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> เลขาธิการ 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
					2553 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
					2553 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ พลังงาน
					2553 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> กองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ
					2550 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการ ตรวจสอบกองทุน เพื่อการฟื้นฟูและ พัฒนาระบบสถาบัน การเงิน 	<ul style="list-style-type: none"> ธนาคารแห่งประเทศไทย
					2550 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการจัดการ กองทุนเพื่อการฟื้นฟู และพัฒนาระบบ สถาบันการเงิน 	<ul style="list-style-type: none"> ธนาคารแห่งประเทศไทย

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์กับ บริษัท	ประสบการณ์ทำงานในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
พลเรือเอก ธนะรัตน์ อุบล - รองประธานกรรมการอิสระ - ประธานกรรมการบริหารที่ปรึกษา - กรรมการกำหนดค่าตอบแทน	63	คุณวุฒิทางการศึกษา ● ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน) ● สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ● ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (ไฟฟ้า) The National Defense Academy of Japan ประเทศญี่ปุ่น	ไม่มี	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
					ไม่มี		
					บริษัทอื่น		
					2557 - 2558	● ประธานกรรมการ	● บริษัท อุรุกูเซพ จำกัด
					เม.ย. - ก.ย. 2558	● กรรมการ	● บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด
วันที่ดำรงตำแหน่ง 1 กันยายน 2557		การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ● หลักสูตร Board Matters and Trends (BMT) 4/2017 ● หลักสูตร Strategic Board Master Class (SBM) 1/2017 ● Anti-Corruption: Leadership Role of the Board ● หลักสูตร How to Develop a Risk Management Plan (HRP) 9/2016			องค์กรอื่น		
					2558 - ปัจจุบัน	● นายทหารเอก ราชการ	● สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
					2557 - 2558	● เสนาธิการทหารเรือ	● กองทัพเรือ
					2557 - 2558	● ประธาน กรรมการบริหาร	● โครงการเรือฟรีเกต กองทัพเรือ
					เม.ย. - ก.ย. 2558	● กรรมการ คณะกรรมการ ควบคุมและ พัฒนาการ อุตสาหกรรมทหาร	● กรมการอุตสาหกรรมทหาร กระทรวงกลาโหม
					เม.ย. - ก.ย. 2558	รองเสนาธิการทหาร	
						● รองเสนาธิการทหาร	● กองบัญชาการกองทัพไทย

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
	<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตร Risk Management for Corporate Leaders (RCL) 26/2016 หลักสูตร Board that Make a Difference (BMD) 1/2016 หลักสูตร Ethical Leadership Program (ELP) 1/2015 หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 204/2015	<div>การอบรมอื่นๆ</div> <ul style="list-style-type: none"> 22nd World Petroleum Congress (WPC), Istanbul, Turkey หลักสูตร ฌบ. กองกำลังผสมทางทะเล ระดับนายพล มลรัฐฮาวาย สหรัฐอเมริกา หลักสูตรความมั่นคงสำหรับผู้บริหาร ระดับสูง ณ APSS มลรัฐฮาวาย สหรัฐอเมริกา หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (ประเทศญี่ปุ่น) รุ่นที่ 45			2556 - 2557	<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> โครงการจัดหา ฮ.ลำเลียงกองทัพเรือ
					2556 - 2557	<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> โครงการปรับปรุงเรือฟรีเกต ชุด ร.ล.นเรศวร กองทัพเรือ
					2555 - 2556	<ul style="list-style-type: none"> รองเสนาธิการทหารเรือ	<ul style="list-style-type: none"> กองทัพเรือ
					2554 - 2555	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ช่วยเสนาธิการทหารเรือ	<ul style="list-style-type: none"> กองทัพเรือ

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
		<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 51 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร					

ชื่อ-สกุลตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์กับบริษัท	ความสัมพันธทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง		
						ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
นายเศรษฐวุฒิ สุทธิวัฒนฤดี - กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการบริหาร ความเชี่ยวชาญ - กรรมการสรรหา	52	คุณวุฒิทางการศึกษา	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
		● Ph.D. (Economics), Yale University สหรัฐอเมริกา				● กรรมการ	● ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	
		บริษัทอื่น						
		2559 - ปัจจุบัน				● กรรมการ	● บริษัท โอสถสภา จำกัด	
		2554 - ปัจจุบัน				● กรรมการผู้ดูแลการ	● บริษัท ดีแอดไวเซอรี่ จำกัด	
		องค์กรอื่น						
		พ.ศ. 2560 - ปัจจุบัน				● กรรมการ	● คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย	
		2558 - ปัจจุบัน				● กรรมการ	● สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ ธนาคารแห่งประเทศไทย	
		2557 - ปัจจุบัน				● กรรมการ	● ธนาคารแห่งประเทศไทย	
							คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.)	● สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
		2555 - ก.พ. 2560	● ประธานกรรมการบริหาร	● ที่ปรึกษา	● สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย			
		2543 - 2559						

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์กับ กรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
พันเอก นิมิตต์ สุวรรณรัฐ - กรรมการอิสระ - กรรมการสรรหา - กรรมการบริหารความเสี่ยง	46	คุณวุฒิทางการศึกษา	ไม่มี	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
		ไม่มี					
		บริษัทอื่น					
		ไม่มี					
วันที่ดำรงตำแหน่ง 1 กันยายน 2557		คุณวุฒิทางการศึกษา			องค์กรอื่น		
					เม.ย. 2560 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ผู้บังคับการ นายทหารปฏิบัติการ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร	<ul style="list-style-type: none"> กรมพัฒนาที่ 1 กองทัพบก สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
		<ul style="list-style-type: none"> ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ (วิศวกรรมไฟฟ้า) (Communications and Signal Processing) University of Minnesota สหรัฐอเมริกา ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ (วิศวกรรมไฟฟ้า) Virginia Military Institute สหรัฐอเมริกา			2559 - เม.ย. 2560	<ul style="list-style-type: none"> ผู้บังคับการ	<ul style="list-style-type: none"> กรมทหารปืนใหญ่ ที่ 1 รักษาพระองค์
		การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย			2558 - 2559	<ul style="list-style-type: none"> ผู้บังคับการ กรมทหารปืนใหญ่ ที่ 1 รักษาพระองค์	<ul style="list-style-type: none"> กองทัพบก
		การอบรมอื่นๆ			2553 - 2558	<ul style="list-style-type: none"> รองผู้บังคับการ กรมทหารปืนใหญ่ ที่ 1 รักษาพระองค์	<ul style="list-style-type: none"> กองทัพบก
		<ul style="list-style-type: none"> Public Key Infrastructure (Certification Authority, Digital Signature) Course, Ottawa ประเทศแคนาดา					

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
		<ul style="list-style-type: none"> Electronic Commerce Course, Orlando, Florida สหรัฐอเมริกา Computer Emergency Response Team, Carnegie Melon, Pittsburg, Pennsylvania สหรัฐอเมริกา National Crisis Management Course, APCSS, Honolulu, Hawaii สหรัฐอเมริกา โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 83 วิทยาลัยเสนาธิการทหาร หลักสูตรเสนาธิการทหารร่วม หลักสูตรผู้นำยุคใหม่ในระบบประชาธิปไตยรุ่นที่ 2 สถาบันพระปกเกล้า					

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
นายปิติ ดัชนีเกษม - กรรมการอิสระ - กรรมการสรรหา - กรรมการบริหารความเสี่ยง	47	คุณวุฒิทางการศึกษา ● ปริญญาเอก สาขาการบริหารกลยุทธ์ ภายใต้โครงการความร่วมมือระหว่าง University of Nebraska และ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ● ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต University of North Carolina at Chapel Hill สหรัฐอเมริกา ● ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต ภาควิชาอุตสาหกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ไม่มี	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
					พ.ศ. 2560 - ปัจจุบัน	● ประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน	● ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
					2551 - เม.ย. 2560	● ประธานเจ้าหน้าที่บริหารลูกค้าธุรกิจ	● ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
					บริษัทอื่น		
วันที่ดำรงตำแหน่ง 1 ตุลาคม 2557		การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ● Anti-Corruption: Leadership Role of the Board ● หลักสูตร Board that Make a Difference (BMD) 2/2016 ● หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 202/2015			2552 - ปัจจุบัน	● กรรมการ	● บริษัท เนชั่นแนล ไลฟ์สไตล์ จำกัด
					2539 - ปัจจุบัน	● กรรมการ	● บริษัท ดิยา จำกัด
					2554 - 2558	● กรรมการ	● บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด และบริษัท ทริสเรดิง จำกัด
					องค์กรอื่น		
					2558 - ปัจจุบัน	● คณะทำงาน	● สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการร่วม 3 สถาบันภาคเอกชน (กรร.) เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน Digital Economy
					2559 - มี.ย. 2560	● กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	● คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ด้านจิตวิทยาองค์การ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		● หลักสูตร Anti-Corruption for Executive Program (ACEP) 15/2015			2559 - มี.ย. 2560	● อนุกรรมการ	● คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อ.ก.พ.ร.) เกี่ยวกับ การปรับปรุงระบบการเงินและงบประมาณ สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
		การอบรมอื่นๆ					
		● หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง (วศท.) รุ่นที่ 23 สถาบันวิทยาการตลาดทุน			เม.ย. - พ.ค. 2560	● ประธานอนุกรรมการ	● คณะอนุกรรมการด้านการเงินและการบัญชี การรถไฟแห่งประเทศไทย
		● หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง ด้านวิทยาการพลังงาน (ว.พ.น.) รุ่นที่ 6 สถาบันวิทยาการพลังงาน					
		● Financial Derivatives, Euromoney Training			ก.พ. - พ.ค. 2560	● กรรมการ	● การรถไฟแห่งประเทศไทย
		● Chartered Financial Analyst, CFA Institute			2559 - เม.ย. 2560	● ผู้ทรงคุณวุฒิ	● คณะอนุกรรมการบริหารสำนักงานบริหารกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน
		● Executive Education: Building Leading Customer-Centric Organization, Harvard Business School			2557 - 2559	● อนุกรรมการ	● คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
นายวิรัตน์ เอื้อนฤมิต	- กรรมการ - กรรมการบริหารความเสี่ยง	คุณวุฒิทางการศึกษา	ไม่มี	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
					2559 - ปัจจุบัน	● ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ กลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ	● บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
					ม.ค. - ก.ย. 2559	● กรรมการ	● บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
					2557 - 2559	● ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน	● บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
					2557 - 2558	● กรรมการ	● บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
วันที่ดำรงตำแหน่ง 23 กุมภาพันธ์ 2558		การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย			2555 - 2557	● ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ การเงินองค์กร	● บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
					บริษัทอื่น		
					2559 - ปัจจุบัน	● กรรมการ	● บริษัท Sakari Resources จำกัด
					มิ.ย. - ต.ค. 2560	● ประธานกรรมการ	● บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด
					2559 - มิ.ย. 2560	● ประธานกรรมการ	● บริษัท พีทีที เอ็นเนอร์ยี่ รีซอร์สเซส จำกัด

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		<ul style="list-style-type: none"> Ethical Leadership Program (ELP) 7/2017 การอบรมอื่นๆ<ul style="list-style-type: none"> 22nd World Petroleum Congress (WPC), Istanbul, Turkey หลักสูตรการเนื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง (ปปส.) รุ่นที่ 20 สถาบันพระปกเกล้า Thailand CG Forum: Governance as a Driving Force for Business Sustainability ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย Advanced Management Program, INSEAD Business School ประเทศฝรั่งเศส Advanced Management Program 184, Harvard Business School สหรัฐอเมริกา หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง (วตท.) รุ่นที่ 4 สถาบันวิทยาการตลาดทุน			2557 - 2558	กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท พีทีที อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล เทรดดิ้ง จำกัด บริษัท สตาร์ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด
					2555 - 2558	กรรมการ	
					องค์กรอื่น		
					2559 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ที่ปรึกษา คณะกรรมการสายงานส่งเสริมการค้าการลงทุนและสภาธุรกิจ	<ul style="list-style-type: none"> สมาคมสหกรณ์แห่งประเทศไทย
					2559 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ที่ปรึกษานายกสมาคม	<ul style="list-style-type: none"> สมาคมนักศึกษาศถาบันวิทยาการตลาดทุน (สวตท.)
					2558 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการสภาธุรกิจไทย-มาเลเซีย	<ul style="list-style-type: none"> สมาคมสหกรณ์แห่งประเทศไทย
					2558 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการอำนวยการ	<ul style="list-style-type: none"> สมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สนจ.) (พ.ศ. 2558 - 2560)
					2558 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการด้านการเงินและรูปแบบการลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> รถไฟไทย-จีนภายใต้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรถไฟของประเทศไทย (คปร.)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรม (บ.ย.ส.) รุ่นที่ 16 สำนักงานศาลยุติธรรม หลักสูตรความมั่นคงขั้นสูง (สวปอ.มส.) รุ่นที่ 2 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร TLCA Executive Development Program รุ่นที่ 1 สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน (วปรอ. 2556) วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรนักบริหารระดับสูงด้านการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมและการลงทุน (วธอ.) รุ่นที่ 2 สถาบันวิทยาการธุรกิจและอุตสาหกรรม			2556 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ และ กรรมการตรวจสอบ	<ul style="list-style-type: none"> สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย
					2557 - ก.พ. 2560	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการและ เหนียวเนียม	<ul style="list-style-type: none"> มูลนิธิสถาบันเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ของ (VISTEC) และมูลนิธิโรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS)
					2558 - 2559	<ul style="list-style-type: none"> ที่ปรึกษา คณะกรรมการสายงานส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none"> สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
					2558 - 2559	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ ระหว่างครอบครัว และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
นายเทวินทร์ วงศ์วานิช - กรรมการ วันที่ดำรงตำแหน่ง 30 พฤศจิกายน 2552	59	คุณวุฒิทางการศึกษา ● ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ (วิศวกรรมปิโตรเลียม) University of Houston สหรัฐอเมริกา ● ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ (วิศวกรรมเคมี) Rice University สหรัฐอเมริกา ● ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ (วิศวกรรมเคมี) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย ● Ethical Leadership Program (ELP) 7/2017 ● Anti-Corruption: Leadership Role of the Board ● หลักสูตร Anti-Corruption for Executive Program (ACEP) 15/2015 ● หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 21/2002	0.00369 (146,543 หุ้น)	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
					2558 - ปัจจุบัน	● กรรมการ และ ประธานเจ้าหน้าที่ บริหารและกรรมการ ผู้จัดการใหญ่	● บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
					2558 - ปัจจุบัน	● ประธานกรรมการ	● บริษัท โอเออาร์พี จำกัด (มหาชน)
					2557 - 2558	● ประธานกรรมการ และกรรมการอิสระ	● บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
					2555 - 2558	● ประธานเจ้าหน้าที่ บริหารและกรรมการ ผู้จัดการใหญ่	● บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
					2553 - 2555	● กรรมการ	● บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
					2552 - 2555	● ประธานเจ้าหน้าที่ บริหารการเงิน	● บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
					บริษัทอื่น		
					ไม่มี		
					องค์กรอื่น		
					ส.ค. 2560 - ปัจจุบัน	● กรรมการ	● คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตร Financial Statements for Directors (FSD) 6/2009 หลักสูตร Role of the Compensation Committee (RCC) 13/2011 การอบรมอื่นๆ<ul style="list-style-type: none"> ประกาศนียบัตรโครงการอบรมผู้บริหารระดับสูง (S.E.P.) รุ่น 7 สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกาศนียบัตรโครงการอบรมผู้นำสากล (Program for Global Leadership – PGL) สถาบัน Harvard Business School สหรัฐอเมริกา ประกาศนียบัตรชั้นสูง หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบอบปะชาธิปไตยสำหรับผู้บริหารระดับสูง (ปปร.) รุ่น 10 สถาบันพระปกเกล้า (วตท.) หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง (วตท.) รุ่นที่ 6 สถาบันวิทยาการตลาดทุน			มิ.ย. 2560 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ทีปรีक्षा	<ul style="list-style-type: none"> สมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ (สนจ.)
					2559 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (กนจ.)
					2559 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
					2559 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ประธานอนุกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาการระบบราชการ (ก.พ.ร.)	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ (ก.พ.ร.)
					2558 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ประธาน คณะอนุกรรมการด้านการจัดการข้อมูลและการสื่อสารประชาสัมพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย (กพข.)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
		<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่น 2552 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้าน วิทยาการพลังงาน (วพน.) รุ่นที่ 3 สถาบันวิทยาการพลังงาน 			2557 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ประธาน คณะกรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> TMA Center for Competitiveness สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย
					2557 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ 	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย (กพข.)
					2557 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ที่ปรึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
					2557 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ Board of Trustees 	<ul style="list-style-type: none"> สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย
					2556 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ 	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
					2558 - พ.ศ. 2560	<ul style="list-style-type: none"> นายกสมาคม นิสิตเก่า 	<ul style="list-style-type: none"> สมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ (สนจ.)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
นายทวารัฐ สูตะบุตร - กรรมการ - กรรมการบริหารความเสี่ยง	48	คุณวุฒิทางการศึกษา ● ปริญญาเอก วิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Civil & Environmental Engineering), Massachusetts Institute of Technology (MIT) สหรัฐอเมริกา ● ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต (Soil Mechanics) สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ● ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ (วิศวกรรมโยธา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ไม่มี	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
					ไม่มี		
					องค์กรอื่น		
					ธ.ค. 2560 – ปัจจุบัน	นายกสมาคม	● สมาคมนักเรียนเก่า สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ● สำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
วันที่ดำรงตำแหน่ง 1 ตุลาคม 2558		การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ● Anti-Corruption: Leadership Role of the Board ● หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 115/2009 ● หลักสูตร Financial Statements for Directors Program (FSD) 4/2009			2558 - ปัจจุบัน	● ผู้อำนวยการ ● ผู้อำนวยการ ราชการ 4.0 ● ผู้อำนวยการ ระบบราชการ (ก.พ.ร.)	● สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานกระทรวงพลังงาน ● สถาบันอาศรมศิลป์ไทย แห่งประเทศไทย

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		การอบรมอื่นๆ <ul style="list-style-type: none"> หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน (วพณ.) รุ่นที่ 10 หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง (วตท.) รุ่นที่ 24 สถาบันวิทยาการตลาดทุน หลักสูตรตามโครงการ International Leadership Program (ILP) โดยรัฐบาลสหราชอาณาจักร หลักสูตรนักบริหารรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-GEP) รุ่น 5 โดยสถาบันรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) หลักสูตร Advance Management Program (AMP) สถาบัน INSEAD ประเทศฝรั่งเศส (ทุนพัฒนาข้าราชการสำนักงาน ก.พ.) หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านการค้าและการพาณิชย์ (TEPCoT) รุ่น 6 มหาวิทยาลัยหอการค้า			2557 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> โฆษกกระทรวงพลังงาน	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงพลังงาน
					2557 - 2558	<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> สหกรณ์ออมทรัพย์กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
					2557 - 2558	<ul style="list-style-type: none"> รองปลัดกระทรวงพลังงาน	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงพลังงาน
					2552 - 2557	<ul style="list-style-type: none"> รองอธิบดี	<ul style="list-style-type: none"> กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตร TLCA Executive Development Program (EDP) รุ่นที่ 9 สถาบันวิทยาการตลาดทุน หลักสูตรธรรมาภิบาลระดับสูง รุ่นที่ 61 สำนักงาน ก.พ. ผู้นำคลื่นลูกใหม่ รุ่นที่ 3 สำนักงาน ก.พ. หลักสูตรธรรมาภิบาลพลังงานระดับสูง รุ่นที่ 2 กระทรวงพลังงาน Infrastructure in a Market Economics, Harvard University, Cambridge, สหรัฐอเมริกา					

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
นายบัณฑิต เทพทิวะวัฒน์ - กรรมการ - กรรมการบริหารความเสี่ยง - กรรมการบรรษัทภิบาล	61	คุณวุฒิทางการศึกษา • ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ • ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย • Anti-Corruption: Leadership Role of the Board • หลักสูตร Director Certification Program (DCP 138/2010) • หลักสูตร Anti-Corruption for Executive Program (ACEP 4/2012) การอบรมอื่นๆ • Strategic Human Resource Management, Harvard University สหรัฐอเมริกา	ไม่มี	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
					พ.ศ. 2560 – ปัจจุบัน 2558 – 2559 2558 – 2559 2553 – 2558	• กรรมการ • ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ กลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ • รักษาการรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ทรัพยากรบุคคลและศักยภาพองค์กร	• บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) • บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
						• รักษาการรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ทรัพยากรบุคคลและศักยภาพองค์กร	• บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
						• รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ทรัพยากรบุคคลและศักยภาพองค์กร	• บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
					บริษัทอื่น		
วันที่ดำรงตำแหน่ง 1 พฤศจิกายน 2558					2557 – 2559	• กรรมการ และประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน	• บริษัท Sakari Resources จำกัด
					เม.ย. – ต.ค. 2559	• ประธานกรรมการ	• บริษัท พีทีที เ็นเนอวี่ รีฟิโอสเตส จำกัด

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		<ul style="list-style-type: none"> ● NIDA – Wharton Executive Leadership Program, The Wharton School, University of Pennsylvania สหรัฐอเมริกา ● หลักสูตร Senior Executive Program (SEP) สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ● หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง (พตส.) รุ่นที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง ● PTT Executive Leadership Program, General Electrics, Crotonville สหรัฐอเมริกา ● หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 19 สถาบันวิทยการตลาดทุน			2555 – 2558	<ul style="list-style-type: none"> ● ประธานกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> ● บริษัท พีทีที โพลีเมอร์ โกลด์คิด จำกัด
					2553 – 2558	<ul style="list-style-type: none"> ● ประธานกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> ● บริษัท พีทีที ไอซีที โซลูชั่นส์ จำกัด
					2555 – 2557	<ul style="list-style-type: none"> ● ประธานกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> ● บริษัท พีทีที โพลีเมอร์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด
					2553 – 2555	<ul style="list-style-type: none"> ● ประธานกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> ● บริษัท เอนเนอร์ยี คอมเพิลท์ จำกัด
					องค์กรอื่น		
					2558 – ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ● กรรมการสภากรรมการบริหารและประธานกรรมการบริหารงานบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> ● สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC)
					2557 – ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ● กรรมการ อ.ก.พ.วิสามัญเกี่ยวกับ การพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> ● สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
นางสาวปนัดดา กนกวัฒน์ - กรรมการอิสระ - กรรมการตรวจสอบ - กรรมการบริษัท วันที่ดำรงตำแหน่ง 12 กุมภาพันธ์ 2559	68	คุณวุฒิทางการศึกษา • ปริญญาโท Master of Business Administration (Finance & Banking), North Texas State University สหรัฐอเมริกา • ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย • การบรรยาย Board Role in Strategic Leadership • Board Role in Strategic Leadership • Anti-Corruption: Leadership Role of the Board • หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) 75/2008 • หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 113/2009 • หลักสูตร Financial Institutions Governance Program (FGP) 2/2011	0.00076 (30,000 หุ้น)	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
					เม.ย. 2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัททิปาล	บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)
					2557 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ และ กรรมการตรวจสอบ	บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)
					2557 - ปัจจุบัน	กรรมการกำกับดูแล กิจการ	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
					2551 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
					2556 - 2557	กรรมการตรวจสอบ	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
					2556 - 2557	กรรมการตรวจสอบ	ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)
					2551 - 2557	กรรมการอิสระ	ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)
					2554 - 2556	ประธาน คณะกรรมการ ตรวจสอบ	ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)
					2554 - 2556	ประธาน คณะกรรมการ ตรวจสอบ	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
					บริษัทอื่น		
		<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตร Anti-Corruption for Executive (ACEP) 8/2013 หลักสูตร Anti-Corruption Focus Group (C-FG) 4/2013 หลักสูตร Director Certification Program Update (DCPU) 2/2014 หลักสูตร Risk Management Committee Program (RMP) 4/2014 <div>การอบรมอื่นๆ</div> <ul style="list-style-type: none"> หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง (วตท.) รุ่นที่ 2 สถาบันวิทยาการตลาดทุน หลักสูตร Executive Program in International Management, Stanford - National University of Singapore สาธารณรัฐสิงคโปร์ หลักสูตร Building, Leading & Sustaining Innovation Organization, Sloan School of Management, Massachusetts Institute of Technology (MIT) สหรัฐอเมริกา			2558 - พ.ศ. 2560	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการอิสระและประธานกรรมการตรวจสอบ	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท เอเซีย ไปโอแมส จำกัด (มหาชน)
					องค์กรอื่น		
					2557 - ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> อนุกรรมการบริหารความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
นายกฤติศ สมบัติศิริ - กรรมการ - กรรมการกำหนดค่าตอบแทน	54	คุณวุฒิทางการศึกษา	ไม่มี	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
		● ปริญญาโท Master of Business Administration, University Southern California สหรัฐอเมริกา			ไม่มี		
		● ปริญญาโท Master of Public Administration, San Diego State University สหรัฐอเมริกา			บริษัทอื่น		
		● ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง			ไม่มี		
		การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย			องค์กรอื่น		
		● หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 124/2009			2558 - ปัจจุบัน	อธิบดี	กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง
วันที่ดำรงตำแหน่ง 29 มีนาคม 2560		การอบรมอื่นๆ			2558 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	ธนาคารออมสิน
					2558 - 2559	กรรมการ	สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล กระทรวงการคลัง
					2557 - 2558	ผู้อำนวยการ	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง
					2554 - 2557	ผู้ตรวจราชการ กระทรวง (ผู้ตรวจราชการ กระทรวงระดับสูง)	สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
		<div><div><div>●</div><div>หลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 40 สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)</div></div><div><div>●</div><div>หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 54 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชา การป้องกันประเทศ</div></div></div>					

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
					บริษัทจดทะเบียนอื่น		
นายบัณฑิต เอื้ออาภรณ์	52	คุณวุฒิทางการศึกษา	คู่สมรส: 0.00012 (4,587 หุ้น)	ไม่มี	2559 - ปัจจุบัน	กรรมการ	บริษัท บ้านปู เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)
					บริษัทอื่น		
					ไม่มี		
วันที่ดำรงตำแหน่ง 1 สิงหาคม 2560		คุณวุฒิทางการศึกษา			องค์กรอื่น		
					2559 - ปัจจุบัน ส.ค. - ก.ย. 2560	อธิการบดี กรรมการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านพลังงาน คณะกรรมการ ปฏิรูปประเทศ
					2558 - 2559	กรรมการ	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
					2556 - 2559	ผู้ทรงคุณวุฒิใน คณะกรรมการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
					2550 - 2556	คณบดี ผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยพลังงาน	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ-สกุลตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
นายสมพร วงศ์วุฒิพรชัย - กรรมการ - ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร วันที่ดำรงตำแหน่ง 22 ตุลาคม 2558	59	คุณวุฒิทางการศึกษา	ตนเอง: 0.00664 คู่สมรส: 0.00009 (3,500 หุ้น) รวม: 0.00673 (267,177 หุ้น)	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
		ปริญญาเอก Ph.D. of Sciences (Petroleum Engineering), University of Tulsa สหรัฐอเมริกา			พ.ย. 2560 - ปัจจุบัน	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	● บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ● บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
		ปริญญาโท Master of Sciences (Petroleum Engineering), University of Tulsa สหรัฐอเมริกา			2558 - ปัจจุบัน	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปฏิบัติงาน Secondment ในตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	
		ปริญญาตรี Bachelor of Sciences (Petroleum Engineering), University of Tulsa สหรัฐอเมริกา			2558 - ต.ค. 2560	ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานกลยุทธ์และพัฒนาธุรกิจ	● บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ● บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
		การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย			ม.ค. - ต.ค. 2558	Anti-Corruption: Leadership Role of the Board หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 224/2016	● บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
					2553 - 2557	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานโครงการต่างประเทศ	● บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะเวลา 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
		การอบรมอื่นๆ <ul style="list-style-type: none"> หลักสูตรรับบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) รุ่นที่ 6 สถาบันการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สัญญา ธรรมศักดิ์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) Advanced Management Program 2006 (Executive Education Program), Harvard Business School, สหรัฐอเมริกา หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน (วพณ.) รุ่นที่ 2 สถาบันวิทยาการพลังงาน GE Energy Customer Executive Leadership Program (2012), GE Global Learning, Crotonville สหรัฐอเมริกา Leadership Development Program III (2013), PTT Leading and Learning Institute (PLLI)			บริษัทอื่น		
					ม.ย. 2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด
					2557 - 2558	กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท พีทีที เอฟแอลเอ็นจี จำกัด
					2555 - 2558	กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท พีทีทีอี เอฟแอลเอ็นจี โฮลดิ้ง จำกัด
					2551 - 2558	กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท พีทีทีเอฟ เทาท์เวสต์ เวียดนาม จำกัด
					2551 - 2558	กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท พีทีทีพี ยอนู จำกัด
					2550 - 2558	กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท พีทีทีพี แอฟริกา อินเวสต์เมนต์ จำกัด
					องค์กรอื่น		
					เม.ย. 2560 - ปัจจุบัน	กรรมการสภา	<ul style="list-style-type: none"> สถาบันวิจัยสิริเมธี (VISTEC)
					2559 - ปัจจุบัน	กรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> มูลนิธิ PIN & PLearning Foundation

กรรมการที่ครบวาระหรือลาออกระหว่างปี 2560

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์กับกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง				
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ		
นายมนัส แจ่มเวหา อดีตรองกรรมการ	61	คุณวุฒิทางการศึกษา	ไม่มี	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น				
		● ปริญญาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช			2559 - ปัจจุบัน	● กรรมการ	● บริษัท ทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)		
		● ปริญญาโท รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์			บริษัทอื่น				
		● ปริญญาตรี นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์			2556 - 2558	● กรรมการ	● ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร		
		การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย			2554 - 2556	● กรรมการ	● ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย		
		● Anti-Corruption: Leadership Role of the Board			องค์กรอื่น				
		● หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 71/2008			2559 - ปัจจุบัน	● กรรมการ	● การไฟฟ้านครหลวง		
		● หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) 41/2012			2558 - 2559	● ประธานกรรมการ	● ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย		
		● หลักสูตร The Role of Chairman Program (RPC) 32/2013			2555 - 2559	● อธิบดี	● กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง		
		การอบรมอื่นๆ			2552 - 2558	● กรรมการ	● การประปานครหลวง		
		● หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 50 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร			2554 - 2555	● รองปลัดกระทรวง	● กระทรวงการคลัง		

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
		<ul style="list-style-type: none"> การกำกับดูแลกิจการสำหรับกรรมการและผู้บริหารระดับสูง (PDI 1) หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) รุ่นที่ 11 สำนักงานศาลยุติธรรม หลักสูตรธรรมาภิบาลระดับสูง (เนบส.) รุ่นที่ 46 สำนักงาน ก.พ. Executive Development Program, Kellogg, School of Management, Northwestern University สหรัฐอเมริกา Middle Management Professional, Revenue ประเทศแคนาดา หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยกรรมการพลังงาน (วพน.) รุ่นที่ 5 สถาบันวิทยการพลังงาน หลักสูตรประกาศนียบัตรธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหารทางการแพทย์ โดยความร่วมมือระหว่างแพทยสภาและสถาบันพระปกเกล้า รุ่นที่ 2 หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านการค้าและการพาณิชย์ (TEPCoT) รุ่นที่ 7 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย					

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ อดีตรองกรรมการ	59	คุณวุฒิทางการศึกษา	ไม่มี	ไม่มี	บริษัทจดทะเบียนอื่น		
		● ปริญญาโท M.A. (Industrial Location and Development), Vrije Universiteit Brussels ประเทศเบลเยียม			ไม่มี		
		● ปริญญาตรี เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์			ไม่มี		
		การอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทย			องค์กรอื่น		
		● หลักสูตร Anti-Corruption for Executive Program (ACEP) 15/2015			มี.ค. 2560 - ปัจจุบัน	● เอกอัครราชทูต	● สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนา สำนักงาน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
		การอบรมอื่นๆ			2556 - มี.ค. 2560	● อธิบดี	● กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ กระทรวงการต่างประเทศ
		● หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านการค้า และการพาณิชย์ (TEPCoT) รุ่นที่ 3 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย			2554 - 2556	● อัครราชทูต	● สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศ มาเลเซีย สำนักงานปลัดกระทรวง การต่างประเทศ กระทรวง การต่างประเทศ
		● หลักสูตรนักบริหารระดับสูง ผู้มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส.) รุ่นที่ 66 สำนักงาน ก.พ.					

ประวัติการกระทำผิดกฎหมายในระยะ 10 ปีย้อนหลัง

ก) การถูกพิพากษาว่ามีกระทำความผิดทางอาญา หรืออยู่ระหว่างการถูกฟ้องร้องคดีอาญา	ไม่มี
ข) การถูกพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย หรือถูกพิทักษ์ทรัพย์	ไม่มี
ค) การเป็นผู้บริหารหรือผู้มีส่วนควบคุมในบริษัทและห้างหุ้นส่วน ที่ถูกพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายหรือถูกพิทักษ์ทรัพย์	ไม่มี

หมายเหตุ ชื่อและจำนวนกรรมการซึ่งมีอำนาจลงลายมือชื่อแทนบริษัทตามหนังสือรับรองบริษัท ตั้งแต่วันที่ 12 มกราคม 2561 คือ นายวิรัตน์ เชื้อนฤมิตร นายทวารัฐ สุตะบุตร และนายปิธิพันธ์ เทพปฏิภากรณ์ สองในสามคนลงชื่อร่วมกันและประทับดวงตราของบริษัท หรือ นายสมพร วงศ์พัฒนพร ประธานเจ้าหน้าที่บริหารลงชื่อผู้เดียว

2. ผู้บริหาร

ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 ผู้บริหารของ ปตท.สผ. ตามนิยามของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนมีจำนวน 23 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
นายสมพร ว่องวุฒิพรชัย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	มีรายละเอียดตามข้อ 1						
นายพงษ์ธร ทวีสิน กรรมการผู้จัดการใหญ่ สำรวจและผลิตปิโตรเลียม และ รักษาการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานบริหารการเปลี่ยนแปลงธุรกิจ และองค์กร	58	B.Sc. (Petroleum and Natural Gas Engineering), The Pennsylvania State University, U.S.A. IOD: DCP 223 (2016)	0.00179 (70,909 หุ้น)	ไม่มี	พ.ย. 2560 – ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการผู้จัดการใหญ่ สำรวจและผลิตปิโตรเลียม และรักษาการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานบริหารการเปลี่ยนแปลงธุรกิจและองค์กร รักษาการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานสนับสนุนปฏิบัติการ ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ กลุ่มงานโครงการผลิตและสนับสนุนปฏิบัติการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานเทคโนโลยีและพัฒนาความยั่งยืน รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานวิศวกรรมศาสตร์ และโครงการพัฒนา	ปตท.สผ.

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างการบริหารและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
นายประพัฒน์ โสภณพจน์ศิริพัฒน์ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานธรณีศาสตร์และการสำรวจ	59	M.Sc. (Geology), New Mexico, Institute of Mining and Technology, U.S.A.	0.00175 (69,320 หุ้น)	ไม่มี	2559 – ปัจจุบัน	• รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานธรณีศาสตร์และการสำรวจ	ปตท.สผ.
					2558	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานธรณีศาสตร์และเทคโนโลยี	ปตท.สผ.
					2554 – 2557	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานโครงการต่างประเทศ	ปตท.สผ.
นางสาวพรณณสิน มหาวงศ์ฤกษ์กุล รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานการเงินและการบัญชี	53	M.Sc. (Business Administration), Thammasat University	0.00128 (50,701 หุ้น)	ไม่มี	2559 – ปัจจุบัน	• รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานการเงินและการบัญชี	ปตท.สผ.
					2557 – 2558	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ การเงินองค์กร	ปตท.
					2555 – 2557	• ผู้จัดการ ฝ่ายกลยุทธ์และนโยบายการเงิน	ปตท.
นางประณต ดิราศัย รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานกิจการองค์กรและกำกับ การปฏิบัติตามนโยบาย และรักษาการ ผู้ช่วยกรรมการ ผู้จัดการใหญ่ สายงานเลขานุการบริษัท ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการบริษัท	59	LL.B (Laws), Thammasat University IOD: DCPU 5 (2015) GSP (2014) DCP 185 (2014)	0.00434 (172,341 หุ้น)	ไม่มี	ม.ค. 2560 – ปัจจุบัน	• รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานกิจการ องค์กรและกำกับกรปฏิบัติตามนโยบาย	ปตท.สผ.
					ม.ค. 2560 – ปัจจุบัน	• รักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานเลขานุการบริษัท	ปตท.สผ.
					ต.ค. 2556 – 2559	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานเลขานุการบริษัท	ปตท.สผ.
					2553 – ก.ย. 2556	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานกฎหมาย	ปตท.สผ.

ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/ บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
นายมนตรี ลาวลัยชัยกุล รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานกลยุทธ์และพัฒนาธุรกิจ และ รักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ หน่วยงานธุรกิจใหม่	53	M.Sc. (Exploration Geophysics), University of New South Wales, Australia	0.00109 (43,214 หุ้น)	ไม่มี	ต.ค. 2560 – ปัจจุบัน	• รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานกลยุทธ์และพัฒนาธุรกิจ	ปตท.สผ.
					พ.ย. 2560 – ปัจจุบัน	• รักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ หน่วยงานธุรกิจใหม่	ปตท.สผ.
					ต.ค. 2559 – ก.ย. 2560	• รักษาการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานกลยุทธ์และพัฒนาธุรกิจ	ปตท.สผ.
					ก.ย. – ต.ค. 2559	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ โครงการระหว่างประเทศ	ปตท.สผ.
					ก.ค. – ส.ค. 2559	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สังกัดกลุ่มงาน โครงการผลิตและสนับสนุนปฏิบัติการ	ปตท.สผ.
					ก.ค. 2556 – ก.ค. 2559	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ โครงการออสเตรเลีย ปฏิบัติงานสมทบในตำแหน่ง General Manager บริษัท พีทีทีอีพี ออสเตรเลีย จำกัด ประเทศออสเตรเลีย	ปตท.สผ.
นายวุฒิพล ท่วมภูมิงาม รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงาน วิศวกรรมศาสตร์และการพัฒนา	57	M.Sc. (Chemical Engineering), Chulalongkorn University	0.00148 (58,889 หุ้น)	ไม่มี	2552 – มิ.ย. 2556	• ผู้จัดการอาวุโส โครงการโอมาน ปฏิบัติงาน สมทบในตำแหน่ง General Manager บริษัท พีทีทีอีพี โอมาน จำกัด ประเทศโอมาน	ปตท.สผ.
					ม.ค. 2561 – ปัจจุบัน	• รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานวิศวกรรมศาสตร์และการพัฒนา	ปตท.สผ.
					2558 – ธ.ค. 2560	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ โครงการผลิตนอกชายฝั่ง – ประเทศไทย	ปตท.สผ.
					เม.ย. 2556 – 2557 2555 – มี.ค. 2556	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ โครงการอาทิตย์ • ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบำรุงรักษาและตรวจสอบ	ปตท.สผ. ปตท.สผ.

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
นายชัชวาล เอี่ยมศิริ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปฏิบัติงานสมทบที่ บริษัท ปตท. จำหน่ายก๊าซธรรมชาติ จำกัด (ปตท. เอ็นจิเนีย)	58	M.Sc. (Operation Research), London School of Economics and Political Science, University of London, United Kingdom IOD: DCP 91 (2007)	0.00147 (58,205 หุ้น)	ไม่มี	ก.พ. 2558 – ปัจจุบัน	• รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปฏิบัติงานสมทบในตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ บริษัท ปตท. จำกัด ก๊าซธรรมชาติ จำกัด	ปตท. เอ็นจิเนีย
					ค.ค. 2557 – ม.ค. 2558	• รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ สังกัดประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่	ปตท.สผ.
					2554 – ก.ค. 2557	• รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปฏิบัติงานสมทบที่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	ปตท.
					ค.ค. 2559 – ปัจจุบัน	• รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปฏิบัติงานสมทบในตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด	พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี
นางสุจิตรา สุวรรณสินธุ์ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปฏิบัติงานสมทบที่ บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด	57	M.E. (Energy Technology), Asian Institute of Technology	ตนเอง: 0.00265 (105,290 หุ้น) คู่สมรส: 0.00001 (300 หุ้น) รวม: 0.00266 (105,590 หุ้น)	ไม่มี	ค.ค. 2558 – ค.ค. 2559	• รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานกลยุทธ์และพัฒนาธุรกิจ	ปตท.สผ.
					2554 – พ.ย. 2558	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานกลยุทธ์องค์กร	ปตท.สผ.
					พ.ย. 2560 – ปัจจุบัน	• รักษาการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานสนับสนุนปฏิบัติการ	ปตท.สผ.
					ก.ค. 2559 – ปัจจุบัน	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ มอบหมายให้รับผิดชอบโครงการ SPEND SMART ในตำแหน่ง Project Champion	ปตท.สผ.
นายชยงค์ บริสุทธิ์สวัสดิ์ รักษาการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานสนับสนุนปฏิบัติการ และ รับผิดชอบโครงการ SPEND SMART ในตำแหน่ง Project Champion	50	B.Sc. (Petroleum), Chulalongkorn University	0.00139 (55,096 หุ้น)	ไม่มี	2558 – ค.ค. 2559	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ โครงการผลิตน้ำมัน – ประเทศไทย	ปตท.สผ.
					พ.ย. – ค.ค. 2557	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม	ปตท.สผ.
					พ.ย. 2556 – ค.ค. 2557	• รักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานความปลอดภัย มั่นคง อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม	ปตท.สผ.
					2555 - ค.ค. 2556	• ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายการเจาะโครงการในประเทศ	ปตท.สผ.

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัว และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/ บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
นายวรานนท์ หล้าพระบาง รักษาการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานโครงการผลิต	59	B.Sc. (Geology), Chiang Mai University	0.00363 (144,168 หุ้น)	ไม่มี	พ.ย. 2560 – ปัจจุบัน	• รักษาการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานโครงการผลิต	ปตท.สผ.
					ก.ย. 2559 – ธ.ค. 2560	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ โครงการผลิตบั้ง – ประเทศไทย	ปตท.สผ.
					พ.ย. 2557 – ธ.ค. 2559	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ โครงการเหมยมาร์ ปฏิบัติงานสมทบในตำแหน่ง General Manager บริษัท PTTEP International Limited	ปตท.สผ.
					เม.ย. 2556 – ธ.ค. 2557	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานสำรวจและพัฒนาธุรกิจ	ปตท.สผ.
					2554 – มี.ค. 2556	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ โครงการชาติย์	ปตท.สผ.
นายยงยศ ครองพานิชย์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานการเงิน	57	M.Sc. (Accounting), Thammasat University	0.00265 (105,367 หุ้น)	ไม่มี	ก.ค. 2557 – ปัจจุบัน	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานการเงิน	ปตท.สผ.
					ก.พ. 2557 – ก.ย. 2558	• รักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานบัญชี	ปตท.สผ.
					2556 – มี.ย. 2557	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานการเงินและกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ	ปตท.สผ.
					2554 – 2555	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานบัญชี	ปตท.สผ.
นางสาวจุฑา ศิริ วันเกิดผล ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานบัญชี	52	M.Sc. (Financial Accounting), Thammasat University IOD: DCP 220 (2016)	0.00195 (77,410 หุ้น)	ไม่มี	ก.ค. 2559 - ปัจจุบัน	• ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานบัญชี	ปตท.สผ.
					ค.ค. 2558 – มี.ย. 2559	• รักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานบัญชี	ปตท.สผ.
					ก.ค. 2557 – มี.ย. 2559	• ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายนโยบายและบริหารระบบบัญชี	ปตท.สผ.
					ก.ค. 2556 – มี.ย. 2557 2553 – มี.ย. 2556	• ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบัญชีบริหาร • ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบัญชีกลาง	ปตท.สผ. ปตท.สผ.

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/การอบรม	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/บริษัท/ประเภทธุรกิจ
นางเบบตรสุดา ผูกเกษร ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายประกันภัย	52	M.Sc. (Economics), University of Missouri, U.S.A.	0.00201 (79,857 หุ้น)	ไม่มี	ส.ค. 2560 – ปัจจุบัน 2554 – ก.ค. 2560	<ul style="list-style-type: none"> ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายประกันภัย ผู้จัดการ แผนกประกันภัย	ปตท.สผ. ปตท.สผ.
	54	M.Sc. (Finance), University of Massachusetts, U.S.A.	ไม่มี	ไม่มี	พ.ค. 2560 – ปัจจุบัน ค.ค. 2559 – เม.ย. 2560 2554 – ก.ย. 2559	<ul style="list-style-type: none"> ผู้จัดการอาวุโส สังกัดสายงานการเงิน มอบหมายให้ปฏิบัติงานในตำแหน่ง Managing Director บริษัท ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบริหารเงิน ผู้จัดการอาวุโส สังกัดกลุ่มงานการเงินและการบัญชี ปฏิบัติงานสมทบตำแหน่ง ผู้จัดการฝ่ายบริหารองค์กรและการเงิน	ปตท.สผ. ศูนย์บริหารเงิน ปตท.สผ. บริษัท เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ จำกัด
นางสาวกาญจน์ ปาณานนท์ ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายตลาดทุนและนักลงทุนสัมพันธ์	47	M.Sc. (Business Administration), Thammasat University	0.00149 (59,081 หุ้น)	ไม่มี	ม.ค. 2561 – ปัจจุบัน เม.ย.2558 – ธ.ค.2560 2557 – มี.ค. 2558 2553 – 2556	<ul style="list-style-type: none"> ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายตลาดทุนและนักลงทุนสัมพันธ์ ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบัญชีบริหาร ผู้จัดการ นโยบายบัญชี ผู้จัดการ ปฏิบัติงานสมทบตำแหน่ง Finance Manager ประเทศอินโดนีเซีย	ปตท.สผ. ปตท.สผ. ปตท.สผ. ปตท.สผ.
นางศิริรัตน์ สรรค์ตกุล ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบัญชีการเงิน	56	M.Sc. (Accounting), Thammasat University	0.00563 (223,490 หุ้น)	ไม่มี	2557 – ปัจจุบัน 2551 – 2556	<ul style="list-style-type: none"> ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบัญชีการเงิน ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบริหารอาคารและบริหารธุรกิจ	ปตท.สผ. ปตท.สผ.
	48	M.Sc. (Accounting Information System), Chulalongkorn University	ตนเอง: 0.00079 (31,475 หุ้น) คู่สมรส: 0.00010 (4,000 หุ้น) รวม: 0.00089 (35,475 หุ้น)	ไม่มี	ก.ค. 2559 – ปัจจุบัน 2552 – มิ.ย. 2559	<ul style="list-style-type: none"> ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายนโยบายและบริหารระบบบัญชี ผู้จัดการอาวุโส สังกัดโครงการออสดเรดีย์ ปฏิบัติงานสมทบในตำแหน่ง Finance and Accounting Manager บริษัท พีทีทีซี ซอสตราเลเซีย จำกัด ประเทศออสเตรเลีย	ปตท.สผ. ปตท.สผ.

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์กับ กรรมการระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/ บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
นางมณีนุช บวรชัย ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายภาษี	43	M.Sc. (Business Administration), Thammasat University	ไม่มี	ไม่มี	พ.ค. 2558 – ปัจจุบัน 2557 – เม.ย. 2558	<ul style="list-style-type: none"> ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายภาษี ผู้จัดการ มาตรการภาษี	ปตท.สผ. ปตท.สผ.
					ม.ค. 2561 – ปัจจุบัน มิ.ย. – ธ.ค. 2560 ก.ค. 2559 – พ.ค. 2560	<ul style="list-style-type: none"> รักษาการ ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายปฏิบัติการ นักบัญชีอาวุโส โครงการผลิตนอกชายฝั่ง-ประเทศไทย	ปตท.สผ. ปตท.สผ. ปตท.สผ.
นางสาวประมณณ์ ตีติธรรม รักษาการ ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายปฏิบัติการ	45	M.Sc. (Business Administration), Thammasat University	0.00133 (52,846 หุ้น)	ไม่มี	ม.ค. – มิ.ย. 2559 ก.ค. 2556 – 2558 2553 – มิ.ย. 2556	<ul style="list-style-type: none"> นักบัญชีอาวุโส ผู้จัดการ บัญชีกลุ่ม ผู้จัดการ บัญชีการเงินกลุ่ม	ปตท.สผ. ปตท.สผ. ปตท.สผ.
					ต.ค. 2559 – ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ผู้จัดการอาวุโส	บริษัท เอนเนอร์ยี
					2557 – ก.ย. 2559 ก.ค. – ธ.ค. 2556 2554 – มิ.ย. 2556	<ul style="list-style-type: none"> ปฏิบัติงานสมทบตำแหน่ง ผู้จัดการฝ่ายบริหารองค์กรและการเงิน ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบริหารเงิน ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายปฏิบัติการเงิน ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบัญชีโครงการ	คอมเพ็กส์ จำกัด ปตท.สผ. ปตท.สผ. ปตท.สผ.
					พ.ค. 2558 – ปัจจุบัน 2552 – เม.ย. 2558	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เชี่ยวชาญ ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายภาษี	ปตท.สผ. ปตท.สผ.

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	คุณวุฒิทางการศึกษา/ การอบรม	สัดส่วน การถือหุ้น ในบริษัท (%)	ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง		
					ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน/ บริษัท/ ประเภทธุรกิจ
ผู้บริหารที่พ้นจากตำแหน่งหรือโยกย้ายระหว่างปี 2560							
นายคณิต แสงวงศ์วัฒน์	60	B.Sc. (Petroleum Engineering), University of Wyoming, U.S.A.	0.00348 (138,152 หุ้น)	ไม่มี	2558 – ธ.ค. 2560	● รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานวิศวกรรมศาสตร์และการพัฒนา	ปตท.สผ.
					มี.ค. – ธ.ค. 2557	● รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มงานสนับสนุนปฏิบัติการ	ปตท.สผ.
					2556 – ก.พ. 2557	● ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานเทคโนโลยีหลุมเจาะ	ปตท.สผ.
					2552 – 2555	● ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปฏิบัติงานสมทบ ในตำแหน่ง General Manager บริษัท Carigali-PTTEPI Operating Company SDN. BHD. (CPOC) ประเทศมาเลเซีย	ปตท.สผ.
นางชนมมาศ ศาสตนันท์ รักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานตรวจสอบ	48	M.B.A. (Business Administration), University of South Carolina, U.S.A. ● 2017 Annual Conference and Global IA Leadership Summit ● Audit Report Process สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ● Audit Process สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ● Senior Executive Program, Sasin Graduate Institute of Business Administration of Chulalongkorn University ● EP Lead Program, IMD Business School, Switzerland	0.00113 (44,779 หุ้น)	ไม่มี	ม.ค. 2561 – ปัจจุบัน	● รักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานตรวจสอบ	ปตท.สผ.
					ก.ค. 2557 – 2560	● ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายตลาดทุนและนักลงทุนสัมพันธ์	ปตท.สผ.
					2553 – มิ.ย. 2557	● ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายการเงิน	ปตท.สผ.

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม¹

1. บริษัทย่อย: ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. มีบริษัทย่อย จำนวน 60 บริษัท

รายชื่อกรรมการ (เฉพาะกรรมการของกลุ่ม ปตท.สผ.)	บริษัทย่อย														
	PTTEP AU	PTTEP AP	PTTEP AO	PTTEP AB	PTTEP AAA	PTTEP AAO	PTTEP AT	PTTEP AAS	PTTEP BL	PTTEP CA	PTTEP CIF	CEEAL	CEMROL	PTTEP MZA1	PTTEP FH
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
นางประนต ตีราศัย	/	/	/	/	/	/	/	/							
นายนิรันดร์ ใจจนสมสิทธิ์	/	/	/	/	/	/	/	/							
นายภคเวรุณี บุรณวัฒน์	/	/	/	/	/	/	/	/							
Ms. Sirlene Santos Brêtas de Noronha									/						
นางรัชฎา เลิศวนิชย์วัฒนา										/	/				
Mr. Don Greenfield										/					
นางสาวพรรณนลิน มหาวงศ์อิกุล											/				
นายชัยพล จิรากร											/				
นายดิเรก หวังอุดมสุข												/	/	/	
Ms. Stella Kattashi												/	/	/	
นายกนก อินทรวิจิตร															/
นายปรีชา เพิ่มวัฒนชัย															/

หมายเหตุ : / = กรรมการ

¹ ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 17/2551 เรื่องการกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์

รายชื่อกรรมการ (เฉพาะกรรมการของกลุ่ม ปตท.สผ.)	บริษัทย่อย														
	PTTEP HK	PTTEP HKO	CEKL	PTTEPO	PTTEP AG	PTTEPH	ATL	PTTEP KV	PTTEP SV	PTTEP HV	PTTEP HL	PTTEP SA	PTTEP IH	PTTEP ID	PTTEP AI
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
นางสาวจรรยา ศรีวันเกิดผล*	/					/*									
นางสาวกาญจน์ ปาณานนท์*	/*														
นายฉลองรัฐ ยะอนันต์		/													
นายธีรพล พุนศิริ		/													
นายศุภการ รัตนติย์		/													
นายวุฒิพล ท่วมภูมิงาม*			/		/*										
นายดิเรก หวังอุดมสุข			/												
นายพลสันต์ กุลละวณิช*				/*											
นายมนตรี ลาวัลย์ชัยกุล				/		/									
นายพีระพงศ์ ไชยลาโก					/										
นายปิยะ สุขุมภาณุเมศร์						/						/			
นายกิตติศักดิ์ หิรัญญะประทีป							/	/							
นางนาถฤดี ไชยิตถ์*								/*			/				
นายมนทล ศานติวงศ์สกุล									/	/	/				
นายศุภกร กฤษฎาสิมะ									/						
นายประวิติ ทองอินทร์*												/*			
นายพนพล พิณพิพัฒน์													/		/
นายอนันต์ ชลสวัสดิ์													/		/
นายฐิติ ทองเย็น														/	

หมายเหตุ : / = กรรมการ

* ความเป็นกรรมการมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561

รายชื่อกรรมการ (เฉพาะกรรมการของกลุ่ม ปตท.สผ.)	บริษัทย่อย														
	PTTEP SVPC	JV Marine	PTTEP NL	PTTEPR	PTTEP SMD	PTTEP SS	PTTEP SD	PTTEP ML	PTTEP SM	SHL	PTTEP MEP	PTTEP NC	PTTEP NH	PTTEP BI	ปตท.สผ.อ.
	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
นายปิยะ อึ้งผาสุข	/														
นายวุฒิพล ท้วมภูมิงาม*		/	/*												
นายเคนกี ธัชชัยสวัสดิ์		/													
นายอนันท์ ชลสวัสดิ์				/											
นางนาถฤดี ไชยิตามัย					/			/							
นายฐิติ ทองเย็น					/	/	/	/	/						
นางสาวจรรยา ศรีวันเกิดผล							/								
นายวันชัย มหาสุวรรณชัย									/						
นายพนพล ชินบุตร*										/*					
นายดิษฐพล สุทธิไธสง										/					
นายฉลองรัฐ ยะอนันต์											/			/	
นายปิยะ วิจิตรจรรยา											/				
Vistra Management Services (Netherlands) B.V.												/	/	/	
Mrs. T.S.M. Van Dijk												/	/	/	
นางรัชฎา เลิศวณิชย์วัฒนา												/			
นายยงยศ ครองพาณิชย์													/		
นายยงสิทธิ์ โฆษิตกุล													/		
นายพนพล พิณพิพัฒน์			/											/	
นายชยงค์ บริสุทธิ์สวัสดิ์*															/*
นายกิจชัย ปิติวิวัฒน์*															/*

หมายเหตุ :   / = กรรมการ

* ความเป็นกรรมการมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561

รายชื่อกรรมการ (เฉพาะกรรมการของกลุ่ม ปตท.สผ.)	บริษัทย่อย														
	ปตท.สผ.ส.	พีทีทีเอสพี เซอร์วิสเอส	ออเรนจ์	ปตท.สผ.จี 7	ปตท.สผ.ศง.	ปตท.สผ.ศธ.	COVE	PTTEP SP	EnCo	CPOC	PTT GL	PTT GLI	Mangalalu	Troughton Island	Natuna
	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
นายพนพล ชินบุตร	/*														
นายดิษฐพล สุทธิโอสถ	/														
นายพุมิกานต์ เอารัตน์		/													
นางสุจินดา พลอยมนตรี		/													
นายกิจชัย ปิติวิวัฒน์*			/*												
นายเคนกั ธัชชัยสวัสดิ์			/	/											
นายยงยศ ครอบพาณิชย์			/												
นายวุฒิพล ท่วมภูมิงาม				/											
นางสาวจุฑามาศ วานเกิดผล					/										
นางศิริรัตน์ สวรรค์นกุล					/										
นายอนุตรา บุญนาค					/										
นายธีรพล พูนศิริ						/									
นายพนพล พิณพิพัฒน์						/									
นายดิเรก หวังอุดมสุข							/								
นายมานะ ไรจน์พิบูลสถิตย์							/								
นายกิตติศักดิ์ หิรัญญะประทีป								/							
นายศุภกร กฤษฎาสิมะ								/							
นายฐิติ เมฆวิชัย									/						
นางสาวพรรณนลิน มหาวงศ์ธิกุล									/						
นางเกสร่า ลัมมีโชคชัย									/						
นายอนุสรณ์ วุฒิเจริญ									/						
นายพงศธร ทวีสิน										/					
นางนาถฤดี โสสิตาภัย										/					

หมายเหตุ : / = กรรมการ

* ความเป็นกรรมการมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561

รายชื่อกรรมการ (เฉพาะกรรมการของกลุ่ม ปตท.สผ.)	บริษัทย่อย														
	ปตท.สผ.ส.	พีทีทีเอส ซีเอส	อเอเอ็นจี	ปตท.สผ.จี 7	ปตท.สผ.ตง.	ปตท.สผ.ศธ.	COVE	PTTEP SP	EnCo	CPOC	PTT GL	PTT GLI	Mangalalu	Troughton Island	Natuna
	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
นายสมพร ว่องวุฒิพรชัย											/				
นายมนตรี ลาวัลย์ชัยกุล											/				
นายลักษณะณ์ ธนาสมหวัง												/			
Mr. Gavin Ryan													/	/	
นายพีระพงศ์ หาญศักดิ์วงศ์													/	/	
Mrs. T.S.M. Van Dijk															/
นายจุติ ทองเย็น															/

หมายเหตุ :   / = กรรมการ

2.   **บริษัทร่วม:** ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท.สผ. มีบริษัทร่วม จำนวน 12 บริษัท

รายชื่อกรรมการ (เฉพาะกรรมการของกลุ่ม ปตท.สผ.)	บริษัทร่วม					
	พีทีที ดีจีแอล	บี 8/32 พาร์ทเนอร์	MGTC	Erawan FSO 2 Bahamas	PTT SE	MZ LNG 1
	1	2	3	4	5	6
นายจุติ เมฆวิชัย	/					
นาย योग ศรทองพาณิชย์		/				
นายเดนกี้ อัชชัยสวัสดิ์		/		/		
นายปิยะ สุขุมภาณุเมศร์			/			
นายณสิทธิ์ ชัยวรรณคุปต์*			/			
นางณัฐ ไล่หิสุวรรณ					/	
นางพัชรา รมะนันท์						/

หมายเหตุ   / = กรรมการ

* = Alternate Director

มี 6 บริษัท ไม่มีกรรมการที่เป็นตัวแทนของ ปตท.สผ. ได้แก่

- (1)   TPC และ Asia Pacific Marine Service กำกับดูแลโดยผ่านการเป็นผู้ถือหุ้น
- (2)   HV JOC, HL JOC, GBRS และ LAL กำกับดูแลโดยผ่านทางคณะกรรมการจัดการ (Management Committee)

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายใน
และหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท

1. รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายในของ ปตท.สผ. ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 มีดังนี้

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	คุณวุฒิทางการศึกษา	การอบรม	ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง	
			ช่วงเวลา	ตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน
นางชนมมาศ ศาสมนันท์ รักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานตรวจสอบ	รายละเอียดปรากฏในเอกสารแนบ 1 หัวข้อ "ผู้บริหาร"			

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายในของ ปตท.สผ. ที่เกษียณอายุการทำงาน ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 มีดังนี้

ชื่อ-สกุลตำแหน่ง	คุณวุฒิทางการศึกษา	การอบรม	ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง	
			ช่วงเวลา	ตำแหน่งที่มอบหมายงาน
นางจวีพร แจ่มแสง	บัญชีบัณฑิต (การเงินและการธนาคาร) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	<ul style="list-style-type: none"> 2017 Annual Conference and Global IA Leadership Summit 2016 IIA Conference by Asia Confederation of Institute of Internal Auditors, Singapore 2015 IIA Conference by Asia Confederation of Institute of Internal Auditors Continuous Auditing P2P Process 5th National Conference on Collective Action Against Corruption IIA International Conference, The Institute of Internal Auditors, London Auditing Mergers and Acquisitions, MIS Training Institute, Hong Kong Internal Audit Asia Conference, Asia Business Forum Strategizing Approaches for Operational Risk, Marcus Evans (Thailand) Ltd. Risk Management in Drilling Activities, Asia Business Forum Construction Project Risk Management, Asia Business Forum Construction Project Cost Management and Control, Asia Business Forum 2007 Asian Conference on Internal Audit, The Institute of Internal Auditors, China The IIA Internal Audit Conference, The Institute of Internal Auditors, U.S.A. Due Diligence for M&A Master Class, Asia Business Forum Internal Audit Conference, The Institute of Internal Auditors, Australia Forensic Accounting, สมาคมนักบัญชีและวิชาชีพด้านนิติศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Anti-corruption: the Practical Guide, สถาบันส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) Risk Management and Fraud Investigation Master Class, UNI Strategic Basic Compliance and Ethics Academies, Society of Corporate Compliance and Ethics	ด.ค. - ธ.ค. 2560	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานตรวจสอบ ปตท.สผ.
			ม.ค. - ก.ย. 2560	<ul style="list-style-type: none"> รักษาการ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานตรวจสอบ ปตท.สผ.
			ด.ค. 2556 - 2559	<ul style="list-style-type: none"> ผู้จัดการอาวุโส
			มิ.ย. 2555 - ก.ย. 2556	<ul style="list-style-type: none"> ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายกำกับ ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ปตท.สผ.
			2548 - มิ.ย. 2555	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ตรวจสอบภายในอาวุโส ปตท.สผ.

2. รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของ ปตท.สผ. ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 มีดังนี้

ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	คุณวุฒิทางการศึกษา	การอบรม	ประสบการณ์ทำงานในระยะ 5 ปีย้อนหลัง	
			ช่วงเวลา	ตำแหน่งที่ช่วยงาน
นายวีระศักดิ์ แม่นชูวงศ์ ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายกำกับกับการปฏิบัติ ตามกฎหมายพิเศษ	บัณฑิตบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> Thailand's 8th National Conference on Collective Action Against Corruption: "Bright Spot" SD Forum 3/2017 "Sustainable Investment: Opportunity of Long Term Growth for Businesses and Investors" จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สัมมนาใหญ่ประจำปี 2560 ของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย การบริหารสัญญาของรัฐภายใต้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 FCPA Investigations: Combating Corruption in International Business Annual Compliance & Ethics Institute จัดโดย Society of Corporate Compliance and Ethics (SCCE) Fraud and Corruption Super Strategies The Audit Best Practices Chief Audit Executive Summit 	ด.ค. 2556 – ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายกำกับกับการปฏิบัติ ตามกฎหมายพิเศษ ปตท.สผ.
			2546 – ก.ย. 2556	<ul style="list-style-type: none"> ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบ ปตท.สผ.

รายละเอียดเกี่ยวกับรายการประเมินราคาทรัพย์สิน

- ไม่มี -

คำย่อ

BBL	Barrel	บาร์เรล
BOE	Barrel of Oil Equivalent	บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ
BOED	Barrels of Oil Equivalent per Day	บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน
BPD	Barrels per Day	บาร์เรลต่อวัน
BSCF*	Billion Standard Cubic Feet	พันล้านลูกบาศก์ฟุต
BTU	British Thermal Unit	บีทียู
CNG ¹	Compressed Natural Gas	ก๊าซธรรมชาติอัดเหลว
DCQ	Daily Contract Quantity	ปริมาณการผลิตต่อวันตามสัญญาซื้อขาย
GSA	Gas Sales Agreement	สัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติ
HOA	Heads of Agreement	สัญญาข้อตกลงเบื้องต้น
KBD	Thousand Barrels per Day	1,000 บาร์เรลต่อวัน
LNG ²	Liquefied Natural Gas	ก๊าซธรรมชาติเหลวลดอุณหภูมิ
LPG	Liquefied Petroleum Gas	ก๊าซหุงต้มหรือก๊าซแอลพีจี
MMBBL	Million Barrels	ล้านบาร์เรล
MMBOE	Million Barrels of Oil Equivalent	ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ
MMBPD	Million Barrels per Day	ล้านบาร์เรลต่อวัน
MMSCF*	Million Standard Cubic Feet	ล้านลูกบาศก์ฟุต
MMSCFD*	Million Standard Cubic Feet per Day	ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน
MMSTB*	Million Stock-Tank Barrels	ล้านบาร์เรล
MMSTBD*	Million Stock-Tank Barrels per Day	ล้านบาร์เรลต่อวัน
NGV	Natural Gas for Vehicles	ก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์/ก๊าซเอ็นจีวี
STB*	Stock-Tank Barrel	บาร์เรล
STBD*	Stock-Tank Barrel per Day	บาร์เรลต่อวัน
TCF	Trillion Cubic Feet	ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต
TPD	Tons per Day	ตันต่อวัน
USD	US Dollar	ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือ ดอลลาร์ สรอ.

^{*} ณ 60 องศาฟาเรนไฮต์ 1 บรรยากาศ
¹ ก๊าซธรรมชาติที่ถูกทำให้เป็นของเหลวโดยการเพิ่มความดัน
² ก๊าซธรรมชาติที่ถูกทำให้เป็นของเหลวโดยการลดอุณหภูมิ

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
PTT Exploration and Production Public Company Limited

ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคารเอ ชั้นที่ 6, 19-36
เลขที่ 555/1 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์: 0 2537 4000 โทรสาร: 0 2537 4444

www.pttep.com

www.facebook.com/pttepplc

